

VƯƠNG TRÍ DIỄM - VƯƠNG BA

Mẹ hoàn hảo, con xuất sắc

Mẹ nên dạy con như thế nào?

12 Bài học dạy con của bà mẹ hoàn hảo

Bạn có thể không phải là một nhà giáo dục,
nhưng bạn có thể trở thành bà mẹ hoàn hảo

Mother
how to
Raise
Child

Dạy con thế nào là một môn học lớn,
làm thế nào để bồi dưỡng con thành tài là một vấn đề sâu rộng và trí tuệ.

Sức mạnh tình yêu của mẹ
ảnh hưởng đến tổ chất và tương lai của cả cuộc đời trẻ

- Mẹ có trách nhiệm lớn lao hơn cha trong vấn đề giáo dục trẻ.
- Trong cuộc đời trẻ, sự giáo dục lớn nhất, sớm nhất thuộc về mẹ. Mẹ chính là ngọn đèn soi sáng trong bước đường trưởng thành của trẻ.
- Mẹ có tác dụng giáo dục trong mọi mặt đời sống trẻ, mẹ có ảnh hưởng sâu rộng, xuyên suốt cả cuộc đời trẻ.

NHÀ XUẤT BẢN HỒNG BÀNG

Lời mở đầu

Một chuyên gia giáo dục đã từng nói: “Không có mảnh đất nào không tốt, chỉ có người nông dân không biết trồng màu; không có trẻ em nào không thể giáo dục, chỉ có bậc cha mẹ không biết giáo dục con cái mà thôi”. Giáo dục gia đình là nền tảng quan trọng cho sự trưởng thành của trẻ. Không có nền tảng cơ bản này, trẻ khó có thể trưởng thành. Một nhà giáo dục người Mỹ cũng đã nói rằng: “Trẻ giống như tờ giấy trắng, khả năng nhận thức thế giới cũng cần trải qua quá trình học tập. Trẻ lúc đầu ở trong trạng thái tò mò và xa lạ, quan sát những hành vi cử chỉ của mọi người xung quanh, sau đó bắt chước hành động của họ.”

Mỗi đứa trẻ đều là thiên thần giáng thế, các em giống như một tờ giấy trắng, thuần khiết và trong sáng. Trên tờ giấy đó sẽ lưu lại mọi thứ mà cha mẹ viết, vẽ. Nếu cha mẹ vẽ lên sự lương thiện, tình yêu, tự lập, tự do... trẻ cũng có phẩm chất ưu tú như vậy. Ngược lại, nếu cha mẹ vẽ lên sự ích kỷ, ỷ lại, yếu đuối... trẻ cũng sẽ hình thành tính cách không tốt ấy. Có thể thấy, sự trưởng thành của trẻ có liên quan mật thiết đến cách giáo dục của gia đình.

Trong việc giáo dục trẻ, người mẹ có trách nhiệm to lớn, nặng nề hơn người cha, bởi người mẹ đã ảnh hưởng đến trẻ ngay từ khi chúng chưa ra đời. Có thể nói, trong cuộc đời của trẻ, nền giáo dục sớm nhất mà bé được tiếp xúc chính là từ người mẹ, mẹ là ngọn đèn soi sáng con đường trưởng thành của trẻ. Sự giáo dục của mẹ đối với trẻ cũng được thể hiện qua mọi mặt đời sống, mẹ có ảnh hưởng đến trẻ giống như một nguồn sức mạnh không bao giờ cạn, tiếp diễn trong suốt cuộc đời của trẻ.

Bắt chước là thiên tính của trẻ, mẹ là người trẻ tiếp xúc sớm nhất, nhiều nhất và lâu nhất, vì vậy cũng là tấm gương cụ thể nhất, trực tiếp nhất cho trẻ bắt chước và học tập. Mỗi lời nói, hành động của mẹ đều âm thầm ảnh hưởng đến trẻ. Có thể nói, trẻ là cái bóng của mẹ, là phiên bản thu nhỏ của mẹ. Không chỉ lời nói, hành động mà tình cảm, tính cách của trẻ... đều chịu ảnh hưởng của mẹ. Một bà mẹ có phẩm chất lương thiện, có nhân sinh quan đúng đắn, tính cách ôn hòa, cởi mở sẽ bồi dưỡng nên một đứa con xuất sắc, ưu tú.

Đương nhiên, trong quá trình giáo dục trẻ, mẹ không phải là nhà giáo dục bẩm sinh nên cũng có thể phạm sai lầm như quá nuông chiều, bao bọc con. Vì sự trưởng thành của con, các bà mẹ không những từ bỏ sự nghiệp và công việc của mình, mà còn tập trung toàn bộ công sức,

tin thần để bồi dưỡng, giáo dục chúng. Nhưng cho dù các bà mẹ có chu đáo thế nào, vẫn khó tránh khỏi gặp phải những vấn đề và phiền phức khó giải quyết trong việc dạy dỗ con cái.

Điều này khiến những người mẹ nhận thức được rằng, giáo dục con cái không phải là công việc có hệ thống, công việc này thậm chí còn khó nhọc, vất vả và cần trí tuệ hơn bất cứ ngành nghề nào trong xã hội. Vì thế, mẹ cần không ngừng học tập, tiến bộ, nâng cao sự tu dưỡng bản thân. Một bà mẹ đã từng nói rằng: “Khi con muốn tự tìm hiểu cả thế giới, tôi ước ao mình chính là cuốn sách bách khoa toàn thư và tôi có thể nói cho con biết bất cứ chuyện gì. Tôi tin rằng, người mẹ thành công chính là người biết “học”, tất nhiên không thể vừa học là biết ngay, mà bản lĩnh của người mẹ cần rèn luyện trong thời gian dài.” Chúng tôi tin rằng, mỗi bà mẹ có trách nhiệm nuôi dạy con nên người đều có cảm nhận này.

Đồng thời, chúng ta cũng tin rằng, các bà mẹ đều muốn trở thành người mẹ hoàn hảo, đều hi vọng mình có những đứa con xuất sắc. Để giúp các bà mẹ nâng cao quan niệm giáo dục của bản thân, hướng dẫn trẻ trưởng thành lành mạnh, chúng tôi đã biên soạn cuốn sách “Mẹ nên dạy con như thế nào - 12 bài học dạy con của bà mẹ hoàn hảo”, giúp các bà mẹ phát huy được vai trò của bản thân, hoàn thiện cách giáo dục của mình, để bản thân trở thành người mẹ hoàn hảo, con cái trở thành người xuất sắc.

Cuốn sách kết hợp lí luận với thực tế, đưa ra các ví dụ sinh động về nhiều vấn đề trẻ em hiện nay gặp phải, đưa ra cách giải quyết mang tính ứng dụng và thực tế cao, là bài học cần thiết dành cho mỗi người mẹ. Chúng tôi hi vọng cuốn sách sẽ trở thành công cụ hữu ích hướng dẫn các bà mẹ trong quá trình dạy con, có tác dụng hỗ trợ và thúc đẩy giáo dục, cũng hi vọng trẻ nhỏ qua sự bồi dưỡng, dạy dỗ tận tâm của mẹ trở thành người hiền tài.

Bà mẹ hoàn hảo, người con xuất sắc

Trong quá trình giáo dục con cái, người mẹ có tầm quan trọng như thế nào? Sức mạnh giáo dục của mẹ to lớn như thế nào? Một tổ chức giáo dục nước ngoài thông qua nghiên cứu đã chứng minh: Trên 90% tố chất của trẻ đều do mẹ quyết định. Hay nói cách khác, sự giáo dục, dạy dỗ của mẹ như thế nào sẽ quyết định tương lai, thậm chí cả cuộc đời trẻ như thế đó.

Mẹ chính là người thân thiết nhất của trẻ. Phẩm chất và hành vi của mẹ trực tiếp phản ánh lên trẻ, có ảnh hưởng to lớn đến sự khỏe mạnh về thể chất, sự hình thành tính cách, sự hoàn thiện nhân cách và sự nâng cao tình cảm của trẻ. Qua sự dạy dỗ của cha, trẻ có tính cách dũng cảm, kiên cường, tự lập, tự tin, sống lí trí. Còn qua sự dạy dỗ của mẹ, trẻ có tính cách chu đáo, chăm chỉ, lòng đồng cảm, tinh thần trách nhiệm, sống giàu tình cảm. Những đặc điểm này sẽ hoàn thiện cá tính của trẻ, làm phong phú tâm lí trẻ. Chúng ta hãy thử xem cách giáo dục của mẹ có tác dụng cụ thể như thế nào đến trẻ nhé.

1. Sự chăm chỉ của mẹ

Trong mắt trẻ, mẹ đại diện cho tính cách chăm chỉ, tỉ mỉ. Dưới sự ảnh hưởng của cha, trẻ học cách sống tự lập, tự xử lí vấn đề, còn dưới sự ảnh hưởng từ tính chăm chỉ của mẹ, trẻ trở nên yêu lao động, chăm chỉ lao động, từ đó học được một số kỹ năng sống cần thiết. Qua lao động, trẻ cũng cảm nhận được nỗi gian khổ, vất vả trong cuộc sống, cảm nhận được giá trị và vinh quang của lao động, từ đó hình thành nên tính cách chăm chỉ, tự lập, tiết kiệm và có tinh thần trách nhiệm.

2. Sự nhẫn nại của mẹ

So với cha, trong việc dạy dỗ con cái, mẹ có sự kiên nhẫn hơn. Khi một số trẻ phạm lỗi, cách xử lí của cha thường “dứt khoát”, nhanh chóng, không tìm hiểu sâu xa nguyên nhân phạm lỗi, nên khó có thể giải quyết được tận gốc vấn đề. Ngược lại, mẹ kiên nhẫn hơn, có thể từ từ tìm hiểu tại sao trẻ làm như vậy, tại sao phạm lỗi như vậy, sau khi hiểu rõ vấn đề sẽ có biện pháp giáo dục thích hợp. Do sự nhẫn nại của mẹ, trẻ cũng sẽ nhẫn nại, khoan dung, nghiêm túc và sống lí trí hơn.

3. “Sự yếu đuối” của mẹ

Trong mắt trẻ, người cha luôn cứng rắn, mạnh mẽ, bất khả chiến bại, vì thế trẻ luôn cảm thấy khâm phục, sùng bái cha, cho rằng không có gì mà cha không làm được. Nhưng thế giới của trẻ không thể chỉ biết sùng

bái người khác, mà còn cần biết chăm sóc, quan tâm đến người khác. Mà mẹ lại có “sự yếu đuối” của nữ giới, sẽ kích thích tâm lí muốn bảo vệ, chăm sóc của trẻ. Và qua đó, trẻ cũng cảm thấy tự hào và tránh được tâm lí ích kỷ, luôn coi mình là trung tâm. Được sự hướng dẫn đúng đắn của mẹ, trẻ cũng hiểu rằng, con người phải biết quan tâm và chăm sóc lẫn nhau. Khi bạn trao cho trẻ tình yêu thương, cũng cần để trẻ biết rằng, người khác cũng cần tình yêu thương của trẻ. Như vậy mới kích thích được mong muốn hiểu người khác của trẻ, trẻ mới trở nên kiên cường, tự tin, tự lập và có tinh thần trách nhiệm hơn.

4. Sự lương thiện của mẹ

Ở đây không có ý nói người cha không lương thiện, mà có ý nói rằng sự lương thiện của mẹ dễ dàng ảnh hưởng đến trẻ. Tâm hồn non nớt của trẻ chưa thể nhận thức rõ ràng khái niệm về phẩm chất, những thứ trẻ thấy là hành động của những người xung quanh, qua đó trẻ sẽ bắt chước theo. Thông thường, người mẹ hay chú ý, quan tâm đến những việc nhỏ nhặt trong cuộc sống hàng ngày, thấy xúc động, thương cảm cho những người già không nơi nương tựa, em bé mồ côi, hay các con vật lang thang trên đường... Những suy nghĩ, hành động này sẽ có ảnh hưởng ngầm đến trẻ, từ đó trẻ hình thành tính cách lương thiện, đồng cảm, tôn trọng người khác, biết bảo vệ các loài vật nhỏ.

5. “Sự kiên cường” của mẹ

Nhiều khi, nữ giới thường nhẫn nại, kiên cường hơn nam giới, còn nam giới lại tỏ ra nóng nảy, yếu ớt hơn nữ giới. Ví dụ, khi gặp khó khăn nào đó, nam giới dễ gục ngã, còn nữ giới vẫn cố gắng dựa vào nghị lực của mình để tiếp tục vươn lên, không bỏ cuộc. Tính cách này sẽ ảnh hưởng ngầm đến sự trưởng thành của trẻ, giúp trẻ học được tính lạc quan, kiên trì, không bỏ cuộc.

Tóm lại, tình yêu và sự giáo dục của mẹ quyết định hạnh phúc và thành công của cả cuộc đời trẻ. Là người quan trọng nhất đối với trẻ, mẹ cần dùng trí tuệ mang lại ánh sáng cho cuộc đời chúng. Trong cuộc sống, mẹ hiểu rõ nhất trẻ có ưu điểm gì, nhược điểm gì, cần điều gì. Vì thế, bà mẹ thông minh và hoàn hảo sẽ biết cách thông qua cách giáo dục nữ tính của mình giúp con trở thành người lương thiện, hiếu thuận, nghiêm túc, khoan dung, lạc quan, tự lập.

20 nguyên tắc giúp bà mẹ hoàn hảo dạy con tốt

1. Mẹ cần không ngừng tu dưỡng bản thân, với từng giai đoạn trưởng thành của con, luôn tìm hiểu, học hỏi những kiến thức, kinh nghiệm để dạy con một cách hiệu quả.

2. Đối xử bình đẳng với con cái, coi con là một cá thể độc lập, đối xử với con như một người bạn, có sự giao lưu chân thành, như vậy mới có thể hiểu được suy nghĩ của con.

3. Giữ thái độ sống tích cực, không bi quan chán nản; dùng sự lạc quan, tự tin tạo ảnh hưởng tốt, mang lại cho con một tinh thần lành mạnh.

4. Cho con sự tự do nhất định, không quá hà khắc, trói buộc, ngăn cản trí tưởng tượng, hoạt động tự do của con, để con phát triển tự nhiên.

5. Học cách khen ngợi, đừng tiết kiệm lời cổ vũ con, hãy nhấn mạnh ưu điểm của con, kích thích khả năng và chí tiến thủ của con, khiến con cảm nhận được sự tin tưởng và tình yêu của mẹ.

6. Không tùy tiện dùng danh nghĩa tình yêu trói buộc con, điều đó sẽ kiềm chế cá tính và tiềm năng của con, cần học cách tôn trọng con, biến tình yêu với con thành động lực giúp con tiến bộ.

7. Là một bà mẹ độc lập, không chiều chuộng con quá mức, hãy cổ vũ con tự làm việc của mình, học cách khẳng định và khen ngợi hành động tốt của con.

8. Con phạm lỗi cần có cách giáo dục đúng đắn, không trách mắng, tùy tiện đánh đập, vì điều này chỉ gây mâu thuẫn, căng thẳng giữa hai mẹ con.

9. Con cũng có suy nghĩ và cách làm riêng, mẹ cần cổ vũ con nói ra điều này, đây là cách bảo đảm cho tâm lý con phát triển lành mạnh, cũng là cơ sở xây dựng quan hệ tình thân tốt đẹp.

10. Cổ vũ con là người thành thật, lương thiện, nói lời giữ lời, biết đồng cảm và giúp đỡ những người gặp khó khăn. Mẹ cũng cần làm tấm gương tốt cho con học tập.

11. Dạy con biết tôn trọng, kính yêu, hiếu thuận với ông bà, cha mẹ và người lớn. Dạy con biết cảm ơn, báo đáp, phát huy tính tích cực chủ

động, gánh vác trách nhiệm của mình.

12. Biết giúp con giải tỏa áp lực, hướng dẫn con học cách không chế tình cảm không tốt của bản thân. Mẹ cũng cần luôn quan tâm đến sự thay đổi tâm lí của con, giúp con có tâm lí lành mạnh.

13. Không đặt ra yêu cầu quá cao đối với con, yêu cầu của mẹ cần phù hợp với quy luật trưởng thành của con, hướng dẫn con học cách nhận thức bản thân đúng đắn, trải nghiệm sự thỏa mãn khi đạt được thành công và có được niềm vui.

14. Hướng dẫn con học cách suy nghĩ vấn đề từ góc độ của người khác, chứ không chỉ biết nghĩ đến bản thân, cổ vũ con biết khoan dung, tha thứ và không sống ích kỷ.

15. Nhìn nhận điểm thi của trẻ một cách khách quan, thừa nhận sự khác biệt của mỗi đứa trẻ, cổ vũ trẻ thể hiện cá tính của bản thân, để trẻ trở thành người hoàn thiện.

16. Dùng phương pháp đúng đắn để thay đổi thói quen xấu của trẻ, không trách mắng, đánh đập trẻ, đồng thời mẹ cũng cần là tấm gương tốt, tác dụng của tấm gương có hiệu quả hơn bất cứ sự giáo dục nào.

17. Nếu trẻ có hiện tượng học lệch, trốn học, chán học... mẹ nên bình tĩnh chấp nhận, tìm ra nguyên nhân, để sau đó có cách chỉ bảo, hướng dẫn con đúng đắn.

18. Không nên đòi hỏi, gây mâu thuẫn với trẻ bước vào tuổi dậy thì, có thể thay đổi một chút biện pháp giáo dục “chuyên chế”, “uy quyền” trước kia của mình, dùng thái độ khoan dung để nói chuyện với con.

19. Giúp trẻ hiểu khái niệm “giới tính”, loại bỏ cảm giác tò mò về giới tính, dạy trẻ hiểu giới tính một cách khoa học.

20. Bình tĩnh và lí trí đối diện với hiện tượng “yêu sớm” của con cái, không kinh ngạc, hoảng hốt, hãy coi đó là việc bình thường xuất hiện trong quá trình trưởng thành của con. Mẹ cần hướng dẫn trẻ đúng đắn để trẻ bước qua tuổi dậy thì một cách an toàn, không thô bạo ngăn cấm trẻ.

Người mẹ là ngọn đèn chỉ đường trên hành trình trưởng thành của trẻ

Chuyên gia giáo dục người Liên Xô B.A.Cyxomjnhcknn đã nói rằng: “Cho dù bạn đảm nhận chức vụ cao như thế nào, công việc có phức tạp như thế nào, cần sự sáng tạo như thế nào, thì bạn cũng cần nhớ rằng: Ở nhà, bạn vẫn có việc quan trọng hơn, phức tạp hơn, tỉ mỉ hơn đang đợi mình, đó chính là việc giáo dục con cái”. Vì một “nghề” khác của người phụ nữ chính là làm mẹ. Trong vấn đề dạy dỗ con cái, người mẹ luôn có trách nhiệm lớn hơn người cha. Trước khi trẻ chào đời, người mẹ đã có ảnh hưởng sâu sắc đến trẻ. Sau khi trẻ chào đời, sự ảnh hưởng đó càng rộng lớn hơn. Có thể nói, mẹ là ngọn đèn chỉ đường cho sự trưởng thành của trẻ. Cách giáo dục của mẹ tác động đến mọi phương diện đời sống của trẻ, có ảnh hưởng to lớn đối với trẻ.

VỊ TRÍ KHÔNG THỂ THAY THẾ CỦA NGƯỜI MẸ TRONG QUÁ TRÌNH TRƯỞNG THÀNH CỦA TRẺ

Trong thực tế, người mẹ chính là ngọn đèn chỉ đường trong quá trình trưởng thành của trẻ, cũng là người hướng dẫn đầu tiên giúp trẻ

bước ra ngoài xã hội. Phần lớn mọi người đều gắn bó với mẹ suốt thời thơ ấu, mẹ là một trong những thầy giáo đầu tiên và quan trọng nhất trong cuộc đời của trẻ, mẹ có vị trí mà không ai có thể thay thế được trong việc nuôi dạy trẻ.

Về mặt ý nghĩa sinh học, mẹ chính là người gần gũi nhất của trẻ. Cách giáo dục của mẹ có thể không phù hợp với các lý luận giáo dục tiên tiến, có lúc cũng không phải là đạo lý to lớn gì, chỉ là những lời nói âm áp nhất, gần gũi nhất. Người mẹ là chủ thể giáo dục gia đình, cách giáo dục của mẹ dễ đi vào lòng trẻ nhất và ảnh hưởng đến cả cuộc đời của trẻ.

Năm Lan Anh 8 tuổi thì bố mẹ cô bé li hôn. Lan Anh sống cùng với bố. Bố rất bận, mỗi lần về nhà cũng đã 8 giờ tối, vì vậy phần lớn thời gian Lan Anh ở với bảo mẫu.

Mỗi lần tan học về, cô bé luôn một mình ngồi xem ti vi, không nói chuyện, cũng không chơi đùa. Sau khi bố về nhà, có lúc cô bé cũng chơi cùng với bố một lúc nhưng tỏ ra không mấy hứng thú. Bố nhận ra rằng có một số hành động cho thấy Lan Anh không giống như trước nữa. Bố nghĩ cô bé đang tự tạo sức ép cho mình. Đơn giản là Lan Anh biết rằng, mẹ không còn ở đây nữa, bố phải nuôi mình, vì thế cô bé không thể “đắc tội” với bố. Cô bé lo lắng nếu phạm lỗi, bố sẽ không chơi cùng cô nữa.

Cô giáo phản ánh rằng, Lan Anh ở lớp không thích chơi đùa cùng các bạn, chỉ ngồi một góc thần thờ, kết quả học tập cũng không tốt.

Sự ảnh hưởng của người mẹ đến trẻ là không thể thay thế. Ngay từ khi mang thai, thái độ sống của mẹ đã ảnh hưởng gián tiếp đến cuộc sống của trẻ. Sau khi trẻ chào đời, mẹ trở thành người dẫn dắt đầu tiên, cùng trẻ trưởng thành, rồi từng bước dẫn dắt trẻ bước ra ngoài xã hội. Đa số trẻ em đều ở bên cạnh mẹ, mẹ là tấm gương của trẻ, vì thế, mẹ cũng là người thầy quan trọng nhất trong cuộc sống của trẻ.

Nghiên cứu cho thấy, một đứa trẻ thiếu tình yêu thương của người mẹ sẽ khó hình thành thói quen tốt, hay miễn cảm, yếu đuối, cô độc, không thích tiếp xúc, nói chuyện với người khác, thiếu cảm giác an toàn, thậm chí nảy sinh một số vấn đề tâm lý. Từ đó có thể thấy, trong quá trình trưởng thành của trẻ, tình yêu của người mẹ là không thể thay thế được, vai trò giáo dục của mẹ cũng không thể coi nhẹ.

ooo GỢI Ý CHO MẸ ooo

Gợi ý 1: Xây dựng tấm gương tốt cho trẻ

Mẹ là thầy giáo đầu tiên trên đường đời của trẻ, người mẹ nào cũng hi vọng thông qua hành động của mình ảnh hưởng đến hành vi của con. Trẻ rất mẫn cảm, đặc biệt thích nắm bắt sở thích của mẹ, sau đó sẽ ngấm ngấm bắt chước và làm theo. Nếu mẹ có cách hướng dẫn hoặc là tấm gương xấu cho con, trẻ cũng rất dễ đi theo con đường đó.

Bắt chước là thiên tính của trẻ, hàng ngày mẹ nói và làm thế nào, trẻ cũng sẽ bắt chước theo như vậy. Có thể nói, trẻ chính là cái bóng của mẹ, thậm chí là một phiên bản thu nhỏ của mẹ.

Gợi ý 2: Không nên chỉ dựa vào kinh nghiệm của mình để dạy dỗ con cái

Người mẹ nào cũng từng có thời kỳ là con gái, những trải nghiệm giữa họ và mẹ của họ ít nhiều ảnh hưởng đến cách nuôi dạy con cái sau này. Nhiều người mẹ thậm chí vô tình sao chép lại cách giáo dục của mẹ mình, có người lại dùng phương pháp giáo dục hoàn toàn ngược lại với mẹ để dạy con. Có người mẹ lại trao cho con những thứ mà mình chưa bao giờ có được, cách dạy dỗ này như là một kiểu bù đắp những mất mát của bản thân. Nhưng những phương pháp này đều không phù hợp với con cái của bạn.

Vì thế, người mẹ không nên chỉ đơn giản dựa vào kinh nghiệm của mình để dạy dỗ con cái. Không có ai sinh ra đã là một người mẹ tốt, mà cần phải học hỏi và trau dồi kinh nghiệm. Không chỉ học trong sách vở, mà còn học kinh nghiệm hay của người khác.

Gợi ý 3: Dạy con bước những bước đầu tiên vững chắc

Mẹ là người gần gũi, thân thiết nhất, cũng là người đầu tiên dạy trẻ biết được mọi thứ trên đời: Dạy trẻ câu nói đầu tiên, dạy trẻ bước đi đầu tiên, dạy trẻ lần đầu tiên tự nấu ăn, dạy trẻ lần đầu tiên mặc quần áo... Những điều này tưởng như nhỏ nhặt, nhưng nếu không có sự hướng dẫn, chỉ bảo của mẹ, trẻ rất khó học được hoặc quá trình học sẽ diễn ra rất chậm chạp.

Chỉ khi nào mẹ giúp trẻ bước đi bước đầu tiên vững chắc, trẻ mới trưởng thành bình thường, khỏe mạnh.

Ghi chép dành cho mẹ

Trong gia đình, mẹ đóng vai trò rất quan trọng, giá trị và tác dụng của mẹ là không thể thay thế. Bài học đầu tiên trẻ nhận được chính là từ mẹ. Cách giáo dục của mẹ có liên quan trực tiếp đến sự hình thành nhân cách và cá tính của trẻ. Vì thế, mẹ cần là tấm gương tốt cho trẻ, đồng thời cần học các phương pháp dạy dỗ đúng đắn, giúp trẻ bước những bước vững chắc đầu tiên vào đời.

TỐ CHẤT CỦA NGƯỜI MẸ CÀNG CAO, CON CÁI CÀNG TIẾN XA HƠN

Giáo dục gia đình rất quan trọng và có tính chất quyết định sự phát triển, trưởng thành của trẻ và cách giáo dục của mẹ là một phần quan trọng nhất trong giáo dục gia đình. Trẻ được giáo dục tốt hay không, quyết định bởi cách giáo dục và tố chất của người mẹ như thế nào.

Nếu mẹ là người nóng nảy, thô bạo, thì trẻ cũng có tính cách nóng nảy, ngang bướng; nếu mẹ là người ôn hòa, cởi mở, trẻ cũng sẽ có tính cách phóng khoáng, thân thiện; nếu mẹ là người lười biếng, xuề xòa, trẻ sẽ sống luộm thuộm, không có trật tự, quy tắc.

Vì thế, là người thầy đầu tiên của trẻ, mẹ cần có tố chất văn hóa, đạo đức, hành vi nho nhã, đúng mực để có thể tạo ảnh hưởng tốt đến trẻ.

Ngày chủ nhật hôm đó, mẹ và bé Đông 8 tuổi đi ăn ở cửa hàng McDonald's. Khi mẹ đứng mua đồ thì phát hiện Đông và một cô bé đang đánh nhau, cậu bé tát vào mặt cô bé và quát to: “Này, ai cho mày chiếm chỗ của tao!” Người mẹ đang định ngăn con lại, bỗng phát hiện cô bé đó cũng không chịu thua, tóm lấy cánh tay của Đông vừa cầu vừa cắn.

Mẹ Đông giật nảy mình, trầm nghĩ, sao con mình lại có thể đánh người khác chứ? Nghĩ một lát, mẹ bỗng hiểu ra: Chắc hẳn mẹ cô bé kia thường dùng cách này dạy dỗ con, vì thế cô bé cũng học theo mẹ. Nhưng nghĩ lại thấy hành động bạo lực của con trai mình, không phải cũng giống hệt như mình ư?

Trong vấn đề giáo dục, người mẹ có trách nhiệm lớn lao hơn người cha. Trước khi trẻ chào đời, mẹ đã có ảnh hưởng nhất định đến trẻ; sau khi trẻ được sinh ra, người thân thiết, gần gũi nhất với trẻ cũng chính là

mẹ.

Cách giáo dục của mẹ tác động đến con trong mọi mặt đời sống và có khi còn vượt qua cả tường tượng của mọi người. Đối tượng bắt chước trực tiếp nhất của trẻ chính là mẹ, vì thế, tổ chất của mẹ thế nào cũng ảnh hưởng trực tiếp đến đạo đức, tính cách của trẻ, quyết định sự phát triển sau này của trẻ. Vì thế, một bà mẹ hoàn mỹ không chỉ cần cho con cơ thể khỏe mạnh, mà còn cần dạy con sống lành mạnh.

Nếu chúng ta phát hiện con mình có lỗi lầm nào đó, chớ nên vội vã trách mắng con mà hãy kiểm điểm lại hành vi của chính mình, có lẽ lỗi lầm của con đã phản ánh khuyết điểm của bản thân người mẹ.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Xây dựng quan niệm giáo dục đúng đắn

Muốn là một bà mẹ có tổ chất tốt, đầu tiên cần có quan niệm giáo dục đúng đắn, như vậy mới có thể xử lý tốt những vấn đề xảy ra trong quá trình dạy dỗ con cái, thỏa mãn ham muốn tìm tòi, khám phá của con.

Vậy tổ chất tốt có phải là học lực tốt, trình độ văn hóa cao? Chưa hẳn là vậy. Học lực, văn hóa có liên quan nhất định đến tổ chất, nhưng không quyết định toàn bộ. Người có học lực, văn hóa cao không có nghĩa là họ đương nhiên có quan niệm giáo dục đúng đắn.

Mẹ cần biết quan niệm giáo dục đúng đắn là gì, như vậy trong quá trình dạy dỗ con cái mới không ngừng sửa đổi bản thân, tạo cho con môi trường sống thoải mái, vui vẻ, tự chủ, từ đó trẻ có phẩm chất đạo đức tốt, hành động đúng mực, có nhân cách và tâm hồn lành mạnh.

Gợi ý 2: Tạo thói quen sống lành mạnh

Môi trường sống của trẻ là do người mẹ tạo ra, nếu mẹ có nhiều thói quen xấu, ví dụ như lười biếng, luộm thuộm thì khó trở thành tấm gương tốt cho con cái. Trẻ sống trong môi trường như vậy cũng khó hình thành thói quen chăm chỉ, giản dị, tự lập...

Vì thế, mẹ cần cố gắng thay đổi thói quen xấu của mình, thay đổi thói quen nuông chiều con cái, áp dụng cách giáo dục dân chủ, cho trẻ môi trường trưởng thành thoải mái, thư giãn,

hợp lý.

Gợi ý 3: Áp dụng phương pháp giáo dục khoa học

Không có trẻ em không thể giáo dục, chỉ có phương pháp giáo dục của cha mẹ không đúng đắn mà thôi. Người mẹ muốn dạy con tốt thì cần áp dụng các phương pháp giáo dục khoa học, không thể rập khuôn cách dạy dỗ của người khác mà phải căn cứ vào đặc điểm thực tế của con.

Người mẹ cần không ngừng tiếp thu các phương pháp giáo dục mới, quan niệm giáo dục mới, thay đổi cách giáo dục cũ, nâng cao tố chất bản thân. Trên cơ sở hiểu trẻ, khắc phục hiện tượng coi trọng bồi dưỡng vật chất, coi nhẹ bồi dưỡng tinh thần, tình cảm, như vậy trẻ mới trưởng thành lành mạnh.

Ghi chép dành cho mẹ

Trẻ từ nhỏ đến lớn chỉ có mẹ luôn ở bên cạnh. Hình tượng, nguyên tắc làm người, hành vi, tư tưởng của mẹ đều âm thầm ảnh hưởng đến trẻ. Tố chất sau này của trẻ cao hay thấp có liên quan rất lớn đến tố chất của mẹ. Người mẹ có quan niệm và phương pháp giáo dục đúng đắn, có thói quen sống đúng mực mới giáo dục con cái thành công.

CẢM GIÁC AN TOÀN CỦA TRẺ ĐẾN TỪ SỰ NUÔI NẮNG CỦA MẸ

Tình yêu của mẹ đối với con cái luôn bao la và vô tận. Khi còn nhỏ, trẻ nhìn thấy mẹ là cảm thấy an toàn và yên tâm. Vòng tay của mẹ luôn là nơi trẻ cảm thấy an toàn nhất, ấm áp nhất. Khi lớn lên, trẻ vẫn có cảm giác gắn bó, lưu luyến này. Trẻ có cảm giác này sẽ cảm thấy mình không bị bỏ rơi, từ đó tự tin, mạnh dạn bước ra tìm hiểu thế giới bên ngoài.

Tình yêu thương sâu sắc và sự tiếp xúc thân mật chính là sợi dây tình cảm cơ bản nhất giữa mẹ và con. Mỗi ánh mắt, lời nói, cái ôm, vuốt ve của mẹ đều là cây cầu gắn kết tình cảm mẹ con, còn là cây cầu giao lưu tình cảm cơ bản nhất, nguyên sơ nhất xây dựng nên tình yêu thương, cơ sở nhân cách toàn diện của con người.

Mẹ Nguyệt công việc rất bận rộn, thường phải đi công tác xa, có lúc đi nửa tháng mới về, nên có rất ít thời gian ở bên con. Từ khi còn rất nhỏ, Nguyệt đã khóc òa lên mỗi khi mẹ rời khỏi cô bé và không muốn cho mẹ đi. Sau đó, mẹ sợ con khóc, liền lên đi. Mỗi lần như vậy, Nguyệt đều khóc mấy ngày liền.

Bây giờ Nguyệt đã 7 tuổi rồi, có khi rất lâu mới được gặp mẹ, vì thế cô bé có cảm giác xa lạ với mẹ, luôn cảm thấy mình là đứa trẻ bị mẹ bỏ rơi, luôn trong tâm trạng buồn bã không vui. Mỗi khi nhìn thấy các bạn khác nũng nịu với mẹ, Nguyệt vô cùng ngưỡng mộ.

Dần dần, Nguyệt không thích chơi đùa cùng các bạn nữa, cũng không hay nói cười, luôn ngồi lặng lẽ một góc. Cho dù mẹ ở nhà, cô bé cũng không muốn lại gần mẹ.

Việc trẻ quyến luyến với mẹ thực ra là một bản năng thiên bẩm. Khi chào đời, trẻ không biết gì cả, để sinh tồn được, tất cả đều nhờ vào tình yêu thương của mẹ. Đối với trẻ, cái ôm của mẹ là thứ ấm áp và an toàn nhất, hơn nữa mẹ cũng cần truyền cảm giác này đến trẻ. Trẻ có cảm giác này sẽ có tâm lý ổn định, sẽ không sợ hãi, bơ vơ, lo lắng khi gặp khó khăn và sẽ thích nghi dễ dàng hơn với sự thay đổi của môi trường.

Ngược lại, một đứa trẻ không có cảm giác an toàn cũng khó cảm thấy hạnh phúc. Trẻ thiếu cảm giác an toàn sẽ khó thích ứng và hòa nhập với xã hội.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Bạn thế nào cũng không quên ở bên con

Ngày nay, nhịp độ cuộc sống tăng nhanh, nhiều bà mẹ trở nên quá bận rộn với công việc. Nhưng các bà mẹ cần nhớ rằng, cho dù bận thế nào cũng cần dành thời gian ở bên con cái, để trẻ cảm nhận được sự tồn tại và quan tâm của mẹ. Sự tiếp xúc thân mật của mẹ và con sẽ hình thành tâm lý tốt cho trẻ và là cách thức tốt nhất giúp trẻ có cảm giác an toàn.

Gợi ý 2: Thường xuyên ôm ấp, vỗ về con

Một số bà mẹ có tính cách trầm lặng, kín đáo, không biết cách bày tỏ tình cảm của mình. Thực ra, dành cho con một cái ôm, một lời vỗ về là cách tốt nhất truyền tình yêu của mình cho trẻ.

Nghiên cứu tâm lý học cho thấy, ôm ấp và vỗ về trẻ là cách giao lưu tốt nhất giữa mẹ và con. Ai cũng muốn được vuốt ve, ôm ấp, trẻ nếu thiếu sự ôm ấp và vỗ về sẽ trở nên yếu ớt, hay nổi cáu, thiếu cảm giác an toàn và cảm thấy cô độc.

Vì thế, người mẹ cần học cách thường xuyên ôm ấp và vỗ về con, chỉ một hành động nhỏ này cũng giúp xây đắp tình cảm tốt giữa hai mẹ con, tăng động lực và niềm tin cho con.

Gợi ý 3: Không nên tùy tiện nói dối con

Đa số các bà mẹ đều nói dối trẻ với mục đích tốt, hơn nữa do mẹ phải chịu một số áp lực nào đó, nên mặc dù biết nói dối con cái là không tốt, nhưng vẫn phải tìm phương pháp có vẻ hiệu quả nhất này để vỗ về trẻ.

Nhưng cho dù thế nào, việc mẹ thường xuyên nói dối trẻ sẽ ảnh hưởng đến sự phát triển nhân cách toàn diện của trẻ, vì sự tín nhiệm cơ bản nhất, đầu tiên nhất của trẻ có được thông qua hành động giáo dục của mẹ. Nếu cảm thấy mẹ là người đáng tin, an toàn, trẻ sẽ dễ dàng nảy sinh cảm giác an toàn, tín nhiệm với xã hội. Ngược lại, trong cuộc sống hàng ngày, đặc biệt là trong trạng thái lo lắng, sợ hãi, nếu trẻ phát hiện ngay cả người mẹ mà mình tin tưởng nhất cũng lừa gạt mình, trẻ sẽ mất hết cảm giác an toàn và niềm tin vào thế giới xung quanh.

Ghi chép dành cho mẹ

Đối với trẻ, cảm giác an toàn là cơ sở phát triển của cơ thể, tình cảm và nhận thức. Thiếu cảm giác an toàn, tất cả mọi thứ khác đều giống như lâu đài cát, nhìn thì rất đẹp, nhưng lại dễ vỡ. Muốn xây dựng cảm giác an toàn cho trẻ, biện pháp hiệu quả nhất là sự kèm cặp, nuôi nấng của người mẹ. Mẹ không nên mượn lý do bận rộn mà coi nhẹ việc ở bên trẻ. Vì cảm giác an toàn này trực tiếp ảnh hưởng đến sự phát triển tâm lý và nhân cách của trẻ.

TÂM TRẠNG CỦA MẸ QUYẾT ĐỊNH TÍNH CÁCH CỦA TRẺ

Mẹ là người thường xuyên ở bên cạnh trẻ, có mối quan hệ gần gũi, thân thiết nhất với trẻ, vì thế, tâm trạng của mẹ tốt hay xấu ảnh hưởng trực tiếp đến sự trưởng thành của trẻ, đồng thời quyết định đến sự phát triển tính cách của trẻ. Nếu mẹ luôn có tâm trạng vui vẻ, lạc quan, tích cực, trẻ dưới sự ảnh hưởng của mẹ cũng sẽ lớn lên lạc quan, kiên cường, tự tin.

Ngược lại, nếu mẹ luôn lo lắng, buồn phiền, căng thẳng, thì trẻ cũng sẽ bị ảnh hưởng, hình thành tính cách không tốt. Những đứa trẻ này thường biểu hiện cô độc, không thích giao tiếp với người khác, bi quan chán nản, lạnh lùng, không tôn trọng và cảm thông với người khác, không tập trung, hay nổi cáu, khả năng kiểm chế kém, thiếu tự tin...

Hôm đó, bé Ngân 4 tuổi nhìn bàn ăn và tỏ ra chán nản. Mẹ thấy con gái không ăn cơm nên hỏi lí do. Bé Ngân lấp bắp nói mình không muốn ăn. Mẹ Ngân xoa lên trán con, không thấy bị sốt, liền lập tức nổi giận, tát cho cô bé một cái rất đau. Bé Ngân khóc òa lên, mẹ cũng vì thế không còn tâm trạng ăn cơm nữa.

Sau khi bình tĩnh lại, mẹ thấy mình vô cớ đánh con là không đúng, nên hỏi con vì sao không ăn cơm mới đúng. Do đó, mẹ nhẹ nhàng hỏi: “Con không thích thức ăn hôm nay mẹ nấu phải không?” Bé Ngân lắc đầu, nói: “Thích ạ.” “Vậy tại sao con không muốn ăn?”. “Vì mẹ nói rằng là người lớn sẽ gặp rất nhiều phiền phức, sống chẳng thấy vui vẻ gì. Con không ăn cơm sẽ không lớn nữa”.

Lời nói của bé Ngân khiến mẹ kinh ngạc. Mẹ không ngờ, những lời phàn nàn, trách móc hàng ngày của mình đã ảnh hưởng đến con sâu đậm như vậy.

Trong thực tế cuộc sống, những câu chuyện như trên không phải là hiếm. Là một người mẹ, chỉ một câu nói vô ý thôi cũng có thể ảnh hưởng đến cách nhìn nhận cuộc sống của trẻ; đồng thời, tâm trạng không tốt của mẹ cũng sẽ ảnh hưởng đến sự phát triển tình cảm và khả năng kiểm chế của trẻ. Nếu mẹ thường xuyên dùng tâm trạng và thái độ sống đó đối xử với trẻ, thì trẻ nhỏ - vốn thiếu khả năng phán đoán và kiểm chế bản thân - cũng sẽ rơi vào tâm trạng không tốt đó.

Những bà mẹ thông minh sẽ không thường xuyên phàn nàn về những khó khăn trong cuộc sống, ít nhất là không ca thán, cũng không tùy tiện biểu hiện tâm trạng, hành động tiêu cực trước mặt con cái.

Những bà mẹ này cho rằng, gánh vác những công việc hàng ngày là chuyện đương nhiên, họ còn coi việc dạy dỗ con là chuyện vui, đồng thời

luôn dùng thái độ tự tin, lạc quan, cởi mở để đối xử với con cái.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Bồi dưỡng phẩm chất lạc quan, tự tin cho con

Việc sau khi trưởng thành, trẻ có ưu tú, xuất sắc, đạt được thành công hay không có liên quan rất lớn đến thái độ sống của chúng. Mà tính cách lạc quan, tự tin của trẻ được ươm mầm từ những tiến bộ và thành công trong cuộc sống hàng ngày, vì thế mẹ cần giúp con tích lũy từng chút niềm vui từ cuộc sống.

Trẻ mặc dù còn nhỏ nhưng lại có rất nhiều ước muốn, mẹ cần không ngừng tạo cơ hội cho trẻ thể hiện bản thân, cho phép trẻ thất bại, để sự tự tin của trẻ được xây dựng bằng khả năng thực tế, chứ không nên làm hết mọi việc thay cho trẻ.

Đồng thời, mẹ cũng cần thường xuyên cổ vũ trẻ, giúp trẻ đạt được thành công trong học tập, vì thành công này kích thích động lực hành động của trẻ. Nếu trẻ thường xuyên đạt thành tích tốt trong học tập, trẻ sẽ cảm thấy tự tin và dần dần tiến bộ hơn.

Gợi ý 2: Bồi dưỡng khả năng chịu đựng khó khăn cho con

Nếu mẹ luôn bảo vệ, che chở trẻ, cố gắng sắp xếp con đi vào con đường thuận lợi nhất, muốn cuộc sống của trẻ thuận buồm xuôi gió và coi đó là trách nhiệm đương nhiên của cha mẹ, thì sẽ làm cho trẻ trở nên yếu đuối, sau này lớn lên sẽ khó thích nghi với áp lực của xã hội. Một người có khả năng chịu đựng kém sẽ có tâm trạng tiêu cực, mà tâm trạng này sẽ ảnh hưởng đến hành động và sự cố gắng của họ, khiến họ dễ bị thất bại. Có thể thấy trốn tránh khó khăn, thất bại sẽ khiến trẻ càng dễ bị thất bại và không bao giờ đạt được thành công.

Vì thế, mẹ nên buông tay để trẻ ném trái một chút khó khăn và thất bại, hướng dẫn trẻ giải quyết khó khăn, bồi dưỡng khả năng khắc phục khó khăn, chịu đựng thất bại cho trẻ.

Gợi ý 3: Hướng dẫn trẻ học cách kiềm chế tình cảm

Khả năng kiềm chế và điều chỉnh cảm xúc bản thân của trẻ đều khá kém, đây là một đặc điểm của lứa tuổi. Hơn nữa có bà mẹ luôn thỏa mãn mọi yêu cầu của trẻ, dần dần trẻ sẽ quen với cách khóc lóc để đạt được mục đích của mình, dẫn đến khả năng kiềm chế bản thân kém.

Muốn giúp trẻ học cách kiềm chế tình cảm, người mẹ cần tạo cho trẻ thói quen sống tốt, ví dụ cổ vũ trẻ thức dậy đúng giờ, ăn uống đúng giờ, tự mặc quần áo, thu dọn đồ chơi, đồng thời cũng khuyến khích trẻ giao lưu với nhiều bạn bè, tuân thủ các quy tắc, luật lệ trò chơi. Trong các hoạt động này, trẻ sẽ dần dần học cách kiềm chế bản thân.

Ghi chép dành cho mẹ

Tính cách tốt hay không, khả năng kiềm chế tình cảm mạnh hay yếu là chỉ tiêu quan trọng được đo lường qua biểu hiện của trẻ trong các hoạt động thể chất. Sự trưởng thành của trẻ cần có sự giúp đỡ và hướng dẫn của mẹ, hàng ngày người mẹ cần chú ý điều chỉnh tình cảm của mình, giúp trẻ xây dựng cá tính tự tin, dũng cảm, tự lập, kiên cường, nâng cao tố chất tình cảm cho trẻ, để cuộc sống của trẻ luôn ổn định, thực tế.

THÓI QUEN TỐT CỦA CON ĐƯỢC HÌNH THÀNH TỪ SỰ GIÁO DỤC CỦA NGƯỜI MẸ

Có người đã nói rằng: “Tu tưởng thế nào sẽ có hành động như vậy, hành động thế nào sẽ có thói quen như vậy; thói quen thế nào sẽ có tính cách như vậy; tính cách như thế nào sẽ có số phận như vậy”. Một nhà giáo dục đã có một so sánh rất hình tượng về vấn đề thói quen của con người. Ông nói: “Thói quen tốt của một người sẽ là lợi nhuận mà cả đời anh ta không bao giờ dùng hết; thói quen xấu của một người sẽ là món nợ mà cả đời anh ta không bao giờ trả hết.” Xem ra, thói quen tốt hay xấu có ảnh hưởng rất quan trọng đến cả cuộc đời con người.

Rất nhiều thói quen trong cuộc sống của trẻ đều bắt nguồn từ người

mẹ. Khi trẻ chào đời, mọi thứ đều mới lạ và cần khám phá, chúng có tính sáng tạo cao, nhưng khả năng kiềm chế lại kém, vì thế, đây chính là thời kỳ quan trọng hình thành thói quen tốt cho trẻ, cũng là giai đoạn nguy hiểm khiến trẻ bị nhiễm thói quen xấu. Nếu mẹ không kịp thời bồi dưỡng thói quen, hành vi tốt cho trẻ, sẽ lỡ mất cơ hội tốt, khiến trẻ hình thành thói quen xấu làm ảnh hưởng đến cả cuộc đời trẻ.

Mẹ của Long rất chú ý bồi dưỡng thói quen tốt cho con, vì mẹ hiểu rằng thói quen tốt sẽ giúp ích cả đời con, vì thế không thể coi nhẹ.

Từ khi Long còn nhỏ, mẹ đã dạy Long hàng ngày thức dậy đúng giờ, đi ngủ đúng giờ. Khi Long lớn hơn một chút, mẹ dạy cậu tự đi tắm, mặc quần áo, tự cất dọn đồ chơi.

Lúc đầu, Long cũng làm nũng khóc gào, nhưng mẹ vẫn kiên nhẫn dạy bảo. Khi Long đi mẫu giáo, cậu đã biết tự mặc quần áo, rửa mặt, đi tắm, và cất sách vở rồi. Ở trường mẫu giáo, cô giáo luôn khen Long có tính tự lập cao.

Nếu một người sớm hình thành thói quen ăn uống, ngủ nghỉ, học tập, vệ sinh tốt thì sẽ có ích cho cả đời họ. Ngược lại, nếu nhiễm một vài thói quen xấu, sau này sửa đổi sẽ rất khó khăn. Vì thế, người mẹ nên giúp trẻ hình thành thói quen tốt từ nhỏ.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Thói quen tốt cần được bồi dưỡng trong cuộc sống hàng ngày

Đối với trẻ, gia đình chính là ngôi trường hình thành thói quen và mẹ chính là thầy giáo tốt nhất giúp trẻ hình thành thói quen ấy. Muốn giúp trẻ hình thành thói quen tốt, mẹ cần chú ý giáo dục trẻ từ những việc nhỏ trong cuộc sống hàng ngày. Ví dụ, đúng giờ ngủ dậy, đúng giờ ăn sáng, khi khách đến nhà cần chủ động nhiệt tình đón tiếp; giữ nhà cửa luôn sạch sẽ, quần áo giặt xong gấp gọn gàng; luôn nói năng lịch sự... Những hành động này của mẹ sẽ ảnh hưởng ngầm đến trẻ, giúp trẻ có được sự tu dưỡng tốt nhất. Dần dần, thói quen tốt của trẻ sẽ được hình thành.

Gợi ý 2: Quá trình bồi dưỡng thói quen tốt cho trẻ cần tiến hành liên tục

Trong quá trình bồi dưỡng thói quen tốt cho trẻ, mẹ cần chú ý không được có ngoại lệ: Thứ nhất không có ngoại lệ về thời gian, thứ hai không có ngoại lệ về không gian. Điều này yêu cầu việc mẹ bồi dưỡng thói quen cho trẻ phải tiến hành liên tục, không ngắt quãng.

Ví dụ: Mẹ muốn bồi dưỡng cho trẻ thói quen đọc sách, cho trẻ đọc mỗi ngày một chút. Dần dần, trẻ mới có thói quen đọc sách.

Gợi ý 3: Thói quen tốt cần khen ngợi, thói quen xấu cần sửa đổi ngay

Khi trẻ có những thói quen tốt, mẹ cần kịp thời cổ vũ, làm tăng hành động thói quen ấy ở trẻ. Ví dụ trẻ nhặt rác dưới đất bỏ vào thùng rác, mẹ cần khen ngợi trẻ biết giữ gìn vệ sinh. Lần sau, gặp tình trạng như vậy, trẻ sẽ lặp lại hành động của mình. Dần dần sẽ hình thành thói quen giữ vệ sinh cho trẻ.

Ngược lại, khi trẻ có thói quen xấu, mẹ cần kịp thời uốn nắn. Vì trẻ một khi đã hình thành thói quen xấu, sẽ khó có thể sửa chữa được. Nhiều trẻ không biết thói quen của mình là không tốt, không kiểm chế được bản thân và lặp lại thói quen xấu đó. Vì thế, khi mẹ phát hiện con có thói quen xấu, không nên bỏ qua mà cần kịp thời uốn nắn, như vậy trẻ mới có thể sửa đổi.

Ghi chép dành cho mẹ

Bà mẹ nào cũng hi vọng mình có đứa con ngoan. Vậy trẻ thế nào mới gọi là ngoan? Trẻ có thói quen tốt là trẻ ngoan, đi đến đâu cũng sẽ khiến cha mẹ yên tâm. Bồi dưỡng thói quen tốt cho trẻ cần thực hiện từ những việc nhỏ trong cuộc sống hàng ngày, vì thế, người mẹ cần là tấm gương tốt cho con cái, dựa vào đặc điểm độ tuổi của trẻ, bồi dưỡng từng thói quen hành vi tốt cho trẻ. Chỉ cần mẹ kiên trì sẽ đạt được hiệu quả giáo dục tốt.

MẸ ĐÓNG VAI TRÒ QUAN TRỌNG TRONG VIỆC HÌNH THÀNH PHẨM

CHẤT CỦA TRẺ

Một đứa trẻ từ nhỏ đến lớn cần có mẹ ở bên, mẹ là tất cả đối với trẻ. Hình tượng, nguyên tắc sống, hành vi, đạo đức... của mẹ đều có ảnh hưởng ngấm đến trẻ, cũng ảnh hưởng đến cả cuộc sống của trẻ sau này. Mẹ kính già yêu trẻ, trẻ cũng sẽ biết kính trên nhường dưới, mẹ chăm chỉ tiết kiệm, trẻ cũng không sống xa hoa lãng phí; mẹ lễ phép, lịch sự, trẻ cũng sẽ đối đãi khiêm nhường, tốt bụng với mọi người xung quanh; mẹ kiên cường, độc lập, trẻ cũng sẽ không nhút nhát khi đối diện với khó khăn; mẹ lương thiện, trẻ cũng sẽ có trái tim biết đồng cảm, yêu thương mọi người...

Có thể nói, cách giáo dục của mẹ có ảnh hưởng mạnh mẽ đến cuộc sống và sự trưởng thành của trẻ. Hình ảnh mẹ trong lòng trẻ là vô cùng vĩ đại, hành vi của trẻ cũng học từ mẹ, vì thế, phẩm chất đạo đức của mẹ trong cuộc sống như nguồn suối tưới mát trái tim trẻ, nuôi dưỡng tâm hồn trẻ và khiến những đức tính đẹp đơm hoa kết trái.

Mẹ Tuyết từ nhỏ đã dạy cô bé phải kính trọng người lớn và luôn dùng hành động của mình làm tấm gương tốt cho con.

Vào kỳ nghỉ hè, bà nội của Tuyết bị ốm, bà lại ở một mình nên rất cần người chăm sóc, Tuyết mạnh dạn nói với mẹ: “Con đã học lớp 9 rồi, con có thể chăm sóc bà nội, hãy để con đến chăm sóc bà, mẹ nhé!” Bố không muốn con gái chịu khổ, nhưng mẹ lại nói: “Con đi đi, con sẽ học được rất nhiều điều không thể học được ở trường.”

Do đó, Tuyết chuyển đến nhà bà nội, sống cùng bà. Ở đó, cô bé nấu cơm, giặt quần áo, nói chuyện với bà... Đương nhiên, do không có bạn cùng tuổi chơi đùa, cô bé cảm thấy rất buồn và cô đơn, nhưng động lực chăm sóc bà đã giúp cô bé ở nhà bà cả một mùa hè và cảm thấy vô cùng tự hào, vui sướng.

Phẩm chất tốt đẹp là món quà quý giá nhất người mẹ tặng cho cuộc đời của trẻ. Có thể nói khi một đứa trẻ có phẩm chất tốt, công lao của người mẹ là rất lớn. Mẹ kính già yêu trẻ, có lòng đồng cảm, có tình yêu thương con người không, trẻ sẽ nhớ và có ấn tượng sâu đậm, từ đó bắt chước theo hành vi của mẹ.

Ngược lại, nếu mẹ có biểu hiện là người ích kỷ, thô tục, tâm địa hẹp hòi, thiếu lòng đồng cảm và tình yêu thương, trẻ cũng sẽ bắt chước y như vậy.

Có một người nổi tiếng đã từng nói: Một người phụ nữ có ảnh hưởng

đến nửa thế giới, vì sự ảnh hưởng của người mẹ đến con cái cũng là ảnh hưởng đến xã hội,

Có thể thấy, sự giáo dục của mẹ có tác dụng quyết định đến sự trưởng thành và phát triển của trẻ, là yếu tố quan trọng nhất, là hạt nhân của nền giáo dục gia đình. Một đứa trẻ có phẩm chất tốt đẹp hay không liên quan rất nhiều đến cách dạy dỗ của mẹ.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Cổ vũ trẻ học nhiều, suy ngẫm nhiều

Muốn tu dưỡng phẩm chất tốt, cách tốt nhất là không ngừng học tập. Chỉ có không ngừng học tập, trẻ mới hiểu nên làm thế nào nâng cao đạo đức, phân biệt rõ thiện và ác, mới hiểu tác dụng của đạo đức trong xã hội, mới hiểu bản thân cần tăng cường rèn luyện phẩm chất nào. Ngược lại, nếu người mẹ không hướng dẫn cho con học nhiều, suy nghĩ nhiều thì sự dũng cảm của trẻ sẽ trở thành sự lỗ mãng, khiêm tốn cũng sẽ trở thành yếu đuối.

Mẹ có thể mua cho trẻ một vài cuốn sách, kể một vài câu chuyện về phẩm chất đạo đức, khuyến khích trẻ tìm kiếm bài học từ trong mỗi câu chuyện đó, giúp trẻ dần dần chuyển từ suy nghĩ đạo đức thành hành động đạo đức.

Gợi ý 2: Bồi dưỡng trẻ biết yêu thương những người thân xung quanh mình

Nhà giáo dục người Liên Xô B.A.Cyxomjnhcknn đã nói: “Nếu một đứa trẻ không biết yêu cả mẹ đẻ của mình, thì cậu ta làm sao biết yêu người thân, làng xóm và yêu Tổ quốc chứ? Yêu mẹ của mình, yêu người thân xung quanh mình là nền tảng vững chắc cho lòng yêu Tổ quốc.”

Vì vậy, hàng ngày mẹ nên dạy trẻ thường xuyên mang lại niềm vui, sự quan tâm, chu đáo cho cha mẹ và những người thân yêu bên cạnh mình, có đồ gì ngon biết chia sẻ với mọi người, cũng có thể gợi ý cho trẻ từ những câu chuyện kể, giảng giải cho trẻ về tình yêu. Tóm lại, mẹ cần dạy trẻ biết yêu thương con người từ những việc nhỏ hàng ngày, để trẻ có một tâm hồn tràn đầy yêu thương.

Gợi ý 3: Bồi dưỡng phẩm chất có sai phải sửa cho trẻ

Mẹ cần dạy trẻ không giấu diếm lỗi sai của mình, không nói dối, phạm lỗi cần dũng cảm sửa lỗi. Trẻ có làm được những điều này hay không, chủ yếu dựa vào thái độ của mẹ. Nếu mẹ một mực trách mắng trẻ thì khó có thể bồi dưỡng phẩm chất này cho trẻ. Khi mẹ phát hiện trẻ nói dối, nên phân tích nguyên nhân nói dối của trẻ, sau đó có cách giải quyết đúng đắn.

Có lúc trẻ có những hành vi không trung thực, hay nói dối, ích kỷ, có thể là do chịu ảnh hưởng nào đó từ hoàn cảnh môi trường. Sự ảnh hưởng ngầm ngấm này sẽ hình thành thói xấu cho trẻ. Vì vậy, một người mẹ thông minh sẽ không vô tâm cho qua mà tự biến mình thành tấm gương sáng để trẻ noi theo.

Ghi chép dành cho mẹ

Con người chúng ta không phân biệt cao thấp, sang hèn, chỉ khác biệt ở chỗ là người tốt hay người xấu mà thôi. Phẩm chất tốt đẹp nên là sự chuẩn bị đầu tiên của trẻ. Là người thầy đầu tiên trong cuộc đời trẻ, mẹ đóng vai trò quyết định trong việc bồi dưỡng phẩm chất cho trẻ, vì vậy mẹ cần giáo dục trẻ các phẩm chất tốt ngay trong cuộc sống hàng ngày, dạy trẻ các phẩm chất ưu tú, đặt nền móng vững chắc cho cuộc sống của trẻ sau này.

GIÚP TRẺ THUẬN LỢI BƯỚC QUA NHỮNG “PHIÊN MUỘN” CỦA TUỔI DẬY THÌ

Tuổi dậy thì thuộc vào thời kỳ đặc biệt, cũng là thời kỳ tâm lý trẻ có nhiều mâu thuẫn và phức tạp, còn gọi là “thời kỳ khó khăn”, “thời kỳ nguy hiểm”, “thời kỳ phiên muộn”. Đặc điểm chủ yếu của trẻ thời kỳ này là tâm sinh lý phát triển mất cân bằng, ở vào trạng thái mâu thuẫn phức tạp giữa cảm giác đã là người lớn và tình trạng chưa phát triển toàn diện về thể chất, những mâu thuẫn này gây ra sự thay đổi về tâm lý và hành động của trẻ.

Sau khi trẻ bước vào tuổi dậy thì, tình cảm giữa hai mẹ con cũng nảy sinh mâu thuẫn, một mặt, trẻ không muốn dựa dẫm vào mẹ, muốn

thoát khỏi sự che chở của mẹ, mặt khác lại có sự dựa dẫm theo thói quen.

Tình cảm mâu thuẫn này khiến trẻ không có cảm giác an toàn. Đồng thời, do cơ thể phát triển, tràn trề sinh lực, cảm xúc của trẻ cũng rất dễ bị kích thích.

Hoa vốn là một đứa trẻ ngoan ngoãn, nhưng sau khi lên cấp II, cô bé bắt đầu đam mê các thần tượng ca nhạc, thành tích học tập bắt đầu trượt dốc. Mỗi khi mẹ nói chuyện với Hoa về vấn đề học tập là cô bé tỏ ra chán nản, có lúc còn chạy về phòng đóng sầm cửa lại.

Mẹ rất muốn tâm sự với con gái. Một hôm, vào bữa cơm, tâm trạng con vui vẻ, còn chủ động nhắc đến chuyện thi giữa kỳ: “Mẹ ơi, kỳ thi lần này con làm cũng tạm được, chỉ có môn vật lí là làm không tốt lắm.” Ai ngờ, Hoa vừa nói hết câu, mẹ đã nổi giận dùm dùm: “Không làm tốt? Con được mấy điểm?”

“Điểm thấp lắm.”

“Điểm thấp lắm, con làm sao mà đạt điểm cao được!”

Hoa lặng im, không nói câu nào. Còn mẹ càng nói càng hăng: “Con xem cả ngày con làm những gì, chỉ biết thích vớ vẩn mấy...”. Mẹ chưa nói hết câu, Hoa đã bỏ bát đĩa, chạy về phòng.

Trẻ đến tuổi dậy thì, sự thay đổi mạnh mẽ về sinh lí sẽ kéo theo những phản ứng tâm lí khác nhau, nhưng đa số đều biểu hiện ý thức về cái tôi. Việc trẻ mưu toan phá vỡ sự quản thúc, trói buộc của cha mẹ là điều rất bình thường, thậm chí có trẻ còn phạm lỗi lầm, đó là cái giá phải trả cho quá trình trưởng thành của trẻ.

Đối với trẻ bước vào tuổi dậy thì sẽ dễ nảy sinh mâu thuẫn với mẹ, nhưng nếu mẹ có cách hướng dẫn đúng đắn thì sẽ giúp trẻ bước qua thời kỳ “phiên muộn” này một cách thuận lợi.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Hiểu con bằng trái tim

Chúng ta thường nghe thấy có một số học sinh trung học nói rằng mẹ không hiểu mình, còn các bà mẹ thì tủi thân nói, con cái là do tôi sinh ra, sao tôi lại không hiểu con cơ chứ?

Chúng ta nên hiểu rằng từ “hiểu” ở đây bao gồm cả việc hiểu, chấp nhận, khoan dung và thay đổi cách nhìn nhận... Nhắc đến từ hiểu, chúng ta nên hiểu cách nghĩ của con, hiểu nỗi khổ của con, hiểu yêu cầu của con... Chỉ có người mẹ thật sự hiểu con cái, mới có thể đứng ở góc độ của con suy nghĩ và xử lý vấn đề.

Gợi ý 2: ”Tuyên ngôn” cho sự trưởng thành trong tâm hồn trẻ

Trong tâm hồn mỗi người đều có những bất mãn và mâu thuẫn nhất định, trẻ bước vào độ tuổi dậy thì cũng như vậy. Những tâm trạng bất mãn, mâu thuẫn này cần được bộc lộ, nếu không sẽ giống như quả bóng bay, càng thổi to sẽ càng bị vỡ nhanh.

Trẻ ở độ tuổi dậy thì rất thích bày tỏ quan điểm của mình, nhưng lại không biết bộc lộ đúng cách, dễ làm những việc kích động, nhưng lại cần người khác hiểu và thông cảm. Vì thế, sự trưởng thành trong tâm hồn trẻ cũng cần được thổ lộ, phóng thích và “nói” cũng là một cách để giải tỏa những “ưu tư phiền muộn”. Khi trẻ gặp vấn đề nào đó, mẹ không nên vội vàng chỉ bảo cho trẻ cách giải quyết như thế nào, mà nên nghe trẻ nói trước, như vậy mẹ sẽ kịp thời hiểu được hành động, tâm lý của trẻ, từ đó tìm ra phương pháp thích hợp giải quyết vấn đề.

Gợi ý 3: Dạy trẻ học cách tự quản lý bản thân

Đối với trẻ tuổi dậy thì, cho dù về mặt thời gian hay không gian, mẹ đều cần cho phép trẻ hoạt động tự do, không nên quản thúc quá nghiêm ngặt, hãy hướng dẫn trẻ học cách tự quản lý những việc của mình.

Tuy nhiên, rất nhiều bà mẹ không yên tâm về con cái mình, cứ về đến nhà là sắp xếp cho con làm cái này, cái kia. Trẻ học cả ngày ở trường đã rất mệt mỏi, nên khi về nhà chỉ muốn được nghỉ ngơi, thư giãn một chút. Nếu mẹ luôn phàn nàn về chuyện học tập, bài vở... tính độc lập của trẻ sẽ khó xây dựng được, dần dần, trẻ không chỉ không biết tự quản lý bản thân, mà còn tỏ ra chống đối lại cha mẹ.

Thực ra, rất nhiều việc của trẻ như: sống, học tập, kết bạn, mẹ chỉ cần hướng dẫn là đủ. Bạn càng buông tay để trẻ tự làm, trẻ sẽ càng sớm học được cách tự quản lý bản thân. Ngược lại, tâm lý trẻ sẽ luôn ở vào trạng thái bị động. Tình trạng cơ thể đã

phát triển nhanh chóng nhưng tâm lí lại trì trệ như vậy sẽ khiến trẻ khó thích nghi với xã hội tương lai.

Ghi chép dành cho mẹ

Trẻ ở tuổi dậy thì thường rất cá tính, thậm chí nhiều trẻ còn có những suy nghĩ, hành động “nổi loạn”, điều này khiến các bậc cha mẹ thật sự đau đầu. Thực ra, trẻ ở tuổi dậy thì rất cần sự hướng dẫn đúng đắn của mẹ, vì thế, các bà mẹ nên hiểu con cái nhiều hơn, nói chuyện, lắng nghe suy nghĩ của con nhiều hơn, học cách đứng ở góc độ của con cái để suy nghĩ và giải quyết vấn đề, giúp trẻ tự quản lí bản thân, bước qua tuổi dậy thì một cách thuận lợi.

Bà mẹ hoàn mỹ cần hiểu “tâm lí học”

Trong quá trình trưởng thành của trẻ, sự trưởng thành về tâm lí và phát triển về sinh lí có tầm quan trọng ngang nhau; trẻ ở từng độ tuổi khác nhau sẽ có những đặc điểm và vấn đề tâm lí khác nhau. Vì thế, một bà mẹ xuất sắc cần nắm bắt một số kiến thức tâm lí, học cách hiểu tâm lí của con. Có như vậy, trong quá trình giáo dục con, mẹ mới có thể căn cứ vào đặc điểm tâm lí để dẫn dắt con có hứng thú với việc gì đó hoặc sửa chữa khuyết điểm, bảo vệ sự phát triển lành mạnh trong tâm hồn con trẻ.

THÁI ĐỘ SỐNG TÍCH CỰC CỦA MẸ GIÚP TRẺ LẠC QUAN

Tình cảm và thái độ sống của mẹ rất dễ ảnh hưởng đến trẻ, có lúc chỉ là một câu nói vô tình của mẹ cũng có thể ảnh hưởng lớn đến trẻ. Ví dụ, vào mùa đông lạnh giá, mẹ buột miệng nói: “Đáng ghét, lại mưa gió rồi!” Trẻ sẽ có suy nghĩ “Mưa gió rét thật đáng ghét”. Trong tiềm thức của chúng cũng nảy sinh thái độ ghét mưa gió.

Tuy nhiên, nếu người mẹ nói: “Mưa rồi, mưa sẽ làm cây cối đâm chồi nảy lộc”, Vậy trẻ sẽ theo đó cũng có suy nghĩ lạc quan: Mưa thật thích, mình cũng thích mưa.

Thái độ và cá tính của trẻ đều được hình thành theo lời nói, hành động của mẹ. Nếu thái độ của mẹ tích cực, lạc quan, trẻ cũng sẽ sống

tích cực, lạc quan, dễ dàng nhìn thấy ánh sáng mặt trời rực rỡ trong cuộc sống.

Ngược lại, nếu mẹ thường xuyên có thái độ bi quan, vô ý phàn nàn về cuộc sống, trẻ cũng khó có được thái độ sống lạc quan.

Đương nhiên, không có ai lúc nào cũng vui vẻ. Nhưng điều tra cho thấy, những đứa trẻ lạc quan, phóng khoáng sẽ học hành tốt hơn và ít gặp các vấn đề về sức khỏe, tâm lý hơn những trẻ sống bi quan. Vì thế, người mẹ rất cần có thái độ sống lạc quan tích cực để dưới sự ảnh hưởng của mẹ, trẻ cũng dễ dàng vui vẻ, yêu đời.

Bé Quế năm nay 10 tuổi, thường có thái độ cau có với các bạn. Cho dù cùng những bạn đó chơi đùa, Quế cũng ít khi tỏ ra vui vẻ. Có lúc, cô giáo hỏi tại sao em không vui, Quế liền nói: “Hôm nay thời tiết không tốt, vì thế tâm trạng em cũng không tốt” hoặc “Hôm nay em chưa làm hết bài tập, em cảm thấy rất chán”... Cô giáo thường xuyên an ủi cô bé nhưng cũng không hiệu quả.

Sau đó, cô giáo được biết, mẹ của Quế hàng ngày cũng rất hay phàn nàn, cầu nhàu. Ví dụ, sau khi mẹ đi làm về, liền nói: “Chán quá, hôm nay ông chủ lại bắt mẹ làm thêm”, hoặc mẹ nói: “Hôm nay thật xui xẻo, trên đường có hai xe ô tô đâm nhau, làm tắc hết cả đường.” Dưới sự ảnh hưởng của mẹ, có lúc Quế cũng thấy cuộc sống thật chán nản và dần dần cảm thấy bi quan hơn.

Chúng ta tin rằng các bà mẹ đều hi vọng con mình có thái độ sống lạc quan, tích cực, nhưng thực tế rất nhiều trẻ khi còn nhỏ đã có cách nhìn nhận bi quan. Thực ra, điều này có liên quan mật thiết đến cách giáo dục của cha mẹ.

Thái độ bi quan này có hại cho sự phát triển tâm lý, thể chất trẻ, khiến trẻ cảm thấy áp lực, mệt mỏi, không vui. Dần dần, trẻ có tâm lý u uất, chán nản. Vì thế, mẹ nên dần dắt trẻ có thái độ nhìn nhận vấn đề tích cực, sống vô tư, dũng cảm đối diện với khó khăn trong cuộc sống, cho dù thất bại cũng không sao. Chỉ cần người mẹ tạo cho trẻ môi trường sống vui vẻ, hướng dẫn và giúp đỡ trẻ một cách tích cực, trẻ sẽ trở thành một người lạc quan.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Mẹ hãy là người lạc quan

Trong quá trình dạy dỗ trẻ, trước tiên mẹ cần là người lạc quan. Mỗi người trong cuộc sống, công việc đều gặp phải những khó khăn khác nhau, cách mẹ xử lý những vấn đề này như thế nào sẽ ảnh hưởng trực tiếp đến hành động của trẻ.

Ví dụ, chẳng ai trong chúng ta thích phải làm thêm giờ, đặc biệt là những bà mẹ có con nhỏ, cuối tuần luôn muốn ở bên cạnh con cái. Tuy nhiên, thỉnh thoảng cũng không tránh khỏi việc chúng ta phải làm thêm. Gặp trường hợp này, nhiều bà mẹ phàn nàn với con: “Chán quá, hôm nay mẹ lại phải đi làm rồi, không ở nhà chơi với con được.” Mẹ không biết rằng, câu nói ấy của mình đã có ảnh hưởng đến tâm trạng của con, trẻ nghĩ rằng mẹ không muốn đi làm, nhưng lại bắt buộc phải đi. Vì thế, cho dù vào ngày cuối tuần có người chơi đùa với trẻ, trẻ cũng không cảm thấy vui vẻ.

Nhưng bà mẹ lạc quan lại nói rằng: “Cưng ơi, công việc của mẹ rất bận nên mẹ đi làm đây, tối về mẹ chơi với con nhé.” Lúc này, con sẽ nghĩ rằng mẹ thật giỏi và tự nhiên nảy sinh cảm giác tự hào về mẹ.

Vì thế, hàng ngày mẹ nên truyền tư tưởng lạc quan đến con cái, cho con hiểu rằng, khó khăn chỉ là tạm thời, cuộc sống vẫn rất bình yên và phẳng lặng.

Gợi ý 2: Không trút “tâm trạng tồi tệ” của mẹ lên trẻ

Có bà mẹ chịu áp lực bên ngoài, về nhà là nổi cáu vô cớ với con. Tình trạng này đặc biệt gây tổn thương đến sự tự tin và lòng tự tôn của con, vì trẻ cho rằng mẹ bức bối là do mình không ngoan, nhưng lại không biết mình sai ở chỗ nào, vì thế hoàn toàn phủ định bản thân.

Dần dần, trẻ sẽ luôn trách mình, yếu đuối và lảng tránh mọi chuyện, có tâm lý tiêu cực, thái độ sống bi quan. Vì thế, khi người mẹ gặp khó khăn, có thái độ lạc quan đối diện hay không sẽ liên quan trực tiếp đến việc bồi dưỡng tính lạc quan cho con cái.

Gợi ý 3: Kịp thời giải tỏa lo lắng cho trẻ

Đứa trẻ nào cũng sẽ gặp phải chuyện không vui. Khi trẻ gặp khó khăn, mẹ nên để ý đến sự thay đổi tình cảm của trẻ. Nếu trẻ buồn rầu không vui, cho dù bận rộn thế nào, người mẹ cũng cần dành thời gian tâm sự với trẻ, để trẻ nói ra những buồn bực đó. Như vậy, lo lắng buồn rầu sẽ tan biến, trẻ sẽ lại vui vẻ, lạc

quan như trước.

Đương nhiên, mẹ cũng nên giúp trẻ khắc phục khó khăn một cách thích hợp, dạy trẻ một vài cách để duy trì tâm trạng vui vẻ, đây là phương pháp tốt nhất giải tỏa tâm trạng buồn bã của trẻ.

Ghi chép dành cho mẹ

Muốn trẻ sống hạnh phúc, cần dạy trẻ lạc quan đối diện với cuộc đời ngay từ nhỏ. Thái độ sống lạc quan của trẻ, ở một mức độ nào đó quyết định bởi tâm thái của người mẹ. Mẹ sống lạc quan, tích cực sẽ mang đến niềm vui và ánh sáng cho cuộc sống của trẻ. Dưới sự ảnh hưởng của mẹ, tính cách của trẻ cũng trở nên phóng khoáng, kiên cường, gặp khó khăn sẽ dũng cảm đối mặt, tích cực giải quyết.

MẸ QUAN TÂM QUÁ MỨC CHỈ LÀM CHO CON CẢM THẤY CHÁN GHÉT

Rất nhiều bà mẹ có tâm lý yêu con, muốn làm cho con tất cả mọi việc, giúp con lớn lên vui vẻ, vô lo vô nghĩ. Vì thế, nuông chiều con trở thành cách dạy dỗ chủ yếu của nhiều bà mẹ. Không cho con giặt quần áo, sợ con bị lạnh; không để con nấu cơm, sợ con bị bỏng; không để con tự đi học, sợ con không an toàn....

Tuy nhiên, các bà mẹ không ý thức được rằng, mẹ càng chăm sóc chu đáo bao nhiêu, càng khiến con thiếu khả năng sống tự lập bấy nhiêu; chính sự che chở thái quá của mẹ đã cướp mất cơ hội tự rèn luyện của con; chính cách dạy dỗ sai lầm của mẹ khiến trẻ thiếu khả năng sinh tồn, đương nhiên không thể tự lo lắng cho cuộc sống của mình.

Ngoài ra, “tâm huyết” này của mẹ không những không được trẻ hiểu và cảm kích, ngược lại còn làm nảy sinh mâu thuẫn giữa mẹ và con cái, trẻ cho rằng mình bị mẹ tước mất tự do, mẹ can thiệp quá nhiều vào cuộc sống của mình, những việc làm của mẹ khiến chúng cảm thấy chán ghét... Tất cả những điều này chắc chắn không phải là kết quả mà các bà mẹ mong muốn.

Thực ra, cho dù xuất phát điểm tốt như thế nào, mẹ cũng cần xem

xét vấn đề dưới góc độ của trẻ: Trẻ có thực sự cần mẹ làm như vậy không? Mẹ làm như vậy có khiến trẻ vui không? Có lẽ, trẻ không cần sự vất vả chu đáo của mẹ, điều trẻ cần chính là sự tôn trọng và hiểu biết của mẹ, dành cho trẻ không gian và sự tự do nên thuộc về trẻ.

Vì thế, mẹ yêu thương con cái là điều đúng đắn, nhưng cần yêu một cách lí trí, không nên dùng danh nghĩa này trói buộc nhiều thứ của trẻ, khiến trẻ càng ngày càng cảm thấy xa cách với mẹ.

Phương Lan lên cấp II rồi, hàng ngày mọi việc trong nhà đều có mẹ lo lắng, chăm sóc, quần áo mẹ giặt, cơm nước mẹ nấu. Lúc đầu, Lan cảm thấy mình có người mẹ như vậy thật hạnh phúc, nhưng cô bé dần dần chán ghét những lời phân nản và can thiệp của mẹ. Thay quần áo ra, cô bé muốn tự giặt, mẹ liền chạy đến tranh giặt; buổi sáng, Lan muốn dậy sớm một chút, mẹ nghe thấy tiếng động trong phòng liền chạy vào nói: “Còn sớm mà con, ngủ chút nữa đi, dậy sớm lên lớp nghe giảng dễ buồn ngủ lắm...” Lan cảm thấy mình giống như thú cưng của mẹ, chẳng có một chút tự do nào cả.

Đề bài kiểm tra môn văn hôm ấy là: “Hãy cho con khung trời tự do”. Lan đột nhiên có hứng, viết: “Mỗi sáng khi mình thức dậy, mẹ liền quan tâm nói với mình: “Cưng ngủ nhiều một chút, đừng để bị mệt...” Mẹ ơi, mẹ có biết sự quan tâm của mẹ có quá nhiều lời phân nản? Mỗi lần con muốn giặt quần áo, mẹ liền nghiêm khắc nói: “Con cứ để đấy, cẩn thận tay bị cồng đấy.” Mẹ có biết, sự quan tâm chu đáo của mẹ đã cản trở sự trưởng thành của con không? Mẹ ơi, con rất muốn nói với mẹ: Hãy cho con tự mở chiếc dù trưởng thành tự lập.”

Mẹ đọc xong bài văn của Lan thì chết lặng đi...

Hầu hết các bà mẹ coi con cái là một phần của mình, hi vọng làm mọi việc cho con, hi vọng tất cả mọi việc của con đều nằm trong tay mình; hơn nữa họ luôn cho rằng, tất cả những gì mình làm cho con là tốt nhất, những việc mình thay con quyết định là đúng đắn nhất.

Nhưng hội đã quên rằng, trẻ cũng là một cá thể độc lập, trẻ cũng có ý thức và suy nghĩ riêng và luôn mong có một ngày rời khỏi mẹ và tự lập. Vì thế, các bà mẹ không nên ép buộc con theo ý nguyện của mình, mà nên tôn trọng sự chọn lựa của con cái, để con học cách tự xử lí một số việc, rèn luyện sự tự lập, tự chủ. Như vậy, khi trẻ bước vào xã hội mới có thể sống độc lập và mẹ mới có thể yên tâm.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Mạnh dạn buông tay cho trẻ cơ hội rèn luyện

Nhà giáo dục nổi tiếng Trần Hạc Cầm đã nói: “Trẻ làm được việc gì nên cho trẻ làm việc đó, không làm thay trẻ”.

Vì thế, trong quá trình giáo dục trẻ, mẹ nên “buông tay” cho trẻ làm việc, có ý thức bồi dưỡng khả năng tự lập và tự giải quyết vấn đề của trẻ. Mẹ cần để con bắt đầu làm những việc vừa sức với mình căn cứ vào hứng thú và năng lực của chúng, đồng thời dạy con những kỹ năng sống và phục vụ bản thân như rửa mặt, giặt tất, bưng bát, dọn đồ chơi...

Sự tự tin và lạc quan của trẻ đến từ những lần mẹ kiên định nói với trẻ: “Mẹ tin con sẽ làm được!” Sau khi con làm xong, lại nói với con: “Con làm tốt lắm!” Tuy nhiên, nhiều bà mẹ lại luôn trói buộc con bằng trật tự, quy tắc và hạn chế sự mạo hiểm.

Mặc dù xuất phát điểm của mẹ là muốn con tránh khỏi nguy hiểm, được nhàn nhã nhưng cứ như vậy sẽ đánh mất cơ hội rèn luyện và nâng cao năng lực bản thân của con.

Gợi ý 2: Học cách tỏ ra yếu đuối trước mặt con cái

Khi đối diện với một người biết tất cả, trẻ nhỏ sẽ trở nên ỷ lại. Ngược lại, nếu người mẹ bớt đi một chút hoàn mỹ, yếu đuối hơn một chút, trẻ sẽ cảm thấy khoan dung, kiên cường, có cảm giác trưởng thành và mạnh mẽ hơn khi đối diện với khó khăn. Đó cũng là một phương pháp rèn luyện tố chất cho trẻ.

Vì vậy, mẹ đừng ngại giao phó cho trẻ gánh vác một vài trách nhiệm, để bản thân được “lười một chút”, “ngốc một chút” trước mặt trẻ, như vậy trẻ sẽ trở nên chăm chỉ, thông minh và kiên cường hơn.

Gợi ý 3: Học cách nhẫn nại và cho phép trẻ làm sai hoặc phạm lỗi

Có lúc mẹ quá quan tâm đến con, sợ con làm không tốt, phạm lỗi nên đã tự tạo thêm gánh nặng cho mình. Vì thế, khi con có ý tự làm việc gì đó, mẹ lập tức ngăn cấm.

Ví dụ, có trẻ muốn giặt quần áo của mình, người mẹ lập tức lấy quần áo đó và giặt giúp con.

Thực ra hành động đó của mẹ không có lợi cho trẻ. Không muốn buông tay để trẻ thử làm, dần dần trẻ sẽ mất hứng thú giúp đỡ cha mẹ. Điều này không chỉ tước mất cơ hội cho trẻ rèn luyện mà còn tạo thành tính ích kỷ, lười biếng, bướng bỉnh ở trẻ.

Vì sợ sai, trẻ cũng sẽ thu mình lại, đẩy mọi việc của mình cho mẹ. Đồng thời, khi người mẹ không cho phép trẻ làm sai, cũng là đang tước mất cơ hội đi trên con đường đúng đắn và hướng tới thành công của trẻ.

Ghi chép dành cho mẹ

Do quá yêu thương con, nên có lúc mẹ đã gánh vác thay con quá nhiều việc, tuy nhiên nỗi khổ của mẹ lại không nhận được sự cảm kích và đồng tình của trẻ, ngược lại, trẻ cảm thấy chán ghét, bị mẹ tước mất tự do. Ngoài ra, hành động của mẹ còn ngăn cản sự phát triển cá tính độc lập của trẻ. Vì thế, mẹ cần học cách buông tay để trẻ được tự rèn luyện, cho dù trẻ không làm tốt, mẹ cũng không được tước cơ hội làm việc độc lập của trẻ.

TRẺ HI VỌNG MẸ LÀ THÍNH GIẢ TRUNG THỰC NHẤT CỦA MÌNH

Đối với trẻ, người mẹ hoàn mỹ chính là người mẹ mà trong lúc trẻ có chuyện cần nói sẽ không do dự bỏ việc đang làm dở để lắng nghe trẻ bày tỏ. Trong lòng trẻ luôn hi vọng mẹ là thính giả trung thực nhất của mình.

Ai cũng có mong muốn được bày tỏ, trẻ cũng không ngoại lệ, hơn nữa mong muốn được chia sẻ của trẻ còn mãnh liệt hơn cả người lớn. Khi trẻ gặp một chuyện kỳ lạ, mới mẻ, chúng luôn muốn kể cho mẹ nghe. Lúc này, mẹ không nên từ chối mà cần kiên nhẫn lắng nghe con nói, biểu lộ thái độ hoặc động tác trả lời lại trẻ. Lúc cần thiết, cho trẻ một số lời khuyên hoặc hướng dẫn, để trẻ cũng cảm nhận thấy mẹ đang nghiêm túc lắng nghe mình, mình cũng được mẹ tôn trọng.

Từ khi con gái Trà My đi mẫu giáo, mẹ càng bận rộn hơn.

Đặc biệt là vào mỗi buổi sáng, mẹ luôn chân luôn tay, vì sợ đi làm muộn nên vừa nấu ăn vừa gọi con dậy. Nhưng Trà My chỉ nằm trong chăn gọi mẹ, mẹ đến bên và hỏi sao thức rồi mà không đứng dậy, rồi lại vội vàng đi chuẩn bị đồ ăn sáng. Trà My thấy mẹ không để ý đến mình, đột nhiên hét to: Mẹ ơi, mẹ ơi, lại đây, mẹ lại đây mau lên!

Mẹ chỉ đáp lại, tay vẫn không ngừng làm việc. Cô bé nằm trong chăn gọi to: Mẹ mau lại đây đi! Mẹ nghe thấy con gọi, lập tức chạy đến. Cô bé bỗng ngồi bật dậy rồi cười. Mẹ chán nản với trò đùa của con, kêu con đứng dậy thì thấy cô bé lẩm bẩm một vài câu gì đó. Mẹ đột nhiên hiểu ra: Con gái thật sự muốn mẹ lắng nghe mình nói!

Nhịp độ sống nhanh, công việc bận rộn, rất nhiều bà mẹ không có kiên nhẫn với con cái, thường xuyên ngắt lời con, cho rằng con nói vớ vẩn, linh tinh và không để ý. Dần dần, trẻ không còn muốn nói chuyện với mẹ, cũng không muốn nghe mẹ nói nữa. Đến khi mẹ hiểu ra thì việc giao tiếp giữa hai mẹ con đã thực sự trở nên khó khăn.

Khi trẻ muốn nói ra vấn đề của mình, thì vấn đề đó coi như đã được giải quyết một nửa rồi. Hơn nữa, chỉ có để ý lắng nghe con nói, mẹ mới nắm bắt thông tin có hiệu quả và tìm ra cách dạy dỗ con thích hợp.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Lắng nghe những lời con nói

Khi trẻ tỏ ý muốn nói chuyện, mẹ nên gác lại những việc đang làm dở và dành thời gian cho con, tỏ thái độ muốn lắng nghe con. Đồng thời, cần thông qua các hình thức như: gật đầu, mỉm cười cho trẻ thấy mẹ đang rất chăm chú vào câu chuyện.

Khi trẻ nói chuyện, cho dù có chỗ không đúng, mẹ cũng không nên tùy tiện làm gián đoạn hoặc vội vã bình luận.

Mẹ có thể không chấp nhận hành động sai trái của con, nhưng cần chấp nhận và tôn trọng cảm nhận của con. Ví dụ, con nói cho mẹ biết con đã tức giận với người bạn của mình như thế nào, mẹ thấu hiểu nhưng không cho phép con dùng cách cười nhạo hoặc đánh mắng người khác để trút giận.

Gợi ý 2: Hiểu cảm giác của con

Khi lắng nghe trẻ nói, mẹ cần tổng kết lại những lời con nói, thấu hiểu cảm giác và tỏ tường nguyên nhân dẫn đến hành vi của con. Chỉ lắng nghe thôi là chưa đủ, mẹ cần nói chuyện với con, đưa ra lời khuyên kịp thời. Có điều, mẹ không nên lặp lại từng từ của con, mà dùng cách biểu đạt tương tự để bày tỏ ý của mình.

Mẹ cũng cần bày tỏ rằng mình đã hiểu con, đứng ở góc độ của con để nhìn nhận sự việc.

Ví dụ khi con nói với mẹ hôm nay con nhận được một bông hồng đỏ, mẹ có thể nói: “Ồ, vậy sao? Chắc con vui lắm nhỉ?” Khi trẻ nói với mẹ rằng trẻ không muốn đi mẫu giáo, mẹ có thể nói: “Mẹ biết con không muốn đi mẫu giáo là vì không muốn rời xa mẹ, lúc nhỏ mẹ cũng như vậy đấy.”

Khi trẻ thấy mẹ có thể hiểu được cảm nhận của mình, trẻ sẽ càng trở nên thân thiết với mẹ hơn và cũng vui vẻ chấp nhận đề nghị và giúp đỡ của mẹ.

Gợi ý 3: Bày tỏ với trẻ quan điểm của mình

Có lúc, trẻ tìm đến mẹ với mong muốn lắng nghe ý kiến của mẹ để điều chỉnh hành vi của mình. Vì thế, khi nghe con nói xong, mẹ nên chân thành, nghiêm túc và thẳng thắn bày tỏ quan điểm của mình bằng từ ngữ dễ hiểu, như vậy mới giúp ích cho trẻ.

Khi trẻ có hành động, lời nói quá khích, mẹ không nên nổi giận trách mắng trẻ, mà cần có thái độ bình tĩnh để xử lý ổn thỏa. Ví dụ, trẻ nói với mẹ rằng có bạn đẩy trẻ một cái, và trẻ rất tức giận, mẹ có thể nói: “Mẹ biết con rất giận, thậm chí muốn đánh bạn ấy, nhưng con không nên làm vậy, con nên báo cáo với thầy cô giáo, thầy cô sẽ giúp con giải quyết mọi chuyện.”

Như vậy trẻ sẽ nhận được phương pháp giải quyết vấn đề đúng đắn từ mẹ.

Ghi chép dành cho mẹ

Trẻ thường có mong muốn được tâm sự, và hi vọng mẹ có thể nghiêm túc lắng nghe mình, chia sẻ suy nghĩ và cảm nhận của mình. Vì thế, cho dù mẹ bận rộn thế nào thì cũng không nên để mặc con, cần dành thời gian lắng nghe con

nói chuyện, là thính giả đáng tin cậy nhất của con. Như vậy mẹ không chỉ kịp thời hiểu trẻ, mà trẻ cũng tôn trọng mẹ hơn, khoảng cách giữa hai mẹ con sẽ được rút ngắn hơn.

TÌM HIỂU “NGÔN NGỮ RIÊNG” GIỮA BỌN TRẺ

Trong thời đại Internet phát triển như hiện nay, nhiều trẻ ngay từ nhỏ đã biết lên mạng, có lúc tìm tài liệu, có lúc chơi trò chơi, có lúc “chat” với bạn bè.

Dần dần, chúng có “ngôn ngữ” riêng, thậm chí những câu trẻ nói ra khiến cha mẹ không tài nào hiểu nổi.

Vì vậy, một số bà mẹ phàn nàn rằng trẻ “cái tốt thì không học”, chỉ toàn nói những lời “quái dị”.

Thực ra, mẹ không nên kết luận vội vàng về ngôn ngữ trên mạng, có thái độ phủ định hoàn toàn, vì những ngôn ngữ này thể hiện sự phát triển của thời đại, có đặc điểm tư duy độc đáo và trí tưởng tượng phong phú. Bọn trẻ thích dùng những ngôn ngữ này, chứng tỏ chúng đang không ngừng theo đuổi cái mới mẻ.

Vì thế, muốn hiểu con cái, thì mẹ nên nói chuyện, giao lưu với con nhiều hơn, cũng nên tìm hiểu một chút về “ngôn ngữ” riêng này của trẻ. Như vậy không thể giúp mình theo kịp thời đại, bước vào thế giới của con, mà còn khiến con khâm phục, ngưỡng mộ.

Chị Thủy giao tiếp rất rộng, hơn nữa cũng là người hiện đại. Tuy nhiên, khi đọc được những tin nhắn hoặc bài viết trên mạng của con, chị chỉ biết thở dài, chê mình lạc hậu.

Sau khi con chị lên cấp II, phong cách nói năng của con thay đổi hẳn. Ngày trước, con chị muốn ăn gà rán, bây giờ cậu bé nói “muốn ăn KFC”.

Do lo con yêu sớm, chị Thủy yêu cầu con giữ lại nội dung chat của mình với bạn. “Bh, ~, #, 4, 8, T_T...” Chị Thủy đọc xong nội dung chat của con, cảm thấy mình như đang làm công việc của ngành kỹ thuật mật mã, nói chuyện đều phải dùng “mật mã”.

Chị Thủy nghĩ nếu cứ tiếp tục như vậy, sau này không thể

nào hiểu con được, vì thế chị chủ động hỏi con. Con chị giảng giải, còn chị cẩn thận ghi chép lại.

“‘Bh’ có nghĩa là ‘bây giờ’; ‘8’ nghĩa là ‘tán chuyện’, ‘~’ có nghĩa là ‘những’...”

Bây giờ, chị Thủy đã biết được rất nhiều ngôn ngữ mạng, hơn nữa còn làm một bảng tổng kết, ngôn ngữ mạng có chữ là chữ viết tắt, có chữ là ngôn ngữ nước ngoài, có thứ lại là biểu tượng cảm xúc...” Chị Thủy nghĩ những từ này biết dùng thích hợp cũng thật thú vị. Từ khi học được ngôn ngữ mạng, quan hệ giữa chị và con trai đã thân thiết hơn, không khí gia đình cũng trở nên vui vẻ hơn.

Có thể thấy, bí mật ngôn ngữ giữa bọn trẻ không phải là thứ gì ghê gớm, mà chỉ là một phần của sự phát triển của thời đại mà thôi.

Những người mẹ có cái nhìn hà khắc thì sẽ cho rằng đó là thứ không đáng học, nhưng nếu thay đổi góc độ, để mình hòa nhập vào thế giới của con thì sẽ phát hiện, ngôn ngữ của bọn trẻ thật phong phú.

Nếu hàng ngày mẹ quan tâm nhiều đến ngôn ngữ giữa bọn trẻ, trẻ sẽ không cảm thấy mẹ lạc hậu, từ đó muốn được chia sẻ và giao lưu với “người mẹ hiện đại”.

Chỉ có như vậy mẹ mới bước vào thế giới nội tâm của trẻ dễ dàng hơn, khiến trẻ vui vẻ giao lưu với mẹ, muốn nói chuyện với mẹ, coi mẹ là người bạn gần gũi nhất và thân thiết nhất của mình.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Hỏi trẻ một vài “ngôn ngữ thịnh hành” một cách thích hợp

Khi mẹ không hiểu một số ngôn ngữ kỳ quái của trẻ, hãy khiêm tốn hỏi trẻ, để hiểu hơn những điều trẻ nói.

Sau khi mẹ đã hiểu được một số “thuật ngữ”, khi nói chuyện với trẻ, trẻ sẽ không cảm thấy mình và mẹ “bất đồng ngôn ngữ” nữa.

Gợi ý 2: Trẻ chỉ muốn theo trào lưu mới, mẹ cần định hướng trẻ nhiều hơn

Thực ra, những ngôn ngữ này lưu hành rộng rãi trong thế giới của trẻ, chủ yếu là vì nó mới lạ và giàu trí sáng tạo, thể hiện

cá tính của bản thân.

Khi đối diện với tình trạng này, mẹ không nên hốt hoảng, lo lắng, một mực bắt con từ bỏ, mà cần hiểu nhu cầu tâm lý của con, cộng thêm với sự hướng dẫn đúng đắn, nhắc nhở con nên nói chúng trong trường hợp nào và nghiêm cấm nói bậy, nói tục.

Có thể cùng con tìm hiểu ngôn ngữ mạng này, bồi dưỡng cách suy nghĩ độc lập cho con. Khi suy nghĩ chín chắn hơn, con sẽ tự thoát khỏi tâm thái chạy theo trào lưu, một mới, sẽ nhận thức đúng đắn về hành động của mình.

Gợi ý 3: Là người bạn thân thiết của con

Mẹ và trẻ có thể trở thành người bạn thân thiết, gần gũi nhất trong cuộc sống, vừa có thể gợi ý và hướng dẫn kịp thời một số vấn đề trẻ gặp phải với vai trò phụ huynh, vừa có thể cùng trẻ lớn lên với vai trò là người bạn của trẻ.

Ví dụ, khi giữa bọn trẻ lưu hành “ngôn ngữ teen”, nếu mẹ đứng ở góc độ của trẻ, nghiêm túc suy ngẫm nguyên nhân thực sự khiến trẻ bị thu hút bởi các ngôn ngữ đó, đồng thời cũng thử tiếp xúc với chúng, hiểu chúng, nhất định mẹ sẽ có được thêm một công cụ giao tiếp hữu hiệu với con.

Ghi chép dành cho mẹ

Sự phát triển của Internet và xã hội thông tin khiến trẻ thích thể hiện bản thân, “sáng tạo” ra nhiều “ngôn ngữ” đa dạng, khiến cha mẹ không biết con cái giao tiếp như thế nào. Thực ra, mẹ nên tiếp xúc với những ngôn ngữ này, thậm chí có thể dùng chúng để thảo luận với con. Qua cách giao lưu này, khoảng cách giữa mẹ và con sẽ không còn xa vời nữa.

TRẺ THÍCH BÀ MẸ DÍ DÒM, HÀI HƯỚC

Sự hài hước luôn mang lại hiệu quả lớn trong giao tiếp. Một người có

tính cách dí dỏm, hài hước luôn được người khác quý mến hơn người không biết pha trò, vui tính.

Đồng thời, tính cách hài hước giúp chúng ta đối phó tốt hơn với áp lực và khó khăn trong cuộc sống, học tập, từ đó có thể vui vẻ sống và làm việc.

Là người làm mẹ, có lúc chúng ta quá nghiêm khắc, đặc biệt khi phê bình trẻ thường hay tỏ ra lạnh lùng.

Dần dần, sự nghiêm khắc này sẽ làm mối quan hệ của hai mẹ con trở nên xa cách. Mặc dù trẻ biết mẹ yêu trẻ, nhưng trẻ không muốn gần gũi với mẹ bởi trẻ thích một bà mẹ dí dỏm, hài hước hơn. Sự hài hước có thể thay thế sự phê bình nghiêm khắc, có thể thay cho những lời nhắc nhở, phân nân, mang lại cho trẻ cảm nhận mới mẻ, giúp trẻ vui vẻ đón nhận sự hướng dẫn, chỉ bảo của mẹ.

Bé Nhã 9 tuổi rất thích trồng hoa, vì thế cô bé đã tự tay chăm sóc rất nhiều hoa. Nhưng có lúc Nhã cũng quên tưới nước cho chúng.

Vào một ngày cuối tuần nọ, Nhã ngồi trên ghế sofa xem tivi, mẹ đang dọn dẹp trong phòng thì phát hiện một bình hoa sắp bị chết.

Mẹ liền hài hước nói: “Nhã ơi, có phải con không cho bình hoa này uống sữa không? Con xem, nó sắp suy dinh dưỡng rồi đây này.”

Nhã như bừng tỉnh, đột nhiên nhớ ra mấy ngày nay mình quên tưới nước cho hoa, vì thế, cô bé cũng hài hước đáp lại mẹ: “Mẹ nói đúng, con phải mau cho chúng uống sữa mới được.”

Sau đó, bé Nhã không còn quên tưới nước, bón phân cho hoa nữa.

Cách giáo dục gia đình truyền thống của nước ta thường là “Yêu cho roi cho vọt, ghét cho ngọt cho bùi”. Dưới ảnh hưởng của quan niệm này, mối quan hệ giữa mẹ và con khá cứng nhắc, đối lập. Nên cách tốt nhất là cha mẹ hãy thêm chút hài hước vào trong cách dạy dỗ con cái.

Có rất nhiều cách giáo dục gia đình, nhưng đều không ngoài hai chữ “dạy dỗ”. Cho dù dạy theo cách nào, đều không thể xa rời những nguyên tắc, đạo đức sống, nhưng các hình thức giáo dục khác nhau sẽ lại đem lại hiệu quả khác nhau.

Giáo dục bằng cách giận dữ, quát mắng dễ làm cho trẻ có tâm lý chống đối, không phục. Giáo dục con theo cách nhẹ nhàng, ôn tồn mặc

dù con cái cảm nhận được sự bình đẳng, nhưng “chưa thấm thì chưa nhớ” nên không có tác dụng lâu dài; chỉ có sự hài hước, dí dỏm có thể chạm vào thiên tính hoạt bát của trẻ, để lại ấn tượng sâu sắc trong lòng trẻ, giúp trẻ biết tự nhắc nhở bản thân.

Hài hước là cách tốt nhất để nói chuyện, giao tiếp với trẻ.

Vì thế, khi dạy dỗ trẻ, mẹ không nên lúc nào cũng cứng nhắc, có lúc cũng cần hài hước, thoải mái, trẻ sẽ dễ dàng tiếp nhận lời mẹ dạy hơn. Như vậy, hài hước không chỉ là một biện pháp giáo dục hiệu quả, mà còn truyền đến trẻ tinh thần lạc quan, vui vẻ.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Mẹ nên là người hài hước

Tính cách hài hước một phần do thiên bẩm, cũng một phần do được bồi dưỡng trong cuộc sống. Con cái là phần tiếp nối của mẹ, cũng là tấm gương phản ánh chân thực nhất hình ảnh của mẹ. Trong cuộc sống, rất nhiều ưu điểm của mẹ đều được thể hiện ở con cái.

Vì thế, đầu tiên mẹ cần là người dí dỏm, hài hước, như vậy mới không làm cho con cảm thấy chán ghét tính cách quá nghiêm khắc của mẹ.

Ngoài ra, khi con ngại ngùng, lời nói hài hước sẽ giúp con đỡ ngại và xấu hổ hơn.

Gợi ý 2: Tràn đầy tự tin, thái độ lạc quan, tích cực

Nền tảng của tâm lí hài hước chính là thái độ lạc quan, tích cực. Hàng ngày, người mẹ nên tràn đầy tự tin, không sợ thất bại, khó khăn, luôn nhìn thấy mặt tích cực của vấn đề. Khi gặp khó khăn cũng tự biết động viên hoặc khích lệ bản thân. Như vậy khi giáo dục, hướng dẫn con cái mới có được thái độ lạc quan, tích cực, không để tâm trạng bị quan ảnh hưởng đến con cái.

Gợi ý 3: Làm phong phú khả năng biểu đạt ngôn ngữ của bản thân

Vốn từ vựng và khả năng biểu đạt phong phú sẽ giúp ích cho việc thể hiện sự hài hước, dí dỏm. Nếu thiếu vốn từ vựng, khả năng biểu đạt ngôn ngữ kém, cho dù có muốn hài hước cũng

khó đạt hiệu quả cao.

Trên thế giới này, có người ghét đau khổ, có người ghét u sầu, nhưng chẳng có ai ghét tiếng cười cả. Hàng ngày, mẹ nên kể các câu chuyện cười cho con nghe, cùng con chơi trò chơi trí tuệ. Những hoạt động như vậy sẽ giúp cho đứa con cố chấp, bướng bỉnh của bạn thay đổi tích cực hơn.

Ghi chép dành cho mẹ

Trẻ luôn yêu thích sự hài hước, nếu mẹ thường dùng ngôn ngữ dí dỏm nói chuyện với con cái, con cái cũng sẽ ảnh hưởng bởi tính cách của mẹ, mối quan hệ đối lập giữa người quản thúc và người bị quản thúc sẽ được hòa giải. Như vậy, cách giáo dục này không chỉ giúp mẹ cảm thấy nhẹ nhõm, mà trẻ cũng không thấy bị bó buộc, hạn chế.

KHIẾN TRẺ CHỦ ĐỘNG TÂM SỰ

Muốn giáo dục trẻ, đầu tiên cần hiểu trẻ. Vì thế, các bà mẹ thường tìm mọi cách để hiểu con cái, cố gắng bước vào thế giới nội tâm của con.

Khiến trẻ chủ động tâm sự với mẹ, là con đường hiểu trẻ nhanh nhất, trực tiếp nhất. Tuy nhiên, muốn trẻ mở lòng với mẹ không phải là điều dễ dàng, vì mẹ và con ở hai thế giới nhận thức khác nhau, mẹ luôn dùng nhận thức của người lớn để nhìn nhận con cái.

Nếu con không muốn nói cho mẹ biết tâm sự của chúng, mẹ sẽ không biết cùng con lớn lên như thế nào.

Ngoài ra, một người không dám hoặc không biết cách bày tỏ tình cảm của mình, cũng khó có một cuộc sống đích thực.

Vì thế, hướng dẫn trẻ bày tỏ tâm sự không chỉ có lợi cho việc giáo dục trẻ, mà còn có lợi cho sự phát triển lành mạnh tâm lý trẻ. Nếu trẻ không nói ra những suy nghĩ trong lòng, mẹ không thể hiểu những hành động không đúng của trẻ, cũng khó có thể đưa ra những lời khuyên, hướng dẫn hoặc cách dạy dỗ đúng đắn, hợp lý.

Mỹ Tú năm nay 6 tuổi, một hôm, cô em họ đến chơi, hai chị em chơi ở phòng riêng của cô bé. Lúc đầu, mẹ còn nghe thấy tiếng cười vui vẻ của hai chị em, nhưng một lúc sau, mẹ đã nghe thấy tiếng khóc của em họ. Mẹ liền chạy vào thì thấy Mỹ

Tú cầm đồ chơi gỗ vào đầu em. Mẹ vội vàng kéo hai đứa trẻ ra, nghiêm túc phê bình Mỹ Tú: “Sao con lại đánh em? Hư quá thôi, lần sau mà như thế mẹ không yêu con nữa!” Mỹ Tú định giải thích: “Là vì...”, mẹ liền ngắt lời cô bé: “Con đánh em lại còn muốn cãi à?” Sau đó, mẹ tách hai chị em sang hai phòng khác nhau chơi.

Nhiều bà mẹ không thích trẻ phạm lỗi xong lại cố giải thích, cho rằng như vậy là trẻ đang nguy hiểm, vì thế cho dù trẻ có nói gì cũng coi là sai, thậm chí có bà mẹ sau khi nghe con giải thích còn giận dữ hơn. Như vậy, mong muốn biểu đạt của trẻ đã bị kìm hãm. Nếu chuyện này liên tục tái diễn, trẻ cũng không muốn giải thích nữa.

Trẻ khép kín cánh cửa tâm hồn, không muốn nói chuyện với mẹ là do nhiều nguyên nhân, hoặc là do người mẹ không đối xử bình đẳng với trẻ, hay ra lệnh hoặc nôn nóng vì không phát hiện thấy ưu điểm nào của trẻ, vì thế luôn có thái độ cáu gắt, miệt thị trẻ. Cách nói chuyện này của mẹ khiến cho trẻ dần dần không muốn tâm sự với mẹ nữa.

Vì thế, khi trẻ muốn bày tỏ suy nghĩ và tình cảm của mình, mẹ nên giữ thái độ bình tĩnh, ôn hòa và chăm chú lắng nghe, để trẻ cảm thấy mình được mẹ tôn trọng, gặp chuyện gì cũng muốn tâm sự với mẹ. Người mẹ sau khi lắng nghe ý kiến và tâm sự của con, cần có những hướng dẫn và cách giải quyết hợp lý cho con.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Cho trẻ cơ hội biểu đạt

Khi trẻ cần bày tỏ ý kiến, mẹ nên đứng ở góc độ của trẻ, cho trẻ cơ hội. Cho dù cách nghĩ của trẻ có non nớt, mẹ cũng không nên cười nhạo, mà nên giảng giải cho trẻ hiểu, như vậy mẹ mới có thể bước vào tâm hồn trẻ. Nếu trẻ chưa có vốn từ vựng phong phú, không thể biểu đạt hết ý của mình, mẹ nên kịp thời bổ sung, giúp trẻ hoàn thiện lời nói của mình. Như vậy, trẻ sẽ không ngừng tích lũy vốn từ vựng, từ đó chủ động tâm sự với mẹ nhiều hơn.

Gợi ý 2: Hãy lắng nghe như một người bạn

Đối với một đứa trẻ, việc nói mà có người lắng nghe, chú ý đến mình là một niềm vui lớn. Bất cứ đứa trẻ nào cũng có nhu cầu chia sẻ, nếu mẹ không hiểu nhu cầu tâm lý của con, không quan tâm đến lời con nói, mà lại cười nhạo con, thì trẻ còn

muốn tâm sự với mẹ nữa không? Vì thế, khi trẻ nói, mẹ cần bình tĩnh, chăm chú lắng nghe. Ví dụ, trẻ đi học về và nói: “Mẹ ơi, cô giáo mời mẹ ngày mai đến trường con có việc ạ.” Mẹ vừa nghe thấy vậy đã nổi giận ùng ùng: “Có chuyện gì, lại gây chuyện phải không?” Nghe mẹ nói vậy, trẻ sẽ tự nhiên không muốn nói chuyện với mẹ nữa. Ngược lại, nếu mẹ bình tĩnh, nói “Mẹ biết rồi”, sau khi ở trường về nói chuyện tiếp với con, như vậy trẻ sẽ tin nhiệm mẹ hơn.

Gợi ý 3: Cho phép con có suy nghĩ riêng

Trong đối thoại hàng ngày, mẹ không nên tùy tiện ngắt lời con, mà nên cổ vũ con mạnh dạn nói ra suy nghĩ của mình, cho phép con có quan điểm và cách nghĩ riêng. Như vậy không chỉ có lợi cho sự phát triển tư duy, nâng cao khả năng biểu đạt ngôn ngữ của trẻ, mà còn giúp mẹ hiểu con hơn.

Ghi chép dành cho mẹ

Sự phát triển tâm lý của trẻ cần có một quá trình, sự giao tiếp giữa mẹ và con cái có tác dụng quan trọng trong việc phát triển tính xã hội của trẻ. Mẹ có thể khuyến khích con thường xuyên nói ra suy nghĩ và quan điểm của mình, sẽ tránh cho con gặp phải một số vấn đề về tâm lý và hành vi không đúng đắn, đồng thời rèn luyện khả năng tư duy và biểu đạt ngôn ngữ cho con. Đồng thời mẹ cũng biết con đang nghĩ gì, từ đó có cách hướng dẫn và dạy dỗ thích hợp.

LỜI KHEN CỦA MẸ LÀ ÁNH NẮNG SOI RỌI CON ĐƯỜNG TRƯỞNG THÀNH CỦA TRẺ

Trong trái tim của bất cứ đứa trẻ nào cũng đều có một khát khao mãnh liệt, đó là nhận được sự khen ngợi của mọi người. Sức mạnh của lời khen vô cùng lớn lao, là liều thuốc kích thích, giúp tiềm năng ẩn giấu trong trẻ được khai quật, từ đó trẻ càng trở nên xuất sắc hơn. Có thể nói, khen ngợi là sự khích lệ tích cực, trong quá trình dạy con, lời khen

không chỉ giúp ẹm khám phá thế giới tâm hồn của con mà còn kích thích sự tự tin và khả năng của con. Tuy nhiên, có một số bà mẹ không biết tác dụng của lời khen, chỉ luôn nhìn vào khuyết điểm của con, sau đó trách mắng con. Đương nhiên, người mẹ làm như vậy cũng chỉ với mục đích giúp con tiến bộ, nhưng cách làm này không những không đạt hiệu quả như mẹ mong muốn, mà còn làm tổn thương đến lòng tự trọng của trẻ, khiến mối quan hệ giữa hai mẹ con trở nên lạnh nhạt, xa cách.

Vì thế, tốt nhất mẹ nên ít chỉ trích khuyết điểm của trẻ và nên khen trẻ nhiều hơn. Khen ngợi là ánh sáng không thể thiếu trong quá trình trưởng thành của trẻ, còn những lời phàn nàn, trách móc chỉ là bóng tối, chỉ làm tổn hại đến sự trưởng thành lành mạnh của trẻ, khiến trẻ mất đi sự tự tin, không muốn trò chuyện với mẹ. Dần dần, trẻ sẽ trở nên tự ti, nhút nhát, khép mình, thậm chí gặp một số vấn đề về tâm lí.

Vừa về đến nhà, mở cửa ra, Dũng đã ngửi thấy mùi thơm đặc biệt. Dũng vừa vào đã biết đó là món gà hầm nấm mà mình rất thích. Dũng bỏ cặp sách ở ghế rồi chạy vội vào bếp, thấy mẹ đang mỉm cười nhìn mình. Dũng ngạc nhiên hỏi mẹ: “Hôm nay mẹ làm nhiều món ăn thế, có khách phải không ạ?”

Mẹ cười nói: “Hôm nay không có khách, con là vị khách đặc biệt nhất, những món ăn này đều là mẹ chuẩn bị cho con đấy”. Dũng cảm động nhìn mẹ, mẹ dường như hiểu tâm sự của cậu, nói: “Hôm nay mẹ ở nhà dọn dẹp, phát hiện một cuốn vở bài tập con để trên bàn, giở ra xem, thấy con làm bài rất tốt, không ngờ chữ con mẹ lại đẹp, cách làm bài lại khoa học như vậy. Mẹ vui lắm, vì thế làm những món ăn này thưởng cho con đấy.” Dũng nghe mẹ nói vậy, rất vui mừng và tự hào. Từ đó về sau, cậu càng tỏ ra xuất sắc hơn, thành tích học tập không ngừng được nâng cao.

Chẳng có ai muốn bị người khác coi là người thất bại, vô dụng. Ai cũng muốn được người khác khen ngợi và công nhận. Trẻ cũng như vậy, chúng luôn hi vọng nhận được lời khen của mẹ. Các bà mẹ nên biết rằng, khen ngợi con cái là cách tốt nhất, tích cực nhất giúp cải thiện quan hệ giữa hai mẹ con. Cho dù con bạn tiến bộ rất ít, sự khen ngợi của bạn cũng sẽ là động lực cho con cố gắng. Bản chất của giáo dục khen ngợi chính là tôn trọng, dùng tình yêu dạy dỗ con, để quá trình giáo dục càng thêm sinh động. Đứa trẻ ngoan cần được khen ngợi, khen ngợi khiến trẻ càng trở nên tốt hơn; đứa trẻ hư cũng cần được khen ngợi, khen ngợi để chúng tiến bộ hơn. Mẹ thường xuyên khen ngợi con cái sẽ đem niềm vui đến cho con, giúp con thay đổi hành vi xấu, trở nên ưu tú, xuất sắc hơn.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Biết phát hiện sở trường của con

Trẻ nhỏ là người đang nằm trong quá trình phát triển, phát triển mang tới thay đổi, vì thế ưu khuyết điểm cũng không ngừng chuyển hóa. Trẻ trong quá trình trưởng thành cần sự khẳng định và cổ vũ của mẹ, cần mẹ ủng hộ về mặt tinh thần. Nếu mẹ chỉ nhìn thấy khuyết điểm, không nhìn thấy sở trường của trẻ, thì trẻ sẽ trở nên tự ti, ích kỷ. Trẻ đang lớn giống như một nửa cốc nước, nếu mẹ luôn nhìn thấy một cốc nước không đầy, còn với một nửa, trẻ sẽ cảm thấy không tự tin, không vui. Nếu mẹ nhìn thấy cốc nước đã đầy hẳn một nửa, khẳng định và khen ngợi trẻ, trẻ sẽ cảm thấy vui sướng, tự hào, từ đó có động lực cố gắng và dần dần bước đến thành công.

Gợi ý 2: Thường xuyên nhiệt tình cổ vũ con

Khi mẹ nhìn thấy cả ưu điểm và khuyết điểm của con, và biết khuyến khích con một cách nhiệt tình, thì sẽ giúp con có động lực phát huy ưu điểm, thay đổi khuyết điểm. Ví dụ trẻ nhút nhát, không giỏi giao tiếp, nhưng lại biết kể chuyện. Mẹ có thể cổ vũ trẻ luyện tập nhiều ở nhà, khen trẻ kể chuyện hay, sau đó động viên trẻ lên lớp kể cho bạn bè nghe. Trẻ nhận được sự cổ vũ của mẹ, sẽ mạnh dạn hơn, dần dần dũng cảm kể chuyện cho bạn khác nghe. Cứ như vậy, trẻ sẽ tự tin phát biểu trước đám đông, thậm chí còn biết hát nữa.

Vì thế, mẹ nên kịp thời nắm bắt ưu điểm và cổ vũ trẻ, cho dù chỉ là một chút ưu điểm, cũng cần nhiệt tình khen ngợi, như vậy mới khiến trẻ thêm dũng cảm.

Gợi ý 3: Thực lòng khen ngợi trẻ

Mỗi đứa trẻ đều có ưu điểm riêng, chỉ là người mẹ có thể phát hiện ra hay không. Chỉ cần mẹ thật lòng khen ngợi trẻ, thì mỗi đứa trẻ đều có điểm đáng để mẹ tự hào. Nếu mẹ không thật lòng khen ngợi, vậy những lời khen đó đều là giả dối, trẻ sẽ cảm thấy mẹ nói dối và sẽ không tiến bộ. Hãy có cái nhìn độc lập, không lấy trẻ nhà khác so sánh với con mình, đặc biệt không so khuyết điểm của con với ưu điểm của các bạn khác, nên nhận ra ưu điểm và tiến bộ của con.

Cho dù con có xuất sắc hay không, mẹ hãy đối xử bình đẳng với con. Chỉ có coi con là người bình thường thì khi phát hiện

ra ưu điểm, sở trường của con, mẹ mới thấy trân trọng và tự hào.

Ghi chép dành cho mẹ

Mỗi đứa trẻ đều hi vọng nhận được lời khen và khích lệ từ mẹ, và sẽ không ngừng tiến bộ, chín chắn khi nhận được lời khen ấy. Vì thế, khi dạy con, mẹ cần phát hiện nhiều ưu điểm và sở trường của con, sau đó khen ngợi con đúng mực, khiến trẻ cảm nhận được tình yêu và sự ủng hộ của mẹ, trở nên tự tin và tiến gần tới thành công.

Tình yêu và sự nhẫn nại là món quà lớn nhất của mẹ dành cho con

Một chuyên gia đã từng nói : “Không có hoa màu không tốt, chỉ có người nông dân không biết trồng hoa màu; không có đứa trẻ hư, chỉ có bà mẹ không biết dạy trẻ mà thôi.” Mẹ là người gần gũi, thân thiết nhất của con, cũng là ngọn đèn soi sáng đường đời của con. Tình yêu và sự nhẫn nại của mẹ sẽ là phương pháp hiệu quả nhất trong quá trình dạy dỗ con cái, cũng là món quà lớn nhất dành cho con. Một đứa trẻ có thành tài, thành công hay không có liên quan mật thiết đến mẹ. Phía sau mỗi đứa trẻ xuất sắc nhất định có một bà mẹ tràn đầy tình yêu thương và đức tính nhẫn nại.

KHÔNG NUÔNG CHIỀU CON, LÀ MỘT BÀ MẸ YÊU CON BẰNG LÍ TRÍ

Giống như cây cối, quá trình trưởng thành của mỗi đứa trẻ cũng cần tới một “mảnh đất”, mảnh đất ấy chính là tình yêu. Nhưng người mẹ trong quá trình dạy dỗ con có cho con tình yêu lí trí hay không? Đó là vấn đề đáng để các bà mẹ chúng ta suy nghĩ.

Tình yêu của người mẹ đối với con cái hoàn toàn là bản năng, nhưng tình yêu này liệu có tính khoa học và khiến trẻ sau này có thể bay cao

bay xa hay không, có tạo cho trẻ một cuộc đời hạnh phúc, khỏe mạnh hay không, điều này lại đòi hỏi phương pháp giáo dục lí trí, khoa học của mẹ trong quá trình dạy dỗ con cái. Chỉ có như vậy, trẻ mới trở thành người phát triển toàn diện và lành mạnh về tâm hồn và thể chất.

Mẹ của Tâm đặt ra một quy định ngay khi cô bé bắt đầu đi học mẫu giáo, rằng tất, khăn tay Tâm sẽ tự giặt. Khi Tâm được 4 tuổi, hàng ngày đã cùng mẹ dọn vệ sinh, đổ rác. Khi cô bé hơn 5 tuổi đã biết đến cửa hàng ăn mua cơm cho mọi người, và mẹ không nói cho cô bé biết nên mua bao nhiêu, tự cô bé quyết định. Lúc đầu, Tâm lúc thì mua nhiều, lúc thì mua ít, nhưng mẹ không phê bình mà chỉ nhắc nhở cô bé mua số lượng thích hợp. Sau đó, mẹ còn dạy Tâm biết tự đến các cửa hàng gần nhà mua đồ dùng cần thiết.

Những cô bác hàng xóm đều khen cô bé hiểu chuyện, nhanh nhẹn, còn nói với mẹ cô bé: “Con chị thật hiểu biết, chị thật biết dạy con!”

Cho trẻ tình yêu thương là điều mà bất cứ bà mẹ nào cũng có thể làm được, giống như Gorky - đại văn hào Liên Xô từng nói, ngay cả một con gà mái cũng biết yêu con mình, có biết giáo dục con hay không mới là chuyện lớn. Tuy nhiên, rất nhiều bà mẹ lại quá nuông chiều con, làm mọi việc thay con, thỏa mãn hết mọi yêu cầu của con, kết quả dạy con thành trẻ ích kỷ, nhút nhát, luôn coi mình là trung tâm, từ đó cũng kéo theo các vấn đề như trẻ hay chống đối, khó bảo...

Thực ra, người mẹ yêu thương con cần học cách giấu đi một nửa tình yêu thương của mình. Điều này không có nghĩa là bớt đi một nửa yêu thương, mà là yêu con lí trí và khoa học hơn, đây mới là tình yêu thật sự. Trẻ làm được việc gì thì hãy để trẻ làm việc đó; trẻ quyết định thế nào thì để trẻ quyết định như vậy. Việc mẹ cần làm là cổ vũ và hướng dẫn trẻ, không để trẻ làm quá sức. Chỉ có tình yêu như vậy mới giúp trẻ dần dần biết tự làm việc và xử lí vấn đề, mới trưởng thành tự lập và khỏe mạnh.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Yêu trẻ cần có “mức độ”

Yêu con là thiên tính của mỗi bà mẹ, nhưng cần có “mức độ”. Một số bà mẹ yêu con nhưng thiếu lí trí, chỉ biết đáp ứng mọi nhu cầu, đòi hỏi của con, đó là tình yêu không hợp lí - là

nuông chiều con. Tình yêu này bề ngoài là thương yêu trẻ, nhưng thực chất lại là hại trẻ. Nuông chiều là cạm bẫy lớn nhất trong giáo dục gia đình, cũng là mối hiểm họa rất lớn sau khi trẻ trưởng thành.

Vì thế, khi mẹ yêu con, hãy biết điểm dừng, tích cực bồi dưỡng khả năng hoạt động tự lập cho con, cổ vũ con tự làm những việc của mình, không làm giúp, ôm đồm hết mọi việc. Như vậy, trẻ mới dần dần chuẩn bị tâm lí giải quyết vấn đề theo khả năng của mình.

Gợi ý 2: Không đối xử đặc biệt với con

Có một số bà mẹ suốt ngày chỉ “chạy theo” con, thậm chí hi sinh bản thân vô điều kiện vì con, quá chú ý đến con, coi con là nhân vật đặc biệt. Ví dụ, trưa nay con nói rằng món ăn không hợp khẩu vị, ngay lập tức mẹ liền làm món ăn khác cho con.

Thực ra, điều này không có lợi cho sự trưởng thành lành mạnh của trẻ, ngược lại sẽ tạo nên tâm lí ích kỉ, khiến trẻ khó thích ứng với xã hội. Vì thế, mẹ cần nuôi dạy con trong môi trường bình đẳng, quan tâm lẫn nhau, để trẻ khi trưởng thành sẽ có được tính cách tự tin, phóng khoáng.

Gợi ý 3: Không cấm đoán con quá nhiều

Có một số bà mẹ rất thích cấm đoán con, thường xuyên không cho con làm việc này, việc kia, dần dần tước đi khả năng hoạt động, kiềm chế tính sáng tạo và tiềm năng của con, khiến con nhút nhát, sợ sệt, nói năng lắp bắp, sống ỷ lại vào người khác. Đứa trẻ như vậy sau này khi bước vào xã hội sẽ không tạo nên thành tích gì cả.

Ghi chép dành cho mẹ

Tình yêu của mẹ là động lực và ngọn nguồn cho sự trưởng thành của con. Tuy nhiên, mẹ cần đối xử nghiêm khắc và yêu trẻ bằng lí trí, không nên dung túng, nuông chiều trẻ. Chỉ có như vậy mới bồi dưỡng được người con có khả năng tự lập và có suy nghĩ độc lập.

KHÔNG NÊN DÙNG DANH NGHĨA “YÊU THƯƠNG” TRÓI BUỘC TRẺ

Mẹ nên yêu thương con thật nhiều, nhưng không nên dùng danh nghĩa “yêu thương” để trói buộc sự tự do của con. Trẻ nghịch bòn đất, mẹ cấm không cho nghịch, sợ con bẩn; trẻ nghịch kéo, búa, mẹ nghĩ rằng quá nguy hiểm; trẻ tự bung com, lấy nước, mẹ sợ nóng, sợ bỏng... Tóm lại, mẹ trói buộc quá nhiều hoạt động của con.

Cách trói buộc này không thể giúp trẻ trưởng thành khỏe mạnh, ngược lại còn hạn chế sự phát triển trí tuệ trẻ, bản tính hiếu kỳ và ham muốn chủ động tìm hiểu thế giới bên ngoài vốn có ở trẻ cũng sẽ giảm sút và cá tính của trẻ cũng bị trói buộc. Kết quả là, mẹ dùng danh nghĩa “yêu thương” nuôi dạy con cái, nhưng lại khiến con trở thành một đứa trẻ thô bạo và yếu đuối.

Có thể thấy, tình yêu của mẹ cũng cần đúng mức và đúng cách. Người mẹ hoàn hảo cần biến tình yêu của mình thành động lực để trẻ tiến bộ. Không nên dùng tình yêu trói buộc, quản thúc con, kiềm chế tiềm năng của con.

Bé Thoa năm nay đã học lớp 4, hàng ngày ở nhà, cô bé luôn được mẹ chăm sóc chu đáo, không phải làm gì cả. Thực ra, Thoa không thích như vậy chút nào, cô bé rất muốn được làm việc nhà, vì các bạn trong lớp đều kể về những việc hàng ngày mình phải làm, nhưng bản thân cô bé lại chẳng biết làm gì cả, vì mẹ chẳng cho Thoa làm gì.

Hôm đó, sau khi ăn tối xong, Thoa muốn giúp mẹ thu dọn bát đĩa. Ai ngờ Thoa vừa bưng bát đĩa lên, mẹ đã nói to: “Cẩn thận, con đừng đụng vào, sẽ làm vỡ bát đĩa đấy, đưa cho mẹ nào.” Thoa miễn cưỡng đưa cho mẹ và tiếc nuối vì không còn cơ hội dọn rửa bát nữa rồi.

Cuối tuần, sau khi tắm rửa, Thoa muốn tự tay giặt quần áo của mình thật sạch sẽ. Mẹ nhìn thấy thế, nhăn mặt nói: “Con xem con kia, sao lại giặt thế, ướt hết người rồi, mau đưa mẹ giặt cho!” Thoa liền nhanh nhẩu nói: “Mẹ, con muốn tự giặt một lần, mẹ cho con giặt nhé!”. “Không được, không được, mẹ muốn tốt cho con thôi. Lúc nhỏ mẹ đã phải giặt quần áo, vì thế đến mùa đông tay đều sưng tấy lên đấy, khổ lắm con ạ. Mẹ không thể để con giống như mẹ được.”

Tính chủ động của trẻ đã bị mẹ dùng danh nghĩa “yêu thương” tước

mất như thế, trẻ vốn có thể học được rất nhiều điều từ cuộc sống hàng ngày, nhưng cách dạy dỗ của mẹ biến trẻ thành một người máy chỉ biết đến sách vở mà thôi. Sau khi trẻ lớn lên, các bà mẹ lại phàn nàn rằng con mình không biết làm việc nhà, lười biếng, nhưng trên thực tế, mỗi đứa trẻ đều đã từng mong muốn được thử làm những việc này, có điều bị mẹ tước mất cơ hội mà thôi.

Cho dù ở độ tuổi nào, trẻ cũng muốn trở thành người lớn, vì thế thường thử làm những việc mà người lớn đang làm. Mặc dù những việc này trẻ làm xong, mẹ mất nhiều thời gian để dọn dẹp hơn, nhưng đối với trẻ, niềm vui có được khi thử sức là vô cùng to lớn. Trong quá trình thử làm việc đó, trẻ cũng học được cách suy nghĩ, hoạt động, sáng tạo. Nếu mẹ tước đi cơ hội rèn luyện này của trẻ, cũng đồng nghĩa với việc sẽ tước đi cơ hội học tập và tiến bộ của trẻ.

Vì thế, việc mẹ yêu con không có gì đáng trách, nhưng mẹ cần thử đứng ở góc độ của con suy nghĩ vấn đề, tôn trọng và hiểu cách nghĩ của con, không nên dùng danh nghĩa “yêu thương” để trói buộc, hạn chế trẻ, hãy cho trẻ không gian và sự tự do thuộc về chúng, để trẻ tham gia công việc nhà và các việc của người lớn. Như vậy mới có thể bồi dưỡng tính độc lập, mới giúp trẻ cảm nhận được niềm vui và thành công của bản thân mình.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Cho phép trẻ tham gia làm việc nhà

Mẹ cần cho phép trẻ làm việc nhà, để bồi dưỡng khả năng sống tự lập, tinh thần trách nhiệm với gia đình của trẻ.

Hàng ngày, mẹ cần khuyến khích trẻ giúp mình lau bàn, quét dọn, đổ rác. Khi trẻ hoàn thành nhiệm vụ được giao, mẹ cũng cần nói “cảm ơn” với trẻ, và khen ngợi trẻ: “Con giỏi quá, lau bàn sạch quá!”, “Làm tốt lắm, quét nhà sạch quá!”, như vậy vừa là tôn trọng thành quả lao động, vừa rèn luyện khả năng làm việc của trẻ.

Gợi ý 2: Yêu trẻ trên cơ sở tôn trọng trẻ

Trẻ cần tình yêu vô điều kiện, tình yêu vô điều kiện này không có nghĩa là mẹ không tôn trọng cách nghĩ của trẻ.

Giáo dục trẻ nhưng cần tôn trọng tính cách thiên bẩm của trẻ, tôn trọng quyền lợi của trẻ, để trẻ tự quyết định và độc lập

giải quyết vấn đề. Điều này đòi hỏi mẹ không được nhân danh “yêu thương”, bắt ép trẻ làm theo mong muốn của mình, mà nên tôn trọng ý nguyện của trẻ, đối xử bình đẳng với trẻ. Khi ý kiến của trẻ và mẹ không giống nhau, mẹ cần lắng nghe nghiêm túc, sau đó hướng dẫn và giúp đỡ trẻ nếu cần thiết, không nên hoàn toàn phủ định cách suy nghĩ của trẻ. Như vậy mới được coi là yêu trẻ đúng cách.

Gợi ý 3: Cho trẻ thời gian và không gian thích hợp

Nhiều bà mẹ vì muốn con xuất sắc hơn, nên luôn sắp xếp lịch học thêm, học năng khiếu kín mít, hoặc yêu cầu con ở bên cạnh mình, hạn chế con hoạt động trong phạm vi tầm nhìn của mình, không cho phép con một mình chạy ra ngoài chơi, không cho phép con chơi cùng với các bạn. Mẹ cho rằng làm như vậy là quan tâm và bảo vệ con. Nhưng trên thực tế, hành động này đã hạn chế sự phát triển lành mạnh, tự do của trẻ.

Mẹ nên thử buông tay, không nên hạn chế, trói buộc con, cho con thời gian và không gian nhất định, để con tự sắp xếp cuộc sống và việc học tập của mình. Việc này có thể giúp trẻ phát huy tiềm năng của bản thân, học cách sống có trách nhiệm. Ngược lại, nếu bó buộc sự tự do của trẻ, trẻ sẽ trở thành “vật kí sinh” vào mẹ, trở nên ỷ lại, yếu đuối, thiếu tính tự chủ.

Ghi chép dành cho mẹ

Sự ràng buộc ở mức độ hợp lí sẽ giúp trẻ học cách tôn trọng những quy tắc của cuộc sống và xã hội, giúp trẻ hình thành thói quen tốt. Tuy nhiên, việc nuông chiều hoặc trói buộc trẻ quá mức lại hoàn toàn không có lợi vì nó tước đi sự tự do của trẻ, hạn chế tính chủ động và nâng cao khả năng thực tế của trẻ. Vì thế, tình yêu mẹ cho trẻ cần có “mức độ”, chứ không nên “quá độ”.

YÊU TRẺ KHÔNG CÓ NGHĨA LÀ TÙY Ý ĐÁP ỨNG NHU CẦU VẬT CHẤT

CỦA TRẺ

Mẹ yêu con, muốn tạo cho con điều kiện sống và học tập tốt nhất, đó là điều rất bình thường. Nhưng trẻ nhỏ vốn là “chúa” hay đòi hỏi và ham thích nhiều thứ. Mà trên đời này có biết bao nhiêu thứ mà trẻ chưa nhìn thấy, chưa được chơi bao giờ, cũng có rất nhiều đồ ăn mà chúng chưa được ăn lần nào.

Trẻ luôn cảm thấy tò mò và khao khát được thử những thứ mới lạ ấy. Vừa mua một đồ chơi về, trẻ lại muốn đồ chơi khác; vừa ăn chiếc bánh sô-cô-la này, trẻ lại muốn một cái khác... Những mong muốn của trẻ không bao giờ dừng lại. Rồi sẽ có một ngày, mẹ cần từ chối yêu cầu của trẻ. Sự từ chối lúc này sẽ mang lại tác hại lớn hơn gấp nhiều lần so với sự từ chối ngay từ đầu.

Có người đã từng nói rằng: “Nếu bạn muốn bồi dưỡng một kẻ vô lại, thì hãy cứ dung túng và chiều theo mọi ý muốn của con; nếu bạn muốn bồi dưỡng một đứa con ngoan, trước yêu cầu không hợp lý của trẻ thì, ngay từ ban đầu, bạn cần kiên trì dùng nguyên tắc và lý do yêu thương của mình để từ chối con.”

Vì thế, các bà mẹ cần hiểu rằng, yêu con không có nghĩa là đáp ứng tất cả nhu cầu vật chất của con. Đối với những yêu cầu không hợp lý của con, cần kiên quyết từ chối, không có ngoại lệ. Như vậy mới dần dần bồi dưỡng được tính nhẫn nại, giúp trẻ học cách khống chế tình cảm và ham muốn của mình.

Tân và mẹ có thói quen dùng hai ngày nghỉ cuối tuần đến cửa hàng sách. Đối với những cuốn sách mà Tân thích, mẹ sẽ mua cho cậu, nhưng không có nghĩa là sách gì cũng mua. Ví dụ: Mẹ và con trai đã có quy định, những cuốn truyện tranh chỉ xem thôi chứ không mua. Cách nghĩ của mẹ cũng được Tân tiếp nhận: Truyện tranh ít chữ, nội dung thông tin ít, một cuốn mấy chục nghìn, chưa đọc 20 phút đã hết. Hoặc một bộ truyện tranh có giá hàng vài trăm nghìn, mất quá nhiều tiền mà lại không có tác dụng nhiều. Vì thế, mẹ luôn cho phép Tân đứng đọc truyện tranh tại cửa hàng sách hoặc mượn của bạn, nhưng không mua cho cậu.

Có lần, Tân nhìn thấy một cuốn truyện tranh mới, nội dung rất hay. Tân rất thích, liền xin mẹ mua một cuốn, lý do là các bạn trong lớp cậu đều mua. Mẹ Tân vẫn từ chối yêu cầu của cậu. Thế là Tân đành mượn của bạn và tận dụng lúc rảnh rỗi để ngồi đọc.

Không phải bỏ ra sự cố gắng nào mà lại dễ dàng có được điều mình mong muốn, đó là điều lợi bất cập hại đối với sự trưởng thành của trẻ, càng khiến trẻ có ham muốn vật chất, tâm lý ham hư vinh, thích so đo, thậm chí có cái nhìn sai lệch về các giá trị trong cuộc sống.

Đó là những điều không một bà mẹ nào mong muốn xảy ra với con mình. Đã như vậy, các bà mẹ cần nắm bắt nhu cầu của con cái và thỏa mãn nhu cầu vật chất của con ở mức độ thích hợp, không tùy tiện đáp ứng con, đặc biệt là những nhu cầu không hợp lý. Nên cô vũ trẻ dùng cách thích hợp để giành lấy những thứ mình muốn, thực hiện lý tưởng của mình, đó mới là cách ứng xử của một người mẹ thông thái.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Xử sự hợp lý trước yêu cầu vật chất của con

Khi trẻ đưa ra nhu cầu vật chất nào đó, mẹ cần có cách xử sự đúng đắn, chỉ đáp ứng những nhu cầu hợp lý. Nếu trẻ đưa ra yêu cầu không hợp lý, ví dụ ở nhà đã có rất nhiều đồ chơi mà trẻ vẫn muốn mua nữa, lúc này mẹ cần kiên quyết từ chối, không vì trẻ khóc gào mà nhượng bộ. Nếu không, trẻ sẽ nắm bắt được “điểm yếu” này của mẹ, lần sau bị mẹ từ chối, trẻ sẽ lại “ăn vạ” như vậy.

Tiền tiêu vật của trẻ phải ở mức thích hợp, ngoài ra, mẹ cũng cần hướng dẫn con chi tiêu có kế hoạch. Nếu trẻ liên tiếp đưa ra đòi hỏi vật chất, mẹ có thể áp dụng cách trì hoãn, kéo dài thời gian, để trẻ dần nhận ra yêu cầu nào là hợp lý, yêu cầu nào không hợp lý, không thể đáp ứng được.

Gợi ý 2: Khi từ chối trẻ cần có lý do rõ ràng

Khi mẹ từ chối yêu cầu vật chất mà trẻ đưa ra, đừng quên cho trẻ biết lý do.

Ví dụ, khi trẻ đã có hai đôi giày thể thao, nhưng sau khi nhìn thấy một đôi giày đẹp hơn thì lại muốn mẹ mua thêm. Khi từ chối trẻ, mẹ cần để trẻ hiểu rằng: Mẹ không mua cho, không phải là không mua được, mà vì con đã có hai đôi rồi, mua tiếp sẽ rất lãng phí, nên tiết kiệm để mua đồ khác hữu ích hơn. Như vậy, trẻ sẽ nhận thấy yêu cầu của mình là không hợp lý.

Lời từ chối cần được đưa ra kiên quyết. Nếu không, lần sau trẻ sẽ dùng mọi cách để mẹ thỏa hiệp, đáp ứng yêu cầu của

mình.

Gợi ý 3: Giảng giải cho trẻ hiểu khi trẻ đã “bình tĩnh”

Sau khi bị mẹ từ chối, trẻ thường nổi cáu, dỗi hờn hoặc khóc lóc. Lúc này, mẹ nên bình tĩnh, không nên giảng giải, vì lúc đó trẻ sẽ không nghe bất cứ lời khuyên hoặc lời giảng giải nào của mẹ. Cho dù mẹ có nhẹ nhàng, mềm mỏng đến thế nào, trẻ cũng không nghe. Cần chọn cơ hội thích hợp sau đó để nói cho trẻ hiểu, khi con khóc nên an ủi con, lúc con bình tĩnh lại mới thuyết phục, khuyên nhủ con.

Ghi chép dành cho mẹ

Mẹ muốn dành cho con cái điều kiện trưởng thành tốt đẹp nhất, đó là điều hết sức bình thường. Nhưng đáp ứng vô nguyên tắc những nhu cầu vật chất của trẻ thì không phải là yêu con, mà là hại con. Vì thế, đối diện với những đòi hỏi của trẻ, mẹ cần dùng lí trí, đáp ứng kịp thời nếu là yêu cầu hợp lí, kiên quyết từ chối nếu là yêu cầu không hợp lí, đồng thời giải thích rõ lí do, để trẻ hiểu vì sao mẹ không đáp ứng yêu cầu của mình.

TIN TƯỞNG CON, KHÔNG QUẢN THỨC CON

Mẹ yêu thương con cái là điều vô cùng hiển nhiên, nhưng yêu trẻ như thế nào là vấn đề mà các bà mẹ cần suy nghĩ. Hiện nay, đa số gia đình đều sinh ít con nên con cái đều được cha mẹ “nâng như nâng trứng”. Hơn nữa nhiều bà mẹ không tin tưởng con làm tốt một số việc, luôn nghĩ rằng để con tự giặt quần áo sẽ không sạch, nấu cơm sẽ không ngon, dọn nhà không gọn gàng... vì thế, mẹ quản thúc con chặt chẽ giống như gà mẹ ôm con.

Mẹ nên là người thầy tốt nhất của con, chứ không phải là thần hộ mệnh của con. Nếu mẹ bảo vệ con quá mức sẽ làm hại con chứ không phải là “yêu con”. Bảo vệ trẻ quá mức sẽ làm trẻ mất khả năng tự lập, trở nên sống ỷ lại, bướng bỉnh, ích kỷ. “Thành tài” là điều quan trọng trong

đòi người, nhưng cũng không nên coi nhẹ bồi dưỡng để trẻ “thành người”. Cũng giống như người lớn, trẻ có lúc phạm lỗi, nhưng cũng có khả năng sửa chữa lỗi lầm, đó chính là quá trình trưởng thành của trẻ. Mẹ quản thúc con như “gà mẹ ôm con” chỉ khiến con trở thành người có “học” mà không có “hành”, chỉ là “tình yêu nhỏ”. Còn “tình yêu lớn” chính là để trẻ học cách bước đi, vấp ngã và tự đứng dậy, buông tay để trẻ trưởng thành trong mưa bão.

Karl Witte đã nói rằng: “Mẹ thay con làm quá nhiều việc, khiến con mất đi cơ hội rèn luyện và thực hành. Không chỉ vậy, nếu làm cho con nhiều hơn thế, đồng nghĩa với việc nói với con rằng: Con không biết làm gì cả, là trẻ thiếu năng, chỉ có thể dựa dẫm vào bố mẹ, nếu không không thể sống được. Trẻ lớn lên trong môi trường như vậy khi bước vào xã hội sẽ không thể thích nghi được, sẽ đi khắp nơi tìm sự giúp đỡ, nhưng ngoài gia đình, sẽ không có nơi nào trẻ có thể trông cậy, trẻ sẽ không thể sống hạnh phúc và thành công.”

Do đó, người mẹ thông minh cần biết cách buông tay, không giữ con quá chặt, hãy tin tưởng con, cho con được làm những việc vừa sức. Như vậy trẻ sẽ có cơ hội rèn luyện, trải nghiệm quá trình trưởng thành, mới học được cách tự xử lý vấn đề, đối mặt với khó khăn. Khi trẻ thiếu khả năng bảo vệ bản thân, sự bảo vệ của mẹ là rất cần thiết, nhưng khi trẻ đã có khả năng bảo vệ bản thân nhất định, mẹ nên buông tay để trẻ tự do phát triển.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Buông tay, để trẻ tự do trưởng thành

Mẹ luôn muốn giải quyết mọi khó khăn cho trẻ, nhưng mẹ sẽ không thể làm điều đó cho trẻ cả đời. Nếu không buông tay và dạy trẻ cách tự giải quyết đúng đắn, sau này khi gặp phải khó khăn, trẻ sẽ cảm thấy bất lực, điều này không có lợi cho sự phát triển tương lai của trẻ.

Vì thế, mẹ cần học cách buông tay, để trẻ tự do trưởng thành, để trẻ trải nghiệm khó khăn và thất bại, đồng thời hướng dẫn, cổ vũ trẻ thích hợp để trẻ tự giải quyết vấn đề của mình.

Gợi ý 2: Tín nhiệm trẻ, cổ vũ trẻ

Khi bắt đầu nhận thức là trẻ đã có suy nghĩ riêng. Cũng giống như người lớn, trẻ muốn được thấu hiểu, tôn trọng và tin

tưởng. Nhưng nhiều bà mẹ đã coi nhẹ điểm này.

Một chuyên gia giáo dục đã từng nói rằng: Bí quyết của việc giáo dục chính là tin tưởng con “làm được”. Mỗi đứa trẻ đều có một mong muốn mãnh liệt, đó là được người khác khen ngợi và khẳng định. Nếu mẹ từ đầu đến cuối cho trẻ niềm tin và dũng khí, cho dù chỉ là một cái vỗ tay, một lời động viên hoặc khen ngợi, cũng sẽ khiến trẻ rất xúc động và thay đổi cả tính cách, hành động của trẻ.

Hãy tin tưởng con, là bạn của con, kích thích tiềm lực nội tại của con, để con vui vẻ trải nghiệm sự thành công, nhận được bài học khi thất bại. Trẻ sống trong sự tin tưởng của mẹ cũng sẽ tự đứng dậy sau khi ngã và dần dần bước đến thành công.

Gợi ý 3: Không nên lúc nào cũng theo sát con

Trẻ cần tình yêu và sự chăm sóc của mẹ, chứ không hi vọng mẹ luôn ở bên cạnh, nửa bước không rời, việc gì cũng lo lắng, chăm sóc cho mình. Con làm bài tập, mẹ ngồi bên cạnh quan sát; con xem ti vi, mẹ ở bên cạnh trông chừng. Dần dần, trẻ sẽ cảm thấy mẹ không tin tưởng mình, còn mẹ lại phàn nàn rằng con không hiểu mình, từ đó xảy ra mâu thuẫn giữa hai mẹ con.

Thực ra, sự “quản thúc” của mẹ chỉ khiến tư duy và hành động của trẻ bị trói buộc, khiến trẻ sợ hãi. Mẹ không nên “quản thúc” trẻ, giúp trẻ có ý thức tự lập hơn.

Ghi chép dành cho mẹ

Việc mẹ quá nuông chiều con cái giống như gà mẹ bảo vệ con, chỉ làm hư con mà thôi. Sự trưởng thành của trẻ không chỉ cần tình yêu của mẹ, mà còn cần quá trình trải nghiệm thất bại, khó khăn. Đây cũng là quy luật trưởng thành của bất cứ con người nào. Mẹ cần tôn trọng quy luật này, không nên bảo vệ, bao bọc con quá mức, hãy cho trẻ sự tự do nhất định, để trẻ tự giải quyết những việc vừa sức mình, rèn luyện khả năng tự lập cho trẻ.

MẸ CẦN CỔ VŨ VÀ KHEN NGỢI CON

NHIỀU HƠN

Cổ vũ và khen ngợi khiến người ta vui vẻ, kích thích sự nhạy cảm và tiềm lực trong mỗi con người. Chẳng có ai lại không vui khi được khen. Người lớn còn như vậy, huống hồ trẻ nhỏ?

Mỗi đứa trẻ đều có khuynh hướng tâm lý tích cực tiến lên. Người mẹ yêu con cần biết dùng con mắt yêu thương để phát hiện ra ưu điểm của trẻ, dùng ánh mắt khen ngợi tập trung vào sở trường của con. Có một nhà triết học đã từng nói: “Chỉ có lời khen chân thành mới làm rung động lòng người.”

Vì thế, trong quá trình dạy trẻ, mẹ nên cổ vũ và khen ngợi việc làm, hành động tốt của con. Đứa trẻ được mẹ khen ngợi thường tràn đầy tự tin, cảm thấy vinh dự và có trách nhiệm hơn.

Mẹ Tuấn dẫn cậu đến nhà bạn chơi. Tuấn và con người bạn của mẹ là Khải cùng nhau chơi đùa trong phòng khách. Hai đứa trẻ nghịch ngợm, lấy súng nước bắn vào nhau, làm cho khắp nơi trong nhà đều ướt. Lúc đó, mẹ của Tuấn nghiêm khắc nói: “Dừng lại ngay, sao con hư thế hả?” Tuấn đang mải chơi, không nghe thấy mẹ nói, vẫn tiếp tục bắn nước vào bạn.

Lúc này, mẹ của Khải bước ra. Chị vỗ tay và nói: “Mẹ biết, Tuấn và Khải là những cậu bé rất hiểu biết, sẽ không bắn nước tung vãi ra nhà đâu. Bây giờ, ai dừng lại trước sẽ là cậu bé ngoan nhé.ừ” Tuấn do dự một lúc, vẫn định tiếp tục chơi. Nhưng Khải không chơi nữa, bỏ súng xuống và hét to: “Con thắng rồi, con thắng rồi, con là đứa trẻ ngoan!” Tuấn cũng vội vàng bỏ súng nước xuống và nói: “Con cũng là cậu bé ngoan.” Mẹ Khải lập tức khen: “Tốt lắm, hai con đều là cậu bé ngoan. Nào, lại đây cùng chơi với mẹ nào”. Hai đứa trẻ vui mừng chạy đến bên mẹ.

Đối với trẻ, sức mạnh từ sự khen ngợi lớn hơn nhiều so với sức mạnh từ sự phê bình. Vì thế, người mẹ không nên hạn chế khen ngợi, cổ vũ con.

Người mẹ có sự đánh giá đúng lời nói, hành động của con, thường xuyên cổ vũ và phê bình con, không chỉ giúp mối quan hệ giữa hai mẹ con trở nên tích cực, mà còn kích thích trẻ có động lực tiếp tục giữ mối quan hệ này.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Cổ vũ và khen ngợi con kịp thời, cụ thể

Cổ vũ và khen ngợi trẻ cũng cần có phương pháp đúng đắn. Đa số các bà mẹ khi mắng con thì đầy đủ mọi chi tiết, nhưng khen con thì lại qua quýt. “Con giỏi quá!”, “Con làm tốt lắm”, những lời khen như vậy sẽ làm trẻ nhanh quên.

Vì thế, lời khen ngợi của mẹ cần cụ thể, thay vì nói “con rất dũng cảm”, hãy nói: “Con ngã xong, tự đứng dậy được khiến mẹ rất tự hào”. Lời nói này giúp trẻ biết tại sao mình được khen. Lần sau khi bị ngã, trẻ lại sẽ dũng cảm tự đứng dậy.

Ngoài ra, cổ vũ và khen ngợi cần kịp thời, không nên đợi trẻ quên việc mình làm, mẹ mới khen ngợi, như vậy trẻ sẽ không hiểu mẹ khen mình vì điều gì.

Gợi ý 2: Chú ý lời lẽ cổ vũ và khen ngợi

Lời khen nên linh hoạt, không nói dài dòng, giúp trẻ dễ tiếp nhận. Khi mẹ dùng tâm trạng vui vẻ, lời lẽ dịu dàng, ánh mắt nhìn vào trẻ, trẻ sẽ cảm nhận được sự tôn trọng và ngợi khen của mẹ.

Khi khen ngợi, không nên tiện thể phê bình trẻ, khiến tác dụng cổ vũ, khen ngợi đó bị ảnh hưởng. Trẻ nhỏ đều thích nghe lời nói hay, nói ngọt, hơn nữa trẻ cũng nhận thức bản thân từ những đánh giá của cha mẹ. Nếu mẹ tích cực khen ngợi, cổ vũ, trẻ sẽ hình thành thói quen tốt, khắc phục nhược điểm của bản thân để hoàn thiện hơn.

Gợi ý 3: Khen ngợi sự cố gắng, chứ không phải là sự thông minh của trẻ

Trẻ đều có mong muốn được thừa nhận, nếu sự cố gắng của trẻ không gây chú ý cho mẹ, những hành động tốt của trẻ cũng không được mẹ quan tâm, thì trẻ sẽ cố ý làm sai để gây sự chú ý của mẹ.

Vì thế, khi trẻ có hành động tốt, mẹ nên kịp thời khen ngợi trẻ. Nhưng nên khen sự lao động và cố gắng của trẻ, chứ không phải là sự thông minh của trẻ. Qua sự cố gắng của mình, kết quả học tập của trẻ được nâng cao, mẹ cần khen ngợi và cổ vũ sự cố gắng ấy, giúp trẻ biết nguyên nhân chính đáng của việc được khen, trẻ sẽ tiếp tục cố gắng hơn. Còn nếu mẹ khen sự

thông minh của mẹ sẽ chỉ khiến trẻ trở nên kiêu ngạo, tự mãn.

Ghi chép dành cho mẹ

Cổ vũ và khen ngợi sẽ là động lực kích thích suy nghĩ và hành động đúng đắn ở trẻ, giúp trẻ tự tin và vui vẻ hơn. Thường xuyên cổ vũ, khen ngợi trẻ cũng là cách mẹ yêu thương dạy dỗ trẻ. Khi trẻ có những hành động tốt, mẹ hãy nhớ dùng những lời thân thiết, dịu dàng cổ vũ, khen ngợi trẻ.

LÀ BÀ MẸ KHOAN DUNG, KHÔNG YÊU CẦU TRẺ LÀ NGƯỜI HOÀN HẢO

Trong quá trình trưởng thành, con người khó tránh khỏi sai lầm; tha thứ, khoan dung cho lỗi lầm của người khác chính là phẩm chất đạo đức tốt đẹp cần có.

Gia đình là cái nôi trưởng thành của trẻ, mẹ là thầy giáo đầu tiên của trẻ, vì thế nên dạy trẻ phẩm chất khoan dung, không yêu cầu trẻ là người hoàn hảo.

Người mẹ có thái độ khoan dung với những lỗi lầm của trẻ sẽ giúp trẻ có trải nghiệm tình cảm tốt đẹp. Trải nghiệm này giúp trẻ càng tôn trọng mẹ hơn, muốn được tâm sự, chia sẻ và lắng nghe ý kiến của mẹ. Ngoài ra, sự khoan dung của mẹ đối với trẻ sẽ giúp trẻ cũng biết sống khoan dung với mọi người xung quanh mình.

Tuy nhiên, rất nhiều bà mẹ lại đối xử hà khắc với con, luôn soi xét vào mọi hành động của con, khi phát hiện con phạm lỗi, liền vội vàng sửa đổi hoặc trách mắng. Mẹ thường xuyên làm như vậy khiến trẻ cảm thấy chán nản, thậm chí nảy sinh tâm lý chống đối. Vì thế, bà mẹ thông minh nên chú ý đến biểu hiện xuất sắc ở các phương diện của con, khoan dung với những lỗi lầm và nhược điểm của con, để con thay đổi điểm yếu và trở nên tốt hơn.

Một hôm, bé Quang 6 tuổi khi đang chơi đùa không cẩn thận làm vỡ chiếc cốc của mẹ. Mẹ còn chưa nói gì, Quang đã khóc òa lên, khiến mẹ không biết làm thế nào.

Hôm sau, khi Quang đã vui vẻ trở lại, mẹ mới hỏi cậu: “Hôm qua sao tự nhiên con lại khóc?” Quang liền nói: “Vì con đánh vỡ cốc của mẹ.”

Mẹ nghe thấy vậy liền nói: “Mẹ biết là con không cố ý, hơn nữa vỡ chiếc này có thể mua chiếc khác thay, ở trong nhà cũng còn rất nhiều cốc. Con vì điều này mà khóc lóc âm ỉ, có đáng không?”

Quang yên lặng ngồi nghe mẹ nói. Mẹ hỏi tiếp: “Con khóc có phải vì sợ mẹ mắng con không?” Quang gật đầu nói: “Vâng ạ, con sợ mẹ mắng con, vì thế con mới khóc”.

Nghe xong, mẹ đã hiểu ra mọi chuyện. Mẹ xoa đầu Quang và nói: “Nếu con không cố ý, mẹ sẽ không trách mắng con. Vả lại, con cần nhớ rằng, khóc không thể giải quyết được vấn đề gì cả. Con đã làm sai, cần biết sai ở đâu, sau đó sửa chữa, như vậy mẹ sẽ tha thứ cho con.”

Quang nghe xong, lập tức mỉm cười.

Rất nhiều bà mẹ khi dạy con cái không chú ý đến điểm này: Người lớn cũng có lúc làm sai, huống hồ trẻ nhỏ. Vì thế họ luôn yêu cầu con mình phải hoàn hảo, kết quả là đã gây cho con áp lực rất lớn, ảnh hưởng xấu đến sự phát triển tâm hồn và thể chất của con.

Thực ra, mẹ có thể dùng thái độ khoan dung để đối xử với trẻ. Khi trẻ phạm lỗi, không nên vội vàng trách mắng trẻ, nên giúp trẻ phân tích nguyên nhân, chỉ ra điểm sai, như vậy trẻ mới biết cách sửa sai, không ngừng hoàn thiện mình.

Mẹ hãy dùng tình yêu, sự nhẫn nại của mình để hiểu nội tâm và cá tính của con. Được sự dạy dỗ và chỉ bảo đầy khoan dung của mẹ, trẻ mới tích lũy được nhiều kinh nghiệm và ít phạm lỗi.

Đương nhiên, thái độ khoan dung không có nghĩa là mẹ dung túng cho trẻ tất cả mọi chuyện. Đối với những lỗi lầm của trẻ, đáng phê bình là phải phê bình, chỉ cần chú ý đến nghệ thuật và kỹ xảo phê bình sao cho hợp lý là được.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Đối xử bình đẳng với con

Cho dù trẻ bình thường hay xuất sắc, mẹ cũng cần đối xử bình đẳng với trẻ. Chỉ khi đối xử với trẻ bình đẳng, mẹ mới phát

hiện ra ưu điểm của con, mới có thể dùng thái độ khoan dung chấp nhận nhược điểm của con.

Mẹ cần biết phát hiện ưu điểm của trẻ, thường xuyên khen ngợi và cổ vũ những ưu điểm ấy. Cho dù trẻ có nhược điểm, cũng cần có thái độ khoan dung, như vậy trẻ sẽ càng dễ thay đổi được nhược điểm và phát huy ưu điểm của mình.

Gợi ý 2: Không nên mù quáng so sánh con với đứa trẻ khác

Trong cuộc sống và học tập, trẻ sẽ không thể tránh khỏi việc có lúc phạm sai lầm. Không ít bà mẹ không hiểu và khoan dung với lỗi lầm của con mà lại xét nét một cách hà khắc, thậm chí lấy nhược điểm của con so sánh với ưu điểm của bạn nhỏ khác. Như vậy sẽ làm tổn thương đến lòng tự tôn của trẻ.

Mẹ thường xuyên so sánh con với bạn nhỏ khác sẽ khiến trẻ thấy mẹ không yêu mình, không tự hào về mình, dần dần trẻ sẽ trở nên tự ti, hoặc có tâm lí chống đối, tiêu cực.

Gợi ý 3: Cảm hóa trẻ bằng sự thông cảm

Yêu là sự chấp nhận, là cho đi và cũng là trách nhiệm. Mẹ thực sự yêu con cái mới giúp con trưởng thành tự lập, khỏe mạnh. Vì vậy, khi trẻ phạm lỗi, mẹ cần học cách thông cảm để cảm hóa trẻ.

Trẻ phạm lỗi, mẹ nên có thái độ khoan dung, tìm hiểu nguyên nhân phạm lỗi của trẻ. Mẹ cần thường xuyên chơi đùa cùng trẻ, lắng nghe tâm sự của trẻ, hiểu cách nghĩ và tâm trạng của trẻ.

Tóm lại, đối với trẻ nhỏ, mẹ cần khoan dung, giảm yêu cầu, vì quá nhiều gánh nặng và áp lực sẽ chỉ làm trẻ bị tổn thương mà thôi.

Ghi chép dành cho mẹ

Người mẹ tốt nên học cách đối xử với trẻ khoan dung, không nên kỳ vọng quá cao vào trẻ, cũng không nên yêu cầu trẻ luôn hoàn hảo. Cho phép trẻ phạm lỗi, cho trẻ cơ hội sửa chữa, không nên mù quáng so sánh trẻ với đứa trẻ khác. Chỉ khi nào phạm lỗi và không ngừng sửa chữa, trẻ

mới có kinh nghiệm sống thực sự, mới không ngừng trưởng thành.

KHI TRẺ PHẠM LỖI, MẸ CẦN KIÊN NHÃN LẮNG NGHE TRẺ GIẢI THÍCH

Phạm lỗi là trải nghiệm cần thiết trong quá trình trưởng thành của trẻ. Hãy cho phép trẻ phạm lỗi, vì trong quá trình phạm lỗi và sửa sai đó, trẻ mới dần dần trưởng thành. Vì vậy, mẹ cần có sự nhẫn nại, không nên lo lắng, nóng nảy hoặc thất vọng vì điều này.

Sau khi trẻ phạm lỗi, mẹ không nên trách mắng trẻ ngay. Bản thân đứa trẻ phạm lỗi đã cảm thấy rất áp lực, việc mẹ ngay lập tức trách mắng, phê bình trẻ sẽ khiến trẻ càng cảm thấy nặng nề hơn. Điều mẹ nên làm là lắng nghe trẻ giải thích, sau đó mới phê bình và hướng dẫn đúng đắn. Có nhiều lúc, nhìn bề ngoài có vẻ trẻ phạm lỗi lớn, nhưng sau khi trẻ giải thích xong, mẹ sẽ phát hiện: có lẽ lỗi này không lớn lắm.

Nhưng năm nay 10 tuổi, hàng ngày mẹ rất bận, không có thời gian chăm sóc cô bé, vì thế mẹ đón người cô dưới quê lên chăm sóc cho cô bé.

Một hôm, mẹ đi làm về, vừa bước vào cửa đã nghe thấy tiếng kêu “meo meo” trong nhà, đẩy cửa bước vào, hóa ra là một con mèo đang làm loạn. Mẹ bận rộn cả một ngày, về nhà thấy nhà cửa bầy bừa, lộn xộn thì không nén nổi tức giận, quát to: “Con làm cái gì thế này? Không học hành, chỉ biết chơi thôi!” Nhưng định giải thích gì đó, mẹ liền mắng tiếp: “Hãy ném thứ này của con đi, không cần giải thích! Mẹ không muốn nghe!” Nói xong, mẹ liền tóm ngay lấy con mèo.

Lúc này, nước mắt của Nhung cứ thế tuôn ra, hình như cô bé muốn nói gì đó, nhưng chỉ im lặng quay về phòng mình.

Lúc đó, người cô chạy đến nói với mẹ: “Chị đừng mắng cháu, đây là do cháu mua cho tôi đấy. Cháu nói sợ tôi ở nhà một mình buồn, có con mèo làm bạn với tôi. Cháu chỉ nghĩ cho tôi thôi, nếu chị không thích, nên nói với cháu, để cháu cho người khác, chị đừng mắng cháu.”

Nghe người cô nói vậy, mẹ rất hối hận, vội chạy vào phòng Nhung, đặt tay lên vai cô bé và nói: “Mẹ xin lỗi, mẹ sai rồi, mẹ

nên nghe con giải thích mới phải, sau này mẹ sẽ thay đổi.”

Trong cuộc sống có rất nhiều trường hợp như vậy: Trẻ phạm một lỗi nhỏ, mẹ chỉ dựa vào sự hiểu biết của mình đã vội phê bình, trách mắng trẻ. Khi trẻ giải thích, trình bày, mẹ càng tỏ ra tức giận: “Phạm lỗi mà còn giảo biện hả, thanh minh hả?” Nhưng mẹ không biết rằng, lúc này trẻ cảm thấy rất oan ức và tủi thân! Cho dù sau chuyện đó, mẹ có xin lỗi trẻ thì tổn thương trẻ gặp phải khó có thể bù đắp được.

Vì thế, khi thấy trẻ phạm lỗi, mẹ cần nhẫn nại và khoan dung, cho trẻ cơ hội giải thích. Hành động này không chỉ thể hiện sự tôn trọng của mẹ đối với trẻ, mà còn là quyền lợi cơ bản của trẻ, cũng là mất xích không thể thiếu trong quá trình trưởng thành của trẻ.

Vì thế, mẹ cần dùng ánh mắt phóng khoáng để đối xử với trẻ. Hiểu được quan niệm này, mẹ sẽ không còn nổi giận khi trẻ có biểu hiện không ngoan hoặc phạm lỗi.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Cho phép trẻ giải thích lỗi mình gây ra

Có một số bà mẹ khá nóng nảy, khi thấy con phạm lỗi, chưa hiểu rõ trắng đen đã ngay lập tức đánh mắng một trận cho hả giận. Cách làm này của mẹ thật sự rất ích kỷ, vì đánh mắng chỉ có tác dụng trút bực tức, giải tỏa tâm trạng bản thân mẹ, mà không vì mục đích dạy dỗ trẻ.

Trên thực tế, có trẻ không cố tình phạm lỗi chỉ vì muốn giúp mẹ làm một việc gì đó, nhưng do còn thiếu kinh nghiệm và năng lực nên mới xảy ra sai sót.

Ví dụ, có bé gái muốn giúp mẹ rửa bát, nhưng không cẩn thận đã làm vỡ bát. Nếu mẹ không lắng nghe trẻ giải thích đã trách mắng trẻ, hành động này sẽ là một đòn giáng mạnh vào tính tích cực của trẻ, sau này, trẻ sẽ không muốn giúp mẹ làm việc nữa.

Vì thế, sau khi trẻ phạm lỗi, mẹ nên bình tĩnh, nhẫn nại lắng nghe trẻ giải thích. Có lúc, sự phê bình của mẹ chỉ dựa trên phán đoán chủ quan, hoàn toàn không phải nguyên nhân thực sự của hành động của trẻ. Nếu cho phép trẻ giải thích, mẹ không chỉ hiểu chân tướng sự việc, mà còn có thể hướng dẫn trẻ có cách nhìn nhận đúng đắn về việc làm của mình.

Gợi ý 2: Hướng dẫn trẻ biết dự đoán hậu quả

Trẻ còn nhỏ, khả năng kiểm chế kém, vì thế rất dễ bị kích động, khi làm việc gì đó không hề nghĩ đến hậu quả. Đồng thời do trẻ trải nghiệm cuộc sống chưa nhiều, nên sự suy đoán hậu quả của trẻ không thể giống như người lớn, kết quả là dẫn đến sai sót.

Lúc này, mẹ cần kiên nhẫn hướng dẫn trẻ. Nếu trẻ không thể suy nghĩ như người lớn, mẹ có thể để trẻ thử làm, giúp trẻ tận mắt nhìn thấy kết quả. Như vậy, trẻ sẽ có cơ hội suy xét lại về hành động của mình và sẽ lắng nghe lời phê bình của mẹ.

Gợi ý 3: Linh hoạt trong cách xử sự với lỗi sai của trẻ

Sai lầm của trẻ chia làm hai loại: sai lầm ngẫu nhiên và sai lầm chủ quan. Sai lầm mang tính ngẫu nhiên thường do trẻ vô tâm hoặc vô tình phạm phải, ví dụ khi giúp mẹ thu dọn bát đĩa đã sơ ý làm vỡ bát; khi chơi trò chơi không cẩn thận làm rơi vỡ cốc. Đối với loại sai lầm này, mẹ cần tha thứ cho trẻ, giúp trẻ phân tích và giải quyết hậu quả.

Sai lầm mang tính chủ quan là trẻ cố ý hoặc dựa vào phán đoán của mình gây ra sai lầm. Ví dụ khi khách đến nhà, trẻ cố ý hát hò hoặc cãi cọ. Nguyên nhân chủ yếu của sai lầm này là muốn thu hút sự chú ý của người khác, chứ không biết hành động của mình là không đúng. Đối với sai lầm này, mẹ cần nghiêm khắc chỉ bảo, để trẻ nhận thức rõ nguy hại và sai lầm của mình, đồng thời thúc giục trẻ kịp thời thay đổi.

Ghi chép dành cho mẹ

Bất kỳ trẻ em nào trong quá trình trưởng thành đều phạm lỗi. Khi trẻ phạm lỗi, mẹ không nên chưa hỏi nguyên nhân rõ ràng đã trách mắng trẻ. Cho dù vào lúc nào hay là vì chuyện gì, mẹ đều cần cho trẻ cơ hội giải thích, kiên nhẫn lắng nghe lời trẻ nói, sau đó mới đưa ra kết luận. Nếu trẻ vô ý làm sai, nên tha thứ cho trẻ. Nếu trẻ thật sự phạm lỗi, cần giúp trẻ sửa đổi ngay.

Mẹ cần hướng dẫn trẻ làm người chân chính

Hướng dẫn trẻ học cách làm người cũng là việc quan trọng trong nhiệm vụ giáo dục trẻ của các bà mẹ. “Làm người” là cách nói thông tục nhất đề cập đến những tố chất cơ bản nhất mà một con người cần có, là phẩm chất đạo đức, tư tưởng, thế giới quan, nhân sinh quan, giá trị quan và các yếu tố tình cảm, ý chí, nghị lực sống khác. Trong đó quan trọng hơn hết chính là các tố chất tâm lý, nhân cách bao gồm sự tự tôn, tự tin, tự cường, lòng đồng cảm... Thời kỳ trẻ nhỏ chính là giai đoạn quan trọng hình thành tâm lý và nhân cách, mẹ cũng là thầy giáo đầu tiên của trẻ, vì thế cần có trách nhiệm hướng dẫn và giáo dục trẻ thành người chân chính.

TRỒNG HẠT GIỐNG “CHỮ TÍN” TRONG TIM TRẺ

Một người muốn thành công, không thể bỏ qua chữ tín. Không có phẩm chất này thì con người khó có thể đứng vững trong xã hội, càng khó đạt được thành công trong sự nghiệp.

Người mẹ trồng trong tim trẻ hạt giống “chữ tín” là đã giúp trẻ có được phẩm chất và tính cách tốt đẹp, có sự bảo đảm cơ bản của sự thành

công.

Việc đứa trẻ có thể hình thành nên phẩm chất tốt đẹp này hay không có liên quan mật thiết với môi trường và những người mà trẻ tiếp xúc. Vì vậy, là người thầy gần gũi nhất của trẻ, mẹ cần luôn giữ chữ tín, không lừa gạt người khác, không thất hứa. Như vậy, dưới sự ảnh hưởng của mẹ, trẻ mới trở thành người biết giữ chữ tín.

Vào một buổi tối, sau khi ăn cơm xong, Hằng và mẹ cùng nhau đi siêu thị. Ở siêu thị, Hằng nhìn thấy một hộp bút màu xanh da trời rất đẹp. Mẹ gọi mãi, Hằng mới đáp lại. Mẹ biết Hằng muốn mua hộp bút đó lắm.

Lúc đó, Hằng chạy đến bên mẹ và nói: “Mẹ ơi, mua cho con hộp bút này nhé? Lúc trước không phải mẹ bảo mua cho con rồi sao!” Mẹ bình tĩnh nói: “Đợi một chút, xem các thứ khác xem sao.” Nghe mẹ nói vậy, Hằng đột nhiên xì mặt, rồi cô bé nói to: “Mẹ lúc nào cũng thế, đợi một chút, đợi một chút rồi lại chẳng mua, lần nào mẹ cũng gạt con.”

Lời con nói khiến mẹ rất xấu hổ, đúng là những lần trước mẹ luôn nói với Hằng như vậy, nhưng sau đó lại quên mất. Xem ra, trong lòng con, mẹ đã trở thành bà mẹ thất hứa rồi.

Thế giới của trẻ nhỏ rất đơn giản và trong sáng, chúng luôn đợi chờ mẹ thực hiện lời hứa của mình. Các bà mẹ thường coi nhẹ hoặc quên việc mà mình đã hứa với con, hơn nữa cũng cảm thấy không có gì áy náy mà không biết rằng việc làm của họ đã gây tổn thương cho trẻ, ảnh hưởng rất lớn đến sự trưởng thành của trẻ, chúng nghĩ người lớn đều là người không biết giữ lời hứa nên bản thân trẻ về sau cũng không cần giữ lời hứa. Thành thực giữ chữ tín là nguyên tắc làm người, cũng là sự đảm bảo tín nhiệm giữa con người với con người. Mặc dù bà mẹ nào cũng hi vọng con mình trở thành người có chữ tín, nhưng bản thân hành vi của họ lại làm tăng ý thức nói dối của con cái.

Các nhà tâm lý học cho rằng, lời nói dối của trẻ xuất phát từ phản ứng bản năng, cũng là hành vi ý thức bảo vệ bản thân mình. Trẻ làm như vậy là muốn phủ nhận hiện thực để trốn tránh trách nhiệm và sự trừng phạt hoặc đạt được một lợi ích nào đó. Mặc dù nói dối xuất phát từ phản ứng bản năng muốn bảo vệ bản thân, nhưng phần nhiều lại có liên quan đến cách dạy dỗ của mẹ.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Tạo cho trẻ môi trường trưởng thành từ chữ tín

Trong giáo dục gia đình, tấm gương của mẹ vô cùng to lớn. Sự phát triển chữ tín của một người cần thông qua quá trình từ bắt chước đến thói quen, cũng là quá trình diễn ra từng bước một. Trẻ có biểu hiện chân thành, thành thực hoặc dối trá là do môi trường sống tạo thành.

Trong quá trình trưởng thành, mẹ là đối tượng bắt chước đầu tiên của trẻ. Lời nói, hành động của mẹ có chân thực hay không sẽ ảnh hưởng sâu đậm đến ý thức và thói quen của trẻ, có thể thấy mẹ có ảnh hưởng rất lớn đến sự phát triển nhân cách của trẻ.

Người xưa có câu “Thượng bất chính, hạ tắc loạn”. Nếu người lớn không nghiêm khắc, thì trẻ không thể ngoan ngoãn được. Nếu mẹ không có chữ tín thì không thể bồi dưỡng phẩm chất này cho con cái. Muốn bồi dưỡng trẻ thành một người biết giữ chữ tín, thành thực, mẹ cần là tấm gương sáng cho trẻ noi theo.

Gợi ý 2: Mẹ nói là làm, để trẻ kính phục mẹ

Mẹ luôn nghĩ rằng, trẻ còn nhỏ thì hiểu cái gì, lừa một chút cũng chẳng sao, rồi chúng cũng sẽ nhanh chóng quên đi. Đây là suy nghĩ sai lầm và rất chủ quan của mẹ. Trong mắt trẻ, mẹ là tấm gương sáng, khi mẹ hứa điều gì, trẻ sẽ nhớ rất lâu, lời hứa của mẹ quyết định một số hành vi của trẻ. Nếu mẹ không làm được những việc nhỏ mà mình đã hứa, trẻ sẽ còn hi vọng mẹ làm những việc lớn cho mình không? Ngược lại, một việc nhỏ mà trẻ còn nhớ, liệu việc lớn chúng có thể quên không? Mẹ nói được, làm được sẽ khiến trẻ vô cùng kính phục, trong mắt trẻ, hình tượng của mẹ sẽ càng to lớn và vĩ đại.

Gợi ý 3: Trẻ nói dối, mẹ cần dạy dỗ, chỉ bảo đúng đắn

Chẳng có ai trên đời này không có một vài lần nói dối. Đặc biệt là trẻ nhỏ, vì tuổi còn nhỏ, chưa hình thành thế giới quan, nhân sinh quan đúng đắn nên trẻ nói dối là hiện tượng thường gặp, và nguyên nhân nói dối của trẻ cũng rất đơn giản. Mẹ không nên vì lời nói dối của trẻ mà làm to chuyện, cần bình tĩnh phân tích và chỉ bảo, uốn nắn trẻ, để trẻ nhận thức rằng nói dối là không đúng, là biểu hiện của sự không thành thật.

Cũng cần nhắc nhở các bà mẹ, khi trẻ phạm lỗi, mẹ không nên trách mắng, đánh đập trẻ, vì những hành động này chỉ khiến trẻ càng nói dối mà thôi. Cần hướng dẫn trẻ dũng cảm nhận lỗi, bình tĩnh phân tích lỗi sai của trẻ, chủ động để trẻ gánh hậu quả của việc nói dối. Đương nhiên, mẹ không nên che giấu lỗi lầm cho trẻ, cũng không nên gánh vác hộ trách nhiệm của trẻ.

Tóm lại, phải khiến trẻ hiểu rằng, lừa gạt chỉ có thể giúp trẻ một, hai lần; thành thật mới là phẩm chất đạo đức giúp ích cả đời cho trẻ.

Ghi chép dành cho mẹ

Giữ chữ tín là phẩm chất đạo đức cơ bản, cũng là tiền đề giúp con người thành công trong cuộc sống. Muốn có được sự ủng hộ và tín nhiệm của người khác, bản thân cần là người trung thực. Mẹ cần bồi dưỡng phẩm chất này cho trẻ từ nhỏ, là tấm gương tốt cho trẻ học tập, trở thành người thành thực, luôn giữ chữ tín.

SỰ LƯƠNG THIỆN CỦA MẸ LÀ TẤM GƯƠNG TỐT NHẤT CHO TRẺ

Một đứa trẻ khỏe mạnh giống như một cái cây, cần có cái gốc lương thiện, thân chính trực, cành lá có tình cảm dồi dào và phong phú, như vậy mới có thể kết những trái quả đẹp đẽ, lương thiện. Lương thiện là một phẩm chất đạo đức tốt đẹp, có vai trò to lớn đối với sự trưởng thành và phát triển của một con người. Vì thế, mẹ muốn con mình sau này lớn lên trở thành người có ích, có phẩm chất đạo đức thì cần bồi dưỡng phẩm chất này cho trẻ ngay từ nhỏ.

Trẻ có phẩm chất lương thiện hay không có liên quan mật thiết đến môi trường sống và sự ảnh hưởng của nền giáo dục. Trong tâm hồn non nớt của trẻ chưa có nhiều khái niệm đạo đức, điều trẻ nhìn thấy là những hành động của người xung quanh, cách thức hành động này sẽ là đối tượng để trẻ bắt chước, cũng quyết định cá tính và phẩm chất của trẻ. Trẻ dưới sự ảnh hưởng của sự lương thiện và giáo dục tốt của mẹ sẽ trở thành người lương thiện và có lòng yêu thương con người. Nếu mẹ

không làm được điều này, trẻ cũng không thể làm được.

Một hôm, bé Triết đang cùng với nhóm bạn đá bóng trong sân. Một bạn nói: “Ai mà đá trúng tổ chim trên mái nhà ông Hưng, người đó sẽ là anh hùng!”. Triết đang chơi rất vui, bèn hét to: “Tó”, sau đó tung chân lên...

“Bụp” một tiếng, hai con chim rơi xuống sau cú sút bóng của Triết, đau đớn giãy giụa trên nền đất. Đúng lúc đó, mẹ Triết đã nhìn thấy tất cả, mẹ gọi Triết lại, nghiêm khắc nói: “Nếu có một ngày mẹ không tìm thấy con, mẹ sẽ làm thế nào? Con sẽ làm thế nào?”

“Mẹ sẽ rất lo lắng, con sẽ sợ hãi và khóc to.” Triết ngây thơ nói.

“Vậy chim mẹ nếu không tìm thấy hai chú chim con, nó có lo lắng không?”

“Có ạ.” Triết cúi đầu, dường như đã nhận ra lỗi sai của mình.

Mẹ nói tiếp: “Con xem, hai chú chim này nhỏ như vậy sẽ không thể đi tìm mẹ chúng, lại bị con làm rơi xuống đất, chúng có đau không?”

“Có ạ. Nhưng mẹ ơi, vậy phải làm thế nào ạ?” Triết bắt đầu lo lắng.

“Con có thể đưa hai chú chim về tổ của chúng!” Mẹ gợi ý.

“Nhưng, con không với tới...” Triết ngẩng đầu nhìn tổ chim đang ở trên cao.

“Con có thể nhờ bố con giúp.”

Được sự giúp đỡ của bố, cuối cùng Triết đã giúp hai chú chim nhỏ trở về “nhà” của chúng.

Người mẹ lương thiện sẽ nuôi dạy nên đứa con lương thiện. Phẩm chất mặc dù không nhìn thấy được, nhưng mẹ có thể thông qua hành động tốt đẹp để trẻ cảm nhận được ý nghĩa của từ lương thiện, học cách đối xử tốt với mọi người xung quanh.

Đối với sự phát triển cá tính của con người, không có gì quan trọng hơn tình yêu thương và sự lương thiện. Đó cũng là cơ sở và tiền đề để trẻ đứng vững trong xã hội. Sự lương thiện của trẻ dần dần được hình thành một cách tự nhiên thông qua hành động bất chước, thói quen sống, chuyển hóa từ lượng biến thành chất, từ ngoại tại đến nội tại. Trong quá

trình phát triển này, gia đình chính là nền tảng quan trọng nhất bồi dưỡng tình yêu thương cho trẻ, trong đó mẹ là người trực tiếp nhất gieo hạt giống yêu thương.

Vì thế, trong thời kỳ hình thành và phát triển phẩm chất, nhân cách của trẻ, mẹ cần là tấm gương sáng, dạy trẻ học cách lương thiện, học cách thông cảm, đối xử nhân ái, quan tâm đến mọi người.

Dưới sự dẫn dắt của mẹ, trẻ sẽ trở thành người tràn đầy tình yêu thương.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Là một bà mẹ lương thiện

Trong quá trình giáo dục, mẹ chính là tấm gương sáng rõ nhất cho trẻ noi theo.

Sự lương thiện của mẹ là hành vi giáo dục tốt hơn bất cứ lời thuyết giáo nào. Vì thế, hàng ngày mẹ cần là một người lương thiện, đối xử tốt với mọi người, giúp đỡ những người đang gặp khó khăn. Trẻ bị ảnh hưởng bởi hành động và suy nghĩ của mẹ, cũng sẽ trở thành người lương thiện, hay giúp đỡ mọi người.

Gợi ý 2: Khen ngợi hành động lương thiện của trẻ

Trẻ luôn mong muốn được mẹ khen ngợi và cổ vũ. Nếu những việc làm của trẻ được mẹ động viên, khen ngợi, trẻ sẽ tiếp tục làm những việc đó tốt hơn.

Vì thế, khi trẻ giúp đỡ người khác, hoặc biết nghĩ cho người khác, mẹ cần kịp thời khen trẻ, để trẻ hiểu rằng: Mẹ rất mong chờ những hành động lương thiện của trẻ, luôn khuyến khích trẻ sau này làm những việc tốt. Dần dần, hành động và suy nghĩ lương thiện của trẻ sẽ trở thành một thói quen, trở thành phẩm chất đạo đức tốt.

Gợi ý 3: Kích thích mong muốn bảo vệ của trẻ

Bồi dưỡng tính lương thiện cho trẻ, mẹ cần thông qua một số việc làm kích thích mong muốn bảo vệ của trẻ. Ví dụ cho trẻ nuôi một vài con vật nhỏ, qua việc chăm sóc chúng, trẻ sẽ bày tỏ được tình yêu và sự lương thiện của mình. Một đứa trẻ coi loài vật là bạn thì trái tim trẻ chắc chắn lương thiện.

Quan tâm đến con vật nhỏ bé, yếu ớt hơn mình, cũng kích

thích mong muốn bảo vệ của trẻ, khiến trẻ khi làm những việc khác, cũng sẽ có thể phát huy tính chủ động và ý thức bảo vệ của mình.

Cũng cần biết rằng, trong thế giới vô cùng phức tạp hiện nay, nếu không chú ý bảo vệ bản thân, bất cứ lúc nào cũng có thể bị tổn thương. Chỉ khi trẻ có ý thức bảo vệ bản thân, trẻ mới có thể trưởng thành vui vẻ.

Ghi chép dành cho mẹ

Mẹ muốn con mình sau khi lớn lên trở thành người có phẩm chất tốt đẹp thì cần bồi dưỡng những phẩm chất này cho trẻ từ nhỏ. Sự hình thành nhân cách và phẩm chất đạo đức trẻ ở mức độ nào đó quyết định bởi sự dẫn dắt và tấm gương của người mẹ. Vì thế, muốn trẻ trở thành một người lương thiện, trước hết mẹ cần là người lương thiện, sau đó mới có thể hướng dẫn cho trẻ làm những việc lương thiện.

HƯỚNG DẪN TRẺ HỌC CÁCH KHEN NGỢI NGƯỜI KHÁC MỘT CÁCH KHÁCH QUAN

Trong quá trình giao tiếp, lời khen khéo léo nhưng khách quan khiến người khác cảm thấy hài lòng, thoải mái, giảm được những mâu thuẫn, áp lực không đáng có, làm tăng tình cảm của đôi bên. Đồng thời, khen ngợi và tán thưởng tài năng của người khác cũng giúp trẻ học cách tìm ra ưu điểm của người đó, vô hình chung nhận ra nhược điểm của mình. Đây là động lực kích thích vô hình giúp trẻ tiến bộ hơn.

Vì thế, mẹ cần hướng dẫn trẻ học cách khen ngợi người khác một cách hợp lý và khách quan. Điều này không chỉ giúp trẻ nhận ra ưu điểm của người khác, mà còn làm cho mối quan hệ giữa trẻ và người đó trở nên gần gũi, thân thiết hơn, giúp trẻ hòa nhập vào tập thể và xã hội tốt hơn.

Một hôm, mẹ dẫn bé Hồng đến siêu thị. Ở cửa siêu thị, họ gặp cô Lâm hàng xóm. Bình thường, bé Hồng không thích cô

Lâm. Cô bé thấy cô ấy thật giả dối, nhưng mẹ thường nói với cô bé không được dối xử và đánh giá người khác như vậy. Cho dù là người không tốt, cũng có ưu điểm riêng. Mẹ đã chỉ bảo Hồng phải học cách nhìn ra ưu điểm của người khác, học cách khen ngợi người khác, như vậy mới chiếm được cảm tình của họ.

Vì thế, sau khi nhìn thấy cô Lâm, cô bé không tỏ ra tỉnh bơ hoặc khó chịu giống như trước, mà nhân lúc mẹ và cô nói chuyện, Hồng chăm chú nhìn cô và thấy kiểu tóc của cô Lâm rất đẹp, khiến cô trông rất trẻ trung, vì thế, Hồng khen: “Cô Lâm, hôm nay cô có kiểu tóc đẹp quá.”

Cô Lâm thấy bé Hồng thường ngày không nói chuyện với mình, giờ đây lại khen mình nên tỏ ra rất vui.

Mỗi người trong xã hội đều muốn được người khác khen ngợi. Khen ngợi có thể kích thích niềm tự hào của đối phương, từ đó họ hiểu được ưu điểm của mình, nhận biết được giá trị của bản thân. Ngoài ra, khen ngợi còn khiến mối quan hệ xã hội trở nên hài hòa. Điều quan trọng là một người biết tôn trọng và khâm phục tài năng, vẻ đẹp của người khác sẽ có thể làm phong phú hiểu biết và trí tuệ của bản thân.

Có điều, khen ngợi cũng cần có nghệ thuật. Khi nhìn nhận sở trường của người khác một cách thiện ý, khen ngợi đúng người, đúng hoàn cảnh, thì cho dù là cách nói thẳng thắn, bộc trực hay khéo léo, nhã nhặn đều có hiệu quả rất tốt. Nhưng không được lạm dụng lời khen; lời khen ngợi chân thành cần hợp lí, đúng đắn. Nhưng khả năng đánh giá thế nào là đúng đắn, không quá mức của trẻ còn kém, nên mẹ cần hướng dẫn trẻ một cách cụ thể.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Cần chân thành khi khen ngợi người khác

Mẹ cần giúp trẻ hiểu rằng, lời khen không được giả dối, cũng không nên khoa trương, không đúng sự thật, mà cần dùng thái độ chân thành khi khen ngợi người khác. Nếu không lời khen sẽ có tác dụng ngược lại, đối phương nhận lời khen không những không vui mà còn cảm thấy xấu hổ, ngại ngùng hoặc tức giận.

Mẹ có thể nói với trẻ, nên khen ngợi những đức tính mà người khác có thể trực tiếp nhìn thấy và cảm nhận được. Chỉ có người có lời khen chân thành mới thực sự được người khác yêu

mến.

Gợi ý 2: Khen việc làm của người đó chứ không khen người đó

Mẹ cũng cần hiểu rằng, khen ngợi người khác không có nghĩa là nịnh bợ. Vì thế, không nên khen ngợi vô căn cứ bằng những lời sáo rỗng như: “Anh đúng là một người tốt”, “Anh vĩ đại quá!” Mẹ nên dạy trẻ khen ngợi những hành động cụ thể của một người, cách khen này không mang lại cảm giác giả dối, cũng không khiến người khác ngại ngùng.

Ví dụ, khi mẹ dẫn trẻ đến nhà bạn chơi, bạn chuẩn bị rất nhiều đồ ăn ngon, lúc này mẹ nên hướng dẫn trẻ nói: “Cô ơi, hôm nay cô nấu ăn rất ngon ạ”, chứ không phải là “Cô tốt quá!”.

Gợi ý 3: Hướng dẫn trẻ trực tiếp hoặc gián tiếp khen ngợi người khác

Có thể hướng dẫn trẻ dùng lời nói, biểu cảm trực tiếp khen ngợi hành động của đối phương. Ví dụ khen bạn viết đẹp, có thể nói: “Chữ bạn viết đẹp quá, nếu tớ viết đẹp thế này thì tốt biết bao.” Cách khen này vừa chân thực vừa mộc mạc, tràn đầy ngưỡng mộ, khiến người nghe cảm thấy thoải mái.

Cũng có thể hướng dẫn trẻ gián tiếp khen ngợi người khác, ví dụ dùng ánh mắt, động tác, tư thế để cổ vũ và khen ngợi. Ví dụ thấy một bạn hàng ngày điểm số rất bình thường, bài kiểm tra lần này lại được 10 điểm, có thể kinh ngạc tròn mắt, giơ ngón tay cái về phía bạn đó. Đây là cách tán thưởng mà đối phương dễ tiếp nhận nhất.

Ghi chép dành cho mẹ

Nếu mẹ hi vọng con cái sau khi trưởng thành dễ dàng giao tiếp với mọi người, biết cách bày tỏ tấm lòng mình, thì cần bồi dưỡng trẻ biết cách khen ngợi người khác. Nhưng không nên khen ngợi một cách bừa bãi, vô nguyên tắc, mẹ cần dạy trẻ học cách khen ngợi người khác khách quan, hợp lý, biết nhận ra ưu điểm của họ, như vậy mới giành được cảm tình của đối phương.

HIẾU THUẬN, NGUỒN GỐC SỰ LƯƠNG THIỆN CỦA TRẺ

Hiếu thuận, kính trên nhường dưới vốn là một truyền thống đạo đức tốt đẹp của dân tộc ta. Song, hiện nay phẩm chất này đang ngày càng trở nên mờ nhạt ở thế hệ thanh thiếu niên. Chúng ta thường xuyên có thể bắt gặp những cảnh tượng: Người lớn chưa ngồi vào mâm cơm, trẻ đã cầm đũa bát gấp thức ăn; trẻ nhỏ sau khi ăn cơm xong là chạy ngay đi xem ti vi hoặc đi chơi, cha mẹ thì bận rộn dọn rửa bát đũa; nhà có đồ ngon, cha mẹ luôn nhường con ăn, con rất ít khi mời cha mẹ ăn trước; khi con cái bị ốm, cha mẹ bận rộn, lo lắng, nhưng khi cha mẹ không khỏe, con cái rất ít khi hỏi han, chăm sóc...

Việc con cái chăm sóc ông bà, cha mẹ không chỉ là biểu hiện sự hiếu thuận, mà còn là thước đo cho thấy trẻ có thể quan tâm tới người khác hay không. Hình thành thói quen tôn kính, hiếu thuận với ông bà, cha mẹ trong gia đình, sau này bước ra xã hội mới có thể biết đối xử đúng đắn với người khác, quan tâm đến đồng nghiệp, có tinh thần đoàn kết, tập thể. Vì thế, cha mẹ không nên coi nhẹ việc bồi dưỡng phẩm chất tôn kính, hiếu thuận với ông bà, cha mẹ, người lớn cho trẻ, đây chính là nguồn gốc sự lương thiện trong tâm hồn trẻ.

Dũng từ nhỏ sống cùng với ông bà và rất yêu quý ông bà. Khi ông nội qua đời, cha mẹ cậu liền đón bà về ở cùng. Nhưng sau đó bà nội nghe nói con cháu muốn bán căn nhà cũ của ông bà, vì thế bà không về ở cùng gia đình Dũng nữa. Con cháu không biết làm thế nào, đành để bà sống ở đó. Dũng nhìn thấy mẹ hàng ngày đi làm về, lại phải đi một quãng đường xa đến chỗ bà ở, bận rộn nấu cơm, giặt quần áo cho bà, Dũng cảm thấy mẹ rất vất vả, vì thế, liền đề nghị mẹ để mình đảm nhận nhiệm vụ chăm sóc bà.

Hàng ngày, sau khi tan học, Dũng đến nhà bà, giúp bà nấu cơm, giặt quần áo, dọn dẹp nhà cửa, sau đó mới về nhà làm bài tập. Cuối tuần, Dũng ở lại nhà bà, cùng bà xem ti vi, trò chuyện, khiến bà cảm thấy rất vui.

Mẹ giáo dục trẻ thành công hay không, không phải ở việc trẻ thành học giả, người giàu có hay không, mà thể hiện ở chỗ trẻ có biết quan tâm, hiếu thuận với ông bà, cha mẹ hay không.

Một người biết hiếu thuận với ông bà, cha mẹ mới có phẩm chất cao đẹp và trái tim lương thiện, mới có nhân cách tốt.

Nếu một người ngay cả hiếu thuận, tôn kính với ông bà, cha mẹ mình còn không làm được, thì chẳng thể làm tốt việc gì, và cũng không được người khác tôn trọng, yêu quý.

Vì thế, muốn trẻ học làm người, mẹ cần dạy trẻ hiểu chữ “hiếu”, để trẻ trở thành người con hiếu thuận.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Giúp trẻ biết tôn trọng cha mẹ, người lớn tuổi

Trong nhiều gia đình, mối quan hệ của cha mẹ, con cái không nằm trên điểm cân bằng hợp lý, hoặc là quá nuông chiều con cái, hoặc lại quá nghiêm khắc với con. Mối quan hệ không cân bằng này rất khó giúp trẻ có khái niệm đúng đắn về tôn ti trật tự trong gia đình.

Muốn trẻ hiếu thuận với cha mẹ và ông bà, mẹ cần biết tôn trọng ông bà và tôn trọng cả con cái. Chỉ ở vị trí cân bằng này, mối quan hệ của cha mẹ và con cái mới phát triển hợp lý, ổn định. Nếu không, trẻ chỉ biết làm việc theo sự sai bảo của cha mẹ, không biết chủ động hiếu thảo, tôn kính ông bà, cha mẹ.

Gợi ý 2: Mẹ phải là tấm gương sáng cho trẻ

Thái độ của con cái đối với cha mẹ thế nào, chịu ảnh hưởng trực tiếp bởi thái độ của cha mẹ đối với ông bà. Bây giờ, nhiều vợ chồng có thái độ lạnh nhạt với cha mẹ mình, không quan tâm chăm sóc, thậm chí còn tìm mọi cách chiếm tài sản của cha mẹ. Những bậc cha mẹ như vậy thì làm sao có thể dạy dỗ con mình về lòng hiếu thuận?

Vì thế, mẹ không những phải chăm sóc tốt gia đình nhỏ của mình, mà còn cần nhớ chăm sóc cha mẹ mình. Thường xuyên dẫn con đến thăm ông bà, giúp ông bà dọn dẹp nhà cửa, đó cũng là trách nhiệm và nghĩa vụ của người làm con. Dần dần, trẻ sẽ bị ảnh hưởng ngầm, cũng hình thành thói quen hiếu thuận, kính yêu ông bà, cha mẹ.

Gợi ý 3: Bồi dưỡng lòng hiếu thuận của trẻ ngay từ nhỏ

Bồi dưỡng lòng hiếu thuận cho trẻ nên bắt đầu từ việc dạy trẻ

nghe lời cha mẹ, quan tâm đến sức khỏe của cha mẹ, chia sẻ nỗi buồn, niềm vui, sự lo lắng cùng cha mẹ. Muốn những yêu cầu này biến thành hành động thiết thực của trẻ, mẹ cần bồi dưỡng trẻ từ những việc hàng ngày. Ví dụ, sau khi chấy mẹ đi làm về, cần biết hỏi han, quan tâm đến cha mẹ. Khi cha mẹ mệt, trẻ biết chủ động giúp làm việc nhà; khi cha mẹ ra khỏi nhà, trẻ biết nhắc cha mẹ không quên mang đồ hoặc chú ý sự thay đổi của thời tiết...

Đồng thời, trong cuộc sống hàng ngày, mẹ cần yêu cầu trẻ gánh vác một số công việc gia đình, ví dụ giúp mẹ rửa rau, dọn bát, quét nhà, giặt quần áo... để trẻ cảm nhận được nỗi vất vả của mẹ. Như vậy không chỉ có lợi cho việc rèn luyện thói quen chăm chỉ lao động, mà còn có lợi cho việc bồi đắp lòng hiếu thảo của trẻ.

Ghi chép dành cho mẹ

Hiếu thuận vừa là phẩm chất đạo đức truyền thống tốt đẹp, vừa là biểu hiện của người có nhân cách tốt. Một người không biết kính yêu, hiếu thuận với ông bà, cha mẹ thì rất khó được người khác công nhận và tôn trọng, cũng rất khó đạt được thành công. Vì thế, mẹ cần là tấm gương tốt cho trẻ, giúp trẻ hiếu thuận, kính yêu ông bà, biết cảm ơn và báo đáp công ơn của mọi người dành cho mình.

GIÚP TRẺ CẢM NHẬN NIỀM VUI HỢP TÁC, ĐOÀN KẾT

Hiện nay, rất nhiều bà mẹ chỉ quan tâm đến sự phát triển trí tuệ trẻ mà không chú trọng đến việc bồi dưỡng các phương diện khác của trẻ. Đặc biệt trong xã hội cạnh tranh khốc liệt hiện nay, điều các bà mẹ đặc biệt quan tâm chính là giúp trẻ có học thức cao, có nhiều kỹ năng tốt để giúp trẻ có khả năng cạnh tranh với người khác.

Nhưng xã hội cần có người có tinh thần đoàn kết, hơn nữa sự thành công của mỗi con người không thể tách khỏi sự hợp tác với người khác. Hợp tác có ý nghĩa quan trọng trong sự trưởng thành của trẻ, mẹ có thể dạy trẻ học cách giao lưu, hòa đồng và hợp tác với người khác, từ đó

tăng thêm tinh thần trách nhiệm và cảm giác tự hào của trẻ đối với đoàn thể. Trong quá trình hợp tác, trẻ cũng dần dần tự tin, nhận thức được giá trị của mình, cảm nhận được niềm vui và sự tốt đẹp của sự đoàn kết.

Cả nhà bé Triệu lên kế hoạch cùng đi dã ngoại vào ngày chủ nhật. Trước khi đi một ngày, ba thành viên trong gia đình đã phân công như sau: Mẹ phụ trách thực phẩm, bố chuẩn bị lò nướng thịt, bé Triệu 9 tuổi chuẩn bị đồ dùng, bao gồm cốc, đĩa, dao, đĩa... Mẹ nhắc nhở cậu nên viết một bảng liệt kê, tránh bỏ sót.

Đúng lúc đó, người bạn của Triệu sang chơi, mẹ nhắc Triệu chuẩn bị xong đồ dùng rồi hãy chơi. Triệu chạy ra ngoài rồi nói với mẹ: “Mẹ yên tâm đi, con chuẩn bị xong rồi.” Mặc dù mẹ không tin Triệu đã chuẩn bị đầy đủ, nhưng vẫn muốn cho cậu cơ hội rèn luyện, vì thế không nói gì cả. Triệu và người bạn chơi rất lâu mới về nhà, sau đó cậu chạy vào bếp, cho dụng cụ đã chuẩn bị vào túi rồi leo lên giường ngủ.

Buổi sáng hôm sau, cả nhà vui vẻ lên đường. Sau khi chọn xong địa điểm dã ngoại, cả nhà bắt đầu chuẩn bị bữa trưa. Sau khi thịt nướng chín, chuẩn bị ngồi ăn. Mẹ liền hỏi Triệu: “Triệu, đĩa đâu rồi con?” Triệu thò tay vào túi, nhưng chẳng tìm thấy cái đĩa nào cả. Bố mẹ ngồi bên đợi hồi lâu. Triệu cuối cùng không tìm thấy đĩa, cúi đầu xấu hổ không biết nói thế nào.

Có khả năng hợp tác, đoàn kết hay không đã trở thành một trong những nhân tố quan trọng mang lại sự thành đạt trong cuộc sống. Ngày nay, do các gia đình đều sinh ít con nên tính cách trẻ thường bướng bỉnh, nóng nảy; khả năng hợp tác càng ngày càng kém cũng là nhược điểm tâm lý của mỗi đứa trẻ. Có một số bà mẹ coi con là châu ngọc, chăm sóc cho con từng li từng tí, dẫn đến trẻ chỉ biết bản thân, không biết nghĩ đến người khác, không biết hợp tác với người khác để hoàn thành một việc nào đó. Những đứa trẻ như vậy, sau này bước ra ngoài xã hội sẽ rất khó thích nghi.

Vì vậy, mẹ nên tạo cho trẻ cơ hội cùng những người khác hoàn thành một công việc nào đó. Ví dụ, tổ chức cuộc thi kéo co; cổ vũ trẻ tham gia các hoạt động tập thể, để trẻ trải nghiệm niềm vui hợp tác... Trong các hoạt động và trò chơi này, trẻ sẽ dần dần thấy sức mạnh của một người là không đủ, cần phải hợp tác với người khác mới làm tốt một việc nào đó.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Tạo môi trường gia đình hòa thuận, êm ấm

Gia đình vốn là một tập thể thống nhất, có quan hệ mật thiết với nhau; mỗi hành vi, tâm trạng của các thành viên trong gia đình đều ảnh hưởng đến các thành viên khác. Khi tâm trạng của một người tốt, những thành viên khác cũng cảm thấy vui theo; khi người nào đó gặp khó khăn, các thành viên khác cũng sẽ đoàn kết lại, cùng nhau giải quyết khó khăn. Đó chính là sức mạnh của gia đình.

Có thể nói, hành động của các thành viên trong gia đình có ảnh hưởng rất to lớn đến trẻ. Vì thế, mẹ muốn bồi dưỡng tình thân hợp tác cho trẻ, đầu tiên hãy lấy mình làm gương. Nếu mẹ và các thành viên khác trong gia đình biết yêu thương, giúp đỡ nhau, cùng nhau hợp tác làm việc nhà, trẻ cũng sẽ biết yêu thương, quan tâm giúp đỡ mọi người ngay từ nhỏ.

Ngoài ra, mẹ cũng có thể khuyến khích trẻ giúp mình làm những việc vừa sức, để trẻ cảm nhận được niềm vui của sự hợp tác với người khác, bồi dưỡng ý thức hợp tác cho trẻ.

Gợi ý 2: Hướng dẫn trẻ học cách chia sẻ

Hiện nay đa số gia đình đều chỉ sinh từ một đến hai con, trẻ nhỏ được nuông chiều nên thường có thói quen độc chiếm đồ ăn, đồ dùng, không biết chia sẻ với người khác. Nếu mẹ coi nhẹ tâm lý độc chiếm này của trẻ, coi đó là vấn đề nhỏ, sau này trẻ có thể trở nên ích kỷ và quan hệ giao tiếp của trẻ cũng vì thế mà bị ảnh hưởng xấu.

“Tham lam” là bản tính tự nhiên của những đứa trẻ còn quá nhỏ, mẹ cần dựa vào các trò chơi để dạy trẻ khái niệm chia sẻ, để trẻ cảm nhận được niềm vui chia sẻ.

Khi trẻ đã lớn và hiểu biết nhiều hơn, mẹ cần nhấn mạnh hướng dẫn, để trẻ tham gia vào các trò chơi tập thể, cảm nhận được niềm vui cùng chơi đùa với bạn bè. Khi trẻ đặc biệt muốn chơi đồ chơi của bạn khác, mẹ cũng cần đề nghị trẻ lấy đồ chơi của mình trao đổi với bạn, bồi dưỡng ý thức chia sẻ cho trẻ.

Gợi ý 3: Dạy trẻ biết tha thứ và cổ vũ

Trẻ có lúc không muốn hợp tác, có thể là do sợ bạn làm sai, ảnh hưởng đến bản thân. Vì vậy, mẹ cần nói với trẻ, ai cũng có

lúc phạm lỗi, cần biết tha thứ cho lỗi sai của bạn, kịp thời cổ vũ bạn. Nếu mình phạm lỗi mà được bạn bè tha thứ, bản thân cũng sẽ thấy vui vẻ.

Mẹ có thể thông qua trò chơi, ví dụ chơi trò đi học, cùng trả lời câu hỏi. Khi trẻ nói sai, bé đóng giả một bạn cổ vũ và khích lệ trẻ; sau đó lại đóng giả bạn khác phê bình và cười nhạo trẻ. Để trẻ cảm nhận cảm giác được sự tha thứ, cổ vũ và cảm giác bị phê bình, cười nhạo.

Ngoài ra, mẹ cũng cần thông qua trò chơi, dạy trẻ nói những câu như: “Bạn gặp khó khăn à? Tớ giúp bạn nhé”, “Chúng ta cùng làm nhé!”, “Không sợ đâu, lần sau sẽ làm tốt hơn mà”, “Chúng ta cùng giúp đỡ nhau nhé”. Mẹ cũng có thể tìm một trò chơi nào đó đòi hỏi tinh thần tập thể và cùng chơi với trẻ, ví dụ ghép tranh, chơi đồ hàng, xếp ghé...

Ghi chép dành cho mẹ

Khả năng hợp tác, đoàn kết là yếu tố quan trọng trong sự phát triển tương lai, đứng vững trong xã hội của trẻ. Là người thầy gần gũi nhất của trẻ, mẹ nên bồi dưỡng quan niệm và ý thức hợp tác, đoàn kết cho trẻ, đồng thời thông qua các hoạt động, trò chơi, giúp trẻ cảm nhận được tầm quan trọng của việc hợp tác với người khác, giúp trẻ có ý thức hợp tác ngay từ nhỏ.

GIÚP TRẺ HỌC CÁC KĨ NĂNG TỪ CHỐI NGƯỜI KHÁC

Từ chối người khác một cách thông minh, dũng cảm là quyền lợi của mỗi con người, mặc dù để từ chối cũng cần có dũng khí lớn.

Đứa trẻ nào rồi cũng sẽ lớn lên và cũng phải bước ra ngoài xã hội, sống trong tập thể và môi quan hệ xã hội rộng lớn, trong rất nhiều trường hợp, trẻ cần học cách chia sẻ với người khác, nhưng cũng cần học cách từ chối và biết bảo vệ bản thân.

Đây không chỉ là bước đầu tiên giúp trẻ bảo vệ bản thân, mà còn là kĩ năng cần thiết giúp trẻ giao tiếp tốt trong tương lai. Một người không

biết cách từ chối người khác, rất dễ bị người khác lợi dụng, thao túng, trở thành người không có chủ kiến, lập trường không vững vàng, thậm chí còn có lúc gây hại cho bản thân.

Từ chối người khác là một việc không dễ dàng, đôi với trẻ lại càng khó hơn.

Một số trẻ sợ từ chối người khác sẽ làm họ tức giận, không thêm để ý đến mình nữa; sợ sau khi từ chối sẽ đắc tội với họ; hoặc là bản thân trẻ không dám, không tiện từ chối...

Nhưng thật ra từ chối là một việc hết sức bình thường, bởi không phải yêu cầu nào cũng hợp lí. Vì thế, khi trẻ không biết từ chối người khác thế nào, mẹ cần dạy trẻ một số kĩ năng từ chối sao cho giữ được tình bạn mà bản thân trẻ cũng không phải chịu thiệt thòi.

Việt là cậu bé rất nhiệt tình, hàng ngày rất thích giúp đỡ người khác. Người khác nhờ cậu làm gì, cậu không bao giờ từ chối, cho dù bản thân bận rộn đến đâu, cũng bỏ việc đang làm dở và giúp đỡ họ.

Một hôm, Việt đang học thuộc thơ, vì ngày hôm sau cô giáo sẽ kiểm tra thì bạn Minh hàng xóm gọi cậu đi đá bóng. Việt do dự nói: “Mình đang học bài.” Minh bảo: “Không sao, chơi một lúc là về mà.” Việt không tiện từ chối bạn, đành bỏ bài đang học, cùng đi chơi với Minh. Kết quả, rất muộn Việt mới về nhà nên phải học đến tận nửa đêm mới thuộc bài thơ đó.

Mẹ thấy thái độ của Việt thật sự không ổn, vì cậu luôn ngại nói “không” với người khác, ngại từ chối người khác, nên luôn không hoàn thành việc của bản thân. Việt nói với mẹ, bản thân cậu làm như vậy là vì sợ bạn giận, sợ từ chối bạn như vậy, sau này bạn sẽ không chơi với mình nữa.

Nghe lí do của Việt, mẹ nói với cậu: “Chỉ cần lí do của con chính đáng thì đừng ngại từ chối người khác, dù sao chúng ta cũng không thể nhận lời người khác mãi mãi. Đương nhiên, khi con từ chối cũng cần khéo léo, nhẹ nhàng, vì nếu từ chối quá thẳng thừng, trực tiếp sẽ gây tổn thương cho họ.”

Nếu con biết khéo léo từ chối người khác, họ sẽ không thể trách con, cũng sẽ tha thứ cho con và làm bạn với con. Đương nhiên, học cách từ chối không phải là bảo con nói “không” với bất cứ tình huống nào, khi bạn bè gặp khó khăn, con nên kịp thời giúp đỡ.”

Nghe mẹ nói vậy, Việt đã hiểu phần nào. Sau đó, cậu không

còn nhận lời người khác tùy tiện như trước nữa, đương nhiên, Việt không vì thế mà mất đi bạn bè.

Để bồi dưỡng và nâng cao khả năng giao tiếp cho trẻ, các bà mẹ thường khuyến khích trẻ giao lưu và giúp đỡ bạn bè.

Nhưng trên thực tế, mẹ cũng cần dạy trẻ biết từ chối người khác, học cách nói “không” khi cần thiết, vì không phải lúc nào chúng ta cũng có thể đáp ứng yêu cầu của người khác, chúng ta cũng có quan điểm của riêng mình và cũng có những việc bản thân cần làm. Nếu không dám mạnh dạn nói “không”, việc gì cũng theo ý của người khác thì sẽ khó được người khác tôn trọng, tương lai sẽ khó thành công.

Vì vậy, giúp trẻ học cách từ chối người khác khi cần thiết, điều này sẽ không khiến trẻ bị cô lập mà ngược lại còn giúp trẻ bồi dưỡng kỹ năng giao tiếp, giúp trẻ thích ứng với xã hội tốt hơn.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Dạy trẻ dùng từ ngữ mềm mỏng khi từ chối người khác

Mẹ có thể nói với trẻ, khi người khác đưa ra yêu cầu mà trẻ không đồng ý, trẻ có thể từ chối. Nhưng nếu cảm thấy không tiện từ chối thẳng thắn, có thể áp dụng cách chuyển chủ đề hoặc nêu ra một vài lí do, chủ yếu là để từ chối người khác: Trước tiên cần mềm mỏng, kiên quyết không nhận lời, nhưng cũng không nên vì thế mà tỏ thái độ khó chịu.

Ví dụ, khi bạn khác muốn mượn trẻ đồ chơi, trẻ không muốn cho mượn, có thể học cách từ chối như sau: “Tớ rất muốn cho cậu mượn, tớ biết cậu cũng rất thích, nhưng tớ lại muốn chơi một lúc nữa.” Như vậy, vừa biểu thị sự đồng tình với đối phương, sau đó mới đưa ra lí do và từ chối, hiệu quả sẽ tốt hơn.

Gợi ý 2: Dạy trẻ biết khéo léo từ chối người khác

Có lúc, do thiếu tế nhị, trẻ từ chối như thể dội gáo nước lạnh khiến đối phương cảm thấy khó chịu, mất mặt. Lúc này, mẹ nên dạy trẻ cách từ chối khéo léo.

Ví dụ, khi trẻ đang làm bài tập thì bạn lại gọi đi chơi. Trẻ nếu nói thẳng là “không đi”, có thể khiến bạn không vui. Lúc này, mẹ nên dạy trẻ cách từ chối: “Đi chơi ư? Hay quá, tớ muốn đi lắm! Nhưng không may bài tập tớ vẫn chưa làm xong, thầy

giáo yêu cầu mai phải nộp bài rồi.” Lúc này, người bạn sẽ không nài ép trẻ đi nữa.

Gợi ý 3: Để trẻ trực tiếp nêu lí do

Đương nhiên, mẹ có thể dạy trẻ, khi trẻ không muốn nhận lời người khác, cũng có thể trực tiếp từ chối đối phương, đưa ra lí do khách quan của mình, bao gồm những hạn chế của tình trạng bản thân và điều kiện xã hội...

Ví dụ có một vài người bạn rủ trẻ tham gia đội bóng, nhưng chân trẻ không may bị đau, lúc này nên từ chối thẳng thắn, các bạn thấy trẻ có lí do hợp lí thì sẽ không thể trách trẻ.

Ghi chép dành cho mẹ

Mẹ cần thường xuyên cổ vũ trẻ giao tiếp với bạn bè, giúp đỡ bạn bè, đây là sự giáo dục cần thiết. Nhưng mẹ cũng nên dạy trẻ một vài cách từ chối người khác. Trẻ muốn đứng vững trong xã hội, không thể đáp ứng yêu cầu của tất cả mọi người mà cần học cách từ chối những yêu cầu không hợp lí. Vì thế mẹ cần thông qua một số trò chơi, hướng dẫn trẻ học cách từ chối trực tiếp hoặc gián tiếp, vừa không làm tổn thương đối phương, vừa không gây thiệt hại đến lợi ích của mình.

GIÚP TRẺ TRỞ THÀNH NGƯỜI LỄ PHÉP

Lịch sự, lễ phép là quy chuẩn đạo đức của con người, cũng là chuẩn mực cơ bản nhất trong việc giao tiếp.

Trong cuộc sống, những người luôn được chào đón, yêu mến là những người lễ phép, có văn hóa, đạo đức tốt; những người này cũng dễ có được các mối quan hệ và cơ hội phát triển tốt.

Lịch sự, lễ phép trong từng việc nhỏ có thể thể hiện tính cách, phẩm chất và sự tu dưỡng của một con người.

Vì thế, mẹ nên bồi dưỡng phẩm chất này cho trẻ từ nhỏ, giúp trẻ có sự tu dưỡng tốt, điều này có tác dụng quan trọng thúc đẩy việc giao tiếp

và hòa nhập xã hội tốt sau này của trẻ.

Sáng mùng hai tết, anh Vũ dẫn cô con gái 7 tuổi đến nhà bạn chúc tết. Sau khi hai bên chào hỏi nhau, anh Vương vội nhắc nhở con gái: “Mau chào chú Huy đi!”

Không ngờ con gái anh không nói câu nào! Mặc dù anh Vũ nhiều lần nhắc nhở nhưng con gái anh vẫn không mở miệng, khiến anh vô cùng xấu hổ. Mặc dù thế, anh Vũ vẫn phải nói đỡ con gái: “Hôm nay con bé hơi mệt nên thế.”

Mặc dù vậy, trong lòng mọi người đều có chút không vui.

Lễ phép, lịch sự là tiền đề giúp mọi người giao lưu vui vẻ, nếu từ nhỏ trẻ đã lễ phép thì sẽ được nhiều người quý mến.

Đương nhiên, muốn trẻ hình thành thói quen lễ phép không phải là chuyện một sớm một chiều. Ý chí của trẻ kém, khả năng kiềm chế chưa tốt, nếu chỉ dạy dỗ vài ngày mà đã yêu cầu trẻ nắm lòng các quy tắc, lễ phép là điều không thể.

Vì thế, muốn bồi dưỡng thói quen lễ phép cho trẻ, mẹ cần bắt đầu ngay từ trong cuộc sống hàng ngày với các biện pháp, hình thức sinh động.

Ví dụ, hàng ngày mẹ cần là tấm gương sáng cho con: Lời nói, việc làm, cử chỉ đều biểu lộ sự đúng mực, khi trẻ xảy ra mâu thuẫn, tranh chấp với bạn bè, mẹ cần kịp thời giáo dục, hướng dẫn; cũng nên khuyến khích trẻ cùng mẹ đón tiếp khách...

Chỉ có hướng dẫn và dạy dỗ nhiều lần, trẻ mới dần dần có thói quen tốt.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Dùng lời nói và hành vi lễ phép trong trò chơi và trong các tình huống hàng ngày

Vì tuổi còn nhỏ nên có một số từ ngữ và cử chỉ lễ phép trẻ chưa thật sự hiểu. Vì thế, mẹ nên đưa chúng vào trong cuộc sống hàng ngày, hướng dẫn trẻ dần dần biết cách sử dụng.

Ví dụ, khi chơi trò chơi với trẻ, mẹ có thể dạy trẻ học dùng các từ lễ phép như: Mời vào, mời ngồi. Khi gặp người quen, hướng dẫn trẻ nói: “Chào cô (chú, bác), hoặc tạm biệt cô chú, bác”.

Thông qua những trò chơi và những tình huống trong cuộc sống hàng ngày, trẻ sẽ dần dần biết dùng những lời nói lễ phép.

Gợi ý 2: Mẹ là tấm gương tốt cho trẻ

Trước tiên, mẹ hãy là người lịch sự, lễ phép, như vậy mới có thể dùng ngôn ngữ, hành động của mình tạo ảnh hưởng tốt với trẻ.

Gợi ý 3: Kịp thời uốn nắn, ngăn chặn những hành vi không lễ phép, lịch sự của trẻ

Khi trẻ biểu hiện không lễ phép, mẹ cần ngăn chặn kịp thời. Nếu trẻ có những hành động, lời nói làm tổn thương đến người khác, mẹ cần phạt trẻ nghiêm khắc. Chỉ khi có thái độ nghiêm túc, dùng ánh mắt, lời nói để trẻ hiểu, trẻ mới không tái phạm nữa.

Ghi chép dành cho mẹ

Lễ phép có thể thể hiện một con người được nuôi dạy tốt hay không, là biểu hiện của con người có phẩm chất đạo đức tốt. Một người lễ phép, lịch sự sẽ được người khác hoan nghênh và tôn trọng. Muốn giúp trẻ trở thành người lễ phép, mẹ cần là tấm gương tốt của trẻ trong cuộc sống hàng ngày; thông qua các trò chơi và tình huống hàng ngày, hướng dẫn trẻ các ngôn ngữ, cử chỉ lịch sự, lễ phép.

Tâm lí lành mạnh giúp trẻ có cuộc sống lành mạnh

Khi trẻ có thể bình tĩnh đối mặt với thất bại hoặc có thể xử lí tốt mâu thuẫn xảy ra giữa bản thân với người khác, ù nghĩa là trẻ đã có một tâm hồn lành mạnh. Thực ra, tâm lí lành mạnh chính là tâm trạng vui vẻ, tích cực khi đối diện với thực tế xã hội, sự thích nghi này không hề bị động, giả tạo mà là niềm vui tích cực. Muốn trẻ có tâm lí này, cần thái độ, tâm trạng lạc quan, tích cực hàng ngày của mẹ ảnh hưởng đến trẻ, giúp trẻ hình thành ý thức cá nhân tốt, phát triển lòng tự tôn, xây dựng một tâm hồn tốt đẹp, chống lại mọi áp lực của cuộc sống.

KHI TRẺ CÓ ÁP LỰC TÂM LÍ, MẸ CẦN GIÚP ĐỠ TRẺ

Nhiều bà mẹ cho rằng, trẻ không phải lo ăn, lo mặc, cha mẹ chăm sóc trẻ vô cùng chu đáo, vậy chúng làm sao có áp lực tâm lí chứ?

Tuy nhiên, trẻ em ngày nay cùng với việc nhận được tình yêu vô bờ bến của cha mẹ, cũng càng ngày mất đi tự do chơi đùa; khi có được vô số đồ chơi, cũng đồng thời mất đi cái ôm, cơ hội nói chuyện và chơi cùng cha mẹ. Ở trường, việc bị thầy cô phê bình, cãi nhau với bạn bè... đều tạo ra áp lực tâm lí cho trẻ.

Khi cảm thấy áp lực, nhưng vì do khả năng biểu đạt ngôn ngữ hạn chế, trẻ không thể bày tỏ hết nỗi lòng mình, vì thế có lúc không nhận được sự giúp đỡ của mẹ. Hơn nữa vì nhận thức và kinh nghiệm xã hội của trẻ còn non kém, khả năng xử lý vấn đề kém, khiến bản thân trẻ không thể giải tỏa được áp lực tâm lý của bản thân. Vì thế, khi gặp quá nhiều áp lực, hoặc áp lực đó kéo dài, trẻ sẽ mắc những chứng bệnh tâm lý như: U uất, mất ngủ, chán ăn, nghiêm trọng hơn còn ảnh hưởng đến tinh thần, thể chất của trẻ.

Năm nay Phương học lớp 2, thành tích học tập của cô bé cũng khá tốt. Nhưng quan hệ giữa Phương và bạn bè không tốt lắm, vì khi chơi với bạn, cứ không vui là Phương nổi cáu, thường xuyên đánh bạn, không thể không chế được tình cảm của mình. Dần dần, bạn bè đều xa lánh cô bé, không muốn chơi với Phương nữa.

Thực ra, bản thân Phương cũng rất buồn, sau khi xảy ra chuyện cũng rất hối hận, biết rằng lúc đó mình không thể kiềm chế được bản thân. Sau khi cô giáo gọi điện cho mẹ Phương, mẹ đã xin nghỉ mấy ngày, ở bên cạnh tâm sự, chia sẻ với Phương nhiều điều.

Hàng ngày, mẹ cần chú ý đến hành động lời nói của con cái nhiều hơn, quan tâm xem con có bị áp lực không và áp lực đó đến mức độ nào. Khi trẻ phải chịu áp lực nào đó, thường có biểu hiện: Nói dối, thích đánh mắng người khác, cố ý làm vỡ đồ đạc, thích khóc gào, hay quên việc, không tập trung chú ý, thường cảm thấy sợ hãi và luôn bám lấy người lớn, không ngủ ngon, hay thức giấc. Có lúc còn có biểu hiện cắn móng tay, ngoáy mũi, cơ mặt hoặc cơ tay chân thỉnh thoảng lại giật lên... Nếu mẹ phát hiện thấy con có tình trạng như trên, cần nói chuyện, tiếp xúc với con nhiều hơn, giúp con giải tỏa áp lực tâm lý.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Lắng nghe trẻ tâm sự

Có bà mẹ cho rằng con mình quá mẫn cảm, thích khóc nhè. Thực sự, việc trẻ khóc thường có lí do và mục đích, có trẻ khóc để thu hút sự chú ý của người khác, có trẻ khóc là do muốn bày tỏ sự bất mãn của mình, có trẻ là vì tức giận... Vì thế, khi trẻ xuất hiện những hành vi không thỏa đáng, mẹ không nên trách mắng trẻ, mà nên cổ vũ trẻ nói ra nguyên nhân, lắng nghe ý kiến của trẻ.

Có lúc, điều trẻ muốn không phải là mẹ giúp trẻ giải quyết vấn đề, mà là muốn mẹ lắng nghe mình giải thích. Khi trẻ có được tình yêu và sức mạnh từ mẹ, áp lực cũng sẽ giảm đi.

Gợi ý 2: Giúp trẻ đối mặt với nỗi sợ hãi

Có lúc, trẻ vì không muốn giống người khác, ví dụ: Không muốn trốn học, coi bài, hút thuốc, chép bài tập giống bạn, nên bị bạn cười nhạo, thậm chí bị cô lập; vì thế, trẻ cảm thấy rất sợ hãi, không biết làm thế nào.

Lúc này, mẹ nên dạy trẻ kiên trì nguyên tắc của mình, không làm những việc sai trái. Mẹ cần để trẻ biết rằng, một người chín chắn, dũng cảm cần có biểu hiện là có chủ kiến, biết suy nghĩ. Sau khi trẻ đã được mẹ cổ vũ và công nhận, trẻ sẽ trở nên dũng cảm hơn.

Gợi ý 3: Cùng chia sẻ với trẻ kinh nghiệm của bản thân

Quá trình trưởng thành của mỗi người không phải lúc nào cũng thuận buồm xuôi gió, đều phải trải qua rất nhiều chuyện phức tạp, buồn bã. Mẹ cũng đã gặp phải nhiều tình huống giống như trẻ, lúc đó mẹ đã đối mặt thế nào, khi gặp khó khăn đã xử lý ra sao? Những điều này mẹ nên tâm sự với trẻ. Khi trẻ biết hóa ra mẹ cũng phải đối mặt với áp lực và buồn phiền như mình, trẻ sẽ thấy đồng cảm với mẹ hơn và khi mẹ dạy bảo hoặc khuyên nhủ trẻ, trẻ sẽ lắng nghe hơn.

Mẹ nói cho trẻ biết mình đã gặp phải áp lực gì, thực tế là xây dựng cho trẻ một tấm gương kiên cường, dũng cảm, từ đó tăng cường dũng khí và niềm tin khắc phục áp lực cho trẻ.

Ghi chép dành cho mẹ

Hiện nay, không chỉ người lớn chúng ta có áp lực tâm lý, mà trẻ cũng không ngoại lệ. Mẹ là người tin cậy nhất và quan trọng nhất đối với trẻ, vì thế cần có trách nhiệm giúp trẻ khắc phục áp lực tâm lý. Hàng ngày, mẹ cần chú ý quan sát, phát hiện những biểu hiện bất thường của trẻ, nên kịp thời tìm hiểu tình hình, lắng nghe tâm sự của trẻ, đồng thời thông qua các biện pháp hiệu quả giúp trẻ giải tỏa áp lực tâm lý, có một tâm hồn lành mạnh.

MẸ CẦN HƯỚNG DẪN TRẺ GIẢI TỎA TÂM TRẠNG BI QUAN

Lạc quan là một kiểu thái độ sống tích cực. Khi trẻ học được cách sống lạc quan, có thái độ tích cực đối diện với cuộc sống, tương lai của trẻ sẽ tràn đầy ánh sáng. Người có chủ nghĩa lạc quan thường cho rằng, những việc có lợi, làm người khác vui vẻ có rất nhiều; khó khăn, bất hạnh chỉ là tạm thời mà thôi. Vì thế, khi khó khăn xảy ra, họ luôn bình tĩnh đối mặt với nó.

Ngược lại, người có chủ nghĩa bi quan lại luôn cho rằng việc tốt đẹp chỉ là tạm thời, việc xấu là mãi mãi; việc tốt chỉ có thể dựa vào may mắn, thỉnh thoảng mới xảy ra, còn việc xấu là tất nhiên. Khi giải thích nguyên nhân xảy ra chuyện xấu, họ cũng hay phạm lỗi, ví dụ chuyện gì cũng trách mình, hoặc đổ trách nhiệm lên người khác, không muốn giải quyết.

Nghiên cứu của nhà tâm lý học chỉ ra rằng: Trẻ sống lạc quan, vui vẻ, sẽ thành công trong việc học tập hơn trẻ bi quan. Tuy nhiên, các bà mẹ hoàn toàn có thể thay đổi tình trạng này bằng cách giúp trẻ giải tỏa tâm trạng bi quan, nhìn thấy ánh sáng của sự vật, sự việc.

Bé Huân 8 tuổi, tính tình nhút nhát, ở lớp hầu như không dám nói chuyện với cô giáo chứ đừng nói chủ động đứng dậy phát biểu bài. Ở ngoài, cậu cũng không dám chủ động nói chuyện với bạn bè, cho dù bạn bè có rủ cậu chơi cùng, cậu cũng chỉ trốn sau lưng mẹ. Một hôm, mấy con gà con mà Huân nuôi bị chết, cậu khóc lóc một hồi, sau đó ngồi bên cạnh mấy chú gà con oán thán: Gà con mình nuôi thì chết, chim nuôi thì bay đi mất, hoa mình trồng thì héo khô. Mẹ thấy cậu như vậy, cảm thấy thật sự khó hiểu. Con còn nhỏ mà sao đã bi quan như vậy? Mẹ thật sự lo lắng.

Tâm trạng bi quan của trẻ cần được mẹ khơi thông, dẫn dắt, thái độ lạc quan của trẻ cũng cần mẹ bồi đắp. Trên con đường trưởng thành, mẹ chính là người lái tàu, có thể dẫn trẻ đến đại dương vui vẻ. Một bà mẹ lạc quan sẽ ảnh hưởng đến trẻ, khiến trẻ cảm thấy vui vẻ. Ngược lại, một bà mẹ bi quan sẽ khiến trẻ buồn bã, chán nản.

Vì thế, mẹ cần hướng dẫn trẻ biết giải tỏa tâm trạng bi quan, luôn giữ thái độ lạc quan, vui vẻ trước mặt trẻ. Dưới sự hướng dẫn và ảnh hưởng

của mẹ, trẻ cũng trở nên vui vẻ, yêu đời.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Mẹ dùng thái độ nhiệt tình đối xử với trẻ

Trẻ từ nhỏ đã không cảm thấy vui vẻ, sau này lớn lên sẽ rất dễ lạnh lùng, vô tình, bị quan, rất khó sống vui vẻ với người khác.

Vì thế, mẹ cần dành thời gian ở bên trẻ, để trẻ cảm nhận được tình yêu và sự quan tâm của mẹ, đồng thời tạo cho trẻ không khí gia đình đầm ấm, kích thích tình cảm yêu đời, vui vẻ của trẻ.

Gợi ý 2: Hướng dẫn trẻ học cách điều chỉnh cảm xúc của bản thân

Ở nhà, mẹ cần chú ý hướng dẫn trẻ giải tỏa trở ngại tâm lí, học cách điều chỉnh tâm trạng bản thân, khiến cho nổi buồn, bực tức, tâm trạng bị quan được hóa giải.

Ví dụ, khi trẻ làm bài không tốt, cảm thấy buồn bã, mẹ cần cố gắng khuyên giải, thuyết phục, không phê bình, trách mắng trẻ; giúp trẻ thay đổi suy nghĩ, giảm nhẹ áp lực tâm lí.

Gợi ý 3: Mở rộng quan hệ giao tiếp của trẻ

Trẻ có tính cách bị quan thường không thích tiếp xúc với người khác, cũng không thích tham gia các hoạt động tập thể, vì những nơi như vậy khiến trẻ cảm thấy không thoải mái, tự nhiên, cảm thấy căng thẳng, ngại ngùng. Nếu trẻ luôn ở nhà một mình thì sẽ đánh mất cơ hội thay đổi bản thân.

Vì thế, mẹ nên cổ vũ và giúp trẻ ra khỏi nhà, tiếp xúc với thế giới bên ngoài. Ví dụ khi dẫn trẻ đi chơi, có thể nói với trẻ: “Mẹ muốn con đi chơi. Nếu con cảm thấy không vui, mẹ con mình lại về nhà”. Khi trẻ có biểu hiện tốt, mẹ cần kịp thời cổ vũ và khen ngợi trẻ.

Ghi chép dành cho mẹ

Tâm trạng bị quan không có lợi cho sự phát triển tinh

thần lành mạnh của trẻ, hàng ngày mẹ nên chú ý quan sát tình cảm của trẻ, thường xuyên nói chuyện, tâm sự với trẻ. Khi đã thông hiểu mọi chuyện, trẻ sẽ nhanh chóng vui vẻ trở lại. Mẹ cũng cần giúp trẻ khắc phục một số khó khăn, thái độ đúng đắn để giải tỏa tâm trạng tiêu cực, sống vui vẻ và yêu đời.

GIÚP TRẺ ĐÁNH BẠI TỰ TI, TRỞ NÊN TỰ TIN

Tự ti là nhận thức không đúng đắn của trẻ về bản thân mình, cũng là tâm lí tiêu cực coi thường bản thân. Dưới ảnh hưởng của tâm lí tự ti, trẻ gặp phải khó khăn, thất bại thường có phản ứng lo lắng, cáu giận, thất vọng, ủ rũ, khó có thể đổi mặt, giải quyết khó khăn. Trẻ tự ti thường có hai nguyên nhân: Thứ nhất, đặt mục tiêu quá cao, khó có thể đạt được; thứ hai, trẻ có một số nhược điểm nào đó, từ đó luôn cho rằng bản thân kém cỏi.

Trẻ tự ti thường có biểu hiện nhút nhát, sợ hãi, cô độc, trầm lặng, không thích giao tiếp, không nhiệt tình với mọi người, ít bạn bè; khả năng hoạt động kém, không có chí tiến thủ; thường trốn tránh các hoạt động tập thể... Nếu tâm lí tự ti này không được giải tỏa kịp thời sẽ rất bất lợi cho sự trưởng thành của trẻ.

Dương sinh ra trong một gia đình trí thức, bố mẹ cậu đều là những người có học thức cao. Vì thế, mẹ đặt ra yêu cầu rất cao đối với Dương.

Thành tích của Dương cũng rất xuất sắc, không hề thua kém bạn bè, nhưng cho dù như vậy mẹ cậu vẫn chưa hài lòng. Khi cậu cầm bài kiểm tra được điểm cao, vui vẻ chạy về nhà, mẹ luôn phàn nàn: “Sao bài này con lại làm sai? Bài đơn giản thế này cũng làm sai, đúng là ngốc!” Nghe mẹ mắng như vậy, Dương rất buồn.

Một lần, Dương tham gia cuộc thi đọc thơ và giành giải nhì. Khi cậu khoe với mẹ, mẹ liền lạnh lùng bảo: “Sao con lại được có giải nhì? Mẹ hi vọng con đạt giải nhất cơ mà. Con đúng là làm cho mẹ thất vọng!” Nghe lời mẹ nói, nước mắt tủi thân của Dương cứ thế chảy ra.

Dần dần, mẹ thấy Dương giống như một người khác, trở nên

lầm lì, nhút nhát, không muốn tiếp xúc với bạn bè. Khi mẹ hỏi lý do, cậu ấp úng không trả lời. Từ đó, mẹ không còn nhìn thấy đáng về tràn đầy tự tin của con trai mình nữa.

Có một nhà giáo dục đã nói rằng: “Hãy để con bạn ngẩng đầu bước đi.” Cái gọi là “ngẩng đầu bước đi” có nghĩa là tràn đầy tự tin vào bản thân và với những việc mình làm, với tương lai của mình. Bất cứ một đứa trẻ nào đều có thể ngẩng cao đầu, ưỡn ngực và bước về phía trước. Khi trong lòng trẻ tràn đầy niềm tin và dũng khí thì khó khăn sẽ không ngăn cản được trẻ.

Nếu trẻ có thái độ như vậy đối diện với học tập và cuộc sống thì trẻ sẽ không ngừng tiến bộ. Đương nhiên, để làm được điều này cũng cần có sự ủng hộ và coi trọng của mẹ. Nếu trẻ đã có tâm trạng tốt, nhưng mẹ thường xuyên đả kích, phủ định, đứa trẻ có tự tin thế nào cũng trở nên tự ti, nhút nhát. Vì thế, muốn bồi dưỡng một đứa con tràn đầy tự tin, mẹ cần hướng dẫn trẻ đúng đắn ngay từ nhỏ, để trẻ học cách tin vào khả năng của mình. Nếu trẻ có tâm trạng tự ti, mẹ cần kịp thời giúp đỡ, không trách mắng, bỏ rơi trẻ.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Nói với con “Con có thể làm được”

Trẻ tự ti thường có tâm lý tiêu cực và luôn nói với bản thân những điều không hay như: “Mình thật vô dụng”, “Mình không có tự tin”, “Mình sợ thất bại”... Những ám thị tâm lý này sẽ biến trẻ thành người không dám thử sức, và như vậy sẽ càng không có tự tin.

Vì thế, khi trẻ tự tin, mẹ cần kịp thời cổ vũ và biểu dương, khiến trẻ dần tự tin hơn.

Mẹ còn có thể hướng dẫn trẻ dùng cách tự cổ vũ bản thân như: “Mình có thể làm được”, “Môn toán mình học tốt, thì các môn khác mình cũng học tốt”. Những cách tự cổ vũ này sẽ giúp trẻ thoát khỏi mặc cảm tự ti.

Gợi ý 2: Kịp thời khẳng định và khen ngợi hành động tốt đẹp của trẻ

Sự tự tin của trẻ chủ yếu đến từ sự công nhận và khen ngợi của mọi người. Một số hành động của trẻ nếu được mọi người khẳng định thì trẻ sẽ càng tự tin. Vì thế, khi trẻ có hành động

tốt, mẹ cần kịp thời cổ vũ, khen ngợi. Trẻ nhận được sự khen ngợi của mẹ, sẽ càng trở nên vui vẻ, tự tin và dũng cảm hơn.

Gợi ý 3: Giảm yêu cầu đối với trẻ một cách thích hợp

Nhiều trẻ trở nên tự ti vì cha mẹ yêu cầu hoặc kỳ vọng quá cao vào con, nên lúc nào trẻ cũng bị phê bình, trách mắng. Dần dần, trong mỗi việc làm, từ tiềm thức, chúng đã phủ định rằng: “Mình không thể làm được”. “Mình làm thế này chắc chắn mẹ sẽ không hài lòng”...

Muốn trẻ tự ti học cách tự khẳng định bản thân, mẹ không nên yêu cầu quá cao đối với trẻ, nên cổ vũ trẻ làm việc, sau đó cố gắng phát hiện điểm tốt của trẻ để khẳng định và công nhận, từng bước làm tăng sự tự tin cho trẻ.

Ghi chép dành cho mẹ

Tự ti là một trạng thái tâm lý không tốt, không có lợi cho sự trưởng thành của trẻ. Trong quá trình trưởng thành, trẻ cần được cổ vũ không ngừng, như vậy mới có động lực tiến lên phía trước. Đối với trẻ tự ti, mẹ cần thay đổi yêu cầu, nguyện vọng quá cao của mình với con cái, cổ vũ những việc làm tốt của trẻ, phát hiện ưu điểm của trẻ, khiến trẻ tràn đầy tự tôn và tự tin, như vậy trẻ mới tích cực, vui vẻ trưởng thành.

MẸ KHÔNG ỦNG HỘ TÂM LÝ HAM HƯ VINH CỦA TRẺ

Chuyên gia tâm lý cho rằng, tâm lý so sánh là điều bình thường, điều này có liên quan đến đặc điểm phát triển tâm lý của trẻ. Trẻ nhỏ thường có mong muốn được “thể hiện”, chúng muốn đồ chơi đẹp, quần áo đẹp hoặc hành động tốt của mình được người khác chú ý. Nhưng nếu tâm lý so sánh này trở nên quá mức, không thiết thực sẽ phát triển thành lòng ham hư vinh.

Lòng ham hư vinh có những hình thức biểu hiện khác nhau, nhưng cơ bản nhất là phủ định bản thân trong cuộc sống hiện thực, tạo ra một

bản thân giả trong tưởng tượng, đẩy cao giá trị của bản thân để người khác ngưỡng mộ, thán phục mình, tôn trọng mình. Nhưng nếu thường xuyên nói dối, trẻ sẽ ở vào trạng thái căng thẳng, sợ lời nói dối của mình bị người khác phát hiện, vì thế, trẻ luôn trong trạng thái lo lắng, cuộc sống bình thường bị ảnh hưởng xấu.

Đương nhiên, lòng ham hư vinh của trẻ có liên quan đến nhiều nhân tố, đặc biệt là môi trường gia đình, cách giáo dục gia đình... Nếu mẹ hàng ngày hay thích so sánh, thích khoe khoang thì trẻ cũng sẽ bị ảnh hưởng.

Tâm năm nay 9 tuổi, rất xinh xắn và đáng yêu. Mặc dù điều kiện gia đình bình thường, nhưng mẹ Tâm luôn tạo mọi điều kiện chăm sóc, trang điểm cho Tâm giống như công chúa nhỏ. Mẹ Tâm cũng thích trang điểm, làm đẹp, có lúc còn khoe khoang đồ mỹ phẩm, quần áo của mình với người khác. Mẹ Tâm đương nhiên cũng hi vọng con gái xinh đẹp, được mọi người ngưỡng mộ. Đúng vậy, các cô bác hàng xóm thường xuyên khen Tâm xinh đẹp, đáng yêu.

Nhưng gần đây, mẹ Tâm gặp một chuyện phiền phức: Ngày cuối tuần hôm đó, Tâm và các bạn nhỏ cùng tuổi trong khu phố chơi đùa, rồi kể cho nhau mình đã đi đến đâu chơi. Tâm bắt đầu khoe: “Mấy hôm nữa, mẹ tớ sẽ mua cho tớ một bộ quần áo hàng hiệu, còn bảo người bạn ở Nhật của mẹ gửi đồ chơi về cho tớ nữa đấy...” Mẹ nghe xong vô cùng kinh ngạc, vì từ trước tới giờ mẹ chưa bao giờ nói mua cho Tâm quần áo hàng hiệu, và cũng chẳng có người bạn nào ở Nhật! Con chị mới nhỏ như thế mà đã thích khoe khoang và nói dối!

Có một hôm, mẹ Tâm đến trường đón con, thấy con đang khoe với các bạn rằng nhà mình rất đẹp, trong nhà có chiếc tivi rất to... Tất cả điều này đều không đúng thực tế, mẹ Tâm cuối cùng đã nhận ra sự nghiêm trọng của vấn đề.

Trẻ có tâm lí hư vinh thích dùng vật chất để thể hiện bản thân. Tuy nhiên, nếu quá ham khoe khoang sẽ dẫn đến nói dối, lừa gạt người khác, thậm chí bước vào con đường phạm tội. Vì thế, mẹ nhất định phải ngăn chặn tâm tính này của con cái.

Đương nhiên, muốn loại bỏ tâm lí này cho trẻ không phải là việc một sớm một chiều có thể làm được. Mẹ cần dùng lời nói, hành động hàng ngày của mình làm tấm gương tốt cho trẻ, tìm cơ hội thích hợp để trẻ cảm nhận sự mệt mỏi, phiền hà mà tâm lí ham hư vinh mang lại; tự giác nhận thức được tâm lí thích khoe khoang, khoác lác sẽ không có lợi cho

bản thân trẻ.

Đồng thời, mẹ cũng cần giúp đỡ trẻ dùng những cách thức khác để thỏa mãn lòng tự tôn của mình, ví dụ, phát hiện sở trường của trẻ, hướng dẫn trẻ so sánh thành tích học tập, phẩm chất đạo đức với trẻ khác. Điều này đều sẽ mang đến cho trẻ niềm vui phấn đấu, chứ không còn bị áp lực bởi tâm lí khoe khoang, khoeác lác nữa.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Mẹ là tấm gương sáng của con

Mẹ là thầy giáo đầu tiên của trẻ, hành động, ngôn ngữ của mẹ đều có ảnh hưởng đến trẻ. Vì thế, mẹ cần là tấm gương sáng cho trẻ, không vì lòng ham hư vinh của mình làm tính cách trẻ trở nên xấu đi. Đầu tiên mẹ cần có thái độ đúng đắn, không nên so sánh mù quáng với người khác, theo đuổi vật chất, không mua cho con đồ hàng hiệu đắt tiền. Nếu đã hình thành thói quen, trẻ sẽ cho rằng việc mẹ mua cho mình là đương nhiên và như vậy thói ham hư vinh càng lớn dần lên.

Gợi ý 2: Khoan dung và tha thứ cho thói ham hư vinh của con

Cho dù người lớn hay trẻ nhỏ đều có lòng ham hư vinh nhất định, vì thế, khi mẹ phát hiện con có thói xấu này, không nên quá lo lắng. Ở một mức độ nào đó, thói ham hư vinh đại diện cho ý thức bản thân trẻ trong quá trình trưởng thành đã lớn dần lên, chứng tỏ trẻ hi vọng mình thể hiện được mặt tốt nhất của bản thân và muốn được người khác công nhận, tôn trọng.

Thông thường, trẻ ham hư vinh thường xuất phát từ tâm lí đơn giản là không muốn thua kém ai, lòng ham hư vinh ở mức độ vừa phải sẽ kích thích động lực nội tại trong trẻ. Vì thế, mẹ cần tha thứ, chấp nhận tính cách này ở trẻ, sau đó, có sự hướng dẫn hợp lí, biến lòng ham hư vinh đó thành động lực cố gắng.

Gợi ý 3: Nắm bắt tâm lí so sánh đúng đắn của trẻ

Lòng ham hư vinh nảy sinh khi trẻ thích so sánh với người khác, so sánh với các bạn khác về đồ ăn, đồ mặc... Như vậy, mẹ hãy hướng dẫn trẻ so sánh với người khác từ giá trị xã hội, chứ không phải là giá trị của bản thân, để trẻ so sánh xem mình đã có cống hiến gì trong xã hội, chứ không phải xem bản thân

mình có những điểm tốt nào.

Ví dụ, hướng dẫn trẻ lấy thành tích học tập của mình để so sánh với những bạn khác trong lớp, chứ không so sánh đồ ăn, đồ mặc, đồ dùng, đồ chơi... Đương nhiên, khi hướng dẫn trẻ, không nên lấy bạn nhỏ có khả năng kém hoặc khả năng quá giỏi so sánh với trẻ, tránh dẫn đến tình trạng trẻ tự mãn hoặc tự ti.

Ghi chép dành cho mẹ

Mỗi người dù nhiều hay ít đều có lòng ham hư vinh nhất định, trẻ cũng không ngoại lệ. Nhưng nếu quá ham hư vinh sẽ không có lợi cho sự trưởng thành của trẻ. Muốn kiềm chế lòng ham hư vinh này, mẹ cần là tấm gương cho trẻ trong cuộc sống hàng ngày, đồng thời mẹ cũng nên hướng dẫn trẻ so sánh phẩm chất đạo đức, thành tích học tập của bản thân với người khác, chứ không phải là giá trị vật chất, như vậy trẻ sẽ biến lòng ham hư vinh thành động lực cố gắng, phấn đấu.

CÙNG TRẺ LOẠI BỎ TÂM LÝ ĐỐ KỶ

Đố kỵ là tâm lý tiêu cực và có hại, làm tổn thương đến bản tính, ảnh hưởng đến khả năng giao tiếp, thậm chí còn gây ra mâu thuẫn tình cảm, tạo thành bi kịch. Ngoài ra, những trẻ có tính hay đố kỵ cùng với việc làm tổn thương đến bạn bè, còn gây tổn thương cho bản thân, khiến bản thân lúc nào cũng cảm tức, ủ rũ, oán hận, tự trách mình, từ đó mất dần tự tin và động lực phấn đấu.

Trẻ có tâm lý đố kỵ là do ích kỷ, suy nghĩ hẹp hòi, thiếu khả năng nhận biết người khác và đánh giá khách quan về bản thân, không cam tâm, thấy uất ức với những người có tài năng hơn mình ở các phương diện khác nhau. Vì thế, khi mẹ phát hiện trẻ có tâm lý đố kỵ, cần kịp thời hướng dẫn, loại bỏ tận gốc thói xấu này, giúp trẻ có tâm hồn lành mạnh và trong sáng.

Hồng từ nhỏ rất thông minh, lanh lợi, khi đi học đều đạt thành tích học tập tốt và được thầy cô giáo khen ngợi. Vì thế, cô bé có chút kiêu ngạo, không hòa đồng với bạn bè.

Lần bầu chọn cán bộ lớp đó, Hồng chắc mẩm rằng mình có thành tích học tập tốt, lại thường xuyên được thầy cô giáo khen, chắc chắn là mình được chọn. Nhưng khi công bố kết quả, Hồng lại không được chọn làm lớp trưởng, thậm chí làm bí thư hoặc chức tổ trưởng cũng không được, thay vào đó là một bạn gái rất bình thường.

Về nhà, Hồng tỏ ra vô cùng tức tối, luôn miệng lẩm bẩm: “Cậu ta có gì hay ho cơ chứ! Học thì không giỏi bằng mình, chắc chắn là nịnh bợ thầy giáo nên mới được! Làm lớp trưởng mà như vậy thì cũng thật mất mặt!” Mẹ Hồng vừa thoáng nghe qua đã hiểu, con gái vì không được làm lớp trưởng nên đổ đổ kị với bạn.

Mẹ gọi Hồng đến, hỏi han tình hình. Sau đó mẹ nói: “Bạn ấy được chọn làm lớp trưởng, chứng tỏ bạn ấy có nhiều ưu điểm mà con không có, con nên khiêm tốn học hỏi bạn ấy, chứ không phải là đổ kị, ghen ghét người ta. Không ai hoàn thiện hoàn mỹ con ạ, chúng ta không nên chỉ biết nhìn vào ưu điểm của mình, mà còn phải biết nhìn vào ưu điểm của người khác nữa, con nói xem có đúng không?”

Hồng nghĩ ngợi một lát rồi nói: “Mẹ nói đúng, bạn ấy đúng là sống hòa đồng, đoàn kết hơn con, điểm này con không bằng bạn ấy, con nên học tập bạn ấy.”

Thực ra, đổ kị là biểu hiện tình cảm bình thường của con người. Có thể nói rằng ai trong số chúng ta cũng có tâm lí đổ kị, trẻ cũng không ngoại lệ. Mặc dù đổ kị là một phản ứng tình cảm bình thường có thể hiểu được, nhưng không có nghĩa là mẹ có thể bỏ mặc trẻ không quan tâm, vì trẻ hay có tâm lí đổ kị dễ bị kích động bởi thế giới bên ngoài và có những tình cảm tiêu cực, ảnh hưởng đến sự tiến bộ, không có lợi cho sự phát triển tâm hồn.

Vì thế, khi phát hiện trẻ có tính đổ kị, mẹ cần kịp thời hướng dẫn. Nếu không, trẻ còn nhỏ, khả năng phân biệt và khả năng kiềm chế kém, không chỉ chìm vào trong sự buồn bã vì đổ kị, mà còn không có lợi cho quá trình hình thành nhân cách. Chỉ có kịp thời hướng dẫn, uốn nắn mới hóa giải tính đổ kị của trẻ, biến thành động lực giúp trẻ cố gắng phấn đấu nhiều hơn.

ooo GỢI Ý CHO MẸ ooo

Gợi ý 1: Dạy trẻ chấp nhận sự khác biệt

Mẹ cần dạy trẻ hiểu rằng, mỗi người trong cuộc sống đều có sự khác nhau, không khác nhau về mặt này thì khác nhau về mặt kia. Một người biết chấp nhận sự khác nhau, chính là chấp nhận thực tế, đồng thời ý thức rằng muốn mình tiến bộ ở mặt nào đó thì cần cố gắng phấn đấu, không được đổ kỵ, ghen ghét.

Khi thấy con không hài lòng với bạn bè, mẹ không được xoa dịu bằng cách hạ thấp đối phương mà con đang đổ kỵ, như vậy trẻ sẽ chỉ thấy sự yếu kém của người khác và từ bỏ sự cố gắng, nỗ lực của bản thân.

Gợi ý 2: Không chỉ trích nhược điểm của trẻ

Nếu trẻ cảm thấy mình có nhiều nhược điểm và trở nên tự ti, trẻ sẽ hay đổ kỵ với người khác. Lúc này mẹ cần làm rõ tại sao trẻ lại tự ti. Thông thường, tâm lí tự ti của trẻ có liên quan đến quan niệm và suy nghĩ của mẹ trong cuộc sống hàng ngày.

Khi phát hiện thấy trẻ tự ti, mẹ cần giúp đỡ con trở nên tự tin, tìm ra ưu điểm của con, và tích cực cổ vũ chứ không nên lấy trẻ khác ra so sánh, như vậy sẽ khiến con càng tự ti và đổ kỵ hơn. Đồng thời mẹ cũng cần khẳng định năng lực của trẻ, quan tâm chú ý đến những việc làm nhỏ của trẻ. Khi trẻ dần dần cảm thấy tự hào về bản thân, trẻ sẽ chấp nhận thực tế là người khác cũng có một số mặt giỏi hơn mình.

Gợi ý 3: Hướng dẫn trẻ cạnh tranh lành mạnh

Trẻ có tâm lí đổ kỵ thường rất thích cạnh tranh và có tính hiếu thắng. Mẹ muốn hướng dẫn trẻ có thái độ cạnh tranh lành mạnh, cần có thái độ đúng đắn, dạy trẻ thông qua cố gắng và thực lực của mình chiến thắng người khác, chứ không phải làm những việc giả dối. Cạnh tranh giúp trẻ tiến bộ hơn, nhưng không được dùng thủ đoạn không chính đáng để giành thắng lợi. Cho dù có thất bại trong cuộc cạnh tranh đó, mẹ cần dạy trẻ không nên ỉ ả, đổ kỵ, mà cần tiếp tục cố gắng, như vậy tính hiếu thắng, đổ kỵ của trẻ mới thay đổi theo hướng tích cực.

Ghi chép dành cho mẹ

Tâm lí đổ kỵ không có lợi cho sự trưởng thành và hình

thành nhân cách của trẻ, vì thế mẹ cần giúp đỡ trẻ loại bỏ tâm lý này. Sự đổ kỵ của trẻ thông thường xuất phát từ tính hiếu thắng, không chịu thua, vì thế mẹ cần dạy trẻ nhận thức tính nguy hại của tâm lý đổ kỵ, hướng dẫn trẻ nhận thức đúng đắn về bản thân, và những người xung quanh; học cách cạnh tranh công bằng, lành mạnh.

TÂM TRẠNG LO LẮNG CỦA TRẺ CẦN CÓ MẸ KHƠI THÔNG, CHỈ BẢO

Chúng ta thường nghĩ chỉ người lớn mới lo lắng, vì phải chịu áp lực và cạnh tranh trong công việc. Thật ra, trẻ nhỏ không ngoại lệ, chúng cũng có tâm lý này. Trẻ còn nhỏ, khi gặp phải thất bại hoặc khó khăn bất ngờ, chúng khó có thể chấp nhận, dẫn đến mất cân bằng tâm lý và nảy sinh tâm trạng lo lắng. Sự lo lắng của con người thường mang tính chất tạm thời, có tác dụng dự phòng nhất định, không có ảnh hưởng lớn. Nhưng nếu nỗi lo trở nên nghiêm trọng sẽ dần dần ảnh hưởng đến cuộc sống hàng ngày của trẻ, mẹ cần chú ý điều này.

Trẻ hay lo thường rất khó chịu đựng áp lực, hơn nữa không giỏi biểu đạt hoặc giải tỏa tâm lý. Các em cũng thường mẫn cảm, căng thẳng hơn trẻ bình thường, thậm chí cảm thấy bất lực. Lúc này, trẻ sẽ dùng một số cách như: Khóc, nổi cáu, ôm, hoặc hành động khác thường để “thông báo” cho mọi người biết.

Mai năm nay học lớp 1, thành tích học tập của cô bé khá tốt, nhưng môn tiếng Anh hơi kém một chút. Kiểm tra giữa kỳ, cô bé chỉ đạt 5 điểm môn tiếng Anh.

Từ đó về sau, chỉ cần có bài kiểm tra tiếng Anh, Mai vô cùng lo lắng, căng thẳng, thậm chí ăn không ngon, ngủ không yên, chỉ sợ làm bài không tốt.

Khi làm bài, mặc dù cô bé đã tự nhủ rằng mình cần phải bình tĩnh, nhưng vẫn lo lắng toát mồ hôi. Sau khi cô giáo trả bài, nếu điểm cao, Mai cảm thấy dễ chịu một chút, nhưng nếu điểm thấp, cô bé càng buồn bã và trách mắng mình nhiều hơn.

Sau đó, mẹ đã đưa Mai đến gặp bác sĩ tâm lý. Bác sĩ cho rằng đây là sự bất thường của tâm lý mang tính phản xạ, cũng gọi là chứng hay lo. Bác sĩ đề nghị mẹ Mai nên có một số biện pháp giúp cô bé rèn luyện chứng hay lo này.

Ví dụ như tự viết một bài kiểm tra tiếng Anh, để Mai ở nhà làm thử, khi làm bài cố gắng bắt chước không khí ở trường học.

Mẹ làm theo lời bác sĩ và có sự rèn luyện đúng đắn cho cô bé. Sau một thời gian, Mai đã không còn sợ môn tiếng Anh nữa.

Nguyên nhân trẻ lo lắng rất nhiều, chủ yếu liên quan đến yếu tố tâm lý, tính cách, môi trường và cách dạy dỗ không đúng của mẹ. Thông thường, cách giáo dục khiến trẻ bị áp lực sẽ kéo theo nảy sinh tâm lý lo lắng. Ví dụ, có một số bà mẹ cố chấp cho rằng, con mình phải giỏi hơn các bạn khác, mọi môn học đều phải xuất sắc. Nhưng yêu cầu cao của mẹ lại vượt qua khả năng thực tế của trẻ. Dần dần trẻ vì không thực hiện được mục tiêu dự định, cảm thấy không tự tin, tâm lý bất an. Thứ hai, nếu quá bảo vệ và yêu chiều trẻ cũng khiến trẻ hay lo lắng. Cha mẹ luôn làm hết mọi việc, khiến trẻ mất cơ hội rèn luyện, các năng khiếu không được bồi dưỡng, từ đó không có sự đánh giá đúng đắn về bản thân. Khi trẻ một mình tiếp xúc với môi trường mới, hoặc người lạ, chúng sẽ có cảm giác lo lắng.

Đối với những trẻ hay lo, mẹ cần suy nghĩ xem trong quá trình dạy con, có gây cho con áp lực nào không? Sau khi tìm được nguyên nhân, hãy dùng cách hướng dẫn hợp lý, nếu tình trạng nghiêm trọng hơn, có thể dùng thuốc chữa trị.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Mẹ có thái độ ôn hòa, bình tĩnh với trẻ

Mẹ cần biết rằng, sự hoảng hốt, mất bình tĩnh của mình là tín hiệu nghiêm trọng trong mắt trẻ. Vì thế, với một số bà mẹ mẫn cảm, hay lo lắng, đầu tiên cần học cách bình tĩnh, không kích thích, hoảng loạn khi gặp một số vấn đề, tích cực tìm phương pháp giải quyết.

Dưới sự ảnh hưởng của mẹ, trẻ cũng sẽ dần dần giảm cảm giác lo lắng. Rất nhiều trẻ gặp tình trạng hay lo lắng khi còn nhỏ, nhưng theo năm tháng, tâm lý này dần dần mất đi.

Gợi ý 2: Đặt ra yêu cầu và kì vọng hợp lý đối với trẻ

Ngày nay, các gia đình thường chỉ có 1 đến 2 con, mỗi đứa trẻ sinh ra đều mang trên vai nhiều kì vọng của nhiều thế hệ trong gia đình. Không ngoại lệ, người mẹ cũng thường đưa ra

nhieu yêu cầu với con cái, trong đó có những điều không hợp lí, gây ảnh hưởng xấu đến sự phát triển của con. Mẹ cần chú ý đưa ra yêu cầu hợp với đặc điểm tâm sinh lí của trẻ, đồng thời tôn trọng trẻ, không quá hà khắc với trẻ.

Mẹ nên cho trẻ quyền tự chủ, có thái độ tôn trọng, bình đẳng khi nói chuyện với trẻ. Nếu trẻ nóng nảy, bướng bỉnh, mẹ cũng cần nhẫn nại, không ra lệnh hoặc mắng mỏ trẻ, càng không áp dụng các cách thức thô bạo hoặc bắt ép. Bất cứ hành động và cách thức nào không phù hợp với đặc điểm tâm sinh lí của trẻ đều có hại cho trẻ.

Gợi ý 3: Dạy trẻ điều chỉnh suy nghĩ không hợp lí của mình

Nếu khí chất, tính cách trẻ hay lo lắng, sợ hãi, mẹ nên kịp thời giúp đỡ trẻ điều chỉnh. Một số trẻ có biểu hiện lo lắng, thông thường không phải là khó khăn trong thực tế cuộc sống mà là do suy nghĩ tiêu cực và không hợp lí, hạ thấp năng lực của bản thân. Vì thế, muốn giúp trẻ nhận thức được nỗi lo và suy nghĩ không hợp lí, mẹ cần có suy nghĩ đúng đắn, tránh làm cho trẻ trở nên tiêu cực, hay lo nghĩ.

Ghi chép dành cho mẹ

Biểu hiện của chứng hay lo lắng ở trẻ thường là chán nản, căng thẳng, sợ hãi, lo lắng. Đó là những dấu hiệu không tốt cho sự phát triển của trẻ. Nếu trẻ có những biểu hiện như vậy, người mẹ nên kịp thời tìm ra nguyên nhân và giúp trẻ giải tỏa những cảm xúc không tốt đó. Đồng thời mẹ cũng nên tự điều chỉnh nếu mình kì vọng quá cao về trẻ, đừng gây nhiều áp lực, để tâm hồn trẻ được phát triển lành mạnh trong môi trường thoải mái, tự do.

**ĐỪNG ĐỂ SỰ LẠNH LÙNG, ÍCH KỶ
ẢNH HƯỞNG ĐẾN SỰ PHÁT TRIỂN
TÂM LÍ TRẺ**

Lạnh lùng, ích kỷ là một biểu hiện của lối sống tiêu cực. Phía sau sự lạnh lùng, ích kỷ ấy thông thường là thiếu tình yêu thương. Việc một số trẻ có biểu hiện lạnh lùng, ích kỷ có liên quan mật thiết đến sự giáo dục của người mẹ. Trẻ không được tiếp xúc với bạn bè cùng lứa; đồ chơi, đồ ăn ngon đều được mẹ đáp ứng đầy đủ; sách vở, đồ chơi đều một mình trẻ chiếm hết. Trong môi trường sống đó, trẻ cho rằng việc mẹ làm cho mình mọi điều là đương nhiên. Thêm vào đó, trẻ em hiện nay thiếu trải nghiệm cuộc sống tập thể, không biết xử lý mối quan hệ giữa bản thân và người khác, nên càng có biểu hiện sống ích kỷ.

Nếu mẹ không có hướng dẫn đúng đắn, có cách điều chỉnh kịp thời những biểu hiện này của trẻ, thì tính ích kỷ, độc chiếm của trẻ càng bành trướng hơn. Sau này bước ra ngoài xã hội, trẻ cũng sẽ tự tư tự lợi, không biết hi sinh, không cảm nhận được tình cảm giữa con người với con người, khó có mối quan hệ xã hội tốt đẹp, đương nhiên cũng sẽ khó thành công.

Bé Khải 13 tuổi có thành tích học tập tốt, lần nào kiểm tra cũng đứng thứ 3 của lớp, còn được giải nhì cuộc thi Olympic toán. Tuy nhiên, Khải không phải là cậu bé được mọi người yêu quý. Gần đây, cô giáo gọi điện cho mẹ cậu nói chuyện về những biểu hiện của Khải, thái độ sống lạnh lùng, ích kỷ của cậu khiến cho mọi người ngạc nhiên.

Cô giáo nói rằng, ở lớp, Khải chỉ chơi với ba người bạn có thành tích học tập tốt nhất lớp, những bạn có kết quả học bình thường cậu không thèm để ý. Cô giáo đề nghị cậu kèm các bạn khác học, cậu chỉ nghe như gió thổi qua tai. Một lần, cô giáo lại gặp riêng Khải, Khải liền bảo: “Họ chỉ là những học sinh kém nhất lớp, đều ngốc nghếch, em có giúp thế nào, bọn họ cũng không thể tiến bộ được đâu ạ. Nếu có chỉ là một vài trường hợp cá biệt, lãng phí thời gian của em.”

Khải nói những lời này bằng vẻ mặt rất nghiêm túc và bình tĩnh. Cô giáo nói chuyện với mẹ Khải rằng, bản thân cô dạy học mười mấy năm, cũng chưa bao giờ gặp học sinh nào như vậy. Đây là sự biểu hiện quá già dặn của một đứa trẻ chỉ hơn chục tuổi, vượt qua sự lương thiện và trong sáng, đơn giản mà các em nên có ở độ tuổi này.

Chuyên gia giáo dục cho rằng, sự ích kỷ, lạnh lùng của trẻ thông thường bắt nguồn từ cách giáo dục gia đình. Nếu trẻ sống trong một gia đình không êm ấm, đoàn kết và vui vẻ, thì sẽ dễ hình thành tâm lý không tốt.

Đương nhiên, thay đổi thái độ sống ích kỷ, lạnh lùng của trẻ là một

quá trình lâu dài. Mẹ có thể bắt đầu giáo dục trẻ từ những việc nhỏ như cổ vũ trẻ làm nhiều việc tốt, mỉm cười với bạn bè, chào hỏi người thân... Như vậy có thể khiến trẻ dần dần cảm nhận được tình yêu và sự nhiệt tình, giảm bớt tâm lý và thái độ lạnh lùng, ích kỷ.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Không đối xử đặc biệt với trẻ

Để tránh cho trẻ có thái độ sống lạnh lùng, ích kỷ, mẹ cần tránh đối xử đặc biệt với trẻ trong cuộc sống hàng ngày và không đáp ứng vô điều kiện những yêu cầu của trẻ. Hãy để trẻ biết rằng, mình giống với mọi người, không có điểm gì khác biệt cả. Khi trẻ đưa ra yêu cầu không hợp lý, mẹ cần kiên quyết từ chối. Như vậy tránh cho trẻ hình thành tính cách “coi mình là trung tâm”.

Ngoài ra, mẹ cần cổ vũ trẻ làm những việc vừa sức, giúp đỡ người khác, không có thói quen ỷ lại, trông chờ người khác. Thường xuyên đề nghị trẻ giúp mẹ dọn dẹp phòng, giặt quần áo, mua rau, rửa bát... Qua những hoạt động này, giúp trẻ hiểu được nỗi vất vả của mẹ, gần gũi với mẹ hơn. Mẹ cũng có thể cổ vũ trẻ tham gia một số hoạt động từ thiện, dần dần bồi dưỡng tinh thần vui vẻ giúp đỡ mọi người.

Gợi ý 2: Bồi đắp “lòng đồng cảm” của trẻ

Lòng đồng cảm tức là đứng ở vị trí của người khác, góc độ của người khác để suy nghĩ và cảm nhận tình cảm của họ, từ đó vui buồn cùng họ. Trẻ có “lòng đồng cảm” mới biết giúp người khác, quan tâm đến người khác.

Ví dụ, mẹ hãy cùng trẻ chơi trò “Ví dụ bé là...” để trẻ trải nghiệm, cảm nhận khi đóng vai người khác.

Gợi ý 3: Cổ vũ trẻ vui vẻ chia sẻ với mọi người

Đa số trẻ hiện nay đều không muốn chia sẻ với người khác, vì chúng nghĩ chia sẻ là mất đi. Mẹ cần để trẻ hiểu rằng, chia sẻ thực ra không mất đi mà cùng nhau có lợi. Chia sẻ thể hiện sự quan tâm và giúp đỡ của mình đối với người khác, người khác cũng sẽ báo đáp lại sự quan tâm và giúp đỡ như vậy. Chỉ có quan tâm, yêu thương, giúp đỡ lẫn nhau thì mọi người mới đều cảm thấy vui vẻ và ấm áp.

Ghi chép dành cho mẹ

Khi trẻ có thái độ sống lạnh lùng, ích kỷ, thiếu tình yêu thương và lòng đồng cảm với mọi người, thì đồng thời bản thân trẻ cũng không thấy vui vẻ, dễ gặp phải trở ngại tâm lí. Vì thế, mẹ cần chú ý uốn nắn hành vi ích kỷ, thái độ sống lạnh lùng, không để tính cách này ảnh hưởng đến sự phát triển tâm lí của trẻ.

Cách giáo dục của mẹ quyết định tình cảm của trẻ

Tình cảm (EQ) và trí tuệ (IQ) cùng hỗ trợ nhau, không xung đột nhau, chúng tác động và liên quan đến nhau, cùng ảnh hưởng đồng thời đến cuộc sống con người. Tâm lý học nghiên cứu chỉ ra rằng: Cuộc sống của con người, 20% do trí tuệ quyết định, còn 80% là do tình cảm. Vì thế, mẹ nên chú trọng bồi dưỡng tình cảm cho trẻ từ nhỏ. Có rất nhiều cách bồi dưỡng tình cảm, nhưng cách làm tốt nhất chính là hướng dẫn trẻ cảm nhận, xử lý và khống chế tình cảm của mình để có được quan hệ tốt đẹp với mọi người. Cách giáo dục của mẹ có ảnh hưởng trực tiếp đến tình cảm của trẻ, vì thế, cần chú ý uốn nắn những cảm xúc tiêu cực của chính mình, sớm dạy trẻ các kỹ năng điều tiết tình cảm.

DẠY TRẺ VỀ LÒNG BIẾT ƠN

Lòng biết ơn là tình cảm tốt đẹp, là hiểu và cảm nhận được sự hi sinh của người khác dành cho bản thân ta. Một người có lòng biết ơn cũng sẽ nhận được sự tin tưởng, yêu thương của người khác.

Các bà mẹ thông thường chỉ biết lặng lẽ hi sinh vì con cái mà không biết cách nói chuyện, giao tiếp với con. Dần dần, trẻ cho rằng mẹ làm tất cả mọi việc cho mình là điều đương nhiên, là trách nhiệm, thói quen của

mẹ. Với suy nghĩ này, trẻ làm sao học được cách biết ơn người khác?

Bồi đắp lòng biết ơn là một quá trình dài lâu mà trong đó, bản thân trẻ dần biết quan tâm đến người khác, tôn trọng người khác và nâng cao giá trị bản thân mình. Quá trình này không thể tách rời sự tham gia và dẫn dắt của mẹ.

Một lần, một người bạn của mẹ Vương mua cho cậu một chiếc áo cộc tay và mang đến tặng cho cậu. Tuy nhiên, Vương vừa mặc vào đã chê chạt, còn nói sau khi mặc vào cảm thấy ngứa, vẻ mặt chẳng vui chút nào, ngay cả câu cảm ơn cũng không khiến mẹ cậu rất tức giận, người bạn của mẹ rất ngại, nói: “Cô vụng quá, không biết số đo của cháu, lần sau cô sẽ mua tặng cháu chiếc áo vừa hơn nhé.”

Sau khi người bạn đi khỏi, mẹ hỏi Vương: “Nếu con mua một món quà tặng ai đó, người đó thấy quà của con thì tỏ ra không vui, lại còn nói không thích, tâm trạng con sẽ thế nào? Ngược lại, nếu đối phương vui mừng nhận, cảm ơn con, con có vui không?” Vương nghe mẹ nói vậy, biết là mình không đúng, hôm đó cậu gọi điện cho người bạn của mẹ tỏ ý cảm ơn và xin lỗi cô về sự thất lễ của mình.

Sau đó, được sự dạy dỗ và dẫn dắt của mẹ, Vương dần dần biết suy nghĩ cho người khác, đối với những người có ý tốt và giúp đỡ mình, cậu còn chủ động nói cảm ơn.

Thực ra, giáo dục trẻ biết cảm ơn được thể hiện trong mỗi việc làm, tình huống hàng ngày trong gia đình.

Lòng biết ơn không phải tự nhiên mà có, hoặc được hình thành ngay lập tức, mà được nảy sinh và hình thành sâu sắc trong cuộc sống.

Vì vậy, mẹ cần thông qua những việc nhỏ hàng ngày, dạy con cách cảm ơn sự giúp đỡ của người khác, đồng thời báo đáp họ trong phạm vi năng lực của mình.

Ví dụ, dạy trẻ biết giúp đỡ khi thấy cha mẹ dọn dẹp nhà cửa, khi có đồ ăn ngon, dạy trẻ mời người lớn trong nhà ăn trước.

Những chuyện nhỏ này khiến trẻ dần dần cảm nhận thấy tình cảm của người khác dành cho mình, kích thích lòng yêu thương, dẫn dắt lòng biết ơn của trẻ.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Tấm gương hành động của mẹ

Tục ngữ có câu “gần mực thì đen, gần đèn thì sáng”, mẹ và trẻ cùng sống bên nhau, mẹ chính là đối tượng bắt chước của trẻ. Vì thế, đầu tiên mẹ cần là người có lòng biết ơn. Sau khi được trẻ giúp đỡ, cần nói “cảm ơn” với trẻ, khi nhận được sự giúp đỡ của người khác, cũng nên biết cảm ơn.

Mẹ nên coi lời cảm ơn là một thói quen, biết cảm ơn mọi người, điều này sẽ ảnh hưởng ngầm đến trẻ. Biết nói cảm ơn và có lòng biết ơn là con đường đưa trẻ đến gần hơn với thành công.

Gợi ý 2: Cùng trẻ tham gia một số hoạt động từ thiện

Mẹ có thể thường xuyên đưa trẻ cùng đi tham gia một số hoạt động từ thiện, ví dụ giúp đỡ đồng bào lũ lụt, những nơi khó khăn, những hoàn cảnh đáng thương... Trước khi đi, giải thích rõ vì sao mình tham gia những hoạt động này, khi trở về thì cùng trẻ trao đổi cảm tưởng. Như vậy trẻ sẽ nhận thức được rằng cuộc sống của bản thân hạnh phúc biết bao, cần phải trân trọng biết bao, từ tình yêu với người thân trong gia đình, trẻ sẽ biết yêu thương xã hội.

Gợi ý 3: Tạo cơ hội cảm ơn cho trẻ

Mẹ không nên làm hết mọi việc cho trẻ, hãy học cách là “người yếu đuối”, tạo cho trẻ một vài cơ hội, để trẻ dùng cách của mình bày tỏ tình yêu với cha mẹ. Nói với trẻ rằng, mẹ chăm sóc trẻ là vì rất yêu thương trẻ, mẹ cũng hi vọng có được sự an ủi của trẻ. Khi mẹ nhận được tình yêu của trẻ, giá trị của trẻ cũng được thể hiện, trẻ sẽ biết hiếu thuận và biết ơn cha mẹ.

Sẽ có một ngày trẻ lớn lên, rời khỏi vòng tay mẹ và bước ra ngoài xã hội. Chỉ có học cách cảm ơn, mới giúp trẻ sống yêu đời hơn, biết quan tâm đến người khác hơn, từ đó có được tình yêu thương của mọi người.

Ghi chép dành cho mẹ

Lòng biết ơn là khởi nguồn của đạo đức. Biết ơn không chỉ là thái độ sống tốt đẹp, mà còn là nền tảng của tình yêu và sự lương thiện, vì thế mẹ nên bồi dưỡng lòng biết ơn cho

trẻ từ nhỏ. Đương nhiên, trẻ còn nhỏ, lòng biết ơn không chỉ cần được thuyết giảng mà cần được mẹ rèn dạy bằng hành động thiết thực, được tích lũy dần dần trong cuộc sống hàng ngày.

BỒI DƯỠNG LÒNG ĐỒNG CẢM CHO TRẺ

Lòng đồng cảm của trẻ là tình cảm rất đáng trân trọng, chủ yếu biểu hiện ở sự quan tâm, sự an ủi và thăm hỏi đối với người khác. Tình cảm này có ý nghĩa rất quan trọng trong sự phát triển nhân cách lành mạnh, phát triển tình cảm và xây dựng mối quan hệ giao tiếp tốt đẹp của trẻ. Những trẻ có lòng đồng cảm thường rất chu đáo, tinh tế, lương thiện, tính tình ôn hòa, được mọi người yêu quý. Còn những trẻ thiếu lòng đồng cảm thường rất hay nổi nóng, cực đoan, không thân thiện với mọi người, không có mối quan hệ giao tiếp tốt đẹp.

Lòng đồng cảm là một phẩm chất đạo đức tốt đẹp. Người có lòng đồng cảm thường rất tinh tế, hiểu và quan tâm yêu thương mọi người. Ngày nay, các gia đình hiện đại dù nhiều hay ít vẫn có hiện tượng nuông chiều trẻ quá mức, khiến trẻ luôn coi mình là trung tâm, quen được chiều chuộng, vì thế thiếu đi lòng đồng cảm, yêu thương người khác.

Điều này không có lợi cho sự trưởng thành của trẻ. Trẻ không có lòng đồng cảm, sau này lớn lên sẽ trở nên lạnh lùng, ích kỷ, hẹp hòi, luôn cho mình là đúng, trẻ như vậy không thể làm việc lớn, càng khó thành công trong xã hội.

Một hôm, mẹ dẫn bé Hân 10 tuổi đi dạo phố, trên đường gặp hai ông lão rất đáng thương. Một ông lão chỉ vào ông lão kia và nói với mẹ Hân, ông ấy hai ngày nay chưa ăn uống gì, bây giờ bệnh dạ dày lại tái phát, đúng là ông lão đó đang lấy tay ôm bụng, ngồi bệt xuống đất nhăn nhó kêu đau. Mẹ Hân vội vàng lấy mấy chục nghìn đưa cho họ.

Mẹ vừa rút tiền ra, Hân liền vội kéo tay mẹ và nói: “Mẹ bị người ta lừa rồi, sao mẹ lại tin những tên lừa gạt đó chứ! Hai ngày họ không ăn cơm, vậy họ từ đâu đến? Đây không phải là ga tàu hỏa, cũng không phải là bến xe đường dài.” Mẹ giận dữ nói: “Con chẳng có chút thương cảm nào cả? Con nghe ai nói họ là lừa đảo vậy?”

Hân hùng hồn nói: “Các bạn con đều nói như vậy, những người này ban ngày đi xin tiền, ban đêm dùng số tiền này đến nhà hàng, khách sạn ngủ. Hơn nữa con tận mắt thấy trên tivi những kẻ ăn mày lừa gạt...” Mẹ vô cùng kinh ngạc trước sự lạnh lùng của con: Sao con còn nhỏ mà đã lạnh lùng như vậy?

Ở góc độ tâm lý học, lòng đồng cảm là một trong những nội dung quan trọng của quá trình hình thành nhân cách, đó là nhu cầu giúp đỡ, cũng là nhu cầu lương thiện. Người hay giúp đỡ người khác luôn tràn đầy lòng đồng cảm, luôn đối xử nhân từ, khoan dung với mọi người. Người thiếu lòng đồng cảm thì chỉ biết quan tâm đến bản thân, chỉ biết niềm vui của mình, không nhìn thấy sự đau khổ và khó khăn của người khác. Trong lòng họ cũng không có khái niệm hạnh phúc của người khác, thậm chí niềm vui của bản thân họ được xây dựng trên nỗi khổ của người khác. Có thể nói, không có lòng đồng cảm chính là không có lương thiện, không có đạo đức. Vì thế, mẹ cần có trách nhiệm bồi dưỡng và giữ gìn lòng nhân ái, lương thiện và đồng cảm của trẻ.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Chú ý bồi dưỡng lòng đồng cảm của trẻ trong cuộc sống

Mẹ cần thường xuyên nhắc nhở trẻ biết quan tâm đến người khác, yêu thương các loài vật nhỏ; có thể dùng một số việc nhỏ trong cuộc sống để giáo dục trẻ.

Ví dụ, khi gặp người ăn xin trên phố, mẹ hỏi trẻ: “Con thấy ông ta đáng thương không? Mọi người đều đang giúp đỡ ông ấy, con có muốn giúp ông ấy không?” Khi xem tivi, thấy loài vật nhỏ yếu bị bắt nạt, ví dụ hổ vồ thỏ, mẹ có thể nói với trẻ: “Con thấy thật đáng thương!” Dưới sự định hướng của mẹ, trẻ sẽ dần dần biết đồng cảm, biết giúp đỡ kẻ yếu.

Gợi ý 2: Để trẻ nếm trải cảm giác “Hoán đổi vị trí”

“Hoán đổi vị trí” giúp trẻ thấu hiểu cảm giác của người khác, khiến trẻ nghĩ đến cảnh mình là một người bất hạnh và trải nghiệm cảm giác của những người bất hạnh.

Ví dụ, khi trẻ đẩy bạn xuống đất, bạn ngã đau nên òa khóc nức nở, mẹ có thể hỏi trẻ: “Nếu người khác đẩy con, con ngã nhào xuống đất, con có đau không?” Lúc này, trẻ sẽ phát huy

trí tưởng tượng của mình, đặt mình vào vị trí của người bị ngã, cảm nhận cơn đau. Khi một người hiểu rõ cảm nhận của người khác, sẽ dễ dàng đồng cảm với bất hạnh của họ, có mong muốn và hành động giúp đỡ họ.

Gợi ý 3: Bồi dưỡng trẻ biết yêu thương các con vật nhỏ và trân trọng đồ vật

Điều tra cho thấy, trong cuộc sống hàng ngày, trẻ biết trân trọng đồ vật và yêu quý các con vật nhỏ đều có lòng đồng cảm sâu sắc. Những trẻ xé giấy vứt lung tung, đánh đập loài vật nhỏ đều thích gây gỗ, không có lòng đồng cảm. Vì thế, mẹ cần bồi dưỡng trẻ học cách tôn trọng các đồ vật và động vật, bồi dưỡng lòng đồng cảm cho trẻ.

Ghi chép dành cho mẹ

Lòng đồng cảm là tình cảm mang tính xã hội, cũng là một trong những phẩm chất đạo đức tốt đẹp cần thiết cho sự trưởng thành lành mạnh của trẻ. Mẹ nên bồi dưỡng cho trẻ lòng đồng cảm, biết yêu thương kẻ yếu, cảm thương với những người bất hạnh, dùng ánh mắt lương thiện phát hiện những người hoặc loài vật gặp hoạn nạn, dang tay giúp đỡ, từ đó bản thân trẻ sẽ luôn cảm thấy vui vẻ và hạnh phúc.

CỔ VỮ TRẺ BÀY TỎ TÌNH CẢM CỦA MÌNH

Một người biết cách bày tỏ tình cảm của mình một cách hợp lý sẽ được mọi người hiểu và yêu mến hơn. Đặc biệt là trong xã hội hiện đại có nhịp sống nhanh, gấp như hiện nay, càng cần nhận biết tình cảm đúng đắn của bản thân, bày tỏ tình cảm của bản thân một cách thích hợp, thậm chí biết giải tỏa một số ảm ức trong lòng, đó là điều cần thiết giúp tâm hồn, thể chất của con người phát triển lành mạnh.

Ngay cả trẻ nhỏ cũng cần học cách biểu đạt tình cảm và cảm xúc của bản thân.

Vui có thể nói ra, buồn cũng nên nói ra, như vậy mới được người

khác thông cảm và an ủi. Ngược lại, nếu không biết bày tỏ tình cảm của mình thì sẽ rất khó có thể được người khác hiểu, vì thế cuộc sống của con người rất dễ trở thành cái vòng luẩn quẩn, dễ cô đơn và hướng nội.

Vì thế, hàng ngày, mẹ cần quan sát tỉ mỉ tình cảm của trẻ, khi phát hiện sự xao động tình cảm trong lòng trẻ, hãy cổ vũ trẻ nói ra, để trẻ bước đầu cảm nhận rằng, buồn vui cáu giận là những cảm xúc bình thường của con người. Điều này sẽ giúp cải thiện khả năng giao tiếp của trẻ, khiến trẻ tự tin hơn.

Dung là cô bé không thích thể hiện tình cảm, có lúc cô bé nói chuyện với mẹ rằng cô nhớ bà, nhớ bác... Nhưng khi mẹ bảo Dung gọi điện hỏi thăm mọi người, Dung lại nói: “Dạ thôi ạ.” Sau đó mẹ phát hiện, đặc điểm không biết bày tỏ tình cảm này của Dung ngày càng rõ rệt, vì vậy mẹ đã quyết định bắt tay vào hành động.

Một buổi tối, Dung đang làm bài tập, còn mẹ thì nấu cơm trong bếp. Bất chợt Dung hỏi mẹ: “Hôm nay, bố đi công tác vẫn chưa về phải không ạ?” Mẹ gật đầu.

Dung không vui nói: “Sao bố vẫn chưa về, con nhớ bố lắm.”

“Thế hả? Vậy con mau gọi điện cho bố, nói với bố rằng con nhớ bố.” Mẹ cổ vũ con gái.

“Thôi, con không gọi đâu.” Dung lắc bả.

“Bố mà biết con nhớ bố, bố sẽ vui lắm đấy.” Mẹ tiếp tục khích lệ con.

“... con không gọi đâu.” Dung vẫn từ chối.

“Con nhớ bố thì phải để bố biết chứ. Bố biết rồi sẽ vui lắm, sẽ càng yêu con hơn! Con hỏi xem bố đã ăn cơm chưa.”

Được sự khuyến khích của mẹ, sau đó Dung đã gọi điện cho bố, ngại ngùng nói rằng mình nhớ bố. Sau khi gọi xong, mẹ thấy Dung tỏ ra rất vui.

Một người muốn được mọi người xung quanh yêu mến thì cần học cách bày tỏ tình cảm của mình. Cho dù là suy nghĩ hay là tình cảm, chỉ có bày tỏ ra thì mới được người khác hiểu, đồng cảm, tha thứ hoặc khoan dung.

Khả năng bày tỏ tình cảm có ý nghĩa quan trọng trong cuộc sống và sự nghiệp tương lai của trẻ, không chỉ giúp trẻ có mối quan hệ tốt trong xã hội phức tạp, mà còn nhận được sự ủng hộ, giúp đỡ của người khác, mở rộng sự nghiệp và thực hiện được lí tưởng của mình.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Nhìn nhận đúng đắn thế giới tình cảm của trẻ

Mẹ nên điều chỉnh thái độ của mình, không nên dùng ánh mắt và quan niệm đạo đức cổ hủ để đánh giá thế giới tình cảm của trẻ.

Ví dụ, khi trẻ bước vào tuổi dậy thì, có tình cảm với bạn khác giới và có thể đã bày tỏ tình cảm của mình. Lúc này, mẹ không nên nóng vội cảm đoán, mà cần bình tĩnh, nhẹ nhàng trò chuyện với trẻ. Khi trẻ tâm sự với mẹ suy nghĩ trong lòng, mẹ không được trách mắng trẻ mà nên nói: “Con đã lớn rồi, nảy sinh tình cảm khác phái là điều bình thường.” Trẻ được mẹ thông cảm sẽ dần dần biết cách bộc lộ tình cảm của mình một cách đúng đắn.

Gợi ý 2: Hướng dẫn trẻ bày tỏ tình cảm một cách đúng đắn

Mẹ cần hướng dẫn trẻ cách bày tỏ tình cảm sao cho đúng. Ví dụ, khi trẻ bày tỏ tình cảm của mình, không thể không xem xét đến nơi chốn, đối tượng và hậu quả. Không thể tùy tiện muốn nói gì thì nói, khóc cười giận hờn ra sao cũng được, mà cần căn cứ vào tình hình cụ thể để kiểm chế tình cảm của mình.

Trong cuộc sống hàng ngày, mẹ cần rèn cho trẻ biết kiềm chế tình cảm hoặc bộc lộ tình cảm đúng đắn, không giấu diếm trong lòng, cũng không nên bộc lộ tình cảm mà không để ý đến cảm nhận của người khác. Ví dụ, khi nhà có người bị ốm, mọi người đều rất buồn. Nếu trẻ tỏ ra vui vẻ, nhảy nhót, đương nhiên là không thích hợp chút nào. Lúc này, mẹ nên nói với trẻ, đây là cách bộc lộ tình cảm không thích hợp.

Gợi ý 3: Mẹ dạy trẻ một vài cách giải tỏa tình cảm, tâm trạng thích hợp

Giống như người lớn, cuộc sống của trẻ cũng gặp một số chuyện không vừa ý hoặc đau lòng, từ đó có tâm trạng không tốt. Vì thế, mẹ nên cổ vũ trẻ giải tỏa tâm trạng này, dạy trẻ một vài phương pháp bộc lộ tình cảm của mình, ví dụ như viết nhật

ký, chơi thể thao...

Ghi chép dành cho mẹ

Một người có tâm hồn lành mạnh cần biết cách bộc lộ, bày tỏ tình cảm của mình, kịp thời giải tỏa tâm trạng không tốt, như vậy mới càng hoàn thiện bản thân, dễ dàng hòa nhập với xã hội. Mẹ cần sớm hướng dẫn trẻ các phương pháp thích hợp bày tỏ tình cảm của bản thân, vừa giải tỏa được tâm lý không vui, vừa được người khác hiểu, thông cảm hoặc tha thứ, từ đó có mối quan hệ tốt đẹp, vui vẻ với mọi người.

ĐỂ TRẺ HIỂU RẰNG: KÍCH ĐỘNG SẼ LÀM TRẺ MẤT LÍ TRÍ

Có một số trẻ hay bị kích động, khi không vừa ý thì dễ dàng nổi cáu, khi buồn bã thì phờ phạc, buông thả bản thân. Những tình cảm không tốt này sẽ ảnh hưởng đến lý trí và hành vi của trẻ. Bất cứ quyết định và hành động nào trong tâm trạng này đều không đúng đắn, hợp lý. Vì thế, trẻ dễ bị kích động thường rất khó kiềm chế cảm xúc của bản thân, khó hoàn thành một việc nào đó.

Có hai nguyên nhân khiến trẻ dễ bị kích động, đó là yếu tố sinh lý và yếu tố xã hội. Yếu tố sinh lý chỉ sự phát triển hệ thần kinh trung khu của trẻ chưa hoàn thiện, đặc biệt quá trình ức chế và hưng phấn của vỏ đại não chưa cân bằng, vì thế khi lo lắng, kích thích, sẽ dễ dàng bị kích động và khó có thể khống chế được cảm xúc.

Yếu tố xã hội là do cha mẹ luôn làm theo ý trẻ, khiến hành vi kích động của trẻ càng tăng lên. Hoặc cha mẹ quá “bảo vệ” và hạn chế trẻ, không cho phép trẻ chơi đùa với bạn bè, dần dần, trẻ trở nên sống khép kín, dễ hình thành tâm lý “cô độc”, khi gặp việc mà mình không hài lòng là trở nên kích động.

Ngoài ra, những kích thích không tốt của môi trường bên ngoài, ví dụ không khí gia đình căng thẳng, cha mẹ bất đồng trong dạy dỗ con cái, trẻ thiếu tình yêu thương của cha mẹ, hoặc trẻ bị bệnh, bị thương... đều khiến trẻ có những hành vi kích động, chống đối.

Tính tình của bé Dương rất nóng nảy, thô bạo, làm việc cũng rất kích động, thường xuyên không không chế được tình cảm của mình.

Một hôm, Dương và mẹ ra ngoài mua sách. Dương chọn xong mấy cuốn sách, mẹ bảo cậu ra quầy thanh toán.

Dương bước ra, thấy còn phải đợi rất nhiều người, liền giận dữ quay trở lại chỗ mẹ, bực tức ném mạnh sách xuống, nói to: “Không mua nữa, nhiều người thế này thì phải đợi đến bao giờ?”

Mẹ thấy Dương không vui, vội nói: “Được rồi, con ở đây đợi để mẹ đi thanh toán tiền”. Ai ngờ Dương hét lên: “Thanh toán cái gì? Nhiều người như thế, mẹ không phải xếp hàng chắc? Con bảo mẹ không mua là không mua!” Nói xong, cậu quay người bỏ đi, để mẹ đứng đó ngơ ngác...

Con người ai cũng có lúc có tâm trạng không tốt, nhưng nếu không biết kiềm chế, chỉ làm theo sự kích động của mình thì sẽ làm hại đến bản thân và người khác. Điều này đương nhiên không có lợi cho sự trưởng thành lành mạnh của trẻ.

Vì thế, khi trẻ gặp chuyện dễ nổi nóng, kích động, mẹ cần biết cách dẫn dắt, để trẻ bình tĩnh lại, rồi nói với trẻ rằng kích động, thô bạo không thể giải quyết vấn đề, mà còn khiến bản thân mất lý trí, làm tình hình thêm tồi tệ.

Đồng thời, mẹ cũng để trẻ trải nghiệm hậu quả việc kích động của bản thân chúng, ví dụ như làm vỡ đồ, làm tổn thương người khác... Chỉ khi trẻ nhận ra hành động sai của mình thì mới dần dần học cách kiềm chế bản thân.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Bản thân mẹ cũng không được kích động

Muốn thay đổi hành vi của trẻ, bản thân mẹ khi gặp chuyện cũng không được kích động, từ đó giúp trẻ học cách xử lý bình tĩnh của mẹ. Đồng thời cần nhắc nhở trẻ, khi gặp tình huống làm mình giận dữ, hãy nói với bản thân: “Đợi đã nào, bình tĩnh lại đã.”

Hàng ngày, mẹ hãy trò chuyện nhiều với trẻ, tìm ra những vấn đề mà trẻ đang phải đối mặt trong học tập và cuộc sống,

sau đó cùng tìm phương án giải quyết. Thường xuyên được chuyện trò, trẻ sẽ có thói quen suy nghĩ chín chắn, sự kích động cũng giảm dần.

Khi mẹ thấy trẻ tiến bộ, cần kịp thời khuyến khích và khen ngợi trẻ, củng cố hành động tốt của trẻ.

Gợi ý 2: Không thấy trẻ kích động là hòa theo

Một số bà mẹ muốn làm giảm sự kích động của con, thường dùng cách hòa theo con, tuy nhiên cách làm này càng khiến trẻ kích động thêm chứ không giúp giải quyết tận gốc vấn đề.

Vì thế, khi trẻ có hành động thô bạo, kích động, mẹ cần thay đổi sự chú ý của trẻ, rủ trẻ chơi đồ chơi hoặc trò chơi mà chúng thích nhất. Nếu trẻ vẫn làm theo ý mình, mẹ cần bình tĩnh, phớt lờ hoặc mặc kệ để trẻ tự giác ngừng hành động vô lí của mình lại.

Đối với trẻ lớn hơn, chỉ cần không nguy hiểm, mẹ hãy để trẻ trong một phòng khác, nói với trẻ phải ở đó bao nhiêu phút. Chỉ cần nín khóc là có thể ra khỏi đó. Điều cần chú ý là, lúc này mẹ cần để ý quan sát trẻ, nhưng không để trẻ nhìn thấy mẹ.

Gợi ý 3: Không nuông chiều trẻ

Nuông chiều chỉ khiến trẻ càng bướng bỉnh, ích kỷ, ý chí kém cỏi, không biết kiềm chế bản thân mà thôi. Vì thế, hàng ngày mẹ không nên quá nuông chiều trẻ. Khi trẻ yêu cầu không hợp lí, cần từ chối dứt khoát ngay cả khi trẻ gào khóc.

Đồng thời mẹ cũng cần giúp trẻ biết được hành động nào là đúng, hành động nào là sai, hành động nào có lợi hoặc có hại cho bản thân và người khác. Như vậy trẻ sẽ biết kiềm chế cảm xúc, tâm trạng của bản thân mình.

Ghi chép dành cho mẹ

Nóng nảy, thô bạo, kích động, khả năng kiềm chế kém không có lợi cho sự hình thành nhân cách và tâm lí lành mạnh của trẻ. Mẹ nên giúp trẻ khắc phục thói quen kích động, cố vũ trẻ kiềm chế tình cảm của mình. Đồng thời, mẹ cũng cần là tấm gương sáng, để trẻ học hỏi từ bản thân mẹ trong cuộc sống hàng ngày. Mẹ cũng không nên quá

nuông chiều, dung túng trẻ mà cần giúp đỡ trẻ kiểm chế tâm trạng không tốt của mình.

MẸ CẦN DẠY TRẺ BIẾT TÔN TRỌNG NGƯỜI KHÁC

Nhiều người cho rằng, chỉ có đứa trẻ phóng khoáng, cởi mở, tự tin, sau này mới dễ thích nghi với xã hội. Nhưng chuyên gia giáo dục chỉ ra rằng, học cách tôn trọng người khác mới là điều kiện quan trọng giúp trẻ đứng vững trong xã hội. Chỉ khi biết tôn trọng người khác, mới biết nhìn nhận ý kiến của người khác, tiếp nhận sự chỉ bảo của người khác. Trẻ không biết tôn trọng người khác, sẽ không có ai muốn dạy bảo, giáo dục trẻ cả. Nếu có người tốt khuyên nhủ, trẻ cũng không nghe. Trẻ như vậy sẽ rất khó tiến bộ và thành công.

Tôn trọng người khác là thái độ sống lành mạnh, cũng là phẩm chất nhân cách quan trọng trong xã hội hiện đại. Một người biết tôn trọng người khác cũng sẽ được người khác tôn trọng. Người không biết tôn trọng người khác, thực tế cũng không tôn trọng bản thân.

Đương nhiên, phẩm chất này không phải sinh ra đã có, mà đó là kết quả của quá trình giáo dục lâu dài. Vì thế, với tư cách là người thầy đầu tiên của trẻ, mẹ cần nghiêm túc rèn luyện trẻ trở thành người biết tôn trọng mọi người. Chỉ có như vậy, trẻ mới được mọi người yêu mến, tôn trọng. Chỉ có như vậy, trẻ mới thêm tự tin, vui vẻ giao tiếp với mọi người, trở thành người ưu tú, xuất sắc.

Bé Đông hàng ngày không biết tôn trọng người khác, cho dù là bạn học hay thầy cô giáo, thậm chí là người thân, cậu đều có những cử chỉ thất lễ. Ví dụ, cậu thường xuyên chế nhạo, châm chọc mọi người. Có lần, thấy quần áo của bạn Lê dính bẩn, cậu cố ý nói to lên rằng trên người Lê có mùi khiến cô bạn tủi thân khóc òa lên.

Cô giáo phản ánh chuyện này với mẹ Đông, mẹ rất giận. Buổi tối hôm sau, Đông tắm xong thì ngồi nói chuyện với mẹ. Mẹ nghĩ đây là lúc tốt nhất để dạy bảo cậu. Vừa hay nhìn thấy chân Đông rửa chưa sạch, mẹ bèn chê: “Đông ơi, sao chân của con bẩn thế, người khác nhìn thấy khó chịu lắm!” Nói xong, mẹ cố ý tỏ ra khó chịu.

Đông ngại ngùng dùng tay che chân mình lại, đỏ mặt lên và

không nói câu nào. Sau đó mẹ lại nói: “Đông ơi, mẹ nói với con như vậy, con có buồn không?”

Đông không nói gì. Mẹ nói tiếp: “Mẹ biết mẹ nói như vậy, con chắc không vui, vậy con đã từng nghĩ, khi con làm như vậy với người khác, họ có cảm nghĩ gì không? Có phải là rất buồn đúng không? Con đã biết không tôn trọng người khác khiến họ buồn, vậy con không nên làm như vậy nữa, phải không nào?”

Nghe mẹ nói, Đông lặng lẽ gật đầu.

Mẹ nên dạy trẻ hiểu rằng, mỗi người đều có lòng tự trọng. Trong cuộc sống hàng ngày, trong khi giao tiếp với bạn bè, người thân, chúng ta đều cần có thái độ tôn trọng. Cho dù bạn bè hoặc người thân có những hành động không đúng, chúng ta cũng cần thông cảm và tha thứ cho họ. Trong quá trình giao tiếp với mọi người, cần hiểu và tôn trọng nhau, như vậy tình cảm giữa mọi người mới càng thêm sâu đậm. Ngược lại chỉ khiến tình bạn, tình thân càng phai nhạt mà thôi.

Đương nhiên, muốn trẻ học cách tôn trọng người khác, trước hết mẹ nên tôn trọng trẻ.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Mẹ nên học cách tôn trọng trẻ trước

Khi dạy trẻ, mẹ cần học cách tôn trọng trẻ, không nên lúc nào cũng phê bình, mắng mỏ khiến trẻ cảm thấy bị tổn thương. Chỉ khi mẹ tôn trọng trẻ, trẻ mới biết tôn trọng người khác, mới hiểu tầm quan trọng của sự tôn trọng.

Mẹ cần thường xuyên nói chuyện với trẻ, nghiêm túc lắng nghe trẻ nói. Trong cuộc sống, mẹ là tấm gương cho trẻ noi theo. Nếu mẹ coi nhẹ điểm này, trẻ sẽ khó có thể biết tôn trọng người khác.

Ví dụ, mẹ bảo trẻ rót cho mẹ cốc trà. Khi trẻ đưa cho mẹ, mẹ không nói gì, chỉ vừa uống trà vừa đọc báo, hoặc xem tivi. Lúc này, trẻ sẽ học được sự lạnh nhạt, không tôn trọng con cái từ mẹ. Dần dần, trẻ cũng có thái độ đối xử với người khác như vậy.

Ngược lại, mẹ nói: “Con rót giúp mẹ cốc trà nhé.ù” Khi trẻ bưng đến, mẹ nói: “Cảm ơn con ngoan.” Hành động, lời nói của mẹ cho trẻ thấy sự tôn trọng, lần sau trẻ cũng đối xử với người khác như vậy.

Gợi ý 2: Mẹ học cách tôn trọng người khác, là tấm gương cho trẻ

Có một số bà mẹ rất thích nói xấu sau lưng người khác. Đương nhiên, người bị cười nhạo, nói xấu đó không biết, nhưng hành động này của mẹ đã trở thành tấm gương xấu cho trẻ.

Ví dụ, có bà mẹ tỏ thái độ khinh miệt kẻ ăn mày, người nghèo khổ, hoặc có bà mẹ lại đặt biệt hiệu xấu cho người khác. Những hành động thiếu tôn trọng này đều có ảnh hưởng xấu đến trẻ.

Mẹ hãy là tấm gương tốt cho trẻ. Khi giao tiếp với mọi người, hành động, lời nói cử chỉ của mẹ cần văn minh, thái độ chân thành. Nếu mẹ chú ý đến điều này, trẻ sẽ dễ dàng học theo.

Gợi ý 3: Để trẻ trải nghiệm hậu quả không tôn trọng người khác

Thông thường, khi trẻ có hành động hoặc thái độ không tôn trọng người khác, mẹ nên kịp thời phạt trẻ hoặc cấm trẻ không được chơi trò chơi lúc ấy nữa.

Ví dụ, mẹ nói với trẻ: “Hôm nay nếu con không biết tôn trọng người khác, đến tối mẹ sẽ không cho con xem phim hoạt hình nữa.” Mẹ cũng cần có nguyên tắc xử phạt riêng, không nên nói mà không làm.

Ghi chép dành cho mẹ

Tôn trọng người khác là sự tu dưỡng cơ bản của con người. Khi một người không biết tôn trọng người khác, sẽ khó có thể được người khác tôn trọng. Vì thế, tôn trọng người khác chính là tôn trọng bản thân. Ở vấn đề này, mẹ cần là tấm gương sáng cho trẻ, trước tiên tôn trọng trẻ, sau đó giáo dục trẻ tôn trọng người khác. Nếu trẻ có những hành vi không tôn trọng người khác, mẹ cần có sự trừng phạt hợp lý.

DẠY TRẺ BIẾT NGHĨ CHO NGƯỜI

KHÁC

Ý thức luôn coi mình là trung tâm thì ai cũng có, chỉ là có sự khác biệt về mức độ và tốc độ phát triển mà thôi. Nếu một đứa trẻ có ý thức cái tôi quá cao, thậm chí đến 6-7 tuổi vẫn chỉ biết đến bản thân thì đã trở thành vấn đề nghiêm trọng. Những đứa trẻ này thông thường chỉ coi trọng nhu cầu và lợi ích của bản thân, không chấp nhận quan điểm của người khác. Trước những thông tin trái với hiểu biết của mình, trẻ sẽ không thể chấp nhận, vì trẻ không hiểu, ngoài quan điểm của bản thân mình, còn có thể có quan điểm khác. Trẻ cho rằng hoạt động tâm lý của người khác hoàn toàn giống mình.

Trẻ có biểu hiện như vậy là vì khi gặp vấn đề không biết thay đổi cách suy nghĩ, không đứng ở góc độ của người khác để suy nghĩ. Khả năng thay đổi suy nghĩ là một trong những yếu tố cần thiết trong hoạt động giao tiếp. Nếu trẻ không biết thay đổi địa vị để suy nghĩ sẽ dễ dẫn đến ích kỷ, bướng bỉnh, khó có thể giao tiếp bình thường với mọi người, thậm chí ảnh hưởng đến cả cuộc đời của trẻ.

Lam luôn cho mình là đúng, không bao giờ biết nghĩ cho người khác.

Trong bữa ăn hôm đó, Lam lại giống mọi ngày, vừa ăn vừa chơi, ăn vài miếng lại chạy vài vòng, sau đó mới trở lại ăn tiếp. Mẹ thấy thế, liền gọi Lam vào bàn và nói: “Lam ơi, nếu sau này con làm mẹ, con của con khi ăn cũng chạy nhảy nghịch ngợm giống như con, con thấy thế nào? Con sẽ làm thế nào?”

Lam nghe xong, ngẩn người, xấu hổ cười. Cô bé vội vàng ngồi xuống tiếp tục ăn cơm, Mặc dù Lam vẫn không thể kiềm chế bản thân, thỉnh thoảng lại chạy đi, nhưng ngay lập tức ý thức được lỗi của mình, còn nói: “Ôi, lại quên rồi.” Chứ không bướng bỉnh, cố chấp như trước nữa.

Có lúc, cô bé không thể kiềm chế được sự thèm thuồng của mình, ăn trước cả nhà, mẹ lại nói: “Nếu cha mẹ cũng ăn trước những món mình thích giống như con, không cho con ăn nữa, con có vui không?”

Dưới sự dẫn dắt của mẹ, Lam đã bắt đầu biết đặt mình vào vị trí của người khác để suy nghĩ. Dần dần, cô bé thay đổi hẳn, không còn bướng bỉnh và luôn cho mình đúng nữa.

Khi trẻ bướng bỉnh, hoặc gặp một vài vấn đề không thể giải quyết, mẹ nên gợi ý để thử trẻ đứng ở góc độ của người khác suy nghĩ vấn đề và

cảm nhận của người khác. Nếu khuyên bảo mà trẻ không nghe, mẹ có thể lấy ví dụ cụ thể, dùng cách hoán đổi, đặt trẻ vào vị trí người khác để trẻ suy nghĩ, hiệu quả sẽ cao hơn.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Hướng dẫn trẻ cảm nhận nhu cầu của người khác

Thông thường, mỗi đứa trẻ đều hi vọng người khác đáp ứng nhu cầu của mình mà rất ít khi biết đến người khác cũng có nhu cầu. Nếu mẹ không kịp thời chỉ bảo, trẻ sẽ trở nên ích kỷ, điều này không có lợi cho việc phát triển tính cách lành mạnh ở trẻ.

Vì thế, mẹ cần hướng dẫn trẻ học cách trải nghiệm cảm nhận và nhu cầu của người khác: Nếu trẻ ở địa vị của người khác thì sẽ nghĩ thế nào, sẽ làm thế nào? Như vậy, trẻ mới dần dần học cách hiểu người khác, từ đó không còn tính ích kỷ nữa.

Gợi ý 2: Cùng chơi trò chơi thay đổi vai với trẻ

Khi trẻ còn nhỏ, mẹ hãy giúp trẻ học cách thay đổi suy nghĩ bằng cách thường xuyên chơi trò thay đổi vai, trong trò chơi, trẻ sẽ cảm nhận được suy nghĩ của người khác, rèn luyện khả năng suy nghĩ đến người khác của trẻ.

Ví dụ, khi trẻ không nghe lời, mẹ có thể để trẻ đóng vai mẹ, mẹ diễn vai trẻ, sau đó, “trẻ” không nghe lời, để “mẹ” dạy dỗ. Qua trò chơi, trẻ sẽ dần dần cảm nhận được suy nghĩ của mẹ, từ đó học cách đứng ở góc độ của mẹ suy nghĩ vấn đề, trở nên ngoan ngoãn hơn.

Gợi ý 3: Hướng dẫn trẻ tránh xa tính ích kỷ

Một khi đã có tính ích kỷ, trẻ sẽ chỉ biết nghĩ cho bản thân, không nghĩ đến cảm nhận của người khác. Một đứa trẻ như vậy rất khó nhận được sự giúp đỡ của bạn bè và người khác, vì thế dễ trở nên cô đơn, thất bại. Hàng ngày, mẹ cần giúp trẻ hiểu tác hại của tính ích kỷ, giúp trẻ tránh xa tính cách không tốt này, sống khoan dung, độ lượng, biết nghĩ cho người khác.

Ghi chép dành cho mẹ

Sự hạn chế về độ tuổi và khả năng nhận thức khiến trẻ chưa ý thức rõ những hậu quả của hành động của mình, vì vậy mẹ có thể thông qua nhiều trò chơi và những sự việc hàng ngày hướng dẫn trẻ biết suy nghĩ cho người khác, đứng ở góc độ của người khác để đánh giá vấn đề. Khi trẻ biết làm như vậy, sẽ dần dần hiểu người khác, thay đổi tính ích kỷ, bướng bỉnh của bản thân và sống vui vẻ hòa đồng với mọi người hơn.

KHOAN DUNG VỚI MỌI NGƯỜI CHÍNH LÀ ĐỐI XỬ TỐT VỚI BẢN THÂN MÌNH

Người có tính khoan dung có thể dễ dàng hóa giải mâu thuẫn, sống hòa thuận với mọi người. Khoan dung cũng thể hiện sự tu dưỡng đạo đức và lối sống đẹp của con người, cho thấy suy nghĩ sâu sắc. Nhìn nhược điểm của người khác bằng con mắt bao dung sẽ khiến chúng ta có mối quan hệ hài hòa, êm đẹp. Khoan dung với sở trường của người khác, khiến chúng ta không ngừng học tập và không ngừng tiến bộ.

Tuy nhiên đa số trẻ em hiện nay đều coi mình là trung tâm, luôn nghĩ đến bản thân mà không biết quan tâm đến người khác. Nếu người khác làm sai chuyện gì, chúng rất khó tha thứ, thậm chí chỉ để ý đến nhược điểm của họ. Có một số trẻ khi nảy sinh mâu thuẫn với bạn bè, về nhà chỉ kể với mẹ bạn học đã sai như thế nào, mình đã làm đúng thế nào. Lúc này mẹ cần có cái nhìn thấu đáo, vì để xảy ra việc không hay, phải chăng con mình cũng có điểm không đúng?

Mẹ nên dạy trẻ không nên so đo tính toán, luôn luôn cảm thấy người khác không đúng, đôi khi cần “lùi một bước để thấy trời cao, đất rộng”. Cần học cách đối xử tốt với người khác. Khoan dung không có nghĩa là bản thân yếu đuối, mà là sự độ lượng cần có trong cuộc sống.

Khi đi học về, Tú có vẻ không vui, mẹ liền hỏi em tại sao. Hóa ra, hôm đó, cậu bạn Vương cùng lớp mượn Tú chiếc bút chì, nhưng không cẩn thận làm mất, khiến Tú không có bút

chì viết bài. Nhưng Vương lại không thềm xin lỗi Tú, vì thế cô bé thấy Vương làm thế không đúng chút nào.

Mẹ nghe xong, hỏi Tú: “Vậy hôm nay con không có bút chì viết, có ảnh hưởng đến việc học bài không?”

“Không ạ, con mượn bạn khác bút, dùng xong trả lại bạn rồi ạ.” Tú nói.

“Ồ, như vậy à. Nếu không ảnh hưởng đến bài học của con, con hãy tha thứ cho bạn Vương đi nhé. Bạn ấy cũng không cố ý làm mất bút của con mà, chắc cũng quên “xin lỗi” con nữa, con không nên so đo với bạn ấy làm gì, đúng không nào?”

Tú nghe mẹ nói, cảm thấy rất có lí, không còn bực tức nữa.

Có người hỏi Edison rằng ông đã nghĩ gì khi bị nhân viên phục vụ tàu làm điếc tai. Câu trả lời của ông đều khiến mọi người ngạc nhiên: Edison không hề mắng mỏ người nhân viên phục vụ tàu, mà còn trả lời phóng viên với giọng hài hước: “Tôi phải cảm ơn anh ta vì đã cho tôi một môi trường sống không có tiếng ồn, để tôi được tập trung hoàn toàn vào việc thí nghiệm, phát minh!” Edison không chỉ đối xử khoan dung với nhân viên phục vụ tàu, mà còn tìm ra động lực sáng tạo phát minh trong hoàn cảnh khó khăn đó. Có thể thấy, khoan dung với người khác đồng nghĩa với việc đối xử tốt với bản thân, để bản thân không khổ sở với việc oán hận người khác. Khi chúng ta sống khoan dung, không báo thù, so đo tính toán với mọi người, chúng ta cũng sẽ được người khác tôn trọng và yêu mến, bản thân lại càng có nhiều bạn và những mối quan hệ tốt đẹp hơn.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Để trẻ hiểu rằng ai cũng có nhược điểm

Mẹ cần dạy trẻ hiểu rằng: Bất cứ ai cũng có nhược điểm và lỗi lầm. Đối với những nhược điểm của bạn bè, hoặc những việc làm của người bạn trong lúc tâm trạng không vui, trẻ không nên so đo. Khoan dung, tha thứ và hiểu người khác sẽ khiến bản thân cảm thấy tốt đẹp hơn.

Gợi ý 2: Không truyền thói xấu cho trẻ

Để bồi dưỡng lòng khoan dung cho trẻ, mẹ không nên dùng ánh mắt, hành động, lời nói nói xấu người khác trước mặt trẻ, như vậy sẽ khiến trẻ có tâm lí đánh giá không tốt về người khác.

Ngược lại, mẹ cần khen ngợi ưu điểm của mọi người, để trẻ hiểu rằng ai cũng có ưu điểm riêng, ngăn chặn việc nảy sinh tư tưởng mình là trung tâm ở trẻ.

Gợi ý 3: Khuyến khích trẻ giao tiếp với nhiều bạn bè

Lòng khoan dung của trẻ thường được bồi dưỡng trong cuộc sống. Chỉ có thường xuyên giao tiếp với mọi người, trẻ mới phát hiện được ưu điểm và nhược điểm của từng người, mới học cách khoan dung với lỗi lầm của người khác, sống hòa thuận, vui vẻ với mọi người.

Ghi chép dành cho mẹ

Chỉ có trẻ biết khoan dung, mới hiểu và tôn trọng người khác, mới được mọi người yêu mến. Mẹ cần là tấm gương tốt cho trẻ, cổ vũ trẻ khoan dung với lỗi lầm của người khác, giao tiếp nhiều với bạn bè, học cách là một người có tấm lòng quảng đại, khoan dung.

Những biện pháp bồi dưỡng thói quen tốt cho trẻ

Những thói quen tốt sẽ là yếu tố có lợi cho quá trình trưởng thành của con người; ngược lại, thói quen xấu sẽ là chướng ngại ngăn bước con người tiến tới đích thành công. Những thói quen tốt cần được bồi dưỡng từ khi trẻ còn nhỏ, đừng đợi tới khi trẻ đã lớn, đã hình thành nên nhiều thói quen xấu, lúc ấy mới vội vàng sửa chữa thì đã quá muộn. Là người thầy đầu tiên của con, mẹ hãy chú ý rèn luyện cho con những thói quen tốt ngay từ nhỏ, từ trong cuộc sống hàng ngày, để chúng trở thành động lực đưa con đến với một tương lai tươi sáng.

DẠY TRẺ BIẾT TẬN DỤNG TỐI ĐA THỜI GIAN

Thời gian là tài nguyên quý hiếm nhất trên thế giới, không có thứ gì thay thế được và cũng không thể trở lại được. Dạy trẻ biết tận dụng thời gian tuyệt đối, bồi dưỡng khái niệm thời gian cho trẻ là việc làm có ích cho cả cuộc đời trẻ.

Vì thế, mẹ cần bồi dưỡng ý thức về thời gian cho trẻ từ nhỏ, để trẻ biết trân trọng thời gian, học cách quản lý thời gian, trở thành người chủ thực sự của thời gian.

Tùng có một tật xấu đó là tính tùy tiện và không có kế hoạch. Ví dụ, một buổi tối, cậu có ba môn cần phải ôn tập là tiếng Anh, toán và tiếng Việt, nhưng cậu nghĩ ra môn nào là làm môn ấy. Lúc thì lấy toán ra làm, làm được một hai đề, thấy khó lại bỏ đó, đổi sang tiếng Anh, học thuộc từ mới một lúc, thấy khó, lại đổi sang học tiếng Việt. Tùng bận rộn cả buổi tối, môn nào cũng học một chút, chỉ là “cuối ngựa xem hoa” nên không đem lại được hiệu quả gì.

Ngoài ra, Tùng còn thường xuyên không tập trung chú ý. Đọc sách, viết bài luôn đeo tai nghe nhạc, không ngừng lắc lư, chớp mắt, khoa chân múa tay, bên ngoài có tiếng động gì cũng đồng tai lắng nghe rất lâu.

Mỗi buổi tối, Tùng ngồi học ba tiếng, nhưng mẹ biết thời gian học thực sự của Tùng chỉ khoảng một tiếng, còn lại đều lãng phí thời gian vào những việc không đâu.

Dạy trẻ biết trân trọng thời gian, tận dụng thời gian triệt để không phải là việc dễ dàng, vì trẻ còn nhỏ, chưa hiểu được khái niệm cụ thể về thời gian, càng không hiểu được sinh mệnh chỉ có một lần. Khi đến tuổi thiếu niên, tư duy trừu tượng của trẻ mới phát triển, ý thức cá nhân rõ ràng hơn, trẻ mới dần dần hiểu được tính vô hạn của thời gian và tính hữu hạn của cuộc sống con người. Nhưng mẹ không nên đợi đến khi trẻ lớn, mà cần rèn cho trẻ biết trân trọng thời gian ngay từ nhỏ. Mẹ có thể thông qua những việc nhỏ hàng ngày để trẻ dần hiểu khái niệm, đặc điểm thời gian.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Hướng dẫn cách bố trí thời gian cho trẻ

Do còn nhỏ tuổi, trẻ chưa có khái niệm thời gian, làm việc gì cũng không có kế hoạch, hiệu suất thấp. Mẹ cần nhấn nại hướng dẫn trẻ, ví dụ khi trẻ làm bài tập, trước tiên cần làm hết bài tập trong sách, sau đó đến bài học thuộc lòng, không lè mề, làm xong có thể xem ti vi hoặc chơi trò chơi. Được mẹ thúc giục, trẻ sẽ hoàn thành bài tập theo quy định. Dần dần, hiệu suất của trẻ cũng được nâng cao.

Gợi ý 2: Để trẻ làm những việc quan trọng, tốn nhiều sức nhất khi trẻ đang hăng hái

Muốn trẻ tận dụng thời gian triệt để, cách tốt nhất là để trẻ dùng trí não, thể lực tốt nhất của mình để làm những việc quan trọng, tốn nhiều năng lượng và thể lực nhất.

Một số bác sĩ qua quan sát đã chứng minh: Cơ thể bình thường của con người trong một ngày có ba lần thay đổi, vì thế đầu óc của con người vào buổi sáng và buổi tối khá linh hoạt, buổi chiều thường ở vào trạng thái buồn ngủ, từ 6h đến 8h tối là khoảng thời gian nhiệt độ cơ thể lên cao nhất, nhiều người cảm thấy mệt mỏi, tinh thần học tập thấp. Vì thế, mẹ cần để trẻ học những kiến thức khó trong thời gian có hiệu suất cao nhất, dùng thời gian còn lại để làm những việc khác.

Gợi ý 3: Đặt thời gian biểu làm việc, nghỉ ngơi cho trẻ

Hãy cùng trẻ thảo luận để đặt ra thời gian biểu học tập, nghỉ ngơi cho trẻ, ví dụ 6h dậy, 7h đi học, 9h tối đi ngủ... Cần thực hiện thời gian biểu một cách nghiêm túc, không thả lỏng cho dù là vào thời điểm cuối tuần. Ban đầu, trẻ có thể chưa chấp hành tốt. Ví dụ, thời gian thức dậy, đi ngủ sẽ kéo dài ra thêm, nếu mẹ thúc giục là sẽ nổi cáu. Lúc này, mẹ không được nhượng bộ mà càng phải nghiêm khắc với trẻ. Dần dần, trẻ sẽ có thói quen tốt trong việc học tập và nghỉ ngơi.

Ghi chép dành cho mẹ

Tận dụng thời gian một cách hợp lý, có hiệu quả sẽ chiến thắng thời gian, chủ động trong việc sống và học tập. Hàng ngày, mẹ cần dạy trẻ nhận biết tầm quan trọng của thời gian, thúc giục trẻ tận dụng thời gian hợp lý, cũng có thể đặt thời gian biểu cho trẻ, yêu cầu trẻ nghiêm túc thực hiện. Dần dần, trẻ sẽ hình thành thói quen tốt.

GIÚP TRẺ HÌNH THÀNH THÓI QUEN TIẾT KIỆM

Cuộc sống ngày nay đã đủ đầy, khấm khá hơn xưa rất nhiều, nên một số bà mẹ quan niệm rằng không còn cần phải tiết kiệm nữa. Đặc biệt là

đôi với trẻ, không thể quá “tần tiện”. Thậm chí có người còn sai lầm cho rằng, tiết kiệm là việc của những nhà nghèo. Do vậy, không ít người chiều theo mọi ý thích của con cái, khiến con hình thành thói quen lãng phí, lười biếng.

Tiết kiệm là thói quen rất tốt. Bồi dưỡng và hình thành cho trẻ thói quen này từ nhỏ, sẽ có ích cho cả cuộc đời trẻ.

Đương nhiên, muốn bồi dưỡng thói quen tiết kiệm cho trẻ, bản thân mẹ cần đề cao ý thức tiết kiệm, là tấm gương tốt giúp trẻ tích lũy kinh nghiệm, biện pháp tiết kiệm. Như vậy trẻ mới có hành động tiết kiệm tự giác.

Oanh năm nay 9 tuổi, cô bé có rất nhiều ưu điểm tốt, nhưng lại có tật xấu là không tiết kiệm, lãng phí, thường xuyên mua sắm bừa bãi theo ý thích. Một hôm, khi mẹ đón Oanh về nhà thì nhìn thấy một ông lão đang bán báo ở cửa nhà. Mẹ rút tiền đưa cho Oanh mua 10 tờ báo.

Oanh mua về, mẹ nói với cô bé: “Con hãy bán những tờ báo này với giá mua vào, xem có thể bán dễ dàng không?” Với sự ủng hộ và giúp đỡ của mẹ, Oanh cũng phải mất rất nhiều công sức mới bán hết 10 tờ báo. Sau đó, mẹ bảo cô bé đến hỏi ông lão bán báo xem bán một tờ báo lãi bao nhiêu.

Sau đó Oanh được biết ông lão chỉ kiếm được vài đồng lãi khi bán một tờ báo. Cô bé nhẩm tính, mất nhiều thời gian như vậy mới kiếm được vài đồng, hơn nữa lại rất mất sức. “Mẹ ơi, sau này con sẽ không tiêu tiền bừa bãi nữa, kiếm tiền không dễ dàng chút nào cả.” Mẹ thấy con gái đã nhận ra lỗi của mình nên khen ngợi con. Từ đó về sau, Oanh đã biết tiêu tiền tiết kiệm hơn.

“Làm khi lành để dành khi đau” - câu thành ngữ nhắc nhở chúng ta cho dù sống trong điều kiện nào cũng cần tiết kiệm. Nếu vì kinh tế no đủ mà tự cho phép mình sống xa hoa lãng phí thì cũng có một ngày tiêu hết tiền bạc mà thôi.

Vì thế, mẹ cần làm tấm gương tốt cho trẻ, nhắc nhở trẻ có ý thức tiết kiệm, hình thành thói quen tốt.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Mẹ là tấm gương tiết kiệm cho trẻ học tập

Mẹ là tấm gương tốt nhất, cũng là người thầy tốt nhất của trẻ, những hành động đầu tiên của trẻ đều bắt chước từ mẹ. Vì thế, cho dù hoàn cảnh gia đình khá giả hay nghèo khổ, mẹ đều cần rèn luyện bản thân sống cần kiệm, mộc mạc, trân trọng đồ ăn thức uống, tiết kiệm điện nước... điều này có tác dụng rất tốt cho sự phát triển tính cách của trẻ.

Gợi ý 2: Dạy trẻ yêu quý đồ vật, không lãng phí

Hãy thông qua các câu chuyện, bộ phim, giúp trẻ hiểu được mọi đồ vật đều không phải dễ dàng mà có, chúng đều là thành quả của biết bao mồ hôi công sức, lãng phí là không trân trọng thành quả lao động của những người đã tạo ra chúng. Nếu điều kiện cho phép, mẹ có thể cho trẻ tham gia các hoạt động tham quan công xưởng, quá trình lao động sản xuất của cô chú công nhân, các bác nông dân... để trẻ cảm nhận sự vất vả của lao động, từ đó biết sống tiết kiệm.

Gợi ý 3: Giúp trẻ học tính tiết kiệm từ những công việc nhỏ

Mẹ cần thường xuyên giám sát trẻ, dạy trẻ biết sử dụng tiết kiệm đồ dùng học tập, không vì viết sai một chữ mà lãng phí cả trang giấy; hoặc không nên thường xuyên thay hộp bút, cặp sách... Đồng thời, trong cuộc sống hàng ngày cũng biết tiết kiệm: Tắt điện khi không dùng đến, bảo vệ quần áo, sách vở, đồ dùng hàng ngày... Không nên đua đòi mặc hàng hiệu, hàng đắt tiền, chỉ cần mặc gọn gàng, sạch sẽ là được.

Ghi chép dành cho mẹ

So bì mù quáng, không biết tiết kiệm chỉ khiến trẻ hình thành thói quen sống lãng phí, không có lợi cho sự trưởng thành và phát triển trong tương lai của trẻ. Mẹ cần là tấm gương tốt, giúp trẻ hình thành ý thức, thói quen tiết kiệm. Đồng thời, cần cổ vũ trẻ tham gia các hoạt động xã hội, đoàn thể, để trẻ cảm nhận được nỗi vất vả, hiểu được sự khó khăn của việc lao động kiếm tiền, từ đó có ý thức tiết kiệm hơn.

Bồi dưỡng thói quen làm việc có kế hoạch cho trẻ

Hãy thử quan sát, con bạn có từng như thế này không? Khi ngủ dậy thì không tìm thấy bút tất của mình đâu, trước giờ đi học không tìm thấy dụng cụ học tập đâu, khi làm bài tập thì không biết bút chì, cục tẩy vứt ở

đâu... Đây là những biểu hiện của trẻ làm việc không có kế hoạch và sự sắp xếp.

Đối với một người, làm việc có kế hoạch không chỉ là thói quen tốt, mà còn phản ánh thái độ làm việc của người đó, vì thế đó cũng là nhân tố quan trọng quyết định sự thành bại của con người. Đối với trẻ, làm việc có kế hoạch cũng quan trọng như vậy. Nếu trẻ làm việc không có kế hoạch, chứng tỏ khả năng tư duy logic của trẻ không cao, xử lý vấn đề thiếu tính hệ thống. Nếu không được bồi dưỡng và uốn nắn, trẻ làm việc gì cũng nhanh ẩu đoảng, lỗ mẫn, sau này lớn lên sẽ sống không có quy củ, kế hoạch và vì thế sẽ khó đạt được thành công.

Phi làm việc gì cũng thiếu sự sắp xếp và kế hoạch, nghĩ cái gì là làm cái đó, chưa được ba phút đã muốn làm việc khác. Kết quả mọi việc cậu làm đều lộn xộn, lung tung và chẳng làm việc nào tốt cả.

Mẹ Phi thật sự lo lắng và cảm thấy cần dạy cậu học cách tư duy có hệ thống, làm gọn gàng những việc trong ngày, sau đó đặt kế hoạch trước và làm việc theo kế hoạch mới được.

Vì thế, mỗi ngày trước khi đi ngủ, mẹ đến phòng của Phi, hỏi cậu cần chuẩn bị những gì vào ngày mai. Lúc đầu, Phi lắc đầu nói: “Để ngày mai hãy hay mà mẹ.” Mẹ kiên quyết: “Ngày mai không được đâu con, hôm nay phải sắp xếp gọn đã, ngày mai có việc của ngày mai.” Nghe lời mẹ, Phi bắt đầu ghi nhớ, nhưng nhớ được việc này thì lại quên việc kia. Mẹ thấy thế liền bảo: “Thế này nhé, mẹ giúp con đặt kế hoạch trước, sau đó tối ngày mai con làm theo kế hoạch của mẹ và đặt kế hoạch cho ngày hôm sau.”

Ngày hôm sau, dưới sự thúc giục của mẹ, Phi đã có kế hoạch làm việc của ngày hôm đó. Buổi tối, khi đi ngủ, mẹ lại cùng Phi sắp xếp kế hoạch ngày hôm sau.

Sau đó, Phi dần hình thành thói quen trước khi đi ngủ đặt kế hoạch cho ngày hôm sau, sau đó làm theo rất trình tự. Bây giờ, cậu không còn bị mẹ nhắc nhở nữa.

Làm việc có kế hoạch là thói quen tốt trong công việc, học tập và cuộc sống, là thái độ sống tích cực của con người. Làm việc có kế hoạch đối với trẻ vô cùng quan trọng, nó giúp trẻ xử lý các vấn đề trong cuộc sống và học tập một cách gọn gàng. Người làm việc không gọn gàng, không có kế hoạch thì cũng không thể học và làm việc tốt. Nếu lớn lên trẻ vẫn làm việc không có kế hoạch như vậy sẽ khó đạt được thành công. Vì thế, mẹ nên bồi dưỡng và dạy trẻ thói quen tốt này ngay từ nhỏ.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Cùng trẻ đặt ra kế hoạch

Muốn trẻ học cách đặt kế hoạch làm việc, mẹ có thể cùng bàn bạc với trẻ. Ví dụ, mẹ cùng trẻ đặt kế hoạch đi chơi trong kì nghỉ lễ 30-4 và 1-5, ngày đầu tiên làm gì, ngày thứ hai làm gì... đồng thời trưng cầu ý kiến của trẻ. Nếu trẻ sắp xếp hợp lí, hãy làm theo sự sắp xếp của trẻ.

Sự rèn luyện mang tính thực tế này sẽ bồi dưỡng thói quen làm việc có kế hoạch cho trẻ, không chỉ giúp trẻ hiểu được tầm quan trọng của kế hoạch, mà còn cổ vũ trẻ học cách sắp xếp việc của mình.

Gợi ý 2: Hướng dẫn trẻ từng bước hoàn thành kế hoạch

Sau khi đặt kế hoạch, mẹ cần nói với trẻ không nên vội vàng, cần làm theo kế hoạch từng bước, không tùy tiện thay đổi kế hoạch, cũng không bỏ dở giữa chừng.

Đối với trẻ còn nhỏ, mẹ có thể yêu cầu trẻ tự lấy đồ chơi, sau đó cất gọn gàng. Đối với trẻ lớn hơn, mẹ yêu cầu trẻ làm việc gì cũng cần có trách nhiệm, nắm bắt tiến độ. Dần dần, trẻ sẽ học cách sắp xếp hoạt động của mình hợp lí.

Gợi ý 3: Cổ vũ trẻ kiểm tra kết quả kế hoạch đã đặt ra

Khả năng kiểm chế của trẻ còn kém, vì vậy mẹ nên kịp thời đốc thúc trẻ hoàn thành kế hoạch, đồng thời kiểm tra chất lượng hoàn thành. Ví dụ, “Học theo thời gian quy định”, “Chơi theo thời gian quy định”, trước khi trẻ ngủ 10 phút để trẻ xâu chuỗi các hoạt động trong ngày: “Hôm nay làm xong những việc gì?”, “Hôm nay việc thú vị nhất là gì?”..., để trẻ hình thành thói quen tự giác hoàn thành nhiệm vụ theo kế hoạch.

Ghi chép dành cho mẹ

Làm việc có kế hoạch không chỉ giúp trẻ sắp xếp cuộc sống của mình trật tự, ngăn nắp, mà còn giúp trẻ học và xử lí mọi việc tốt hơn. Ở giai đoạn bắt đầu, mẹ cần cùng trẻ đặt ra kế hoạch, sau đó giám sát và đốc thúc trẻ làm theo. Sau

khi trẻ hoàn thành, cần tiến hành tổng kết, từ đó giúp trẻ biết đặt kế hoạch đối với mỗi việc của mình.

BỒI ĐÁP TÌNH YÊU ĐỌC SÁCH

Đọc sách giúp trẻ mở cánh cửa hạnh phúc, đọc sách cũng là cách tốt nhất giúp trẻ trưởng thành. Qua việc đọc nhiều sách, trẻ biết tu dưỡng tâm hồn, làm phong phú nội tâm, tích lũy kiến thức, học cách đối nhân xử thế... Tóm lại, đọc sách mang lại cho con người nguồn tri thức và niềm vui vô tận.

Nếu trẻ thích đọc sách thì thời gian rảnh rỗi của trẻ có thể dùng vào việc đọc sách, trẻ sẽ không lãng phí thời gian làm những việc vô bổ như: Chơi điện tử, xem ti vi...

Có một số trẻ có đam mê đọc sách ngay từ nhỏ, có một số trẻ cần được mẹ hướng dẫn mới có hứng thú đọc sách. Vì thế, đối với những trẻ không ham đọc sách, mẹ cần hướng dẫn trẻ thể nghiệm niềm vui khi đọc sách, kích thích tính tích cực của trẻ.

Hàn là cậu bé không thích đọc sách, ngày nào mẹ cũng bảo cậu đọc sách, nhưng cậu lại tìm rất nhiều lí do để thoái thác. Tuy nhiên, Hàn lại rất nhiệt tình giúp đỡ người khác, vì thế, mẹ quyết định dùng ưu điểm này để bồi đắp cho cậu tình yêu với sách.

Một hôm, mẹ mua một cuốn sách rất thú vị, sau đó đưa cho Hàn và nói: “Mẹ phải nấu cơm bây giờ, nhưng mẹ lại rất muốn biết nội dung cuốn sách thế nào, vậy con đọc cho mẹ nghe nhé!” Hàn nghe xong, vui vẻ nhận lời.

Và thế là, mẹ nấu cơm, Hàn ngồi bên cạnh đọc truyện cho mẹ nghe. Hàn phát hiện ra, những câu chuyện trong cuốn sách thật thú vị, vì thế, cậu càng say sưa, đọc một mạch hết cả cuốn sách.

Từ đó về sau, Hàn cảm thấy đọc sách cũng là một chuyện thú vị, vì thế, cậu thường xuyên nhờ mẹ mua giúp những cuốn sách hay và đọc say sưa.

Nhiều lúc, trẻ không có hứng thú đọc sách là vì không thực sự chăm chú đọc. Nếu mẹ có thể khiến trẻ dành thời gian nghiêm túc đọc những cuốn sách hay, trẻ sẽ cảm nhận được sự thú vị trong đó, từ đó hình thành thói quen đọc sách. Đọc sách có lợi cho suy nghĩ, giống như vận

động có lợi cho cơ thể vậy. Có một nhà văn đã nói: “Đọc sách càng nhiều, tinh thần càng lành mạnh và dũng cảm.” Vì thế, mẹ cần hướng dẫn trẻ đọc nhiều sách hay, giúp trẻ tiếp thu tình cảm phong phú từ những cuốn sách.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Tạo ra không khí đọc sách tốt

Mẹ cần cố gắng tạo cho trẻ môi trường đọc sách tốt, nuôi dưỡng tình yêu đọc sách của trẻ. Ví dụ, dành riêng cho trẻ một không gian đọc sách thoải mái, yên tĩnh.

Đồng thời, mẹ cũng cần thường xuyên cùng trẻ đến phòng đọc sách, khi trẻ đọc xong một cuốn sách, mẹ có thể gợi ý trẻ phát biểu cảm tưởng, hoặc thuật lại một vài tình tiết và nội dung mà trẻ cảm thấy thú vị, cùng trải nghiệm niềm vui đọc sách. Như vậy trẻ sẽ thấy thích đọc sách hơn.

Gợi ý 2: Chọn lựa những cuốn sách phù hợp với trẻ

Một số trẻ thích đọc sách, nhưng lại không biết chọn sách, thường thấy sách gì là đọc sách đó. Những cuốn sách hay có ảnh hưởng tích cực đến cuộc sống con người và những cuốn sách dở có thể phá hoại nhân cách con người. Việc đọc sách một cách thiếu sự chọn lọc sẽ rất nguy hại với sự trưởng thành lành mạnh tâm hồn, thể chất trẻ. Vì vậy, mẹ cần chọn cho trẻ những cuốn sách thích hợp, có ý thức hướng dẫn trẻ đọc những cuốn sách về đạo đức, danh nhân, có ý nghĩa giáo dục...

Gợi ý 3: Thường xuyên đưa trẻ đến thư viện hoặc hiệu sách

Mẹ nên dành thời gian đưa trẻ đến thư viện hoặc hiệu sách, để trẻ cảm nhận được sự rộng lớn, vô hạn của kiến thức. Nếu mẹ thường xuyên mua hoặc mượn cho trẻ những cuốn sách phù hợp, dần dần sẽ làm tăng kiến thức, mở rộng vốn hiểu biết cho trẻ.

Tuy nhiên, khi mua sách cần cho trẻ quyền tự chủ nhất định, không nên chỉ chọn sách theo hứng thú của mẹ. Tốt nhất hãy làm cho trẻ một chiếc thẻ mượn sách ở thư viện, như vậy trẻ sẽ được đọc nhiều sách mà không mất quá nhiều chi phí.

Ghi chép dành cho mẹ

Thói quen đọc sách giúp rèn tính tự giác, nâng cao khả năng đọc hiểu của trẻ, biến mỗi cuốn sách thành người bạn tốt của trẻ. Mẹ cũng cần tạo ra môi trường đọc sách tốt cho trẻ để kích thích hứng thú đọc sách của trẻ. Đồng thời, nên thường xuyên dẫn trẻ đến thư viện hoặc các nhà sách, để trẻ cảm nhận sự vô hạn của kiến thức, cổ vũ trẻ tích cực học hỏi, tìm tòi, trở thành người giàu tri thức.

TRẺ LÀM VIỆC LÈ MÈ, CHẬM CHẠP CÓ THỂ LÀ DO MẸ “DẠY” NÊN

Trong cuộc sống thực tế, chúng ta thường bắt gặp cảnh trẻ làm việc lè mè, đến nỗi có bà mẹ còn lầm tưởng trí não con mình “có vấn đề”. Ngoài một số ít thật sự gặp vấn đề, đa số trẻ có biểu hiện lè mè như vậy không phải vì “ngốc nghếch”, mà do hai yếu tố: Một là chân tay hậu đậu, làm việc chưa quen, chưa thành thạo; hai là ý thức tiết kiệm thời gian của trẻ kém, trẻ làm việc lè mè mà không thấy sốt ruột.

Ngoài ra, hành vi chậm chạp của trẻ cũng có liên quan đến mẹ. Có bà mẹ hàng ngày làm việc gì cũng chậm chạp, vì thế trẻ cũng bị ảnh hưởng, khi làm việc cũng không tập trung, chậm chạp. Vì thế, khi phát hiện trẻ làm việc lè mè, mẹ cần kiểm điểm lại hành vi của mình đã đúng hay chưa, để luôn là tấm gương tốt cho con.

Bé Bảo sắp vào lớp 1, nhưng làm việc gì cũng chậm chạp. Từ việc mặc quần áo, ăn cơm, viết chữ, vẽ tranh, chơi trò chơi, bé đều không hoàn thành đúng giờ, thường quên một số việc cần làm. Mỗi lần phải chuẩn bị kỹ một việc gì đó, ví dụ: Đi học, tắm gội, thăm người thân... nếu mẹ không giục: “Bảo, đi nào!”, thì cậu sẽ không bao giờ chuẩn bị xong. Có lúc mẹ thực sự lo lắng, đành phải ra tay giúp cậu.

Vì thế, mẹ rất buồn phiền, tại sao Bảo lại lè mè như vậy, có phải cậu bị ngốc nghếch bẩm sinh không?

Một hôm, mẹ hỏi Bảo: “Tại sao mẹ bảo con làm việc gì, con đều làm mãi không xong thế?” Bảo nghĩ ngợi một lát rồi nói: “Con không muốn làm nhanh, vì như vậy mẹ sẽ giúp con mà.” Lúc này mẹ mới hiểu rằng việc mẹ luôn giúp con làm đã hình

thành cho con thói quen ỷ lại, cho rằng mình không làm xong cũng không sao vì đã có mẹ giúp đỡ.

Có thể thấy, trẻ làm việc chậm chạp, không phải vì “ngốc” hay khả năng làm việc kém, mà vì chúng luôn có thái độ trông chờ, nghĩ rằng mình không làm xong sẽ được mẹ giúp đỡ. Dần dần, ý thức đó hình thành thói quen ỷ lại của trẻ.

Để giúp trẻ sửa chữa thói quen xấu này, mẹ cần kiên nhẫn, không nóng vội, sốt ruột, nếu không hậu quả càng tệ hại hơn. Đồng thời, cần chú ý tổng kết các phương pháp, nâng cao tốc độ cho trẻ.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Mẹ không nên giúp trẻ làm hết mọi việc

Trong cuộc sống hàng ngày, khi trẻ làm việc lè mề, chậm chạp, một số bà mẹ vì sốt ruột nên đã chủ động giúp trẻ làm. Thực ra, như vậy không những không giúp trẻ thay đổi thói quen lè mề, mà ngược lại còn khiến thói quen đó càng thâm căn cố đế. Trẻ sẽ cho rằng, dù mình không làm xong thì cũng có mẹ làm giúp. Dần dần, trẻ sẽ làm việc trong trạng thái chậm chạp, chờ đợi, thậm chí trở nên lười biếng, ỷ lại.

Vì thế, mẹ cần không chế ý nghĩ giúp trẻ làm việc, cần dùng cách thức khác hướng dẫn trẻ làm, không nên để trẻ càng ngày càng chậm chạp hơn.

Gợi ý 2: Ngừng việc thúc thúc, kiên trì khen ngợi

Khi trẻ làm việc lè mề, nhiều bà mẹ thích quát mắng, thúc giục, nhưng kết quả càng thúc giục, trẻ càng chậm chạp. Vì thế, mẹ nên ngừng thúc giục, trách mắng mà nên kiên trì khen ngợi trẻ.

Mẹ cần quan sát biểu hiện trong cuộc sống hàng ngày của trẻ, ví dụ, một hôm nào đó thấy trẻ mặc quần áo nhanh hơn thường ngày, liền lập tức khen: “Hôm nay con mặc quần áo nhanh thế!”, “Hôm nay làm tốt lắm, mẹ vui lắm!” Những lời khen này sẽ là động lực khiến trẻ muốn làm việc nhanh hơn.

Cần chú ý, khi khen ngợi trẻ, không nên nói: “Bây giờ con mặc quần áo nhanh rồi, nếu làm bài tập mà cũng nhanh như vậy thì tốt biết bao!” Khen là khen, không nên nhắc đến những nhược điểm khác của trẻ. Như vậy mới kích thích động lực nội

tại của trẻ.

Gợi ý 3: Để trẻ “ném mùi” hậu quả hành động của bản thân

Không ngừng thúc giục trẻ không phải là một cách làm hay. Mẹ hãy thỏa thuận trước với trẻ rằng sẽ không hối thúc nữa, mà để tự trẻ sắp xếp thời gian của mình. Khi trẻ không có mẹ thúc giục, làm việc chắc chắn sẽ lè mề hơn và sẽ gặp “hậu quả”, ví dụ đi học muộn, không làm xong bài tập... Khi trẻ ném trái “hậu quả” này, mẹ cần phân tích cho trẻ hiểu: Tại sao trẻ đi học muộn? Tại sao không làm xong bài tập? Sau khi hiểu ra nguyên nhân, trẻ sẽ cảm thấy cần sắp xếp thời gian hợp lý và tích cực làm việc hơn.

Sau đó, mẹ mới dạy trẻ làm thế nào nâng cao hiệu suất làm việc, ví dụ trước khi đi ngủ chuẩn bị đồ dùng cho ngày hôm sau, để đồ ở những nơi dễ lấy và tìm thấy...

Ghi chép dành cho mẹ

Làm việc lè mề, chậm chạp, không cần biết thời gian, hiệu quả công việc thấp, điều này đương nhiên không có lợi cho sự trưởng thành của trẻ. Vì thế, mẹ cần chú ý bồi dưỡng thói quen làm việc cho trẻ, không ôm đồm làm giúp, khi tốc độ làm việc của trẻ đã được nâng cao, mẹ cần kịp thời cổ vũ, khen ngợi.

BÀ MẸ “LƯỜI” MỚI NUÔI DẠY ĐƯỢC Đứa CON CHĂM CHỈ

Nếu mẹ gánh vác tất cả mọi việc trong gia đình, đương nhiên trẻ sẽ không cần đụng tay vào bất cứ việc gì. Ngược lại, nếu mẹ “lười biếng”, việc của trẻ phải tự trẻ làm lấy, mẹ không tham gia vào, dần dần, trẻ sẽ hình thành thói quen chăm chỉ.

Đương nhiên, “lười” ở đây không phải là bà mẹ lười biếng thực sự. Mẹ là đối tượng bất chước của trẻ, nếu mẹ thực sự lười biếng, trẻ cũng sẽ học theo mẹ, trở nên lười biếng, luộm thuộm. Chúng ta nói đến bà mẹ

“lười” là hi vọng mẹ giả vờ lười một chút, để đốc thúc trẻ tự hoàn thành việc của bản thân mình, giúp trẻ hình thành thói quen chăm chỉ.

Chi năm nay 9 tuổi, đang học lớp khiêu vũ, cô bé khiêu vũ rất giỏi. Một lần, nhà trường tổ chức cuộc thi khiêu vũ, Chi cũng tham gia, nhưng do thi không tốt nên không được chọn. Sau khi tan học về nhà, Chi tủi thân kể với mẹ, muốn mẹ gọi điện cho cô giáo giải thích một chút, vì với điều kiện của Chi, cô bé hoàn toàn có thể tham dự.

Nhưng mẹ đã “lười biếng”, không gọi điện cho cô giáo, hôm sau đưa Chi đi học, cũng không nói chuyện với cô. Ngược lại, mẹ nói với Chi: “Hoạt động này nếu con muốn tham gia, con hãy tự giải thích với cô giáo, không nên chỉ hi vọng ở mẹ.”

Trên đường về nhà, mẹ nghĩ, nếu Chi không tìm cô nói chuyện, tối nay mẹ sẽ gọi điện giải thích với cô. Kết quả là, tan học Chi vui vẻ chạy về nhà, nói rằng mình đã nói chuyện với cô rồi, cô cho Chi biểu diễn lại lần nữa và thế là Chi đã được chọn.

Qua chuyện này, mẹ càng chắc chắn rằng, việc của con nên để con tự giải quyết, hàng ngày nên là người lười biếng một chút. Nếu người lớn “lười” một chút, trẻ sẽ chăm chỉ hơn.

Thiên tính của trẻ là tích cực, chăm chỉ. Từ khi chào đời, trẻ đã bắt đầu không ngừng tìm hiểu thế giới xung quanh. Đương nhiên, do nhiều việc lần đầu tiên làm nên rất dễ làm sai. Nếu lúc này, mẹ nghiêm khắc nói “không được”, “không cho phép” hoặc hét hoảng kêu lên “Nguy hiểm, không được đụng vào...”, dần dần trẻ sẽ học cách “ngoan ngoãn” cho vừa lòng người lớn. Cứ thế, khi lớn hơn, những việc bản thân nên làm, trẻ cũng sẽ không làm nữa.

Vì thế, nếu mẹ không muốn con cái lười biếng, muốn con chăm chỉ, tự tin, tích cực, thì hãy nhớ rằng: Bản thân nên “lười” một chút, để trẻ được thử sức, tạo cơ hội cho trẻ mạnh dạn thử làm. Dần dần, trẻ sẽ hình thành thói quen biết làm việc của mình, vui vẻ giúp đỡ người khác.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Cổ vũ trẻ tự làm việc của mình

Hàng ngày, mẹ cần truyền cho trẻ ý thức tự hoàn thành việc của mình, hướng dẫn trẻ tự mặc quần áo, đi giày, gấp chăn, tự ăn cơm, rửa chân tay... Khi trẻ học làm những việc này, mẹ cần

làm mẫu, sau đó để trẻ luyện tập dưới sự hướng dẫn của mẹ.

Cách giáo dục như vậy không chỉ giúp trẻ trở nên chăm chỉ mà còn bồi dưỡng khả năng sống độc lập cho trẻ, giúp trẻ hình thành và phát triển tính cách tự lập, thoát khỏi sự ỷ lại vào người lớn.

Gợi ý 2: Cho trẻ tham gia làm việc nhà

Mẹ có thể cho trẻ tham gia làm việc nhà phù hợp với khả năng, ví dụ: nhặt rau, lau nhà... Khi nấu cơm, mẹ nhờ trẻ giúp sắp xếp bàn ghế, thu dọn bát đĩa... Khi trẻ lớn một chút, mẹ hãy để trẻ đến cửa hàng mua những đồ dùng nhỏ... Khi được làm việc nhà, trẻ sẽ cảm thấy vui, nghĩ rằng mình đã lớn, có thể giúp mẹ được rồi.

Gợi ý 3: Cổ vũ trẻ tham gia các hoạt động công ích

Mẹ có thể cổ vũ trẻ tham gia một số hoạt động đoàn thể, hoạt động công ích, ví dụ: trồng cây, nhặt cỏ, quét dọn vệ sinh... cũng có thể cổ vũ trẻ giúp đỡ người thân hoặc hàng xóm những việc vừa với sức mình. Có một số công việc, mẹ cần có lòng tin rằng trẻ sẽ hoàn thành được, không can thiệp hoặc ngăn cản trẻ. Được sự cổ vũ và tin tưởng của mẹ, trẻ sẽ dùng năng lực của mình làm tốt mọi việc.

Ghi chép dành cho mẹ

Thông thường, “bà mẹ chăm chỉ” sẽ giúp trẻ làm hết mọi việc, điều này chỉ khiến trẻ càng trở nên lười biếng, ỷ lại; còn bà mẹ “lười biếng”, khi thúc giục, giám sát những việc trẻ làm, mới giúp trẻ hình thành thói quen chăm chỉ. Vì thế, mẹ có thể “lười” một chút, để trẻ làm những việc nhà phù hợp hoặc các hoạt động đoàn thể, cảm nhận được niềm vui lao động, cảm nhận được thành công khi tự mình hoàn thành một việc nào đó.

**MẸ CẦN SỬA THÓI QUEN LÀM VIỆC
CẦU THẢ CHO TRẺ**

Có nhiều bà mẹ đã và đang phải đối mặt với vấn đề: Trẻ học rất tốt, nhưng cứ đến khi kiểm tra, không viết nhầm chỗ này thì lại viết nhầm chỗ kia, nên kết quả kiểm tra không cao.

Tình trạng này là do tính cầu thả của trẻ mà ra. Mặc dù chỉ là “cầu thả”, nhưng kết quả không được lí tưởng này sẽ khiến trẻ mất tự tin vào bản thân, cho rằng mình cố gắng nhiều như vậy mà thành tích học tập vẫn không cao. Lúc này, trẻ sẽ mất niềm tin vào bản thân, dẫn đến mất hứng thú học tập.

Vì thế, cầu thả chỉ là một tật xấu nhỏ, nhưng khi đã hình thành quán tính sẽ biến thành thói quen, không thể thay đổi được, không chỉ ảnh hưởng đến học tập, mà còn không có lợi cho sự trưởng thành của trẻ. Các bà mẹ sẽ thấy rằng, bất cứ người thành công nào cũng đều là người làm việc rất thận trọng, tỉ mỉ.

Cho dù người đó có biểu hiện rất phóng khoáng, nhưng thực ra lại là người rất cẩn thận, tỉ mỉ. Vì vậy, là người thầy đầu tiên của trẻ, mẹ nên nhìn nhận sức ảnh hưởng của thói quen cầu thả, kịp thời giúp trẻ sửa thói quen xấu này.

Ly là cô bé rất cầu thả, hàng ngày làm bài tập cầu thả đã đành, điều tệ nhất là khi kiểm tra, cô bé cũng không cẩn thận hơn. Trước khi kiểm tra, mẹ đã kiểm tra tất cả các bài tập của Ly, điều khiến mẹ ngạc nhiên là có khoảng 20% bài Ly làm sai do cầu thả.

Mẹ thấy đây là vấn đề nghiêm trọng vì thế cần phải kịp thời giải quyết. Mẹ phát hiện, khi làm bài, Ly luôn làm một mạch, không bao giờ kiểm tra lại. Cô bé giao việc kiểm tra bài cho mẹ và thầy cô giáo. Nếu mẹ nêu ra điểm sai, Ly sẽ sửa, nhưng không bao giờ biết chủ động kiểm tra lại bài của mình.

Do đó, mẹ đưa ra yêu cầu với Ly: (1) Giảm tốc độ làm bài. (2) Làm xong bài bắt buộc phải kiểm tra lại. (3) Khi làm bài kiểm tra, yêu cầu soát lại nghiêm túc một lần, cho đến khi không còn lỗi sai nữa. Dưới sự giám sát của mẹ, tính cầu thả của Ly cũng được khắc phục phần nào.

Thực ra, tính cầu thả ở trẻ được thể hiện trong nhiều trường hợp khác nhau. Có trẻ bình thường làm bài cầu thả, khi kiểm tra lại rất nghiêm túc; có trẻ cầu thả khi dọn dẹp, nhưng học tập lại rất chăm chú, chuyên tâm; có trẻ cầu thả trong học tập, nhưng khi chơi trò mình thích lại rất tập trung.

Cho dù trong trường hợp nào, các bà mẹ cũng đều rất lo lắng và hi

vọng có thể giúp con thay đổi thói quen xấu này. Thông thường, nhờ cách hướng dẫn và dạy dỗ hợp lý, thói quen vô tâm, cầu thả của trẻ sẽ nhanh chóng thay đổi. Đương nhiên, phương pháp dạy dỗ của mẹ là yếu tố quan trọng nhất.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Không nên tùy tiện trách mắng trẻ

Khi trẻ làm việc gì đó cầu thả, vô tâm, mẹ không nên trách mắng trẻ, cần chỉ ra cho trẻ thấy rằng vì trẻ không làm theo lời mẹ nói nên mới xảy ra hậu quả như vậy. Ngoài ra, mẹ cần chú ý, không nên dán mác “vô tâm, cầu thả” cho trẻ. Không nên thường xuyên đay nghiến tật xấu này, tránh để trẻ nghĩ rằng mình đã kém cỏi như vậy thì không cần thay đổi, sửa chữa thói xấu đó nữa.

Gợi ý 2: Khích lệ trẻ kiểm tra lại bài tập

Thói cầu thả, vô tâm của trẻ thường biểu hiện trong học tập, trong đó làm bài tập là biểu hiện rõ rệt nhất. Mặc dù trẻ cầu thả, mẹ cũng không nên giúp trẻ kiểm tra bài tập, tránh cho trẻ hình thành thói quen ỷ lại. Nếu bài tập trẻ có lỗi sai, mẹ cần hướng dẫn trẻ tự phát hiện lỗi sai đó và phải sửa lại. Như vậy trẻ sẽ có ấn tượng sâu sắc hơn với lỗi sai của mình. Nếu trẻ muốn phát hiện lỗi sai, cần nghiêm túc kiểm tra lại bài, đồng thời mẹ cũng cần bồi dưỡng tác phong làm việc nghiêm túc, tỉ mỉ, nâng cao tinh thần trách nhiệm trong học tập của trẻ.

Gợi ý 3: Dùng mục tiêu cổ vũ trẻ cố gắng

Mẹ có thể dùng mục tiêu ngăn thúc đẩy sự cố gắng của trẻ, đồng thời hứa sẽ thưởng cho trẻ nếu đạt được mục tiêu đó.

Ví dụ, bài tập tuần này hoặc hôm nay có năm “x”, tuần sau hoặc ngày hôm sau sẽ giảm đi một “x”, hoặc không còn “x” nào. Mỗi một mục tiêu đặt ra, cần khen ngợi trẻ hoặc thưởng cho trẻ. Dùng mục tiêu kích thích tinh thần cố gắng của trẻ, giúp trẻ hình thành thói quen làm việc nghiêm túc, tỉ mỉ.

Ghi chép dành cho mẹ

Làm việc cầu thả, không nghiêm túc sẽ bất lợi cho sự trưởng thành của trẻ sau này. Mẹ cần bồi dưỡng cho trẻ thái độ làm việc chuyên cần, nghiêm túc từ nhỏ, cho dù trẻ có cầu thả cũng không nên vội vã trách mắng, mà nên hướng dẫn, dạy dỗ trẻ. Đồng thời, mẹ cần cổ vũ trẻ sau khi làm xong bài thì kiểm tra lại, kịp thời phát hiện lỗi sai và sửa chữa.

Bồi dưỡng khả năng sống tự lập cho trẻ

Các nhà tâm lý học phát hiện, một người có thành công hay không, sự khác biệt lớn nhất không phải là về trí tuệ mà là sự khác nhau về tính cách. Người thành công ở một lĩnh vực nào đó, đa số đều là người có tính cách tự lập. Thực tế cũng chứng minh, nếu muốn giành được thành công, ngoài trí tuệ ra, còn cần có các phẩm chất tốt như: Tự lập, tự cường... Vì vậy, khi dạy dỗ con cái, các bà mẹ cần chú trọng bồi dưỡng khả năng sống tự lập cho trẻ, nuôi dưỡng ý thức tự lập, để ý thức này trở thành nền tảng vững chắc cho tương lai của trẻ.

KHÔNG LÀM CHO TRẺ MỌI VIỆC, ĐỂ TRẺ LÀM VIỆC CỦA MÌNH

Ngay từ khi còn rất nhỏ, trẻ đã có mong muốn tự lập nhất định. Ví dụ, khi mới học cầm đũa, trẻ muốn tự mình gấp thức ăn, từ chối sự giúp đỡ của mẹ; trẻ muốn tự mặc quần áo, không thích mẹ chọn quần áo cho mình... Những việc này chính là biểu hiện của nhu cầu tự lập của trẻ.

Tuy nhiên, nhiều bà mẹ luôn lo con mình sẽ gặp chuyện, sợ con làm không tốt, lo con gặp thất bại, khó khăn, không tin tưởng con. Do đó chuyện gì cũng muốn làm thay con. Kết quả là trẻ mất đi cơ hội và điều kiện rèn luyện khả năng sống tự lập cho mình.

Thực ra, các bà mẹ nên dạy con từ nhỏ rằng: Việc của mình thì mình

phải tự làm. Đối với trẻ, điều này không phải là ngược đãi, mà chính là bài học lớn chuẩn bị bước vào đời. Trẻ sẽ cảm nhận được niềm vui khi được làm việc, vô hình chung đã hình thành nên thói quen chăm chỉ và nâng cao khả năng tự giải quyết công việc.

Mỗi lần tan học, mẹ của Tân đều đến đón cậu. Khi con bước ra khỏi cổng trường, mẹ chạy ngay đến giúp con cầm cặp sách, sau đó đưa bình nước hoặc hoa quả cho con ăn. Trên đường đi học về, Tân vừa ăn vừa chơi, còn mẹ vừa cầm cặp sách và đi theo con, luôn miệng nhắc nhở: “Đi chậm thôi, cẩn thận kéo ngã đấy.”

Một hôm, cô giáo hỏi Tân: “Em lớn rồi, sao không tự đeo cặp sách?”

Tân chớp mắt nói: “Em cũng muốn đeo, nhưng mẹ không cho ạ.”

Mẹ Tân cũng nói: “Cháu còn nhỏ, cặp sách nặng thế, cháu sẽ mệt cô giáo ạ.”

Trên đời này không có bà mẹ nào không yêu con cái, nhưng nuông chiều không phải là cách yêu con thật sự.

Một cuộc điều tra cho thấy, có 70% cha mẹ bảo vệ con cái, việc gì cũng làm giúp con, khiến trẻ không học được cách tự làm việc. Điều này dẫn đến trẻ sau khi trưởng thành thiếu đi kỹ năng sống cần thiết. Như vậy làm sao trẻ có thể đứng vững trong xã hội đây?

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Mẹ không làm giúp trẻ mọi việc

Nhược điểm lớn nhất của trẻ em ngày nay là thiếu tính tự lập và sống ỷ lại.

Căn nguyên của điều này là do mẹ luôn bảo vệ, thay trẻ làm hết mọi việc, không cho trẻ làm bất cứ việc gì, khiến trẻ trở nên ích kỷ, lười nhác, khả năng tự lập kém.

Vì thế, bắt đầu từ bây giờ, các bà mẹ không nên làm giúp trẻ mọi việc mà hãy cổ vũ trẻ tự làm việc của mình.

Gợi ý 2: Khích lệ trẻ tự làm những việc vừa sức

Có một số bà mẹ cho rằng, mình làm việc cho con cái để con

dành thời gian học chơi đàn, học vẽ, học tiếng Anh, như vậy không gọi là nuông chiều con.

Tuy nhiên, những môn năng khiếu này chỉ là một phần nhỏ, “trẻ tự làm những việc của mình” mới là điều cần thiết trong quá trình trưởng thành của trẻ, có tác dụng rất lớn trong việc hình thành tinh thần trách nhiệm và tính cách tốt cho trẻ.

Vì thế, mẹ cần căn cứ vào độ tuổi của trẻ, sắp xếp công việc thích hợp để trẻ hoàn thành. Khi làm việc, trẻ cũng dần dần bồi dưỡng khả năng tự lập và tinh thần trách nhiệm với xã hội.

Gợi ý 3: Cổ vũ trẻ tham gia các hoạt động tập thể

Các hoạt động tập thể không chỉ giúp nâng cao kỹ năng lao động, mà quan trọng hơn nữa, thông qua quá trình cùng bạn bè lao động, làm việc, trẻ học được cách phối hợp, tăng cường ý thức tập thể. Tích cực tham gia hoạt động tập thể khiến trẻ được không ngừng học hỏi, tiến bộ và bồi dưỡng ý thức tự lập trong môi trường vui vẻ, thoải mái.

Ghi chép dành cho mẹ

Mẹ can thiệp quá nhiều vào cuộc sống của trẻ sẽ khiến trẻ không có cơ hội rèn luyện khả năng tự lập và bồi dưỡng tinh thần trách nhiệm, từ đó thiếu kỹ năng sống cần thiết khi trưởng thành. Vì thế, những khi thích hợp, mẹ hãy buông tay, cổ vũ trẻ tự làm việc của mình, để trẻ trải nghiệm niềm vui lao động, bồi dưỡng khả năng sống tự lập, có tinh thần trách nhiệm với bản thân, gia đình và xã hội.

CÙNG TRẺ LẬP KẾ HOẠCH LÀM VIỆC NHÀ

Nhiều bà mẹ cho rằng, việc nhà không cần phải dạy dỗ, lớn lên trẻ tự khắc sẽ biết làm. Nhưng khi mẹ thực sự muốn trẻ giúp đỡ việc nhà thì lại phát hiện ra trẻ không muốn tham gia. Nguyên nhân là mẹ đã không dạy trẻ hình thành thói quen tốt này ngay từ nhỏ, hoặc dưới sự dạy bảo thiếu đúng đắn của mẹ, trẻ cho rằng làm việc nhà không phải là nhiệm

vụ của mình và chẳng có gì vui vẻ. Những trải nghiệm không tốt này dần hình thành tâm lí không thích làm việc nhà ở trẻ.

Để trẻ từ nhỏ đã biết lao động, mẹ cần cổ vũ trẻ tham gia dọn dẹp nhà cửa, cùng trẻ lập ra kế hoạch làm việc nhà. Điều này vừa bồi dưỡng tình yêu lao động, vừa rèn luyện khả năng làm việc theo kế hoạch của trẻ.

Khi thấy mẹ làm việc nhà, bé Nhã 6 tuổi rất thích tham gia, nhưng có lúc cô bé cũng làm cho nhà cửa bừa bộn thêm. Tuy nhiên, mẹ không bao giờ tức đi tính tích cực của cô bé, để hình thành thói quen tốt cho con, mẹ còn thường đề nghị Nhã cùng mẹ đặt ra kế hoạch làm việc nhà.

Kế hoạch quy định: Vào mỗi tối thứ hai, mẹ dọn phòng, Nhã giúp mẹ giặt khăn lau và lau nhà; thứ ba, Nhã tưới nước cho cây cảnh trong vườn; thứ tư, Nhã cùng mẹ đi mua rau, nếu mẹ bận, mẹ còn cổ vũ Nhã tự đi mua rau; thứ năm, Nhã giúp mẹ thu dọn bát đĩa, học cách rửa bát; thứ sáu, Nhã có thể tự dọn dẹp đồ chơi, thu dọn sách vở, quần áo của mình; cuối tuần, Nhã giúp mẹ giặt quần áo.

Được sự hướng dẫn của mẹ, Nhã đã dần biết làm rất nhiều việc nhà, cô bé cũng trở nên tự lập, vui vẻ hơn.

Theo điều tra, học sinh tiểu học Mỹ mỗi ngày có thời gian lao động trung bình là 72 phút, học sinh Hàn Quốc là 42 phút, học sinh Pháp là 36 phút, học sinh Anh là 30 phút, còn học sinh nước ta chỉ có 12 phút. Thời gian lao động ít như vậy là vì các em không muốn tham gia hoặc mẹ không cho các em làm.

Thực ra, mẹ không cho trẻ tham gia làm việc nhà, trẻ sẽ cảm thấy mình vô dụng, nhưng dần dần, trẻ sẽ quen với tình trạng này, cho rằng việc dọn dẹp nhà cửa không liên quan đến mình; lúc này mẹ dù muốn trẻ giúp đỡ mình cũng vô cùng khó khăn. Vì thế, mẹ nên hướng dẫn trẻ làm việc nhà bằng nhiều hình thức khác nhau, đặt nền tảng sống tự lập cho trẻ sau này.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Mẹ cổ vũ trẻ thử làm mọi việc

Cho dù trẻ còn nhỏ như thế nào, chúng cũng đều muốn làm việc của người lớn. Đối với trẻ, niềm vui được làm việc là vô

cùng to lớn.

Vì thế, khi trẻ muốn làm việc nhà, mẹ đừng ngăn cản, hãy cổ vũ trẻ. Nếu lo trẻ làm lộn xộn nhà cửa, mẹ hãy cùng trẻ đặt kế hoạch, quy định những việc trẻ cần làm, sau đó hướng dẫn trẻ làm theo kế hoạch. Trẻ sẽ cảm nhận được niềm vui khi làm việc nhà, và học cách lao động theo kế hoạch đặt ra.

Gợi ý 2: Cổ vũ trẻ kiên trì với “kế hoạch làm việc nhà”

Khả năng kiểm chế của trẻ khá kém, thường làm mọi việc dựa vào nhiệt tình và hứng thú, tò mò nên cho dù có đặt kế hoạch, trẻ cũng khó có thể hoàn thành tốt. Vì thế, mẹ cần cổ vũ trẻ kiên trì, thông qua hình thức thưởng quà hoặc động viên tinh thần để “giám sát” trẻ, biến “kế hoạch” thành thói quen sống, như vậy khả năng sống tự lập mới dần được hình thành.

Gợi ý 3: Tán dương thành tích của trẻ

Khi trẻ làm việc nhà tốt, mẹ cần kịp thời tán dương, để trẻ cảm nhận niềm vui và sự thành công khi làm việc nhà, cho dù chỉ là những việc rất nhỏ thôi. Sự cổ vũ và khen ngợi của mẹ sẽ khiến trẻ càng thấy vui hơn, càng tích cực làm việc hơn.

Ghi chép dành cho mẹ

Cùng trẻ đặt kế hoạch làm việc nhà, mục đích không phải là để trẻ làm được nhiều việc, mà là hướng dẫn trẻ biết tham gia lao động. Mặc dù trẻ chỉ làm những việc vô cùng nhỏ bé, nhưng đối với trẻ lại có ý nghĩa vô cùng lớn lao. Trong quá trình này, trẻ không ngừng nắm bắt được những kĩ năng đơn giản, hình thành thói quen sống tốt, có lợi cho việc sống tự lập sau này. Vì thế, cha mẹ cần dùng việc nhà để rèn luyện thói quen, tính cách cho trẻ.

CỔ VŨ TRẺ HỌC CÁCH TỰ XỬ LÝ KHI GẶP KHÓ KHĂN

Các bà mẹ luôn cho rằng, yêu con chính là làm cho con hết mọi việc,

không chỉ chu đáo chăm lo cho con, mà còn giúp con giải quyết mọi khó khăn.

Thực ra, trẻ chưa chắc đã vui khi luôn được cha mẹ giúp đỡ. Trẻ cũng có thể giới của riêng mình, khi gặp vấn đề chưa chắc đã cần sự can thiệp của mẹ. Vì thế, khi trẻ có thể tự mình giải quyết và xử lý vấn đề, mẹ không cần làm giúp trẻ. Nếu trẻ nhờ mẹ giúp đỡ, mẹ cũng không nên quá ôm đồm, chỉ cần hướng dẫn, dạy trẻ một số kỹ năng và phương pháp, còn việc cụ thể để trẻ tự làm. Như vậy, trẻ mới có thể làm được mọi việc.

Từ khi Cường còn nhỏ, mẹ đã để cậu tự làm việc của mình. Cường ngã, mẹ đứng bên cạnh bình tĩnh nói: “Con tự đứng dậy đi nào.” Khi Cường chơi xếp hình, không biết lắp ghép thế nào, mẹ vừa chỉ bảo vừa động viên: “Mẹ không giúp con, con cũng xếp được mà.” Tóm lại, chỉ cần mẹ thấy Cường có thể làm được thì sẽ không chủ động giúp đỡ.

Một hôm, Cường đi học về và nói với mẹ: “Mẹ ơi, lớp con tổ chức hoạt động dã ngoại, nhưng học sinh phải tự xoay xở kiếm kinh phí, không được xin cha mẹ. Con đi đâu kiếm tiền bây giờ ạ?”

Mẹ liền nói: “Đây là việc của con, con có thể tự giải quyết. Mẹ chỉ có thể nói là, con cần dựa vào năng lực của mình kiếm tiền.” Sau đó, Cường cùng một vài người bạn đi bán báo, vất vả một tuần mới kiếm được mấy chục nghìn.

Từ đó về sau, gặp vấn đề gì cần giải quyết, Cường không vội vàng chạy đi nhờ mẹ giúp đỡ ngay mà tự nghĩ cách trước, nếu thực sự không thể giải quyết mới nhờ mẹ. Sự thực đã chứng minh, chỉ cần trong phạm vi và khả năng cho phép, trẻ hoàn toàn có thể giải quyết được việc của bản thân.

Người mẹ cần hiểu rõ bản thân con cái, khi mẹ ý thức được rằng con có thể đối phó với vấn đề mình gặp phải, hãy buông tay để trẻ tự xử lý vấn đề và khó khăn của mình. Mẹ chỉ nên là một cổ vũ nhiệt tình của trẻ mà thôi.

Trong quá trình tự giải quyết vấn đề, trẻ sẽ không ngừng học cách phán đoán, quyết định và hành động, những khả năng này không phải một sớm một chiều là có thể rèn luyện được. Trong quá trình này, mẹ có thể dần dần nhìn thấy nhược điểm và ưu điểm của con cái, từ đó áp dụng những cách giáo dục thiết thực. Thực ra, nói với trẻ “Vấn đề này con tự giải quyết đi nhé” đồng nghĩa với việc nói rằng, con hãy tự giải quyết việc của mình, không được ỷ lại người khác; làm việc gì cũng cần

học cách gánh vác trách nhiệm. Trẻ sẽ dần ý thức được rằng, sự tự lập quan trọng thế nào đối với tương lai của chúng.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Phán đoán xem trẻ có cần giúp đỡ hay không

Khi trẻ gặp khó khăn, mẹ không nên vội vàng giúp trẻ giải quyết, mà nên phân tích xem trẻ có thể tự giải quyết vấn đề đó hay không. Nếu cho rằng trẻ có thể giải quyết được, mẹ nên buông tay, để trẻ tự xử lý. Khi trẻ cảm thấy khó khăn, mẹ nên có sự gợi ý thích hợp, không làm hết mọi việc giúp trẻ.

Gợi ý 2: Cổ vũ và tin tưởng trẻ

Khi trẻ gặp khó khăn không thể giải quyết, mẹ không nên lạnh nhạt, cười nhạo, phê bình hay trách mắng trẻ, như vậy chỉ khiến trẻ càng thêm lo lắng, căng thẳng, cảm thấy bất lực và mất đi dũng khí và niềm tin giải quyết vấn đề. Vì thế, mẹ cần cổ vũ và tin tưởng vào trẻ, điều này là cách hiệu quả nhất kích thích trẻ tự hoàn thành nhiệm vụ, khiến trẻ cảm thấy vui vẻ, thoải mái.

Gợi ý 3: Hàng ngày cần nói chuyện, tâm sự nhiều với trẻ

Hàng ngày, mẹ cần tạo nhiều cơ hội để hai mẹ con cùng chuyện trò, tâm sự. Cũng cần nắm bắt thời cơ, bàn bạc, thảo luận những vấn đề gặp phải và cách giải quyết. Trong khi bàn bạc, trẻ sẽ có được sự gợi ý từ mẹ. Khi gặp khó khăn, đầu tiên, trẻ sẽ nghĩ đến lời căn dặn của mẹ, như vậy trẻ sẽ có dũng khí và niềm tin chiến thắng mọi khó khăn.

Ghi chép dành cho mẹ

Chỉ khi mẹ buông tay đúng lúc, trẻ mới tự lập được. Mẹ cần coi trẻ là một cá thể độc lập, chứ không phải là đối tượng để mình chăm sóc và chiều chuộng. Cho dù trong cuộc sống hay trong học tập, khi trẻ gặp khó khăn, mẹ cần để trẻ tự giải quyết vấn đề. Khi trẻ không thể giải quyết

được, mẹ nên hướng dẫn, giúp đỡ gián tiếp. Điều này sẽ bồi dưỡng tính cách kiên cường, tự lập cho trẻ.

CÓ CÁCH TRỪNG PHẠT THÍCH HỢP VỚI SỰ LƯỜI BIẾNG CỦA TRẺ

Có một số bà mẹ phàn nàn rằng con mình quá lười biếng, lười tắm gội, lười dọn dẹp, lười gấp chăn... khiến mẹ vô cùng chán nản.

Lười biếng là hòn đá cản đường thành công. Trên con đường đời đầy rẫy khó khăn và thất bại, người lười biếng có thói quen chờ đợi, dựa dẫm, đòi hỏi, không bao giờ biết tìm tòi kiến thức, phát minh, sáng tạo, cuối cùng chỉ sống cuộc sống tầm thường mà thôi. Chỉ có người chăm chỉ, tự lập, hiếu học, có chí tiến thủ mới sớm đạt được mục tiêu và lí tưởng của mình, cuối cùng mới giành được thành công. Đối diện với sự lười biếng của trẻ, mẹ cần cố gắng giúp trẻ khắc phục. Khi cần thiết, mẹ vẫn phải trừng phạt trẻ một cách thích hợp.

Kiều năm nay 9 tuổi rồi, nhưng hàng ngày việc gì cũng nhờ mẹ giúp đỡ, hễ có việc là gọi: “Mẹ ơi, giúp con với...”

Lúc thức dậy, Kiêu lười biếng ngồi trong chăn, đợi mẹ mang tất, giúp cô bé mặc quần áo, cài khuy. Khi rơi đồ xuống đất, cô bé còn giả vờ không nhìn thấy, đợi mẹ đến nhặt. Có lúc mẹ cố ý không nhặt, cô bé giờ trò xấu, mẹ không chịu được, đành nhặt giúp Kiêu.

Dần dần, mẹ thấy Kiêu ngày càng lười nhác, vì thế mẹ muốn sửa thói quen xấu này cho con, giúp Kiêu biết tự làm những việc của mình.

Lúc đầu, Kiêu hay mè nheo, nhưng mẹ vẫn một mực không giúp cô bé. Buổi sáng ngủ dậy, Kiêu đợi mẹ mặc quần áo cho mình, mẹ không mặc, nhưng cũng chẳng thúc giục, cô bé đành chậm chạp mặc quần áo vào, kết quả đến lớp muộn hai lần và bị cô giáo phê bình. Từ đó về sau, mỗi buổi sáng, Kiêu đành phải tự mặc quần áo. Sau đó, những thói quen xấu của Kiêu cũng dần cải thiện.

Trẻ lười biếng không phải do bẩm sinh, mà có nhiều khi là do sự giáo dục không đúng cách của cha mẹ, ví dụ mẹ luôn làm cho trẻ hết mọi việc, khiến trẻ càng thêm lười nhác. Ngược lại, nếu mẹ không làm giúp

trẻ, trẻ không có ai giúp đỡ thì sẽ phải tự giác làm việc của mình.

Đương nhiên, khi trẻ có thói quen xấu này, mẹ cũng không nên phàn nàn, trách móc quá nhiều, mà cần tìm cách để trẻ trở nên chăm chỉ và tự lập hơn.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Để trẻ phụ trách việc của bản thân

Trẻ lười biếng, mẹ mắng mỏ, phê bình sẽ không có tác dụng, lúc này việc cần làm là để trẻ gánh vác việc của mình. Ví dụ, mẹ hàng ngày đều phải gọi trẻ dậy trẻ mới không đi học muộn. Nếu muốn trẻ tự lập, vậy mẹ hãy sửa thói quen này, để trẻ tự giác thức dậy hàng ngày. Nếu trẻ không làm được, trẻ sẽ bị cô giáo phê bình. Sự thực cho thấy, trẻ học được cách tự phụ trách việc của mình thì mới biết phụ trách việc của gia đình, người khác và xã hội.

Gợi ý 2: Trừng phạt trẻ một cách thích hợp

Mẹ hãy bàn bạc với trẻ, việc của trẻ để tự trẻ giải quyết, nếu vì lười biếng không hoàn thành, sẽ phải chịu hình phạt thích đáng.

Ví dụ, mẹ bảo trẻ tự gấp chăn của mình và đưa ra hình phạt. Nếu trẻ không kiên trì thì sẽ không cho xem phim hoạt hình, hoặc không cho đi chơi. Nếu trẻ làm tốt, trẻ sẽ được xem phim hoạt hình, đi chơi. Dần dần, hành vi lười biếng của trẻ sẽ biến mất, trẻ sẽ trở nên chăm chỉ, tự lập hơn.

Gợi ý 3: Cổ vũ, khen ngợi những biểu hiện tốt của trẻ

Muốn giúp trẻ thay đổi thói quen lười biếng, cần trừng phạt, cũng cần khen ngợi. Khi trẻ có hành động chăm chỉ, cho dù một chút, mẹ cũng kịp thời khen ngợi: “Hôm nay con của mẹ tiến bộ quá, mẹ vui lắm”, “Mẹ tin con chắc chắn sẽ làm được. Con thấy không, con đã làm được rồi này”. Được sự cổ vũ, khen ngợi của mẹ, trẻ sẽ tiếp tục làm việc tốt hơn.

Ghi chép dành cho mẹ

Lười biếng là thói quen xấu, khiến trẻ sống ỷ lại, lười nhác, không có lợi cho việc bồi dưỡng ý thức tự lập. Trong cuộc sống thường ngày, mẹ cần cổ vũ trẻ tự làm việc của mình, khi cần thiết có thể trừng phạt trẻ một cách thích hợp, để trẻ nếm hậu quả do sự lười biếng của mình. Nhưng khi trẻ có biểu hiện tốt, mẹ cũng cần kịp thời khen ngợi, cổ vũ.

KHI TRẺ LÀM KHÔNG TỐT, HÃY CỔ VŨ TRẺ THAY VÌ TRỪNG PHẠT

Trong quá trình trưởng thành, trẻ tất nhiên sẽ có những khi phạm lỗi và điều này cần sự kiên nhẫn hướng dẫn, chỉ bảo của mẹ. Phê bình, trách mắng là cách các bà mẹ thường dùng khi con phạm lỗi, nhưng mẹ đã quên mất rằng: Trẻ rất yếu đuối, có lúc một lời trách mắng vô tâm của mẹ cũng khiến trẻ buồn rất lâu.

Khi trẻ làm không tốt hoặc phạm lỗi nào đó, mẹ cần cổ vũ, động viên trẻ thay vì trách mắng, phê bình để bảo vệ lòng tự tôn của trẻ. Như vậy mới có thể thay đổi những điểm không tốt của trẻ, giúp trẻ không ngừng tiến bộ.

Đạt mới học cách giặt quần áo nên cho dù mẹ có cổ vũ thế nào, cậu cũng không tự tin lắm. Vì thế, khi cậu đưa những bộ quần áo mà mình giặt cho mẹ xem, mẹ cảm thấy Đạt rất xấu hổ, quần áo cậu giặt chẳng sạch chút nào, cổ áo, ống tay áo vẫn còn bẩn. Nhưng mẹ không hề tỏ ra cười nhạo hoặc trách mắng cậu, vì mẹ biết nếu mẹ tùy tiện nói ra câu “không sạch”, sẽ làm mất đi tính tích cực của con.

Ngược lại, mẹ Đạt vui vẻ khen: “Con giặt lần này sạch lắm, sạch hơn mẹ giặt nhiều rồi đấy. Mẹ lớn như thế này rồi mà giặt quần áo vẫn không sạch bằng con đấy!” Nghe mẹ nói vậy, Đạt vô cùng vui mừng. Sau đó, Đạt thường xuyên giặt quần áo của mình, có lúc còn giặt giúp quần áo cho cha mẹ và đương nhiên quần áo cậu giặt cũng ngày càng sạch hơn.

Trẻ còn nhỏ tuổi, khả năng kiểm chế kém, khả năng tư duy và phán đoán đều hạn chế, vì thế nhận thức của trẻ còn có tính phiến diện và hạn chế nhất định. Tính phiến diện này khiến trẻ làm việc không được hoàn thiện hoặc hay phạm lỗi. Vì thế, nếu mẹ biết được đặc điểm này của trẻ,

đứng ở góc độ của trẻ để suy nghĩ, mẹ sẽ dễ dàng hiểu được lỗi sai của con. Khi hiểu được tấm lòng của con cái, mẹ có thể tha thứ cho những lỗi lầm của trẻ.

Đối với những lỗi sai của trẻ, mẹ cần cố vũ, động viên, không nên phê bình, trách mắng, không nên chỉ nhìn mặt xấu của trẻ, mà cần có sự hướng dẫn đúng đắn để trẻ tìm ra lỗi của mình, học cách làm việc tự lập và hoàn thiện hơn.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Khẳng định thành tích của trẻ

Mỗi đứa trẻ đều có khát vọng được thể hiện bản thân và được công nhận. Mẹ cần biết rằng, đó là động lực tốt nhất nâng cao tính tích cực của trẻ. Khi trẻ làm một việc gì đó, đặc biệt lúc bắt đầu, mặc dù chỉ có tiến bộ nhỏ, mẹ cũng nên khen ngợi, cố vũ, để trẻ có cảm giác thành công và muốn tiếp tục cố gắng.

Mẹ không nên coi nhẹ bất cứ tiến bộ và thành tích nào của trẻ, chỉ khi được người lớn công nhận, trẻ mới tự tin và không ngừng bước về phía trước.

Gợi ý 2: Biết giữ thể diện cho trẻ

Khi trẻ làm việc gì đó không tốt hoặc phạm lỗi, mẹ nên giúp trẻ hoàn thiện hơn, sửa chữa lỗi lầm đó, chứ không nên làm tổn thương lòng tự trọng của trẻ. Vì thế, mẹ cần biết giữ thể diện cho trẻ, để trẻ hiểu rằng: Mặc dù con làm không tốt, nhưng mẹ vẫn tin con có năng lực.

Gợi ý 3: Khi cần thiết hãy hướng dẫn trẻ

Trẻ nhỏ còn thiếu nhiều kinh nghiệm sống, nên khi học làm việc gì đó thường phạm lỗi. Khi trẻ không hoàn thành nhiệm vụ mẹ giao, mẹ không nên phê bình, trách mắng trẻ, mà trước tiên cần hướng dẫn trẻ cách làm, cố vũ trẻ tiếp tục thử sức cho đến khi thành công.

Ghi chép dành cho mẹ

Khi trẻ cố gắng học làm một việc gì đó, thái độ của mẹ đối

với trẻ rất quan trọng. Nếu trẻ làm không tốt, mẹ phê bình trẻ, trẻ sẽ mất hứng thú làm việc. Ngược lại, nếu được mẹ cổ vũ, khen ngợi, trẻ sẽ thấy càng tự tin và muốn làm việc đó đến cùng. Nếu mẹ vừa cổ vũ, vừa hướng dẫn trẻ đúng đắn, trẻ sẽ làm việc càng ngày càng tốt hơn.

TẠO CƠ HỘI CHO TRẺ TRẢI NGHIỆM CUỘC SỐNG

Muốn bồi dưỡng khả năng tự lập của trẻ, cần để trẻ trải nghiệm cuộc sống từ nhỏ. Khi được sống và lao động, trẻ sẽ sớm hiểu rằng: Lao động sáng tạo mang lại ý nghĩa cuộc sống, hạnh phúc có được là dựa vào sự cố gắng phấn đấu. Đồng thời khi bước vào cuộc sống sớm, trẻ sẽ có ý thức tự lập, rèn luyện bản lĩnh sống.

Tuy nhiên, nhiều bà mẹ lại luôn sắp xếp, làm tốt mọi việc thay cho con, khiến trẻ khó có thể thể nghiệm những vất vả trong cuộc sống. Điều này khiến trẻ trở thành những ông vua nhỏ, muốn gì được nấy, không chịu được khó khăn, gặp khó khăn là nhụt chí, suy sụp. Kết quả này chỉ khiến cho trẻ sống ỷ lại và yếu ớt mà thôi.

Ngọc năm nay 9 tuổi, được cha mẹ vô cùng chiều chuộng, cô bé không cần phải lo lắng điều gì, cũng không biết làm việc gì cho bản thân mình.

Một lần, nhà trường tổ chức cho học sinh tham gia trại hè, Ngọc muốn mẹ đi cùng, nhưng nhà trường không cho phép, cô bé đành phải khóc thút thít đi một mình.

Ở trại hè, Ngọc làm các bạn và cô giáo vô cùng ngạc nhiên. Khi các bạn cùng nhau bóc vỏ trứng đã luộc chín, Ngọc không biết cách bóc thế nào để ăn, chỉ biết nhìn các bạn ăn ngon lành. Khi đến chỗ cắm trại, các bạn rủ nhau đến các cửa hàng mua đồ ăn, còn Ngọc lúng túng không biết làm thế nào. Vì thế, cô giáo đành mua giúp Ngọc mọi thứ.

Mẹ quá chăm sóc, nuông chiều con cái sẽ vô hình biến con thành “thú cưng” trong gia đình, chứ không còn là một cá thể tự lập. Mỗi người đều cần trải nghiệm cuộc sống trưởng thành của mình, đây là điều mà không ai có thể thay thế được.

Người mẹ nào cũng muốn bao bọc con trong tình yêu thương bao la

của mình, nhưng mẹ cũng cần biết rằng, chỉ có để con cái tự trải nghiệm cuộc sống của mình, hiểu được sự khó khăn, vất vả trong cuộc sống, con cái mới hiểu được cha mẹ, mới học cách sống tự lập.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Khuyến khích trẻ tự làm mọi việc

Từ nhỏ, trẻ đã có tính độc lập cao, có khả năng tự giải quyết những việc đơn giản. Lúc này, mẹ cần mạnh dạn để trẻ tự làm; đặc biệt khi trẻ muốn được tự làm, càng cần cổ vũ và đáp ứng trẻ.

Ví dụ để trẻ tự đi mua đồ, để trẻ tự tham gia các cuộc triển lãm, thậm chí tự đến nhà người thân chơi. Khi trẻ được tự mình trải nghiệm cuộc sống, mới dần học cách ứng phó với những khó khăn. Đương nhiên, khi trẻ muốn làm việc độc lập, mẹ cần dạy trẻ một số kiến thức về an toàn.

Gợi ý 2: Để trẻ làm chủ nhà

Mẹ có thể buông tay để trẻ được làm chủ nhà một lần, để trẻ sắp xếp cuộc sống, ăn uống, nơi ở cho cả gia đình. Ví dụ vào ngày cuối tuần, hãy để trẻ sắp xếp cuộc sống của cả nhà trong một ngày, nhưng vẫn đảm bảo lịch sinh hoạt bình thường. Buổi sáng, trẻ sắp xếp cho cả nhà ăn sáng, buổi trưa đi mua đồ ăn, buổi chiều dọn dẹp vệ sinh... Cách trải nghiệm này giúp rèn luyện khả năng hoạt động chân tay và đầu óc của trẻ, để khả năng sống tự lập của trẻ được nâng cao.

Gợi ý 3: Cho trẻ tham gia các hoạt động xã hội

Cho trẻ tham gia một số hoạt động xã hội không chỉ rèn luyện khả năng tự lập cho trẻ, mà còn bồi dưỡng dũng khí khác phục khó khăn, hình thành thói quen chịu vất vả, khổ sở. Ví dụ, mẹ có thể cổ vũ trẻ tham gia các hoạt động tình nguyện, hoạt động nhân đạo, hoạt động bảo vệ môi trường... Trong các hoạt động tập thể này, trẻ sẽ học cách chăm sóc bản thân và người khác, đồng thời hình thành tính cách tốt đẹp là biết giúp đỡ người khác, có tinh thần đoàn kết, yêu thương mọi người.

Ghi chép dành cho mẹ

Cho dù hiện nay mẹ có yêu thương, cưng chiều con cái đến nhường nào thì trong cuộc sống tương lai, trẻ cũng cần tự trẻ bước đi. Vì thế, làm thế nào để trẻ sớm trải nghiệm cuộc sống, rèn luyện khả năng sống tự lập mới là mục tiêu dạy dỗ căn bản của các bà mẹ. Mẹ có thể cổ vũ trẻ tham gia nhiều hoạt động xã hội, trải nghiệm nỗi vất vả, khó khăn của cuộc sống, từ đó rèn luyện khả năng thích ứng với xã hội, nâng cao khả năng sống tự lập.

CỔ VŨ TRẺ THAM GIA NHIỀU HOẠT ĐỘNG XÃ HỘI CÓ ÍCH

Tham gia một số hoạt động xã hội có ích hoặc số hoạt động dã ngoại thú vị rất có lợi cho trẻ. Điều này không chỉ giúp mở mang tầm mắt, học cách giao tiếp, mà còn rèn luyện khả năng thích nghi xã hội cho trẻ.

Các bà mẹ cần biết rằng, mỗi người đều là một thành viên của xã hội, thuộc về xã hội. Một người biết hòa nhập với xã hội mới có thể phát huy tài năng của mình, đạt được thành công và hạnh phúc. Vì thế, mẹ cần tạo cho trẻ nhiều cơ hội để tiếp xúc, tham gia hoặc tổ chức các hoạt động xã hội, không ngừng rèn luyện ý chí tự lập và trưởng thành hơn.

Lâm cùng bố mẹ sống ở thành phố, nhưng ông bà nội lại sống ở quê. Mỗi dịp nghỉ hè, Lâm lại về quê sống với ông bà nội một thời gian. Ở quê, cậu thường giúp ông bà làm việc nhà nông.

Khi ở thành phố cùng bố mẹ, cậu không bao giờ động tay vào việc gì trong nhà. Nhưng khi sống với ông bà, cậu đã biết tự giặt quần áo, nấu một số món ăn đơn giản, thậm chí còn biết trồng ngô, cắt lúa với ông bà...

Không chỉ có vậy, cậu còn quen rất nhiều bạn mới. Khi trở về thành phố, những người bạn này thường xuyên viết thư thăm hỏi Lâm khiến cậu rất vui.

Ngoài việc đốc thúc con học hành, học hỏi kiến thức văn hóa khoa học, mẹ nên cổ vũ con tham gia một vài hoạt động xã hội có ích, để trẻ

học cách sống tự lập, chuẩn bị khả năng thích nghi và sống đoàn kết với mọi người xung quanh mình.

Đồng thời, trong các hoạt động này, trẻ còn được mở rộng tầm mắt, trở nên vui vẻ, sống hoạt bát, nhanh nhẹn hơn. Điều này giúp ích rất nhiều cho quá trình trưởng thành cả tâm và sinh lí của trẻ.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Tạo cơ hội cho trẻ tiếp xúc với xã hội

Mẹ hãy chủ động tìm kiếm những cơ hội tốt để con có thể tiếp xúc với xã hội. Ví dụ, đưa trẻ đến một vài nơi vừa có thể học hỏi kiến thức, vừa nhận biết xã hội; hoặc tham gia một số hoạt động công ích; hoặc tham gia các buổi giao lưu, hoạt động của tổ chức, tập thể hoặc cơ quan đơn vị cha mẹ đang công tác, cổ vũ trẻ quan sát xã hội, học cách sống và suy nghĩ tự lập.

Gợi ý 2: Cổ vũ trẻ sống tự giác, tự lập trong cuộc sống

Cá tính tự lập có thể giúp trẻ quản lí bản thân tốt hơn. Vì thế, mẹ cần cổ vũ trẻ học cách tự quản lí bản thân, không nên nghe lời người khác một cách bị động, không đợi người khác quyết định thay mình, học cách tự chọn lựa, quyết định. Chỉ có học cách sống tự giác, tự lập, trẻ mới có thể quyết định được cuộc sống và hành vi xã hội của mình.

Gợi ý 3: Dạy trẻ tuân thủ các quy tắc và luật lệ

Quy tắc và luật lệ dùng để đảm bảo cho xã hội được vận hành trật tự và bình thường. Trẻ muốn sống tự lập, sau này bước vào xã hội thành công, cần biết tuân thủ các quy tắc, luật lệ này. Vì thế, trong cuộc sống hàng ngày hoặc trong các hoạt động xã hội, mẹ cần dạy trẻ các quy tắc, luật lệ, để trẻ học cách tuân thủ. Khi trẻ đã có các khả năng này, trẻ sẽ có khả năng tự lập bước vào xã hội.

Ghi chép dành cho mẹ

Tham gia các hoạt động xã hội giúp trẻ hiểu biết, thích ứng với xã hội, từ đó học cách sống tự lập tốt hơn, nhanh hơn. Vì thế, mẹ nên tạo cơ hội, cổ vũ và ủng hộ trẻ tiếp xúc,

tham gia các hoạt động tập thể có ích, để trẻ thông qua các hoạt động này suy nghĩ, học cách sống tự lập, thích nghi với xã hội. Đồng thời, mẹ cần dạy trẻ tôn trọng các quy tắc và luật lệ của xã hội.

Mẹ cần giúp trẻ nâng cao khả năng học tập

Để trẻ có một tương lai tốt đẹp, mẹ có nghĩa vụ giúp trẻ nâng cao khả năng học tập. Và một bà mẹ hoàn hảo không chỉ giúp trẻ nâng cao thành tích học tập, điều quan trọng hơn là bồi dưỡng cho trẻ có thái độ và quyết tâm học tốt, hướng dẫn trẻ từ học bị động sang học chủ động, biến việc học thành thú vui lớn nhất trong cuộc đời. Trẻ có khả năng học tập sẽ bước xa hơn và bay cao hơn trên đường đời.

TẠO MÔI TRƯỜNG HỌC TẬP TỐT CHO TRẺ

Môi trường học tập tốt là chỉ môi trường bên ngoài và “môi trường bên trong”. Môi trường bên ngoài chính là tiếng ồn, ánh sáng, không khí gia đình, cách bố trí phòng ốc... Môi trường bên trong là chỉ tình cảm, tâm trạng của trẻ. Chỉ khi chuẩn bị tốt cả hai yếu tố này, trẻ mới có thể chuyên tâm học tốt.

Bé Liên 5 tuổi, đang học lớp mẫu giáo lớn. Liên rất thích vẽ tranh, biết sở thích đó của con, mẹ Liên đã đăng ký cho con tham gia lớp học vẽ. Cứ có thời gian rảnh, Liên lại vào phòng để vẽ tranh.

Nghĩ rằng con là con gái nên mẹ bố trí cho phòng con rất đẹp, không chỉ dán trên tường các bức tranh hoạt hình, mà còn sắp xếp rất nhiều thú bông. Nhưng trong phòng của mình, Liên chẳng tập trung chút nào, lúc thì cô bé chơi thú bông, lúc lại nhìn tranh hoạt hình. Không chỉ có vậy, Liên còn lấy bút vẽ vẽ lung tung lên tranh treo trên tường.

Mẹ thấy vậy, không giải thích được vì sao mẹ tỉ mỉ sắp xếp phòng cho con như vậy, con lại không thể chuyên tâm vẽ?

Môi trường học tập tốt là điều kiện đầu tiên giúp trẻ yên tâm học tập, có thể nâng cao hiệu quả học tập, giúp trẻ chuyên tâm học hành và làm việc. Vì thế, mẹ nên tạo cho trẻ môi trường học tập thích hợp.

Thông thường, môi trường học tập của trẻ cần yên tĩnh, sạch sẽ, sáng sủa, không có nhiều tiếng ồn và bụi bẩn, tránh để trẻ phân tâm. Nếu không, trẻ rất khó tập trung học, tất yếu sẽ không mang lại hiệu quả cao, giống như phòng của bé Liên trong câu chuyện, vì mẹ trang trí quá cầu kỳ, sắc sảo nên cô bé không tập trung học mà bị thú bông và các bức tranh hoạt hình thu hút.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Tạo cho trẻ môi trường học yên tĩnh

Khả năng kiểm chế của trẻ rất kém, khi học tập hoặc làm việc dễ bị thu hút bởi yếu tố bên ngoài. Vì thế, khi trẻ học bài, mẹ cố gắng không nên nói to, vặn nhỏ đài, ti vi. Nếu trẻ ở phòng của mình, mẹ nên đóng cửa phòng lại, không để tiếng ồn bên ngoài ảnh hưởng đến việc học của trẻ.

Gợi ý 2: Bố trí phòng trẻ phù hợp với việc học tập

Mẹ có thể bố trí cho trẻ một căn phòng học tập phù hợp. Ánh sáng đầy đủ, phòng sạch sẽ, ngăn nắp, đồ đạc không để quá nhiều và bắt mắt. Tường nên sơn màu nhạt. Một số bà mẹ cổ vũ con viết khẩu hiệu nhắc nhở lên tường, cách này cũng rất hay. Nếu trẻ hoạt bát, hiếu động, mẹ có thể chọn màu sơn nhạt, nếu trẻ khá trầm lắng, mẹ nên dùng màu sơn tươi sáng.

Ngoài ra, mẹ cần loại bỏ những đồ vật ảnh hưởng đến việc học của trẻ như: đồ chơi, ti vi, máy bay, truyện tranh, máy vi tính...

Gợi ý 3: Tạo cho trẻ không khí học tập tốt

Để trẻ có tâm trạng học tốt, mẹ và các thành viên khác trong gia đình cần quan tâm, yêu thương nhau. Nếu gia đình không hòa thuận, êm ấm, thường xuyên cãi cọ nhau, trẻ sẽ lo lắng và có áp lực tâm lí, từ đó trở nên buồn bã, sợ hãi... không thể yên tâm, vui vẻ học tập.

Ghi chép dành cho mẹ

Môi trường học tập tốt cần không làm trẻ phân tâm, có tác dụng giúp nâng cao khả năng chú ý, tăng hứng thú học tập của trẻ. Vì thế, mẹ nên tạo cho trẻ môi trường học tập yên tĩnh, thoải mái, để trẻ yên tâm học hành. Đồng thời, mẹ cũng cần tạo cho trẻ không khí gia đình hòa thuận, êm ấm, giúp trẻ có tâm trạng thoải mái, vui vẻ.

KHÔNG LÀ BÀ MẸ “CHẠY THEO ĐIỂM SỐ”, NHÌN NHẬN ĐIỂM THI CỦA TRẺ MỘT CÁCH LÍ TRÍ

Các bà mẹ quan tâm đến chuyện học hành, điểm số của con cái là điều bình thường, nhưng nếu chỉ biết chạy theo điểm số sẽ không có lợi cho sự phát triển của con.

Điểm số ở một mức độ nào đó có thể phản ánh trình độ nắm bắt kiến thức của trẻ, phản ánh khả năng vận dụng kiến thức giải quyết vấn đề của trẻ, nhưng khả năng của trẻ lại không hoàn toàn thể hiện thông qua điểm số, ví dụ như phẩm chất đạo đức, đặc điểm tính cách..., mà chính những phương diện này cũng ảnh hưởng đến cả cuộc đời của trẻ.

Vì thế, cần có cái nhìn lí trí đối với điểm thi, kiểm tra của con, không nên mù quáng chạy theo điểm số, mà nên hiểu rằng: Sự trưởng thành của trẻ quan trọng hơn điểm số. Một kỳ thi chỉ là một dấu mốc nhỏ trên con đường trưởng thành của trẻ, một lần thi không tốt còn có lần thi sau, không nên đánh đồng việc học tập với điểm số của trẻ. Dù sao trẻ vẫn còn nhỏ, ngoài điểm số ra, trong cuộc sống còn có nhiều điều quan trọng hơn nữa.

Về điểm số thi giữa kỳ của Tôn, mẹ cảm thấy không hài lòng

lắm, đặc biệt là môn Toán, cậu chỉ được 9,5 điểm, vì có mấy lỗi nhỏ do Tôn quên hoặc viết sai nên bị trừ 0,5 điểm. Mẹ cho rằng, đó là do Tôn cầu thả, còn đề bài Tôn đã hoàn toàn hiểu và nắm bắt được. Vì thế, mẹ không để ý nhiều đến thành tích của con, mẹ chỉ quan tâm đến việc Tôn đã không thể hiện trọn vẹn khả năng của con mà thôi.

Đương nhiên, mẹ cũng thấy sự tiến bộ của Tôn, ví dụ môn Văn, Tôn đã làm nghiêm túc hơn, môn đọc hiểu cũng tiến bộ hơn.

Mẹ cho rằng, hiệu quả học tập của cậu đã tốt hơn trước, nhưng thái độ nghiêm túc của Tôn vẫn chưa cao lắm. Vì thế, mặc dù mẹ thấy điểm số của con không được tốt, nhưng cũng không phê bình cậu. Đương nhiên, mẹ cũng không hỏi cậu xếp thứ mấy trong lớp, vì mẹ nghĩ cậu dần dần tiến bộ là được.

Đúng như một nhà giáo dục đã từng nói: “Trẻ em giống như đóa hoa, điểm số chỉ là một bông hoa trong đóa hoa ấy mà thôi”. Vì thế, mẹ nên dùng thái độ bình tĩnh, ôn hòa nhìn nhận mỗi lần kiểm tra, thi cử của con.

Xã hội ngày nay cần đến những nhân tài có năng lực tổng hợp, chứ không phải là người có điểm số cao. Nếu trẻ có điểm cao mà khả năng giao tiếp kém, khả năng tự lập và chống chọi với thất bại kém, thì cũng sẽ không đứng vững trong xã hội, cũng không thể thành công. Vì thế, mẹ đừng chỉ yêu cầu con đạt điểm cao, mà nên giúp con có phương pháp học thích hợp, bồi dưỡng nhân cách toàn diện, đó mới là những kỹ năng con cần chuẩn bị tốt nhất cho quá trình trưởng thành.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Thừa nhận sự khác nhau của trẻ

Mẹ nên thừa nhận sự khác nhau của trẻ. Mỗi người đều có năng lực và tính cách khác nhau, vì thế trong học tập, cuộc sống cũng có biểu hiện khác nhau. Hơn nữa, thói quen, hứng thú, phương pháp học tập của mỗi trẻ khác nhau, những yếu tố này dẫn đến thành tích học tập khác nhau của trẻ.

Vì thế, mẹ nên thừa nhận sự khác nhau ấy của trẻ, không nên mù quáng “chạy theo điểm số” mà nên cổ vũ trẻ phát huy sở trường của mình, như vậy mới có lợi cho sự trưởng thành của trẻ.

Gợi ý 2: Hướng dẫn trẻ phân tích nguyên nhân điểm thấp

Trẻ làm bài không tốt, mẹ nên bình tĩnh vì lúc này trẻ cần có sự cổ vũ và giúp đỡ của mẹ. Mẹ nên cố gắng phát hiện “điểm sáng” của trẻ, ví dụ tổng điểm các môn không cao, nhưng trong đó vẫn có môn nào đó có điểm số vượt trội hơn?

Nếu sau khi làm bài, trẻ không chủ động phân tích nguyên nhân bị điểm thấp, mẹ cần hướng dẫn trẻ, cùng “bắt bệnh”, sau đó bàn bạc cách giải quyết. Ví dụ, đặt ra kế hoạch học tập, bổ sung những kiến thức còn thiếu để tránh xảy ra sai sót lần sau. Đương nhiên, kế hoạch đặt ra và mục tiêu học tập cần phù hợp với tình hình thực tế của trẻ.

Gợi ý 3: Trẻ làm bài tốt cũng cần thưởng cho trẻ thích hợp

Trẻ làm bài tốt, thưởng cho trẻ là điều cần thiết. Có một số bà mẹ vì muốn thưởng cho con, con đòi gì cũng mua. Nếu cứ như vậy, trẻ sẽ học tập theo mục đích chứ không phải vì muốn có thêm kiến thức. Mẹ nên hiểu rằng, cần thưởng cho trẻ hợp lí. Nếu thưởng bằng vật chất, nên mua cho trẻ những đồ liên quan đến học tập như một cuốn sách hay, một chiếc cặp sách mới...

Ghi chép dành cho mẹ

Điểm số mặc dù chỉ là hình thức, nhưng kiểm tra đầu vào và đánh giá lên lớp đều phải dựa vào điểm số. Vì thế, các bà mẹ đều rất chú ý đến điểm số của con và việc con xếp thứ mấy trong lớp. Nhưng khả năng của trẻ không hoàn toàn thể hiện qua điểm số, mẹ cần chú trọng đến sự phát triển toàn diện của trẻ. Trẻ có thành tích không tốt, mẹ cần giúp trẻ tìm ra nguyên nhân, tìm cách giải quyết. Trẻ có thành tích học tập tốt, mẹ cũng cần có sự khen thưởng thích hợp, như vậy trẻ mới tiến bộ.

GIÚP TRẺ ĐẶT KẾ HOẠCH HỌC TẬP

HỢP LÍ

Nhiều trẻ trong quá trình học tập không có kế hoạch học tập, chỉ dựa vào hứng thú và tâm trạng của mình. Khi vui, tâm trạng tốt thì học nhiều, lúc không vui thì vứt sách vở một xó. Với cách học tập như vậy, trẻ không thể nâng cao thành tích học tập. Vì vậy, mẹ cần căn cứ vào tình hình thực tế, cùng trẻ đặt ra kế hoạch học tập hợp lý, tạo cho trẻ có thói quen tuân thủ thời gian, học hành có hiệu quả.

Kế hoạch học tập bao gồm việc ôn tập, học bài mới... khó có tiêu chuẩn cố định. Trẻ có thể tự đặt ra kế hoạch, mẹ chỉ ở bên cạnh hướng dẫn và cho ý kiến. Không nên sắp đặt kế hoạch học tập của trẻ theo ý mẹ và ép trẻ thực hiện.

Mười giờ tối rồi mà Minh vẫn chưa đi ngủ, mẹ liền đến giục cậu. Hóa ra, hai ngày nữa Minh có bài kiểm tra trắc nghiệm tiếng Anh, Minh muốn đọc thêm nhiều sách một chút. Nhưng khi làm bài kiểm tra, điểm của Minh lại không cao. Sau khi mẹ và Minh phân tích mới thấy, vì Minh học tập không có kế hoạch, khi học bài luôn ở trạng thái không tập trung nên vừa lãng phí thời gian lại không đạt hiệu quả cao. Vì thế, mẹ cổ vũ Minh đặt ra kế hoạch học tập cụ thể.

Được sự giúp đỡ của mẹ, Minh kết hợp với tình hình thực tế của mình, đặt ra một bản kế hoạch học tập chi tiết. Ví dụ: Buổi sáng học thuộc 10 từ mới, buổi trưa ôn lại nội dung vừa học, buổi tối sau khi ăn cơm khoảng 1 tiếng ôn tập lại nội dung đã học trong ngày...

Kế hoạch học tập có thể áp dụng vào thực tế mới có ý nghĩa và giá trị, vì thế sau khi giúp trẻ đặt kế hoạch học tập tốt, mẹ nên thường xuyên đốc thúc trẻ học theo kế hoạch, đồng thời kiểm tra hoàn thành kế hoạch định kì, giúp trẻ kịp thời điều chỉnh kế hoạch học tập.

○○○ GỢI Ý CHO MẸ ○○○

Gợi ý 1: Kế hoạch học tập cần thiết thực

Khi giúp trẻ đặt kế hoạch học tập, cần chú ý tính khả thi của kế hoạch. Một số trẻ khi đặt kế hoạch luôn không thực tế, tính toán trong 1 ngày hoàn thành nhiệm vụ của cả tuần, điều này không thực tế chút nào, kết quả là trẻ không thực hiện được kế hoạch và không đạt kết quả học tập cao.

Kế hoạch học tập cần bảo đảm tính hiệu quả trong từng chi tiết và từng bước, tốt nhất có thể phân rõ mục tiêu cụ thể để tiến hành. Ví dụ, điểm bình quân các môn học của trẻ đang là 7, thì không thể lập tức đặt mục tiêu nâng lên 9 điểm được, mà cần dần dần từng bước từ 7- 7,5- 8- 8,5- 9.... Như vậy mới có thể khiến trẻ thể nghiệm được hứng thú và niềm vui học tập, từ đó không ngừng tiến bộ và tiếp cận gần với mục tiêu.

Gợi ý 2: Kế hoạch học tập cần có nội dung cụ thể

Một số trẻ khi đặt kế hoạch học tập, thường viết “Sáng dậy học tiếng Anh, sau bữa sáng ôn tập môn văn...” Kế hoạch này nhìn qua thì không sai, nhưng không cụ thể, thiếu hiệu quả thực tế. Kế hoạch này chỉ có thể chứng tỏ phương hướng học tập của trẻ mà khó phát huy tác dụng thực sự.

Một kế hoạch học tập tốt cần có nội dung cụ thể, ví dụ, buổi sáng học thuộc 10 từ mới tiếng Anh, trước khi đi học cần học thuộc 2 bài thơ; buổi tối làm bài tập toán... Kế hoạch cụ thể như vậy mới có thể thực hiện hiệu quả.

Gợi ý 3: Kế hoạch học tập cần xem xét đến sự cân bằng cuộc sống

Khi đặt kế hoạch học tập, mẹ không thể chỉ xem xét đến việc học tập mà bỏ qua những yếu tố khác của trẻ. Học tập chỉ là một phần của cuộc sống, các hoạt động khác cũng có ảnh hưởng nhất định đến việc học tập, vì thế khi đặt kế hoạch học tập cần suy nghĩ toàn diện, đặt việc học tập lên hàng đầu, nhưng cũng cần sắp xếp các hoạt động khác cho thỏa đáng.

Có nghĩa là, trong bảng kế hoạch cần lưu ý cả thời gian ăn cơm, đi ngủ, đi học, hoạt động ngoại khóa, thời gian nghỉ ngơi, vui chơi. Hoạt động trong một ngày cần đa dạng hóa, hoạt động nào cũng được tiến hành nhịp nhàng, đều đặn. Cuộc sống có quy luật như vậy sẽ nâng cao hiệu quả học tập của trẻ.

Ghi chép dành cho mẹ

Kế hoạch tốt sẽ giúp trẻ có mục tiêu học tập rõ ràng, sắp xếp thời gian hợp lý, tăng tính tự giác và tính tích cực, nâng cao hiệu quả học tập. Mẹ nên giúp trẻ căn cứ vào tình hình thực tế của mình, đặt kế hoạch học tập hợp lý, cụ thể. Đồng

thời mẹ cần giám sát trẻ thực hiện nghiêm túc, điều chỉnh kịp thời theo những biến động cụ thể.

HƯỚNG DẪN TRẺ TỰ GIÁC HỌC TẬP

Tự giác học tập là gì? Đó chính là không cần người khác nhắc nhở, thúc giục, trẻ vẫn chủ động và vui vẻ hoàn thành nhiệm vụ học tập của mình. Trẻ có thể tự giác học tập là điều mà người mẹ nào cũng hi vọng. Như vậy kết quả học tập của trẻ cũng sẽ được nâng cao.

Tuy nhiên, nhiều trẻ em hiện nay luôn thiếu tính tự giác, chủ động học tập, thường tìm lí do để kéo dài thời gian, không tập trung học. Trẻ không ham học, không thích học cho thấy thái độ của trẻ với việc học không tốt. Việc trẻ không thích học là do chịu ảnh hưởng không tốt của môi trường bên ngoài. Ví dụ, trẻ làm bài không tốt, bị mẹ phê bình, trách mắng, từ đó không hứng thú học hành. Vì càng ghét nên càng không muốn học, càng không muốn học thì càng học dốt. Vòng tuần hoàn này khiến trẻ chán học và cuối cùng là không chịu học.

Cho dù trẻ lười học, mẹ cũng không nên có thái độ bắt ép trẻ học, giao nhiều bài tập cho trẻ vì những điều này sẽ làm trẻ càng ghét học hơn. Học tập rất quan trọng, nhưng hứng thú học tập còn quan trọng hơn, có hứng thú thì trẻ mới chủ động học bài, nâng cao thành tích học tập.

Hùng năm nay 10 tuổi, rất nhiều thứ khiến cậu tò mò, có khi chỉ là một cục đất màu cậu cũng có thể chơi nửa ngày. Nhưng Hùng lại không tập trung học tập, mẹ phải thúc giục nhiều lần, cậu mới miễn cưỡng làm. Mẹ muốn kích thích hứng thú học tập của con, nhưng lại không biết bắt đầu từ đâu. Một lần, Hùng dùng đất nặn làm thành các đồ chơi khác nhau. Khi về nhà, mẹ nhìn thấy, không trách mắng cậu làm bẩn quần áo, mà còn khen các tác phẩm của cậu, sau đó kể cho cậu nghe chuyện bà Nữ Oa dùng đá vá trời.

Mẹ thấy Hùng say sưa nghe chuyện, liền gợi ý: “Trong sách có rất nhiều câu chuyện hay, cũng có rất nhiều kiến thức mới mẻ, thú vị, những kiến thức này con cần học tập chăm chỉ mới lĩnh hội được...” “Con sẽ học chăm chỉ mẹ ạ”. Hùng chưa nghe mẹ nói hết câu đã vội nói. Từ đó, Hùng dường như trở thành

người khác, cứ về đến nhà là chủ động ngồi vào bàn học, không còn để mẹ nhắc nhở nữa.

Trong mọi lĩnh vực, không có gì khiến tích cực và tính sáng tạo của con người phát huy cao độ hơn tinh thần chủ động tự giác. Học tập và làm việc với tinh thần này sẽ dễ tạo ra hiệu quả cao. Trẻ có thể tự giác học tập hay không, có liên quan trực tiếp đến thành tích sự nghiệp của trẻ sau này.

Bà mẹ nào cũng hi vọng con cái chủ động học tập, nhưng đa số trẻ không nhận thức được tầm quan trọng của việc này, thường có tâm lí chán ghét với việc học tập khô khan.

Vì thế, mẹ cần căn cứ vào đặc điểm và hứng thú của con, hướng dẫn con kết hợp các kiến thức sách vở với hứng thú của mình, kích thích tinh thần học tập tự giác của trẻ.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Kích thích hứng thú học tập của trẻ

Không có đứa trẻ nào vừa sinh ra đã chán ghét học tập, hứng thú học tập của trẻ cũng là yếu tố bẩm sinh giống như sự tò mò. Nhưng những hứng thú này đều mất đi vì sự dạy dỗ không đúng cách của mẹ.

Vì thế, mẹ cần chú ý bảo vệ trí tò mò của trẻ, thông qua kích thích trí tò mò để kích thích khả năng tìm tòi, khám phá của trẻ, kích thích hứng thú học tập của trẻ, như vậy trẻ sẽ tự giác học tập.

Gợi ý 2: Cổ vũ trẻ học tập có hiệu quả hơn bắt ép trẻ

Mỗi đứa trẻ đều hi vọng được cha mẹ công nhận và khen ngợi. Khen ngợi khiến trẻ tích cực, cố gắng, muốn làm tốt hơn nữa.

Vì thế, khi trẻ thiếu hứng thú học tập, không nên bắt ép mà cần cổ vũ và khích lệ trẻ, tăng thêm niềm tin cho trẻ. Khi trẻ có tiến bộ, mẹ nên kịp thời biểu dương, như vậy mới nâng cao động lực và nhiệt tình học tập của trẻ, giúp trẻ học một cách tự giác, chủ động.

Gợi ý 3: Giúp trẻ nắm bắt phương pháp học tập khoa học

Không phải đứa trẻ có thành tích học tập tốt nào cũng là “mọt sách”, suốt ngày cắm đầu học hành như mọi người thường nghĩ, ngược lại, các em còn chú trọng đến nghỉ ngơi, vui chơi hơn những đứa trẻ khác. Nhiều thủ khoa đã tiết lộ rằng, bản thân luôn giữ tâm trạng rất thoải mái, vui vẻ, cũng dành thời gian nghỉ ngơi, chơi đùa trước mỗi kì thi, nhưng không để điều đó làm ảnh hưởng xấu đến học tập.

Vì thế, mẹ không nên chỉ để ý đến thời gian học tập của con mà nên giúp trẻ nắm bắt các phương pháp học tập khoa học, tìm ra cách học tốt nhất, hiệu quả nhất.

Ghi chép dành cho mẹ

Khả năng học tập tự giác chủ động có thể nâng cao thành tích học tập và niềm tin cho trẻ. Tuy nhiên, nhiều trẻ khó hình thành ý thức tự giác học, vì thế, mẹ cần kích thích hứng thú học, giúp trẻ nắm bắt các phương pháp học khoa học. Khi trẻ có tiến bộ, mẹ cần kịp thời khen thưởng, để trẻ càng ham học hơn.

LOẠI BỎ CẢM GIÁC CHÁN HỌC CỦA TRẺ

Bà mẹ nào cũng hi vọng con cái mình thông minh, hiếu học. Nhưng trong thực tế, không ít trẻ lên lớp là ngủ gật, cứ học là thở dài chán nản, nhắc đến học là thấy mệt mỏi, đau đầu, thậm chí còn trốn học, bỏ học. Những hành vi này có liên quan đến tâm trạng chán học của trẻ. Tâm trạng này ảnh hưởng trực tiếp đến hiệu quả và thành tích học tập.

Trẻ chán học chia làm ba cấp độ: Chán học cấp độ nhẹ biểu hiện ở việc trẻ không thích hoặc không muốn học, không tập trung học bài, không làm hết bài tập...; chán học cấp độ vừa biểu hiện trốn học hoặc bỏ học; chán học cấp độ nặng phát triển thành vấn đề tâm lí như mắc chứng bệnh chán học, có khuynh hướng lệch lạc về đạo đức, tính cách. Trên thực tế, rất nhiều trẻ ở mức độ chán học cấp độ nhẹ, sự nguy hại mà nó mang lại có tính tiềm ẩn, lâu dài, không chỉ ảnh hưởng đến thành tích học tập, mà còn gây ra một số vấn đề tâm lí, gây tổn thương đến thể chất và tâm hồn trẻ.

Dương năm nay học lớp 6. Mẹ càng ngày càng thất vọng về Dương, không phải vì cậu học kém, mà vì cậu không nghiêm túc học hành. Dương từ trước đến giờ không bao giờ trốn học, bỏ học, rất nghe lời, hàng ngày đều đặn cắp sách đến trường nghe thầy cô giảng bài, viết bài. Kỳ nghỉ hè, mẹ đăng ký cho cậu lớp học thêm, cậu cũng chăm chỉ đi học, bài tập thầy giáo cho cũng làm đầy đủ.

Nhưng mẹ phát hiện, cậu tuy chăm chỉ đi học nhưng lại không nghiêm túc học, những vấn đề không hiểu cũng không chủ động hỏi thầy cô, cha mẹ. Mẹ đã chú ý quan sát con chơi trò chơi hoặc giao tiếp với bạn bè, và không thấy có biểu hiện gì về trí tuệ hoặc tâm lí, vấn đề duy nhất chỉ là cậu không tập trung học hành. Mẹ rất lo lắng, không biết phải làm thế nào.

Có rất nhiều nguyên nhân khiến trẻ chán ghét học hành, nhưng chủ yếu là những yếu tố sau: Trẻ không có cảm giác thành công trong học tập, chỉ cảm thấy thất bại; cha mẹ yêu cầu quá cao, thầy cô lại luôn phê bình; bạn học chê bai, cười nhạo... Những yếu tố này khiến trẻ chán học, không có hứng thú học.

Người mẹ có con chán học sẽ làm thế nào? Một số bà mẹ có thái độ trách mắng, phê bình con, thậm chí bắt ép con học. Nhưng đây là cách làm không hiệu quả và khoa học. Cách làm đúng đắn của mẹ là không nên phê bình trẻ, cũng không nên cáu gắt, đánh mắng trẻ, nên điều chỉnh quan niệm và phương pháp dạy con, phát hiện và cổ vũ ưu điểm của trẻ, giúp trẻ có quan niệm về sự tiến bộ, từng bước tăng hứng thú học tập cho trẻ.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Tôn trọng hứng thú của trẻ

Chúng ta thường nói đến hứng thú, nhưng không phải là hứng thú học hành mà là sở thích khác của trẻ. Trẻ chỉ cảm thấy vui vẻ và nhiệt tình khi làm việc chúng yêu thích. Hình thành nên hứng thú chính là yếu tố cần có trong quá trình khám phá tri thức ở trẻ.

Vì thế, trước tiên mẹ nên tôn trọng những sở thích của trẻ, trên cơ sở đó dẫn dắt trẻ nhận thức được tầm quan trọng của học tập, dần dần có hứng thú với học tập.

Gợi ý 2: Cổ vũ trẻ khắc phục khó khăn

Đa số trẻ chán học là do gặp khó khăn trong việc học tập, hoặc không thể tiến bộ trong học tập.

Đối với khó khăn trong học tập, mẹ nên để trẻ biết rằng: Học tập vốn là sự lao động trí óc gian khổ, cần nghị lực và ý chí kiên cường, cần có thái độ tích cực đối mặt với khó khăn, thách thức, chứ không phải là tức giận và rút lui.

Đối với những trẻ sốt ruột, nôn nóng, chán nản vì sự tiến bộ chậm chạp của mình, mẹ cần giúp trẻ kịp thời điều chỉnh và thay đổi phương pháp học, để trẻ thoát khỏi tâm trạng không vui. Nếu trẻ không thể giải quyết khó khăn nào đó, hãy tạm thời “bỏ qua”, sau đó tích lũy kinh nghiệm và kiến thức, tìm cơ hội khắc phục sau. Như vậy mới giải tỏa được áp lực học tập và không chế tâm trạng chán nản của mình.

Gợi ý 3: Giúp trẻ có niềm tin trong học tập

Trẻ chán học thường thiếu tự tin, vì thế mẹ cần tạo cơ hội cho trẻ trải nghiệm niềm vui thành công, giúp trẻ tìm lại sự tự tin của mình.

Ví dụ, mỗi lần trẻ làm bài tốt, hãy chú ý khen ngợi trẻ, để trẻ cảm thấy tự hào và cảm nhận được sự tiến bộ của bản thân. Khi trẻ có tâm lí chán học, mẹ không nên bắt ép trẻ học, cần lắng nghe, an ủi, hướng dẫn và cổ vũ trẻ nhiều hơn, để làm tăng sự tự tin của trẻ.

Ghi chép dành cho mẹ

Chán học sẽ không có lợi cho việc học tập của trẻ, vì thế mẹ cần nghiêm túc nhìn nhận vấn đề này. Đối với trẻ chán học, không nên trách mắng, phê bình trẻ, nên giúp trẻ tìm ra nguyên nhân chán học, để trẻ nhìn thấy ưu điểm và sự tiến bộ của mình, kịp thời khen ngợi và khẳng định trẻ, để trẻ cảm nhận thành công, từng bước nâng cao sự tự tin, từ “chán học” chuyển sang “ham học”.

ĐIỀU CHỈNH MÔN HỌC LỆCH, BỔ

SUNG NHỮNG THIẾU HỤT KIẾN THỨC CỦA TRẺ

Học lệch là hiện tượng phổ biến của học sinh hiện nay. Nếu cứ để tình trạng này ngày càng trầm trọng mà không kịp thời khắc phục thì sẽ không có lợi đối với việc học của trẻ. Do học lệch nên trẻ thường xuyên bị điểm thấp ở các môn không phải sở trường của mình, điều này càng khiến trẻ lo lắng, mẹ thì càng sốt ruột.

Nguyên nhân khiến trẻ học lệch có rất nhiều, ví dụ không thích thầy cô giáo dạy môn học đó, nên không học môn đó; không có hứng thú học một số môn nên điểm không cao và càng mất tự tin; còn có một số trẻ học lệch vì cha mẹ chỉ hướng cho con học một số môn học nào đó mà thôi...

Trẻ học lệch chỉ chứng tỏ trẻ không thích môn học đó chứ không phải là trẻ học không tốt. Việc trẻ có hiện tượng học yếu kém một số môn là điều rất bình thường.

Khi trẻ có hiện tượng học lệch, nếu không được thầy cô, bố mẹ giúp đỡ và hướng dẫn, sẽ càng ngày càng đi xa khỏi quỹ đạo, vì thế mẹ cần tìm biện pháp đúng đắn giúp trẻ thoát khỏi khó khăn này.

Khi Thành học lên cấp II, vấn đề mà cậu gặp phải không phải là môn học quá khó, cũng không phải là cuộc sống trung học có quá nhiều khác biệt, mà là học lệch. Cậu thích văn, toán, nhưng lại không có hứng thú gì với môn tiếng Anh.

Mặc dù thầy giáo và mẹ kiểm tra thường xuyên, lên lớp Thành cũng rất chăm chú nghe giảng, ghi chép cẩn thận, nhưng điểm vẫn dưới trung bình. Mẹ rất lo lắng, quyết định nghĩ cách giúp Thành. Mẹ thấy Thành rất thích xem phim hoạt hình Walt Disney.

Vì thế, mẹ thường xuyên mua một số đĩa phim hoạt hình chỉ có hội thoại bằng tiếng Anh để Thành xem, còn thường xuyên dùng tiếng Anh nói chuyện với Thành. Dần dần, Thành không còn ghét môn tiếng Anh như trước nữa.

Nếu mẹ phát hiện con thích một số môn học nào đó, lại có kết quả cao ở những môn ấy, đồng thời lại thấy con ghét một số môn học nào đó và có kết quả thấp, đó chính là hiện tượng học lệch.

Muốn giúp trẻ thay đổi tình trạng này, mẹ cần cho trẻ biết nguy hại của việc học lệch. Đồng thời, hướng dẫn trẻ tạo hứng thú với những môn

không thích, dùng cách thức thích hợp để trẻ thấy rằng, những môn trẻ không thích cũng chứa đựng những kiến thức thú vị, từ đó khiến trẻ thay đổi quan niệm. Chỉ khi trẻ nảy sinh hứng thú với những môn học này, hiện tượng học lệch mới được loại bỏ.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Tôn trọng cá tính của trẻ

Có trẻ học môn tiếng Anh giỏi, học môn toán kém, mẹ liền ngày ngày trách trẻ không nghiêm túc học toán; có trẻ học toán giỏi, tiếng Anh lại kém, mẹ liền phê bình trẻ không chăm chỉ học tiếng Anh. Cách giáo dục này thực sự không có tác dụng trong việc điều chỉnh hiện tượng học lệch của trẻ.

Sự khác biệt trong tư duy, cá tính của từng người là yếu tố khách quan. Cùng giai đoạn, độ tuổi nhưng tư duy lại khác nhau, có trẻ tư duy trừu tượng phát triển sớm, có trẻ lại phát triển muộn. Vì thế, mẹ không nên coi nhẹ quy luật khách quan này, cho rằng trẻ học tốt môn toán như vậy thì chỉ cần bỏ thời gian, công sức là cũng sẽ học tốt môn tiếng Anh. Cách giáo dục bắt ép này không thể thay đổi hiện tượng học lệch của trẻ.

Gợi ý 2: Hướng dẫn trẻ thay đổi phương pháp học tập

Trẻ học lệch thường chọn những môn mình thích để học trước, sau đó mới học những môn không thích, kết quả là càng học càng thấy chán. Còn có một số trẻ học lệch thiếu tính kế hoạch, chủ động và hệ thống khi học các môn mà mình còn yếu nên tất nhiên kết quả học tập sẽ không tốt.

Mẹ cần giúp trẻ thay đổi phương pháp học tập, để trẻ căn cứ vào đặc điểm tư duy, trí nhớ, quy luật học của mình, chọn phương pháp và kế hoạch học tập hợp lý, hoặc hướng dẫn trẻ học hỏi những bạn có phương pháp học tốt.

Đồng thời, mẹ cũng cần cổ vũ trẻ kiên trì, càng là những môn học kém càng phải cố gắng và kiên trì, như vậy mới có thể tiến bộ.

Gợi ý 3: Tìm ra những điểm thú vị của các môn học

Mẹ cần tìm những điểm thú vị trong các môn mà trẻ học kém để kích thích hứng thú học của trẻ, bồi dưỡng niềm tin, để

trẻ nghĩ rằng “mình cũng có thể học tốt các môn này”.

Dưới sự chỉ bảo của mẹ, trẻ sẽ hình thành ý thức khích lệ bản thân tích cực “Mình thấy môn này cũng thú vị đấy chứ”, từ đó trẻ sẽ có hứng thú học, vấn đề học lệch dần dần sẽ được giải quyết.

Ghi chép dành cho mẹ

Học lệch không có lợi cho sự tiến bộ học tập và sự phát triển toàn diện trong tương lai của trẻ, mẹ cần tìm ra nguyên nhân trẻ học lệch và giúp trẻ khắc phục. Đương nhiên, cần tôn trọng sự khác nhau trong cá tính, đặc điểm sở trường của mỗi trẻ, không dạy dỗ theo kiểu thô bạo, trách mắng. Cũng cần phát hiện những điểm hay trong các môn học trẻ yếu kém, sau đó kích thích và cổ vũ trẻ, tăng hứng thú học tập cho trẻ.

MẸ CẦN NHÌN NHẬN ĐÚNG ĐẴN HIỆN TƯỢNG TRỐN HỌC CỦA TRẺ

Trốn học là là một hiện tượng khá phổ biến đối với học sinh ngày nay. Nguyên nhân trẻ trốn học rất nhiều và phức tạp, nhưng thông thường đều là do trẻ muốn thể hiện sự bất mãn hoặc muốn trốn tránh hiện thực, cũng là cách đặc biệt để trẻ tiếp xúc với xã hội. Thông thường, trẻ có tính hướng nội, coi mình là trung tâm, tự ti, khi điểm số không cao, bị thầy cô giáo phê bình, hoặc gặp chuyện buồn thì dễ trốn học.

Hiện tượng này không chỉ ảnh hưởng đến việc học bình thường, mà còn gây ra những hậu quả không tốt, ví dụ khi trốn học, trẻ có thể có cơ hội tiếp xúc với các tệ nạn như hút thuốc, uống rượu, đánh nhau, không về nhà, thậm chí phạm tội... Vì thế, khi trẻ có hiện tượng trốn học, mẹ cần kịp thời quan tâm, chú ý.

Sơn năm nay 10 tuổi, đang học lớp 5, là niềm tự hào của cả gia đình, vì cậu ngoan ngoãn, nghe lời và có kết quả học tập tốt.

Tuy nhiên, cách đây không lâu, cô giáo nhận được giấy xin phép nghỉ học của cậu nói rằng mẹ cậu bị ốm, cần ở nhà chăm

sóc mẹ. Buổi tối, cô giáo liền gọi điện thoại cho Sơn, dặn cậu chăm sóc mẹ chu đáo, nhanh chóng trở lại lớp học. Hôm sau, cô giáo không yên tâm, trực tiếp gọi điện cho mẹ cậu, nhắc mẹ cậu đừng để lỡ việc học hành, bài vở của Sơn.

Mẹ nghe cô giáo nói thì vô cùng kinh ngạc, vì chị không hề bị bệnh, và Sơn ngày nào cũng ôm cặp sách đi học như bình thường. Lúc này, mẹ Sơn và cô giáo mới phát hiện: Sơn trốn học đi chơi!

Đối với những trẻ trốn học, các bà mẹ thường không biết làm thế nào, hoặc có cách dạy dỗ con cái sai lầm, có người nghiêm khắc trách mắng, hoặc đánh đập thô bạo, hoặc mặc kệ, khiến cho trẻ có cách nghĩ và nhìn nhận lệch lạc, không thoát ra khỏi con đường lầm lỗi.

Thực ra, muốn giải quyết vấn đề trốn học của trẻ, mẹ không nên mắng, đánh hoặc trách cứ trẻ. Điều cần làm trước tiên là tìm hiểu rõ nguyên nhân tại sao con trốn học, sau đó khuyên nhủ con nên chơi với những bạn tốt, tham gia các hoạt động tập thể có ích. Khi làm như vậy, trẻ mới cảm thấy thú vị, mới mê, có hứng thú khi đi học. Đồng thời, mẹ cũng cần thường xuyên liên hệ với thầy cô giáo, tìm hiểu tình hình học tập của con, tăng cường giáo dục con các biện pháp bảo vệ bản thân, tránh các cám dỗ bên ngoài xã hội, định hướng cho con yên tâm học hành, tích cực tham gia vào cuộc sống vui vẻ, phong phú ở trường học.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Tìm hiểu rõ nguyên nhân trẻ trốn học

Khi mẹ phát hiện trẻ trốn học, không nên kích động, chưa hỏi rõ nguyên nhân đã trách mắng, quát tháo. Điều này chỉ càng khiến trẻ thấy chán ghét học hành và nói dối vì muốn tránh cơn giận dữ của mẹ.

Cách làm đúng đắn là bình tĩnh xử lý, kiềm chế cơn giận để tìm hiểu nguyên nhân con trốn học. Chỉ khi nào hiểu rõ nguyên nhân mới có được cách dạy dỗ, hướng dẫn đúng đắn.

Gợi ý 2: Tích cực nâng cao hứng thú học tập của trẻ

Khi trẻ có thành tích học tập không như ý, mẹ không nên phàn nàn, so sánh trẻ với các bạn khác, mắng trẻ “ngốc”, “đần”, “vô dụng”..., mà cần động viên, khích lệ trẻ nhiều hơn, để trẻ tiếp tục cố gắng. Nếu trẻ có tiến bộ, mẹ cần kịp thời khen

ngợi, từ đó nâng cao hứng thú và tự tin trong học tập của trẻ.

Gợi ý 3: Không nên làm tăng gánh nặng học tập cho trẻ

Bà mẹ nào cũng hi vọng con đỗ đạt thành tài nên thường đặt ra yêu cầu cao đối với con. Hàng ngày trẻ phải làm rất nhiều bài tập trên lớp, học các lớp học thêm, về nhà lại phải làm bài tập mẹ giao, như vậy sẽ gây áp lực tâm lí cho trẻ. Những hành động của mẹ làm trẻ mất đi tự do và thời gian vui chơi, khiến trẻ cảm thấy mệt mỏi, nặng nề, dần dần không có hứng thú học tập, cảm thấy chán học, ghét học, dẫn đến trốn học.

Vì vậy, mẹ không được tùy tiện tước mất niềm vui và sự tự do của trẻ. Hãy thay đổi quan niệm giáo dục của mình, cho trẻ môi trường sống và học tập thoải mái, dân chủ. Như vậy sau này trẻ mới trưởng thành vui vẻ, tự tin và lạc quan.

Ghi chép dành cho mẹ

Trốn học là một hành vi khá phổ biến của học sinh, điều này cứ thế tiếp diễn thường xuyên sẽ gây nên hậu quả xấu, cũng là vấn đề khiến các bà mẹ vô cùng lo lắng và muốn giải quyết triệt để. Đối diện với hiện tượng trốn học của trẻ, mẹ cần có thái độ bình tĩnh, tìm hiểu rõ nguyên nhân trẻ trốn học, sau đó có biện pháp đúng đắn. Không trách mắng, đánh đập trẻ, cũng không tùy tiện đăng ký các lớp học thêm hoặc ra quá nhiều bài tập cho trẻ, cần nghĩ cách nâng cao hứng thú học tập của trẻ, để trẻ ham học và đến lớp học đầy đủ, vui vẻ.

Trở thành vị thần bảo vệ tuổi thanh xuân của trẻ

Tuổi dậy thì là thời kỳ quá độ từ trẻ thơ thành người trưởng thành, cả tâm lí và sinh lí đều có những thay đổi rất lớn, đồng thời cũng xuất hiện nhiều vấn đề, ví dụ tâm lí chống đối, khát khao tự lập, yêu sớm... Mẹ là người gần gũi, thân thiết nhất của trẻ, vì thế cần nắm bắt thời kỳ phát triển và trưởng thành này, căn cứ vào quy luật khách quan phát triển tâm sinh lí trẻ để có sự hướng dẫn, chỉ bảo chu đáo kịp thời, giúp trẻ bước qua tuổi dậy thì một cách thuận lợi.

MẸ LÀ NGƯỜI THẦY GIÁO DỤC GIỚI TÍNH TỐT NHẤT CỦA TRẺ

Do chịu ảnh hưởng của quan niệm truyền thống, một số bà mẹ cảm thấy ngại ngùng khi cùng trẻ nói chuyện về vấn đề giới tính. Vì thế, khi con cái hỏi một số vấn đề có liên quan, mẹ thường im lặng, hoặc lảng tránh, hoặc nói lung tung gây hiểu lầm cho trẻ.

Trên thực tế, lảng tránh chỉ khiến trẻ càng thêm tò mò, thậm chí có trẻ có tâm lí sợ hãi với sự phát triển của mình. Điều này không có lợi cho sự phát triển tâm lí giới tính và sinh lí của trẻ.

Giáo dục giới tính cũng là một phần trong giáo dục gia đình, có liên

quan trực tiếp đến sự trưởng thành của trẻ. Chỉ khi trẻ được giáo dục giới tính từ nhỏ thì mới biết tôn trọng bạn khác giới, bảo vệ bạn khác giới và yêu quý bản thân mình hơn. Mẹ là người gần gũi với trẻ nhất, vì thế, khi trẻ bước vào độ tuổi phù hợp, mẹ nên tìm cơ hội thích hợp giảng giải những kiến thức liên quan đến giới tính cho trẻ, để trẻ nhận biết sự thay đổi của cơ thể và tâm lý bản thân.

Hạnh năm nay 12 tuổi, là một cô bé hoạt bát, cởi mở. Một hôm, sau khi tan học về, cô bé nói với mẹ: “Mẹ ơi, hôm nay con phát hiện trên váy bạn Lệ có dính máu, lại ở phần sau váy, con đoán bạn ấy bị ngã, nhưng con lại chẳng nhìn thấy bạn ấy ngã gì cả!”

Mẹ hiểu, đó có thể là ngày “bạn thân” ghé thăm. Mẹ bỗng ý thức được con gái mình đã 12 tuổi rồi, đã là một cô gái mới lớn rồi, nên cho con biết một số chuyện mới phải. Vì thế, mẹ nói với Hạnh: “Mẹ nghĩ rằng bạn con không bị thương đâu, bạn ấy có kinh nguyệt đấy.”

“Kinh nguyệt là gì hả mẹ?” Hạnh tò mò hỏi.

“Kinh nguyệt là chu kỳ mà hàng tháng nữ giới đến độ tuổi đều có, hơn nữa, đó là một chuyện vui, nó chứng tỏ rằng bạn con đã trưởng thành, là một thiếu nữ rồi. Có kinh nguyệt không phải là chuyện đáng xấu hổ, đó là hiện tượng sinh lý bình thường, đến độ tuổi nhất định con cũng sẽ có...”

Được mẹ giải thích, Hạnh đã hiểu ra mọi chuyện.

Mỗi bà mẹ cần nghiêm túc nhìn nhận vấn đề giáo dục giới tính cho con. Mẹ chính là người thầy giáo đầu tiên của con, cũng là người thân thiết nhất của con. Trẻ từ nhỏ đến lớn đều ở bên mẹ, trong quá trình này, mẹ nên từng bước dạy trẻ hiểu sự phát triển của cơ thể, dần dần loại bỏ cảm giác tò mò đối với người khác giới.

Đối với những vấn đề giới tính trẻ nêu ra, mẹ không nên có ý nói lấp lửng, mập mờ, cần nói rõ ràng, đơn giản cho trẻ hiểu.

Mẹ cần có thái độ chủ động tích cực với vấn đề giới tính của trẻ, kịp thời giảng giải, hướng dẫn đúng đắn. Một số bà mẹ cho rằng, lớn lên trẻ sẽ hiểu. Đó là suy nghĩ sai lầm. Cần biết rằng, trẻ được giảng giải, hướng dẫn sẽ tốt hơn nhiều trẻ không biết chút gì về vấn đề này, không nên đợi đến lúc “mất bò mới lo làm chuồng”, như vậy e rằng là quá muộn.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Để trẻ tìm hiểu kiến thức cơ bản về giới tính

Khi trẻ bắt đầu cảm thấy tò mò về giới tính, mẹ nên thông qua các hình thức thích hợp để trẻ tìm hiểu một số kiến thức giới tính, giảm bớt sự tò mò của trẻ. Kiến thức cơ bản về giới tính bao gồm các bộ phận sinh dục, sự phát triển giới tính, vệ sinh và tâm lý giới tính. Khi trẻ hiểu được giới tính như thế nào thì sẽ không có cảm giác thần bí, tò mò với giới tính nữa, cũng sẽ nhận thức đúng đắn về sự thay đổi của cơ thể mình.

Mẹ cũng nên tìm cách nói chuyện với trẻ về những kiến thức này, thông qua một số cuốn sách giới thiệu về giới tính, giúp trẻ nắm được các kiến thức lành mạnh này.

Gợi ý 2: Đối mặt với câu hỏi giới tính của trẻ, cần trả lời thẳng thắn, rõ ràng

Có lúc, trẻ sẽ hỏi mẹ những câu liên quan đến giới tính, mẹ cần trả lời bình tĩnh, thẳng thắn, tự nhiên. Câu trả lời cần đơn giản, điều quan trọng là giải tỏa áp lực tâm lý, trí tò mò của trẻ, để trẻ không cảm thấy giới tính là điều thần bí hoặc xấu hổ, e dè.

Gợi ý 3: Hướng dẫn trẻ các kiến thức vệ sinh

Các kiến thức vệ sinh là điều cần thiết giúp trẻ giữ gìn cơ thể khỏe mạnh. Vì thế, khi trẻ bước vào tuổi dậy thì, mẹ cần hướng dẫn trẻ một cách cụ thể các kiến thức vệ sinh, bảo vệ sức khỏe cho trẻ.

Ghi chép dành cho mẹ

Trong vấn đề giáo dục giới tính, mẹ là người thầy, cũng là người bạn của trẻ. Trong quá trình dậy thì, tâm sinh lý của trẻ có sự thay đổi rất lớn. Vì thế, khi trẻ có ý thức về giới tính, mẹ cần có sự chỉ bảo và dạy dỗ kịp thời, trả lời rõ ràng, thẳng thắn, đơn giản các câu hỏi liên quan đến giới tính của trẻ, giúp trẻ nắm bắt các kiến thức này một cách đúng đắn.

KHÔNG TRANH CÃI VỚI TRẺ Ở TUỔI DẬY THÌ

Trẻ ngày một lớn lên thì nỗi lo lắng của mẹ ngày càng nhiều thêm. Mẹ luôn cảm thấy con cái không nghe lời mình, càng lớn càng khó bảo. Trẻ lúc 2-3 tuổi rất nghịch ngợm, bướng bỉnh, chỉ làm theo ý của mình, không nghe theo sự sắp xếp của mẹ; khi bước vào tuổi 13-14, trẻ cũng không nghe theo sự sắp xếp của mẹ, luôn làm ngược lại những điều mẹ nói, thậm chí còn cãi lại mẹ, muốn chứng tỏ “khả năng” của bản thân.

Thực ra, khi bước vào tuổi dậy thì, đa số trẻ sẽ xuất hiện tâm lí chống đối. Vì lúc này, trẻ bắt đầu muốn trở thành người lớn, khát khao tự lập, tự do. Mẹ càng can thiệp nhiều, trẻ sẽ càng muốn thoát khỏi mẹ, muốn tự lập hơn.

Nhìn thấy sự thay đổi này của trẻ, mẹ nên cảm thấy vui, vì điều đó chứng tỏ trẻ dần dần đã trưởng thành, trở nên chín chắn hơn. Vì thế, đối với trẻ ở tuổi dậy thì, đặc biệt là những trẻ có tâm lí chống đối, mẹ cần quan sát nhiều, lắng nghe nhiều, quan tâm nhiều, ít dùng “uy quyền” để can thiệp, ra lệnh, tranh cãi với trẻ, mà nên tôn trọng sự tự lập và mong muốn của trẻ, trẻ cũng sẽ biết ơn sự thông cảm của mẹ, sẽ càng yêu kính mẹ hơn.

Lan Anh là cô bé có tính cách khá hướng nội, không hòa đồng, nhưng lại thích ăn mặc sành điệu, thích đọc truyện tranh, thành tích học tập kém. Mẹ không hài lòng với cách ăn mặc, hành động lời nói của con, đã từng đốt, xé sách của con, thậm chí đã đánh cô bé. Nhưng Lan Anh vẫn không thay đổi, không thể bỏ được thói quen đọc truyện tranh.

Sau đó, một lần, khi buổi họp phụ huynh kết thúc, cô giáo của Lan Anh đã đưa ra cho mẹ cô bé một lời khuyên.

Khi mẹ trở về, Lan Anh đã chuẩn bị tâm lí nghe mẹ trách mắng. Nhưng ngoài dự đoán của cô bé, mẹ không phê bình, cũng không giận cô, còn tỏ ra rất vui vẻ. Sau đó, mẹ nói với Lan Anh: “Những lần trước mẹ đánh mắng con là không đúng, mẹ xin lỗi con. Mẹ thấy con ham đọc sách là một thói quen tốt, còn hơn là mấy bạn ham mê thần tượng, ca sĩ, bỏ bê học hành.”

Lời mẹ nói khiến Lan Anh ngẩn người, cô thậm chí còn nghi ngờ: Đây có phải là mẹ mình không nhỉ?

Tiếp đó, mẹ nói: “Mẹ còn có một thắc mắc là, con đọc truyện

nếu vậy có ảnh hưởng đến học tập không? Hay thành tích của con chỉ đến mức độ đó thôi? Nếu đúng như vậy, sau này mẹ sẽ ủng hộ con đọc truyện.” Nói xong, mẹ cười nhìn Lan Anh.

Những lời mẹ nói đã làm cô bé rung động.

Qua một đêm suy nghĩ, ngày hôm sau, Lan Anh chủ động cắt ngắn tóc, duỗi thẳng, cắt hết truyện tranh đi và học tập nghiêm túc, từ đó thành tích của cô bé luôn được nâng cao.

Sau khi trẻ bước vào tuổi dậy thì, mẹ cần có cách giáo dục thích hợp, không thể dạy con kiểu chuyên chế, uy quyền, nếu không trẻ sẽ càng trở nên “cứng đầu”. Ngược lại, nếu mẹ đặt mình vào vị trí của con để suy nghĩ, chấp nhận những thay đổi và hành động đó của con, tôn trọng, hiểu và quan tâm đến con, trẻ sẽ “phục” mẹ và làm theo lời mẹ dạy.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Chấp nhận sự thay đổi của trẻ

Khi trẻ bước vào tuổi dậy thì, tâm sinh lý đều có sự thay đổi lớn, ví dụ trẻ muốn sống theo ý mình, muốn được tự do, dám làm những chuyện trái với thường ngày, thích được thể hiện bản thân, hi vọng được mọi người và xã hội công nhận... Đây là những biểu hiện rất bình thường của trẻ ở tuổi dậy thì.

Đối với những sự thay đổi này, mẹ cần bình tĩnh chấp nhận, hiểu nhu cầu tâm lý của trẻ, không tùy tiện phủ định, cười nhạo hành động của con, nên tôn trọng và hiểu con. Như vậy tâm lý chống đối của trẻ mới giảm bớt, trẻ sẽ hiểu sự khoan dung và những lời khuyên nhủ của mẹ.

Gợi ý 2: Cho phép trẻ có bí mật và không gian riêng tư

Trẻ ở tuổi dậy thì bắt đầu có bí mật riêng.

Vì thế, khi chưa được sự đồng ý của trẻ, mẹ không nên đụng vào đồ đạc của trẻ, nếu không trẻ sẽ cảm thấy mẹ không tôn trọng mình, sẽ trở nên chán ghét và trách móc mẹ.

Trẻ có bí mật riêng là biểu hiện muốn trưởng thành độc lập, mẹ cần chấp nhận điều này, để trẻ hiểu rằng mẹ cũng hiểu và tôn trọng chúng. Chỉ cần mẹ tôn trọng trẻ, trẻ sẽ vô cùng cảm kích và biết ơn mẹ.

Gợi ý 3: Tin tưởng trẻ hoàn toàn

Trẻ ở tuổi dậy thì đã có thể tự mình xử lý một số vấn đề, nhưng mẹ lúc nào cũng lo trẻ không làm tốt, không tin tưởng trẻ. Tuy nhiên, sự can thiệp quá sâu của mẹ chỉ càng làm cho trẻ sống xa cách với mẹ, co vào thế giới của mình.

Vì thế, mẹ hãy thả lỏng vòng tay, trẻ không còn non nớt như mẹ tưởng tượng nữa. Trẻ có thể hoàn toàn tự xử lý nhiều việc trong cuộc sống. Chỉ vì muốn được tự do và tự lập, trẻ mới có tâm lý chống đối mẹ, làm trái ý mẹ để thể hiện cá tính của mình.

Nếu mẹ tin tưởng trẻ, cho trẻ quyền tự giải quyết vấn đề, trẻ sẽ vô cùng biết ơn mẹ và càng tôn trọng mẹ hơn.

Ghi chép dành cho mẹ

Bước vào tuổi dậy thì, trẻ sẽ có sự thay đổi rất lớn về tâm sinh lý, chúng bắt đầu mong muốn được sống độc lập, tự do, bắt đầu có tâm lý chống đối và dễ tranh cãi với mẹ, mong muốn thoát khỏi sự “quản lý” của mẹ. Đối với những sự thay đổi này, mẹ cần hiểu, thông cảm và khoan dung, từ đó có cách dạy dỗ hợp lý, tin tưởng và cổ vũ trẻ.

KHÔNG TÙY TIỆN CAN THIỆP VÀO VIỆC KẾT BẠN CỦA TRẺ

Trẻ chính là hòn ngọc trong tay mẹ, đặc biệt là những trẻ là con một lại càng được mẹ thương yêu, bao bọc. Từ việc ăn mặc, học hành cho đến việc kết bạn, mẹ đều quan tâm, lo lắng.

Về vấn đề kết bạn, người làm mẹ luôn hi vọng con có những người bạn tốt có thể giúp con trong học tập, cuộc sống, mẹ không muốn con làm bạn với những người xấu. Xuất phát điểm của mẹ rất tốt, nhưng lại không được trẻ hiểu và biết ơn, ngược lại, chỉ khiến trẻ cảm thấy chán nản, buồn rầu.

Lê năm nay học lớp 5, cô bé sống chan hòa, cởi mở nên có rất nhiều bạn. Mẹ Lê cơ bản không có ý kiến gì về việc kết bạn

của Lê, chỉ có duy nhất một người bạn của Lê mà mẹ không thích, là bạn Hoa.

Hoa thường đến nhà Lê chơi, hai đứa rất thân nhau. Nhưng Hoa khá nam tính, nói năng cục mịch, tính cách khá giống con trai. Vì thế, mẹ nói với Lê: “Lê ơi, con có thích chơi với bạn Hoa không? Mẹ thấy cô bạn đó khá giống con trai.” Lê cười nói với mẹ: “Mẹ ơi, mẹ nghĩ gì vậy. Bạn ấy tốt lắm, rất chân thành với bạn bè”. Mẹ liền nhắc nhở Lê: “Con đừng giống như bạn ấy, chẳng nữ tính chút nào.” Lê cảm thấy không vui, chỉ đáp “Con biết rồi”.

Một hôm, mẹ thấy Hoa và mấy người bạn bước vào cửa hàng Internet, nhưng không thấy Lê đi cùng. Về nhà, mẹ liền kể với Lê chuyện này, hi vọng con không chơi với bạn Hoa đó nữa. Không ngờ, Lê rất không bằng lòng, nói với mẹ: “Sao mẹ để ý nhiều thế nhỉ? Mẹ thường xuyên bảo con cần biết sống khoan dung với mọi người, nhưng bây giờ mẹ lại can thiệp vào việc kết bạn của con, sau này con sẽ kết bạn với ai đây?”

Khi trẻ bước vào tuổi dậy thì, ngoài những biến động về sinh lý thì tâm lý cũng có sự thay đổi. Trẻ thường nghĩ mình “đã lớn”, rất nhiều việc “không cần mẹ lo” nữa, cho rằng mẹ “quản lý quá nhiều”. Thực ra đây là dấu hiệu đầu tiên của tính độc lập và lòng tự trọng của trẻ.

Những ý kiến của mẹ không được con cái hiểu là vì mẹ thường căn cứ vào kinh nghiệm sống của mình, dùng cách quan sát, phân tích, phán đoán của bản thân để kết luận, rất ít khi đứng trên lập trường của trẻ để suy nghĩ vấn đề. Cũng có nghĩa là mẹ coi nhẹ đặc điểm tâm lý của trẻ, kết quả là gây mâu thuẫn, xung đột giữa hai mẹ con.

Thực ra, kết bạn là việc của trẻ. Nếu trẻ chơi với một người bạn xấu, vậy chúng nhất định có thói quen, sở thích chung nào đó. Vì thế, điều này có lẽ liên quan đến sự tu dưỡng bản thân trẻ nhiều hơn. Nếu trẻ có khả năng kiềm chế tốt, trẻ nhất định sẽ học được những điều tốt từ bạn, không học điều xấu. Nếu trẻ thật sự có bản lĩnh kém thì mẹ mới cần can thiệp, nhưng không nên quá nghiêm khắc, nếu không dễ khiến trẻ có cách nhìn phiến diện, lệch lạc về bạn bè, cho rằng chỉ nên kết bạn với những người có công việc tốt hoặc học hành giỏi giang.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Nói chuyện với con như một người bạn

Mẹ lo lắng con chơi với bạn xấu, sẽ học thói xấu của bạn là điều bình thường. Tuy nhiên, khi đối diện với vấn đề này, mẹ không nên có thái độ quá cứng nhắc mà nên nhẹ nhàng trò chuyện với con như một người bạn, hướng dẫn con với thái độ tôn trọng.

Mẹ lưu ý, cần khuyên bảo chứ không nên thuyết giáo và cần có thái độ bình đẳng khi nói chuyện với con. Đưa ra cách nghĩ của mình và trưng cầu ý kiến của con, cổ vũ con đánh giá và nêu ý kiến, cùng nhau thảo luận đúng sai, không áp đặt quan điểm của mình lên con. Như vậy, trẻ sẽ không nghĩ rằng mẹ đang “can thiệp” vào việc kết bạn của mình.

Gợi ý 2: Không quá nghiêm khắc với việc kết bạn của con

Hầu hết các bà mẹ đều muốn con mình có những bạn thật thà, nghe lời, học giỏi; như vậy mẹ sẽ yên tâm hơn, không lo trẻ đánh nhau hoặc học thói xấu của nhau.

Nhưng nếu con bạn gặp phải những đứa trẻ lớn hay bắt nạt, đánh nhau thì con bạn sẽ làm thế nào? Chúng sẽ không biết làm gì, không thể bảo vệ bản thân, có trẻ còn khép mình, không dám kết bạn.

Vì thế, muốn con hòa nhập với tập thể, cách tốt nhất là để trẻ tự kết bạn. Ở trường hợp cần thiết, mẹ có thể hướng dẫn và nêu ra một vài ý kiến, giúp trẻ có cách chọn bạn tốt hơn.

Gợi ý 3: Hoan nghênh các bạn đến nhà chơi

Mẹ nên coi bạn của con như con mình, có thái độ nhiệt tình, cởi mở. Khi bạn của con đến nhà chơi, mẹ nên nói: “Các con đến nhà cô (bác) chơi, cứ tự nhiên nhé!”

Nếu bọn trẻ chưa có ý thức tốt về thời gian, mẹ cần nhắc nhở trẻ, ví dụ nói: “Bây giờ không còn sớm nữa, các con lần sau lại chơi nhé! Được không?”

Thái độ nhiệt tình, cởi mở của mẹ sẽ khiến trẻ càng yêu quý và tôn trọng mẹ, coi mẹ là người bạn lớn của mình.

Ghi chép dành cho mẹ

Trẻ bước vào độ tuổi dậy thì, trong việc kết bạn sẽ có chủ

kiến riêng, vì thế mẹ không nên can thiệp quá nhiều, chỉ cần hướng dẫn cho trẻ một cách thích hợp, cổ vũ trẻ đối xử chân thành và tôn trọng bạn. Đồng thời, mẹ cũng cần phát hiện những ưu điểm của các bạn con, cởi mở với bạn của con, hướng dẫn con kết bạn tốt, cùng nhau học tập và giúp đỡ nhau trong cuộc sống.

MẸ GIÚP TRẺ XÓA BỎ “TRỞ NGẠI TRONG GIAO TIẾP VỚI BẠN KHÁC GIỚI”

Chơi với bạn khác giới một cách bình thường và lành mạnh là điều cần thiết với trẻ trưởng thành. Nhưng do ảnh hưởng của quan niệm hoặc cách giáo dục truyền thống, nhiều trẻ gặp khó khăn trong vấn đề giao tiếp với bạn khác giới, biểu hiện là: Rất nhạy cảm với bạn khác giới, cảm nhận sâu sắc sự khác biệt giới tính, từ đó thấy nói chuyện không tự nhiên, tâm lý căng thẳng, lo lắng gây ấn tượng xấu với bạn khác giới.

Lòng tự tôn này dễ làm trẻ trở nên tự ti, sống khép mình, hướng nội, không thể giao tiếp bình thường.

Mặc dù mẹ lo lắng khi con cái chơi với bạn khác giới, nhưng cũng cần thừa nhận rằng, trẻ cần được giao lưu với các bạn khác giới. Nghiên cứu cho thấy, bạn khác giới mang lại cảm giác ổn định và an toàn cho trẻ, nâng cao năng lực thấu hiểu và nuôi dưỡng lòng khoan dung, giúp trẻ học hỏi được kỹ năng giao tiếp nhất định trong xã hội.

Chính vì thế, mẹ không nên ngăn cấm con kết bạn với người khác giới. Nếu phát hiện trẻ gặp khó khăn trong việc giao tiếp với bạn khác giới, mẹ cần kịp thời hướng dẫn và giúp đỡ, để trẻ có một tình bạn khác giới trong sáng, lành mạnh.

Khi Lan sinh nhật 12 tuổi, mẹ gợi ý cô bé mời mấy người bạn đến nhà tổ chức bữa tiệc nhỏ. Buổi trưa hôm đó, “các vị khách” lần lượt đến. Mẹ bận rộn trong bếp, các bạn nhỏ tự do chơi đùa ngoài phòng khách.

Mẹ phát hiện, các bạn của con đều là nữ giới, không có bạn nam nào, mẹ vô cùng bất ngờ. Mẹ luôn cho rằng, con gái mình cần có cả bạn nam, bạn nữ mới đúng, chứ không nên chỉ có mỗi bạn nữ.

Sau khi bữa tiệc sinh nhật kết thúc, trong lúc thu dọn, mẹ cố ý hỏi con gái: “Sao mẹ không thấy bạn nam nào đến nhỉ?”

“Bạn thân của con chẳng có ai là bạn nam cả mẹ ạ.” Lan đáp.

“Tại sao? Bạn nam thì có điểm gì không tốt? Mẹ không phải là bà mẹ bảo thủ, mẹ luôn tán thành con chơi với các bạn nam!” Mẹ cười nói.

“Con không thích nói chuyện với các bạn ấy.” Nói xong, Lan tìm cơ đi vào phòng của mình.

Nguyên nhân trở ngại trong việc giao tiếp với bạn khác giới của trẻ ở tuổi dậy thì có rất nhiều, ví dụ như trở ngại tâm lý hoặc tâm lý tự ti khi giao tiếp với bạn khác giới, hoặc vì do kiêu ngạo, đồng đẳng...

Nhưng nếu trẻ không thể tự nhiên nói chuyện, giao tiếp với bạn khác giới sẽ không có lợi cho sự trưởng thành của trẻ, có thể ảnh hưởng đến mối quan hệ giao tiếp đúng đắn sau này.

Vì thế, mẹ cần cổ vũ trẻ làm quen và chơi với bạn khác giới, không nên lo lắng con sẽ yêu sớm. Nếu trẻ không thể chơi với bạn khác giới, cần giúp trẻ vượt qua trở ngại này, dạy trẻ một số kỹ năng, biện pháp và nguyên tắc để kết giao với các bạn khác giới.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Dạy trẻ các kiến thức đúng đắn khi giao tiếp với bạn khác giới

Hướng dẫn trẻ giao tiếp đúng đắn với bạn khác giới, mẹ cần dạy trẻ một số kiến thức cơ bản, giúp trẻ hiểu khi chơi với bạn, không nên phân biệt trai gái, cần giao tiếp bình đẳng và coi là bạn bè của mình.

Mẹ cũng nên kể những trải nghiệm, kinh nghiệm thời thơ ấu cho trẻ nghe, đồng thời dạy trẻ những kiến thức sinh lý và khoa học giới tính cần thiết, để trẻ có thể thoải mái chơi đùa với bạn khác giới.

Gợi ý 2: Cổ vũ trẻ giao tiếp với tập thể

Trong quá trình chơi với bạn bè, thường xuất hiện hiện tượng chơi theo từng đôi, ví dụ khi tan học về, hai bạn cùng đi về nhà, cùng nói chuyện. Đối với việc này, mẹ không nên ngăn

cầm, nhưng cũng cần hướng dẫn trẻ hiểu rằng, không nên chơi với một bạn, mà cần chơi với nhiều người, giao lưu tiếp xúc với nhiều bạn, như vậy sẽ giúp trẻ học hỏi nhiều điều từ các bạn, cùng nhau giúp đỡ, tiến bộ.

Gợi ý 3: Dạy trẻ chân thành đối xử với bạn bè

Tình bạn khác giới cần sự chân thành, không dối trá, không trốn tránh, giữ gìn tình bạn trong sáng. Có một số bạn cho rằng, hai bạn nam và bạn nữ quý nhau đó là tình yêu, các bạn đó chơi thân với nhau liền cho rằng các bạn đang yêu nhau, đây là cách nghĩ rất sai lầm.

Mẹ cần giúp trẻ hiểu rằng, mối quan hệ giữa bạn học khác giới hoàn toàn được xây dựng trên tình bạn chân chính. Mẹ cần khuyên trẻ biết giúp đỡ, quan tâm lẫn nhau trong cuộc sống và học tập để có tình bạn thân thiết, lâu bền.

Ghi chép dành cho mẹ

Tình bạn khác giới hồn nhiên, trong sáng rất có lợi cho sự phát triển nhân cách và tâm hồn trẻ. Ngược lại, tình bạn bị ngăn cản, hoặc không biết giao tiếp sẽ ảnh hưởng đến sự phát triển toàn diện của trẻ, gây trở ngại cho quá trình trưởng thành sau này. Vì thế, mẹ cần hướng dẫn trẻ học cách nói chuyện, giao lưu bình thường với các bạn khác giới, xây dựng tình bạn trong sáng, lành mạnh, cùng nhau giúp đỡ học tập và tiến bộ.

CÙNG TRẺ ĐỐI DIỆN VỚI VẤN ĐỀ “YÊU SỚM”

Trẻ bước vào tuổi dậy thì, có tình cảm đặc biệt với bạn khác giới, hành vi này được xã hội coi là “yêu sớm”.

Điều tra cho thấy, có khoảng 42% thiếu niên “yêu sớm”, học sinh từ cấp 1 đến cấp 3 đều có xuất hiện biểu hiện “yêu sớm” khác nhau.

Biểu hiện “yêu sớm” của các bạn học sinh tiểu học chính là có cảm tình với một bạn nào đó. Bước vào trung học, cả bạn nam và bạn nữ đều

bước vào tuổi dậy thì, rất dễ xảy ra “yêu sớm”. Khi học cấp III, hiện tượng yêu sớm này sẽ mang ý thức tình cảm nhất định.

Thực ra, “yêu sớm” không phải là tình yêu thực sự mà thường có tính hồ đồ, mù quáng, thậm chí mang tính đua đòi, trào lưu, là hiện tượng rung động đầu đời của trẻ. Nhưng yêu sớm ở một mức độ nào đó sẽ ảnh hưởng đến học hành và sự trưởng thành của trẻ, khiến trẻ trở nên kích động, tình cảm không ổn định, tâm trạng bất an, thiếu kiềm chế... Vì thế, khi phát hiện con cái “yêu sớm”, mẹ cần có biện pháp hợp lý, kiên trì chỉ bảo con.

Cô bé Ngọc 16 tuổi rụt rè nói với mẹ rằng, cô thích một cậu bạn cùng lớp.

Mẹ nghe xong, không trách mắng con, ngược lại ôm con và nói: “Con đã lớn rồi, mẹ vui lắm. Đúng là trùng hợp, ngày bằng tuổi con, mẹ cũng thích một cậu bạn cùng lớp. Nhưng lúc đó mẹ đã dùng lí trí chiến thắng bản thân mình, dồn hết tâm sức vào học hành, coi đó là kỷ niệm, là rung động đầu đời của mình, sau khi học xong đại học, mẹ mới yêu và lấy bố con. Con thấy không, mẹ và bố con đã sống rất hạnh phúc bên nhau.” Con gái nghe xong cũng nói với mẹ: “Nhiều bạn lớp con khi kể chuyện này đều bị bố mẹ mắng, mẹ thật tuyệt vời, có thể hiểu lòng con. Con hiểu rồi, mẹ yên tâm, con sẽ không để chuyện tình cảm ảnh hưởng đến chuyện học tập đâu ạ.”

Không bao lâu, mẹ phát hiện con gái không còn mơ màng, thiếu tập trung nữa, kết quả học tập của Ngọc cũng tốt hơn.

Đối với sự thay đổi về sinh lí và tâm lí của trẻ, khi trẻ “yêu sớm”, mẹ nên có cách nhìn nhận đúng đắn, kết hợp cả “nóng và lạnh”. “Nóng” tức là quan tâm, bảo vệ con; “lạnh”, tức là cần bình tĩnh, không nên xử lí thô bạo, ngăn cản, cấm đoán hành vi của trẻ, cách này chỉ làm cho trẻ có tâm lí chống đối, hiện tượng “yêu sớm” càng mãnh liệt.

Khi trẻ bước vào tuổi dậy thì, mẹ cần chú ý quan sát những sự thay đổi nhỏ của trẻ, đồng thời điều chỉnh tâm trạng của bản thân, không nên nghi ngờ con hoặc lo lắng quá nhiều. Cần tin tưởng và hiểu con. Nếu mẹ có thái độ bình tĩnh, sáng suốt nhìn nhận vấn đề “yêu sớm” của trẻ, trẻ cũng sẽ vượt qua tuổi dậy thì một cách an toàn, thuận lợi.

ooo GỢI Ý CHO MẸ ooo

Gợi ý 1: Tạo không khí gia đình hài hòa, dân chủ và

êm ảm

Mẹ nên ý thức tạo không khí gia đình thoải mái, dân chủ, hài hòa và êm ảm, tăng tình cảm giữa con cái và cha mẹ, không tránh né những câu hỏi, thắc mắc của trẻ về giới tính và tâm lý giới tính, hãy chia sẻ cho trẻ hiểu những suy nghĩ và hành động của bản thân cha mẹ khi bước vào tuổi dậy thì, dùng thái độ khách quan tham gia thảo luận cùng trẻ, có sự hướng dẫn đúng đắn cho trẻ.

Đồng thời, mẹ nên giúp trẻ chấp nhận sự thay đổi cơ thể mình, chấp nhận sự trưởng thành của mình, đồng thời cổ vũ trẻ giao lưu nhiều bạn, loại bỏ cảm giác tò mò đối với bạn khác giới.

Gợi ý 2: Là bạn của trẻ, không gây mâu thuẫn với trẻ

Mẹ không nên nghiêm trọng hóa việc trẻ “yêu sớm”, đó cũng là tình cảm tự nhiên của con người. Vì thế, khi trẻ “yêu sớm”, mẹ không nên trách mắng, phê bình, tránh gây mâu thuẫn giữa hai mẹ con, nên hiểu và tôn trọng con, để con hiểu rằng, tuổi dậy thì có những tình cảm rung động là điều hết sức bình thường. Sau đó, mẹ kiên nhẫn giảng giải cho trẻ hiểu, để trẻ dùng lý trí chiến thắng tình cảm, tập trung vào học hành, bước qua tuổi dậy thì một cách dễ dàng.

Gợi ý 3: Làm phong phú cuộc sống của trẻ

Mẹ hãy sắp xếp cuộc sống ngoài giờ học của trẻ thật phong phú, ví dụ, cho trẻ tham gia các hoạt động dã ngoại, hoạt động công ích, để trẻ tiếp xúc nhiều với xã hội, giúp trẻ xây dựng mối quan hệ giao tiếp với bạn khác giới một cách bình thường, lành mạnh.

Đồng thời, mẹ cũng cần hiểu rằng, trẻ nảy sinh tình cảm với bạn khác giới là điều bình thường, cuộc sống phong phú ngoài giờ học sẽ giúp trẻ tràn đầy sức lực, lạc quan, thay đổi đời sống nội tâm của mình, sống cởi mở và phóng khoáng với mọi người xung quanh.

Ghi chép dành cho mẹ

Vấn đề quan tâm nhất của các bà mẹ khi con cái bước

vào tuổi dậy thì là giúp con bước qua tuổi “yêu sớm” một cách thuận lợi. Do vậy, mẹ cần hiểu đặc điểm tuổi dậy thì, tạo cho con môi trường sống êm ả, hài hòa, để trẻ tiếp nhận cách giáo dục khoa học, lí trí của cha mẹ, không có phản ứng miễn cảm, mãnh liệt với bạn khác giới. Mẹ nên cổ vũ trẻ tham gia nhiều hoạt động tập thể, làm phong phú cuộc sống tinh thần của trẻ.

GIÚP TRẺ TRÁNH XA “CÁM DỖ ĐÒI TRUY”

Nhiều bà mẹ luôn tránh né những thắc mắc về giới tính của trẻ, vì thế, trẻ khó có thể nhận được các kiến thức chính thống về giới tính. Nhưng theo sự trưởng thành của trẻ, cơ quan sinh dục bắt đầu hoàn thiện, trẻ vô cùng hiếu kỳ với sự thay đổi của cơ thể mình. Những thay đổi này nếu không được giáo dục đúng đắn, trẻ sẽ tự “tìm hiểu”, và vì thế có thể sa đà vào những trang web, sách báo đồi trụy. Hiển nhiên, điều này sẽ ảnh hưởng rất lớn đến sự trưởng thành của trẻ. Khi trẻ đã tiếp xúc với văn hóa phẩm đồi trụy, mẹ không nên ngăn cấm, trách mắng trẻ một cách thô bạo, điều này chỉ khiến trẻ càng thêm tò mò, hứng thú với những “cám dỗ” này mà thôi. Đương nhiên, mẹ cũng không thể bỏ mặc trẻ, mà cần kịp thời giúp đỡ và hướng dẫn trẻ, giúp trẻ bước ra khỏi cám dỗ xấu đó.

Đạt năm nay 14 tuổi, đang học lớp 8. Một lần, cậu vô tình kích chuột vào một trang web “đen” trên mạng. Sau đó, vì tò mò, cậu tiếp tục mở các trang khác, nhắn tin, xem phim, xem ảnh trên mạng, cả ngày tâm trí dờ dẩn, học hành sa sút.

Mẹ vô tình phát hiện ra tình trạng của Đạt, nhưng không trách mắng cậu, mà đã bình tĩnh nói chuyện cùng cậu. Mẹ nói rằng Đạt vừa bước vào tuổi dậy thì, hiếu kỳ với những điều này là rất bình thường. Sau đó, mẹ mua một số đĩa VCD về giáo dục giới tính lành mạnh để hai mẹ con cùng xem, vừa xem mẹ vừa giảng giải các kiến thức cần thiết, mẹ còn mua một số cuốn sách về giáo dục giới tính cho Đạt. Thêm nữa, mẹ cũng thu thập rất nhiều bài báo, tài liệu liên quan đến việc thanh thiếu niên vì xem các băng đĩa, sách báo văn hóa đồi trụy nên đã bước vào con đường phạm tội như thế nào. Mẹ nói với Đạt, nếu có thắc mắc gì, hãy tìm hiểu những bài báo, cuốn băng khoa học,

không nên tiếp xúc những thứ văn hóa lệch lạc này.

Qua một thời gian được mẹ khuyên bảo, hướng dẫn, Đạt không còn thấy hứng thú với mấy thứ “cám dỗ” đó nữa, thành tích học tập bắt đầu được cải thiện.

Hiện nay, rất nhiều bà mẹ quan tâm chu đáo đến đời sống ăn mặc, học hành của con cái, nhưng lại không giáo dục con về vấn đề giới tính một cách khoa học. Trẻ vừa mới lớn, rất tò mò về vấn đề này, mong muốn được hiểu biết hoặc gặp một số bạn khác, khó khăn về vấn đề giới tính. Vì thế, mẹ cần nhìn nhận đúng đắn vấn đề này, có thái độ nghiêm túc, cởi mở nói chuyện với con, chọn cho con một số sách báo, tài liệu khoa học có liên quan đến vấn đề giới tính. Khi trẻ đã có hiểu biết, nhận thức về vấn đề này, sẽ tự biết cách tránh xa “cám dỗ”, không tiếp xúc với văn hóa phẩm đồi trụy nữa.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Hãy là bà mẹ tâm lý

Cho dù có bận rộn thế nào, mẹ cũng đừng quên trò chuyện, tâm sự cùng con, nên hướng dẫn trẻ từ nhỏ nên tiếp xúc với cái gì, không nên tiếp xúc với cái gì, để trẻ phân biệt đúng - sai, bồi dưỡng khả năng tự kiểm chế và có ý thức bảo vệ bản thân.

Đối với một số trẻ đã tiếp xúc với “cám dỗ xấu”, mẹ cần có thái độ rõ ràng, kiên quyết phản đối và có hướng dẫn, chỉ bảo nghiêm túc. Mẹ cần thông qua cách giáo dục khoa học, hợp lý, để trẻ nhận thức được tác hại của văn hóa phẩm đồi trụy, giúp trẻ tránh xa cám dỗ xấu xa.

Gợi ý 2: nắm bắt cơ hội giáo dục giới tính cho trẻ

Khi trẻ có thắc mắc vấn đề giới tính, mẹ cần kịp thời giải thích, không nên tránh né. Cơ thể trẻ không ngừng có sự thay đổi, tính tò mò cũng tăng lên, tất cả đối với trẻ đều vô cùng mới mẻ. Nếu mẹ không nói rõ ràng, giải thích mạch lạc cho trẻ hiểu, trẻ sẽ càng tò mò hơn, một số trẻ “bướng bỉnh” thậm chí sẽ tự tìm hiểu. Như vậy khó tránh khỏi sa đà vào những trang web, sách báo, băng đĩa xấu, thậm chí bước vào con đường phạm tội.

Vì thế, mẹ cần nắm bắt thời cơ để tiến hành giáo dục giới tính cho trẻ. Chỉ cần trẻ hiểu đầy đủ về giới tính, sẽ tránh xa

được cảm dỗ nguy hiểm.

Gợi ý 3: Tâm sự, nói chuyện nhiều với trẻ

Hàng ngày, mẹ nên tâm sự, nói chuyện nhiều với trẻ, khi phát hiện trẻ gặp phải những vấn đề về giới tính, cần giữ bình tĩnh, động viên trẻ nói ra suy nghĩ và cảm nhận của bản thân về những trang web, sách báo đồi trụy này, sau đó mẹ nói lên quan điểm, suy nghĩ của mình. Điều cần chú ý là, mẹ hãy giảng giải những vấn đề giới tính cho trẻ thật đơn giản, dễ hiểu, phân tích cho trẻ thấy quan điểm và cách hiểu sai lầm của trẻ để trẻ tích cực sửa sai.

Ghi chép dành cho mẹ

“Cảm dỗ đồi trụy” có nguy hại rất lớn đến sự phát triển tâm sinh lí của trẻ. Vì thế, mẹ cần nắm bắt thời cơ, giáo dục giới tính một cách khoa học cho trẻ, để trẻ có nhận thức đúng đắn, thỏa mãn tính tò mò của mình. Đồng thời, mẹ cũng nên tâm sự, nói chuyện nhiều với trẻ, khi phát hiện trẻ có những hành vi không đúng, cần kịp thời chỉ bảo, giúp trẻ tháo gỡ khó khăn.

DẠY TRẺ ĐỐI PHÓ VỚI HIỆN TƯỢNG QUÁY RỐI TÌNH DỤC

Nhiều trẻ em không biết quấy rối tình dục là gì, chỉ là cảm thấy ghét một vài hành động nào đó của một số người nào đó, cha mẹ chúng ta cũng rất ít khi bàn vấn đề này với con cái, vì thế, có lúc con cái bị tổn thương, cha mẹ cũng không biết.

Theo điều tra, mặc dù các hành vi quấy rối chưa ở mức nghiêm trọng cũng khiến trẻ bị tổn thương tâm lí trong một thời gian dài, thậm chí là cả đời. Có điều tra cho thấy, có khoảng 2/3 trẻ bị quấy rối tình dục cảm thấy xấu hổ, u uất, thậm chí sợ hãi với bạn khác giới, ảnh hưởng đến cuộc sống hôn nhân sau này của trẻ.

Bé Châu khi học tiểu học đã hai lần bị “quấy rối” trên xe buýt.

Lần đầu tiên là sau khi Châu tan học về nhà, lúc đó xe buýt rất đông, cô bé ôm cặp sách đứng dựa vào tay vịn, nhưng lại cảm thấy có vật gì cứng cứng đụng vào mông mình và không ngừng di chuyển. Lúc đó, cô bé cảm thấy rất không thoải mái, có ý dịch lên phía trước, nhưng vì xe quá đông, khi đến trạm dừng kế tiếp, cô bé mới có thể chuyển sang chỗ khác.

Một lần khác, cũng là khi tan học về nhà, Châu ngồi trên ghế cạnh cửa sổ xe buýt. Khi cô bé đứng lên bước qua một người đàn ông lạ thì đột nhiên bị ông ta sờ mông. Lúc đó, cô bé cảm thấy rất tức giận và sợ, không dám quay đầu nhìn lại, vội vã xuống xe, hốt hoảng chạy về nhà. Mặc dù mẹ phát hiện cô bé có tâm trạng không bình thường, nhưng vì sợ mẹ mắng lên Châu không dám kể với mẹ, vội vàng chạy về phòng làm bài tập, nhưng sự việc này cứ ám ảnh Châu mãi.

Hẳn người lớn có thể hiểu được những nỗi đau và cảm giác ám ảnh mà quấy rối tình dục mang lại cho trẻ nhỏ. Đối với vấn đề này, mẹ cần kịp thời giảng giải cho trẻ, để trẻ biết các biện pháp phòng tránh. Cho dù là bé trai hay bé gái, khi bước vào tuổi dậy thì, đều cần được trang bị kiến thức bảo vệ bản thân khỏi sự xâm hại.

Đồng thời, mẹ cũng không nên coi nhẹ tâm trạng thất thường của con cái, khi phát hiện con có tâm trạng lo lắng, sợ hãi, căng thẳng, ngoài các nguyên nhân khác, mẹ nên nghĩ đến việc con có bị quấy rối hay không. Khi bản thân mẹ không thể tự giải quyết được vấn đề này, có thể đưa con tới gặp bác sĩ tâm lý để nhận được sự tư vấn, giúp đỡ kịp thời.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Giúp trẻ tăng cường ý thức bảo vệ bản thân

Mẹ nên giáo dục trẻ nhận biết cơ thể mình từ nhỏ, phân biệt nam giới và nữ giới, để trẻ hiểu rằng, không thể tùy tiện đụng chạm thân thể, bản thân mình không được làm như vậy, người khác (bác sĩ, cha mẹ), đặc biệt là người lạ lại càng không thể tùy tiện.

Đối với các hiện tượng quấy rối xảy ra ở nơi công cộng, mẹ cần nhắc nhở trẻ đề cao cảnh giác, bảo vệ bản thân. Nếu không chịu sức ép thời gian, không lên xe đã đông chật; sau khi lên xe, tốt nhất bước về phía cuối xe, hoặc đứng ở nơi có nhiều các

bà các bác là nữ giới, lúc cần thiết có thể nhờ họ giúp đỡ.

Gợi ý 2: Tạo mối liên hệ gắn bó bền chặt với trẻ

Mẹ cần tìm hiểu và nắm bắt đặc điểm phát triển tâm lý của trẻ, giao lưu, nói chuyện với trẻ, trở thành người bạn thân thiết của trẻ. Như vậy, trẻ mới không giấu diếm khi gặp khó khăn, mẹ cũng cần kịp thời tìm hiểu tình hình, giúp trẻ giải quyết khúc mắc, buồn phiền.

Khi phát hiện con bị quấy rối, mẹ không nên trách mắng trẻ, nên phối hợp với cơ quan pháp luật bảo vệ quyền lợi hợp pháp của trẻ, trừng trị kẻ quấy rối.

Gợi ý 3: Dạy trẻ biết bảo vệ, yêu quý bản thân

Hàng ngày, mẹ nên dạy trẻ biết yêu quý bản thân mình, khi có người lạ tiến lại gần, nên nhanh chóng rời đi. Đồng thời dạy trẻ không nên tùy tiện làm quen với bạn chat qua mạng, cần có ý thức đề phòng người lạ.

Ngoài ra, mẹ cần dạy con gái không mặc quần áo quá ngắn hoặc hở hang, con trai cũng không nên ăn mặc kì dị, tránh gây hiểu lầm cho người khác.

Ghi chép dành cho mẹ

Trong quá trình trưởng thành, trẻ luôn đối mặt với nguy cơ bị quấy rối tình dục. Mẹ không nên chỉ biết lo lắng, sợ hãi, mà cần dạy trẻ các biện pháp đề phòng, hướng dẫn trẻ cách bảo vệ bản thân, không cho người lạ lại gần hoặc tiếp xúc với cơ thể mình. Khi bị quấy rối, nên kịp thời rời đi, nhờ sự trợ giúp của cha mẹ hoặc người lớn xung quanh. Khi cần thiết cần nhờ pháp luật bảo vệ quyền lợi chính đáng của bản thân.

Mẹ chính là bác sĩ chăm sóc sức khỏe tốt nhất của trẻ

Bà mẹ nào cũng hi vọng con mình có một sức khỏe thật tốt và tinh thần lành mạnh. Mọi người thường nói “Sức khỏe là vàng”, có thể thấy sức khỏe chính là vốn quý của mỗi người, có tầm quan trọng không gì so sánh được. Trẻ đang trong giai đoạn phát triển, nhu cầu hấp thụ chất dinh dưỡng cao. Là “bác sĩ” chăm sóc sức khỏe cho trẻ, mẹ cần có trách nhiệm tạo cho trẻ môi trường trưởng thành khỏe mạnh, an toàn.

KỸ NĂNG ĐỐI PHÓ VỚI TRẺ KÉN ĂN

Không ít bà mẹ phàn nàn rằng: Con tôi không thích ăn rau, không uống sữa, không ăn trứng gà... Trẻ kén ăn sẽ dễ bị mất cân bằng dinh dưỡng, xuất hiện các triệu chứng như: Chậm phát triển, béo phì, khả năng miễn dịch kém... ảnh hưởng đến sự phát triển bình thường của cơ thể.

Các chuyên gia cho rằng, nguyên nhân dẫn đến trẻ kén ăn là do ảnh hưởng của gia đình, chủ yếu là do thói quen ăn uống của cha mẹ. Ví dụ, bản thân người mẹ kén ăn, hoặc thường xuyên nói trước mặt con món này đắng, món kia cay... khiến trẻ sợ hãi, không muốn ăn những món đó. Mẹ không thích ăn một món nào đó như đậu phụ thì các bữa ăn hàng ngày rất ít mua đậu phụ cho con ăn, trẻ ít có cơ hội nếm món này,

dần dần hình thành thói quen ăn uống lệch lạc, kén ăn.

Ngoài ra, nhiều bà mẹ quá nuông chiều con, luôn đáp ứng nhu cầu ăn uống của con, con thích gì ăn nấy, không bắt ép cũng như khuyến khích.

Kén ăn là thói quen không có lợi cho sự trưởng thành, phát triển của trẻ, vì thế mẹ cần sớm nhận thức được vấn đề này và tìm biện pháp thay đổi.

Tùng sắp tròn 4 tuổi, cậu bé rất hoạt bát và đáng yêu. Gần đây, mẹ rất buồn phiền vì Tùng bỗng không thích ăn rau, cứ nhìn thấy rau là lắc đầu bỏ chạy. Mẹ đổi các loại rau khác nhau, thay đổi cách chế biến, cậu đều không ăn. Ngược lại, cậu bắt đầu thích các thực phẩm ăn nhanh như: cánh gà rán, khoai tây chiên, xúc xích... mỗi lần được ăn là cậu lại tỏ ra vô cùng thích thú.

Có điều mẹ phát hiện ra, Tùng rất thích ăn sữa chua, vì thế mẹ đã nghĩ ra một cách, thái nhỏ rau, sau đó đổ sữa chua và sốt mayonnaise, làm món sa lát cho Tùng ăn, kết quả, Tùng tỏ ra vô cùng thích thú.

Không có loại thực phẩm nào có thể chứa đầy đủ toàn bộ chất dinh dưỡng mà cơ thể cần. Nếu chỉ thường xuyên ăn một loại thức ăn sẽ dẫn đến sự mất cân bằng dinh dưỡng, thiếu sức đề kháng và cơ thể không thể phát triển lành mạnh.

Nếu trẻ ăn đều các loại thức ăn, chất dinh dưỡng cần thiết sẽ được bổ sung đầy đủ, đảm bảo tỉ lệ cân bằng, đạt tiêu chuẩn, sẽ có lợi cho sự trưởng thành lớn mạnh của trẻ. Trẻ hấp thụ dinh dưỡng cân bằng sẽ trở nên thông minh, hoạt bát.

Vì thế, mẹ nên cho trẻ ăn các loại thực phẩm khác nhau để đảm bảo trẻ được hấp thụ đầy đủ các dưỡng chất cần thiết.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Bảo đảm tính đa dạng của thực phẩm

Nếu mẹ hàng ngày cho trẻ ăn các món đơn điệu, không ngon miệng, trẻ sẽ kén ăn hoặc biếng ăn. Mẹ cần bảo đảm nấu các món ăn đa dạng, để trẻ thường xuyên được thay đổi khẩu vị, giúp trẻ ăn ngon miệng và đảm bảo dinh dưỡng cân bằng.

Gợi ý 2: Điều chỉnh thói quen thích ăn vặt của trẻ

Trẻ nhỏ đều thích ăn vặt nhưng các đồ ăn vặt thường không có nhiều chất dinh dưỡng, ví dụ: sô-cô-la, khoai tây chiên, kẹo... mà hàm lượng chất béo, muối, đường lại khá cao, không có lợi cho sức khỏe của trẻ.

Mẹ nên thay thế những đồ ăn vặt nói trên bằng những thực phẩm giàu dinh dưỡng như: Hoa quả tươi, bánh quy, lạc, bánh ga tô, kem, sữa chua... cho trẻ. Những món ăn này vừa có lợi cho sức khỏe, mùi vị cũng rất thơm ngon, dễ được trẻ hưởng ứng.

Gợi ý 3: Không lấy đồ ăn làm phần thưởng cho trẻ

Một số bà mẹ lấy đồ ăn làm phần thưởng hoặc hình phạt cho trẻ. Ví dụ, trẻ ngoan ngoãn đi tắm, mẹ sẽ thưởng cho một chiếc kẹo hoặc một thanh sô-cô-la.

Hành động dạy dỗ này rất sai lầm, trẻ coi đồ ăn là điều kiện để ra yêu cầu với mẹ, đến bữa ăn chính sẽ ăn ít hoặc không ăn, như vậy sẽ không có lợi cho sức khỏe.

Ghi chép dành cho mẹ

Ăn uống hợp lý, cân bằng mới giúp trẻ có được cơ thể khỏe mạnh. Là đầu bếp cung cấp dinh dưỡng của trẻ, mẹ nên tìm nguyên nhân kén ăn của trẻ để kịp thời uốn nắn. Hàng ngày, mẹ nên nấu các món ăn đa dạng, thơm ngon, hình thức bắt mắt, giúp trẻ ăn ngon miệng. Cũng cần chuẩn bị cho trẻ một số đồ ăn vặt có lợi cho sức khỏe, tránh để đồ ăn vặt làm ảnh hưởng đến bữa ăn chính của trẻ.

MẸ CẦN GIÚP TRẺ TRÁNH XA THỰC PHẨM KHÔNG AN TOÀN, MẤT VỆ SINH

Hiện nay, có rất nhiều hàng rong bày bán đồ ăn vặt cho trẻ nhỏ xuất hiện trước các cổng trường học. Những thực phẩm bày bán có vẻ ngoài

bắt mắt, màu sắc đẹp, giá cả phải chăng nên được các em học sinh vô cùng yêu thích.

Nhưng các em không biết rằng, nhưng thực phẩm này đều là đồ ăn chứa nhiều dầu mỡ, chất bảo quản, ăn nhiều sẽ không tốt cho sức khỏe.

Chị Châu vừa tan sở về nhà, thì đã nghe thấy con gái kêu đau bụng. Chị vội chạy vào phòng con thì thấy con gái đang nằm trên giường, hai tay ôm bụng. Chị đã kịp nhìn thấy trên bàn con đặt mấy lọ kẹo, hình viên tròn đủ màu sắc rất bắt mắt. Nhưng khi chị Châu nhìn kỹ, trên lọ chẳng có hạn sử dụng, nơi sản xuất... chỉ có chữ tiếng Trung. Hỏi ra mới biết, con gái chị mua lọ kẹo đó trước cổng trường.

Hiện nay, phản ứng đầu tiên của rất nhiều trẻ em sau khi khát nước không phải là uống nước đun sôi để nguội mà là uống nước cô-ca hoặc nước giải khát, si rô; khi ăn cơm, ăn rau thì cảm thấy khó nuốt, nhưng khi ăn cánh gà rán thì lại thấy vô cùng ngon miệng.

Dần dần, những thực phẩm nhiều chất béo, nhiệt lượng cao này sẽ gây ảnh hưởng đến sức khỏe của trẻ.

Một số thực phẩm có nhiều đường, ngoài việc làm trẻ dễ béo phì, còn ảnh hưởng đến khả năng hấp thụ canxi, ảnh hưởng đến sự phát triển bình thường của trẻ.

Hơn nữa, hàm lượng muối trong thực phẩm quá cao, không chỉ là gánh nặng cho thận của trẻ, mà còn gây bệnh cao huyết áp sau này. Hàm lượng mỡ quá cao lại không có lợi cho tim mạch của trẻ.

Người mẹ thông minh cần hiểu nguy hại của các thực phẩm vỉa hè, đồ ăn nhanh, từ đó tìm cách khiến trẻ tránh xa những loại thực phẩm mất vệ sinh này.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Nói với trẻ tác hại của thực phẩm rác

Không ít trẻ thích ăn thực phẩm chiên rán, khoai tây chiên, vừa giòn xốp vừa ngon. Nhưng mẹ cần giúp trẻ hiểu rằng, những loại thực phẩm này không tốt cho sức khỏe.

Lúc đầu trẻ có thể không hiểu, mẹ nên bình tĩnh, kiên nhẫn giảng giải cho trẻ tác hại của các loại thực phẩm này.

Gợi ý 2: Dạy trẻ học cách chọn các loại thực phẩm an

toàn

Muốn trẻ tránh xa các loại thực phẩm này, mẹ nên giúp trẻ chọn lựa một số loại thực phẩm an toàn. Có thể nói với trẻ, khi chọn mua thực phẩm, nên chú ý đọc kỹ nhãn hiệu bao bì, nơi sản xuất, số điện thoại, hạn sử dụng...

Thứ hai, mẹ cần dạy trẻ xem rõ các thành phần tạo nên sản phẩm.

Ngoài ra, mẹ nên căn dặn trẻ không mua những sản phẩm giá rẻ, kém chất lượng, không có thương hiệu, nên chọn loại thực phẩm có uy tín, có nguồn gốc xuất xứ, cố gắng đến các cửa hàng đại lí, hoặc siêu thị chọn mua.

Gợi ý 3: Bồi dưỡng thói quen ăn uống vệ sinh cho trẻ

Thói quen thích những thực phẩm ăn nhanh, chiên giòn không phải là bẩm sinh, mà được hình thành trong quá trình trưởng thành. Vì thế, muốn trẻ tránh xa những thực phẩm này, cách tốt nhất là mẹ bồi dưỡng thói quen ăn uống hợp lí cho trẻ ngay từ nhỏ.

Trong cuộc sống, cha mẹ có thói quen ăn uống vệ sinh sẽ tạo ảnh hưởng tốt với trẻ. Hãy giúp trẻ phân biệt các loại đồ ăn có hại cho sức khỏe, cố gắng ăn những đồ do mẹ nấu, ăn nhiều rau và hoa quả, tránh ăn nhiều đồ chiên, rán, thực phẩm bày bán trên đường phố, vỉa hè.

Ghi chép dành cho mẹ

“Thực phẩm rác” là chỉ những thực phẩm chất lượng kém, bày bán trên đường không có hạn sử dụng, nơi sản xuất không rõ ràng, có chất bảo quản... hoặc những loại thực phẩm chiên rán chứa nhiều dầu mỡ, hàm lượng muối cao, ăn nhiều sẽ gây hại đến sức khỏe của trẻ. Vì thế, mẹ cần dạy trẻ nhận biết tác hại của các loại thực phẩm này, bồi dưỡng cho trẻ thói quen ăn uống vệ sinh, cổ vũ trẻ ăn nhiều thực phẩm thiên nhiên, tránh xa thực phẩm rác.

HƯỚNG DẪN TRẺ HÌNH THÀNH

THÓI QUEN NGHỈ NGƠI, HỌC HÀNH CÓ QUY LUẬT

Hình thành thói quen sống tốt cần bắt đầu từ sự nghỉ ngơi, làm việc có khoa học mỗi ngày. Thói quen này không chỉ giúp trẻ có sức khỏe tốt, mà còn giúp trẻ có tinh thần sáng khoái, tích cực chủ động học tập.

Hầu hết các bà mẹ đều có ý thức bồi dưỡng thói quen làm việc, nghỉ ngơi đúng giờ cho con cái. Nhưng thực sự vẫn còn không ít trẻ em có thói quen thức khuya.

Có một số trẻ do có quá nhiều bài tập, mẹ lại yêu cầu trẻ học luyện chữ, học đánh đàn, học vẽ, vì thế trẻ buộc phải thức đêm làm bài tập; một số trẻ do buổi tối xem ti vi nên thức đêm làm bài tập... Thức đêm không phù hợp với nhịp sinh học của con người, có hại cho sự trưởng thành và sức khỏe của trẻ.

Trẻ không có quy luật nghỉ ngơi, làm việc sẽ dẫn đến chất lượng ngủ kém. Mà giấc ngủ lại là điều kiện cần thiết giúp trẻ hồi phục tinh thần và thể lực, thiếu ngủ, ngày hôm sau sẽ trẻ không có tinh thần học bài.

Mẹ nên giúp trẻ hình thành thói quen làm việc, nghỉ ngơi có khoa học, đảm bảo cho tinh thần trẻ luôn sáng khoái, tâm trạng luôn vui vẻ.

Phong là cậu bé khá ham chơi, vì mẹ muốn Phong không lãng phí thời gian, nên đã đặt ra một thời gian biểu làm việc, nghỉ ngơi chi tiết cho Phong: 6h sáng thức dậy, buổi trưa ăn cơm xong làm bài tập 1 tiếng, sau đó đi học; buổi chiều về nhà làm bài tập 1 tiếng, sau đó xem phim 1 tiếng, sau khi ăn tối xong cho hoạt động tự do nửa tiếng, sau đó học bài rồi đi ngủ.

Mẹ cho rằng với thời gian biểu này, thành tích học tập của Phong sẽ tiến bộ. Tuy nhiên, không được vài hôm, mẹ thấy Phong làm bài càng ngày càng chậm, có lúc còn ngủ gật. Buổi tối, sau khi chơi xong, làm bài tập cũng thất thần, không tập trung.

Mẹ nghĩ rằng thời gian biểu này chưa hợp lý, vì thế thay đổi thành buổi trưa sau khi ăn xong, Phong ngủ trưa; buổi chiều xem phim hoạt hình xong làm bài tập, buổi tối thời gian hoạt động tự do để Phong tự điều chỉnh.

Khi thời gian biểu đã có sự thay đổi, hứng thú học tập của Phong cũng được nâng cao.

Đối với trẻ, thời gian hoạt động, nghỉ ngơi có quy luật chính là biết lúc nào cần học bài, lúc nào cần đi ngủ, lúc nào là ăn cơm, như vậy sẽ bảo đảm mọi hoạt động được tiến hành hợp lý, trẻ sẽ hình thành thói quen sống và học tập tốt. Vì thế, mẹ cần căn cứ vào đặc điểm thực tế của trẻ, hướng dẫn trẻ hình thành thói quen học tập, nghỉ ngơi có quy luật, bảo đảm sức khỏe và trí tuệ phát triển bình thường.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Mẹ cũng cần nghỉ ngơi, làm việc có quy luật

Muốn trẻ hình thành thói quen hoạt động, nghỉ ngơi có quy luật, mẹ cần làm gương cho trẻ, cố gắng không ảnh hưởng đến việc nghỉ ngơi của trẻ. Nếu mẹ thường xuyên hoạt động không điều độ thì sẽ rất khó hình thành thói quen tốt cho trẻ, cũng khó giúp trẻ giữ được tinh thần tốt để học tập.

Gợi ý 2: Đặt ra thời gian hoạt động, nghỉ ngơi hợp lý cho trẻ

Trẻ có thời gian hoạt động, nghỉ ngơi cố định, mới có thể biết lúc nào nên làm gì, hình thành thói quen sống có quy luật. Vì thế, mẹ có thể cùng trẻ đặt ra thời gian biểu, treo trong phòng trẻ, để trẻ biết vào thời gian nào thì mình nên làm gì.

Gợi ý 3: Tạo không khí trong lành và môi trường ngủ yên tĩnh cho trẻ

Thời gian ngủ của trẻ thường sớm hơn mẹ, nhưng nếu trẻ ngủ mà cha mẹ vẫn để đèn sáng, nói chuyện ồn ào, trẻ sẽ rất khó ngủ. Vì thế, muốn trẻ nghỉ ngơi sớm, cả nhà cần tắt đèn, vặn nhỏ ti vi, tạo không gian ngủ thoải mái cho trẻ.

Ghi chép dành cho mẹ

Sự hình thành thói quen sống tốt cho trẻ thông thường bắt đầu từ quy luật nghỉ ngơi, hoạt động mỗi ngày. Có thói quen hoạt động nghỉ ngơi theo quy luật sẽ giúp trẻ tràn đầy sức sống và khí thế học tập, vì thế, tạo cho trẻ một cuộc sống bình thường và hợp lý là trách nhiệm của mẹ. Mẹ nên là tấm gương cho trẻ, tuân thủ thời gian làm việc, nghỉ ngơi,

cùng trẻ đặt ra thời gian biểu, cổ vũ trẻ nghiêm túc thực hiện, giúp trẻ hình thành thói quen tốt.

TẠO CHO TRẺ MÔI TRƯỜNG NGỦ YÊN TĨNH, TRONG LÀNH

Chất lượng giấc ngủ rất quan trọng đối với sự trưởng thành của trẻ, không chỉ giúp trẻ phát triển về thể chất, mà còn có tác dụng giúp trẻ học tập tốt và có tâm trạng thoải mái. Nhưng hiện nay có rất nhiều trẻ đi ngủ muộn, rất khó ngủ, ngày hôm sau tinh thần uể oải, ảnh hưởng đến việc học và cuộc sống.

Nguyên nhân khiến trẻ có chất lượng giấc ngủ không tốt đều bắt nguồn từ cha mẹ. Nhiều người mẹ không ý thức được tác dụng tích cực của giấc ngủ đối với trẻ, chưa nói đến việc tạo cho trẻ một môi trường ngủ yên tĩnh, trong lành.

Hệ thần kinh của trẻ chưa phát triển toàn diện, đặc điểm lớp vỏ đại não rất dễ hưng phấn, dễ mệt mỏi. Nếu sau khi mệt mỏi không có sự nghỉ ngơi kịp thời sẽ dẫn đến tinh thần bất ổn, ăn uống không ngon, dễ sinh bệnh. Giấc ngủ chính là cách tốt nhất giúp hệ thần kinh được nghỉ ngơi, vì thế mẹ nên giúp trẻ có giấc ngủ đầy đủ, tạo môi trường cho trẻ ngủ thoải mái, yên tĩnh.

Trước giờ đi ngủ của Mạnh, mẹ đều vào phòng cậu điều chỉnh ánh sáng đèn ngủ cho phù hợp, sau đó bảo cậu đánh răng, súc miệng, thay quần áo ngủ, nằm trên giường và kể chuyện cho cậu nghe. Lúc này, đèn và tivi ở phòng khách đã tắt, đèn phòng ngủ tỏa ánh sáng ấm áp. Trong lúc mẹ kể chuyện, Mạnh dần dần chìm vào giấc ngủ ngon. Sau khi thấy con ngủ, mẹ mới vặn nhỏ đèn ngủ, nhẹ nhàng bước ra khỏi phòng và đóng cửa lại.

Sự phát triển và trưởng thành của trẻ cần giấc ngủ, có giấc ngủ sâu, đại não mới tiết ra nhiều hoóc môn, thúc đẩy xương phát triển.

Giấc ngủ ngon và môi trường ngủ yên tĩnh rất quan trọng đối với trẻ. Ánh sáng, màu sắc và nhiệt độ trong phòng, chăn đệm thoải mái và độ cao thấp của gối... đều ảnh hưởng đến chất lượng giấc ngủ của trẻ. Vì thế, mẹ cần chuẩn bị cho trẻ môi trường ngủ thoải mái, đảm bảo cho trẻ được ngủ ngon và đầy đủ.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Tạo không khí ngủ

Trẻ nhỏ cần ngủ sớm hơn người lớn, nhưng khi đã đến giờ trẻ đi ngủ mà người lớn còn làm ồn, bật đèn sáng, trẻ sẽ rất khó buồn ngủ.

Vì thế, muốn trẻ ngủ, người lớn cần tạo cho trẻ môi trường ngủ thoải mái và yên tĩnh, ví dụ để đèn tối một chút để trẻ có cảm giác đã đến giờ đi ngủ.

Dần dần, trẻ sẽ hình thành phản xạ có điều kiện, đại não sẽ phát ra tín hiệu buồn ngủ vào thời gian giống nhau hàng ngày. Các tế bào cơ thể sau khi tiếp nhận tín hiệu này, cũng có cảm giác mệt mỏi và xuất hiện tình trạng buồn ngủ.

Gợi ý 2: Giữ không khí trong phòng được lưu thông, thoáng mát

Phòng của trẻ cần thông thoáng, lưu thông không khí, tránh gió lùa trực tiếp. Không khí trong lành giúp trẻ ngủ ngon và ngủ nhanh hơn.

Vào mùa hè, nên mở cửa sổ khi ngủ, giữ không khí luôn trong lành, thoáng mát; mùa đông nên giữ nhiệt độ phòng ấm áp, không nên vì sợ trẻ lạnh mà đóng kín cửa, như vậy không tốt cho trẻ. Người lớn không hút thuốc trong phòng trẻ, không uống rượu, hoặc xịt nước hoa, tránh ảnh hưởng đến giấc ngủ của trẻ.

Gợi ý 3: Chuẩn bị giường đệm, chăn gối cho trẻ ngủ thoải mái

Chuẩn bị cho trẻ chiếc giường thật thoải mái, ga đệm dày, chống thấm nước, thoáng khí, màu sắc hài hòa, hình ảnh ngộ nghĩnh, như vậy sẽ tạo cho trẻ cảm giác ấm áp. Ngoài ra, độ cao của gối có liên quan đến chất lượng ngủ của trẻ, vì thế mẹ cần chọn cho trẻ chiếc gối phù hợp.

Ghi chép dành cho mẹ

Giấc ngủ ngon và đầy đủ sẽ đảm bảo sự phát triển tâm

sinh lí của trẻ, có lợi cho sự trưởng thành, chất lượng ngủ tốt lại có liên quan đến môi trường ngủ nghỉ của trẻ. Vì thế, mẹ cần tạo cho trẻ môi trường ngủ yên tĩnh, thoải mái. Đồng thời mẹ cần giữ cho phòng ngủ của trẻ luôn trong lành, thoáng mát, chuẩn bị quần áo ngủ êm ái để tạo cho trẻ giấc ngủ ngon.

VẬN ĐỘNG GIÚP TRẺ GIẢM BÉO PHÌ

Hiện nay do chất lượng cuộc sống đã được nâng cao hơn rất nhiều nên có rất nhiều trẻ em mập mạp, trông rất đáng yêu, nhưng lại dễ mắc bệnh béo phì. Có một số trẻ em vì cơ thể béo mập của mình mà có tâm lí tự ti và xấu hổ. Vì thế, giúp trẻ giảm cân, để cơ thể trở nên nhẹ nhàng, chắc chắn là vấn đề được rất nhiều bà mẹ quan tâm.

Có bà mẹ đã mua thuốc giảm béo cho con, hoặc không chế ăn uống... Nhưng các biện pháp này không những thất bại mà còn khiến con cái mắc bệnh thêm.

Đối với việc giảm béo của trẻ, cách tốt nhất là vận động. Nhưng giảm béo là một quá trình lâu dài, đòi hỏi mẹ phải thật sự kiên trì. Đặc điểm tâm lí của trẻ là hay tò mò, thiếu tính nhẫn nại, vì thế mẹ cần không ngừng thay đổi các phương pháp vận động cho trẻ. Tốt nhất mẹ và trẻ nên cùng vận động, để trẻ cảm thấy vui vẻ, thoải mái.

Cương năm nay mới 10 tuổi nhưng đã nặng 70 kg, mẹ thấy cậu càng ngày càng béo nên rất lo lắng, ngày nào mẹ cũng nghĩ cách giúp Cương giảm béo.

Kỳ nghỉ hè đến, mẹ và Cương bàn bạc, muốn dùng phương pháp vận động giúp Cương giảm béo. Lúc đầu, Cương không đồng ý vì cậu rất lười vận động. Sau khi mẹ phân tích những tác hại của bệnh béo phì và tính không an toàn của các phương pháp giảm béo khác, Cương mới miễn cưỡng đồng ý. Cuối cùng, mẹ và Cương thống nhất chọn môn bơi lội.

Được sự hướng dẫn của mẹ, chưa đến một tuần, Cương đã biết bơi. Để kích thích lòng nhiệt tình của Cương, mẹ đã đăng ký một lớp học bơi cho cậu. Trong lớp thường xuyên tổ chức tham gia thi đấu.

Kỳ nghỉ hè kết thúc, Cương không chỉ giảm béo thành công mà còn kết thân với rất nhiều bạn.

Mẹ cần biết rằng, trẻ con giảm béo khác với việc người lớn giảm béo. Trẻ con giảm béo nhưng cần đảm bảo sự phát triển thể chất và trí tuệ, vừa phải có “giảm” mà lại có “tăng”. Vì thế, trẻ nhỏ không được dùng các loại thuốc giảm béo hoặc nhịn đói, mà giảm béo bằng phương pháp vận động là có hiệu quả nhất.

Đương nhiên, mẹ cũng cần hiểu đặc điểm tính cách, mức độ nhàn nại của con cái, căn cứ vào những yếu tố này để chọn môn thể thao thích hợp cho con, đồng thời tham khảo ý kiến và tôn trọng chọn lựa của con. Môn thể thao phù hợp vừa đạt được mục đích giảm béo, vừa khiến trẻ vui vẻ, kích thích nhiệt tình và tiềm năng, nâng cao hứng thú vận động của trẻ. Như vậy trẻ vừa giảm béo thành công, vừa yêu thể thao, sau này thường xuyên vận động và không bị béo phì nữa.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Chọn lựa môn thể thao thích hợp cho trẻ

Mẹ khi cổ vũ trẻ giảm béo thông qua phương pháp vận động, cần hiểu suy nghĩ của con, cổ vũ trẻ chọn môn thể thao thích hợp và kiên trì đến cùng. Khi chọn các môn thể thao, cần chọn môn nào có liên quan đến vận động chân tay như: bơi lội, chèo thuyền, đi xe đạp...

Gợi ý 2: Lượng vận động phải thích hợp

Khi trẻ vận động, cường độ vận động khoảng 50-60% nhịp tim tối đa là thích hợp. Những trẻ khá béo khi bắt đầu tập luyện nên bắt đầu trong mức nhịp tim khoảng 100-110 lần/phút. Thời gian mỗi lần vận động không quá 20 phút, mỗi tuần 3-4 lần là được. Nếu khả năng thích ứng tăng lên, có thể tăng thời gian và số lần vận động.

Gợi ý 3: Mẹ và trẻ cùng vận động

Muốn thay đổi thói quen lười vận động của trẻ, tấm gương của mẹ rất quan trọng. Mẹ không thể không vận động mà lại yêu cầu trẻ vận động, nên cùng trẻ luyện tập, để trẻ cảm thấy tập thể thao là một niềm vui, cũng là một phương pháp rèn luyện sức khỏe. Ngoài ra, khi trẻ gặp khó khăn cần cổ vũ trẻ tiếp tục kiên trì.

Ghi chép dành cho mẹ

Béo phì không chỉ ảnh hưởng đến sự phát triển và trưởng thành bình thường của trẻ, mà còn dễ khiến trẻ mắc nhiều bệnh. Vì thế, mẹ cần giúp trẻ béo phì giảm béo, nhưng kiềm chế ham muốn ăn uống và uống thuốc giảm béo không thích hợp với trẻ, cách tốt nhất chính là tập thể thao. Mẹ cần chọn cho trẻ một môn thể thao thích hợp, đảm bảo lượng vận động thích hợp mỗi ngày, để trẻ không ngừng luyện tập, như vậy trẻ sẽ giảm béo phì và sống vui vẻ, tự tin hơn.

THƯỜNG XUYỀN CHO TRẺ TIẾP XÚC VỚI THẾ GIỚI TỰ NHIÊN

Mỗi đứa trẻ đều có tính hiếu kỳ thiên bẩm, và cũng vô cùng yêu thiên nhiên. Tuy nhiên, xã hội hiện đại phát triển với tốc độ nhanh, các tòa nhà cao ốc, xe cộ lấn chiếm không gian xanh, thiết bị điện tử, vì tính xuất hiện và những núi bài tập khiến trẻ không có nhiều cơ hội được tiếp xúc với thiên nhiên trong lành.

Thực ra, trẻ cần được thường xuyên hòa mình vào thiên nhiên, cảm nhận vẻ đẹp của thiên nhiên như bầu trời, núi non, cây cối, động vật... Ánh sáng ấm áp, không khí tươi mới không chỉ có lợi cho sức khỏe của trẻ, những loài hoa cỏ sắc sỡ trong thiên nhiên cũng thu hút sự chú ý của trẻ, kích thích lòng yêu thiên nhiên của trẻ, kích thích trí tưởng tượng và giúp trẻ phát triển các kỹ năng khác.

Muốn con hiểu biết nhiều hơn về thiên nhiên nên cứ có thời gian rảnh, mẹ lại dẫn Tân ra ngoài chơi, vừa chơi vừa hướng dẫn con quan sát các hiện tượng thiên nhiên. Khi không có thời gian, mẹ cũng không quên bồi dưỡng tình cảm của con đối với thế giới tự nhiên.

Ví dụ, trên đường đi học về, mẹ hướng dẫn Tân vừa quan sát bầu trời, gió mây, làm nhân viên dự báo thời tiết nhỏ tuổi. Dưới sự hướng dẫn của mẹ, Tân cũng rất biết quan sát thiên nhiên: “Bầu trời hôm nay thật nhiều mây, mây thật là trắng và nhẹ, xấp giống như những chiếc kẹo bông ấy. Mây trên trời cũng thật nghịch ngợm, lúc thì chạy bên này, lúc lại chạy bên kia...

Khi quan sát các hiện tượng thiên nhiên, Tân không những luyện được khả năng quan sát, suy nghĩ, khả năng biểu đạt mà còn tăng thêm tình yêu thiên nhiên nữa.

Gắn gũi với thế giới tự nhiên là bản tính, cũng là tập quán của con người.

Có người nói, trẻ em hiện nay đều rất nóng nảy, yếu đuối, lạnh lùng. Nhưng nếu để trẻ bước ra khỏi những chồng sách cao ngất, bước ra khỏi cánh cổng kín mít, để bước vào thế giới thiên nhiên, chơi đùa cùng thiên nhiên, trẻ em chúng ta sẽ không còn như vậy nữa.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Cho trẻ tham gia các hoạt động dã ngoại

Mẹ nên thường xuyên cho trẻ tham gia hoạt động dã ngoại, để trẻ nhận biết tự nhiên, vận dụng các giác quan quan sát thế giới, ví dụ sờ vào lá cây, lắng nghe tiếng gió thổi, tiếng mưa rơi, côn trùng kêu...

Gợi ý 2: Cổ vũ trẻ trồng hoa, nuôi động vật nhỏ

Ngoài việc hướng dẫn trẻ quan sát, tiếp xúc với thiên nhiên, mẹ cần để trẻ biết cách chăm sóc và bảo vệ thiên nhiên. Mặc dù chúng ta sống ở thành thị, nhưng nên tạo điều kiện cho trẻ trồng một số loại hoa cỏ đơn giản trên ban công, nếu có không gian, cho trẻ nuôi một vài con vật nhỏ, giúp trẻ cảm nhận niềm vui và trách nhiệm của mình.

Gợi ý 3: Dạy trẻ biết bảo vệ thiên nhiên

Hướng dẫn trẻ tiếp cận với thiên nhiên, kích thích ý thức bảo vệ thiên nhiên của trẻ. Ví dụ, nhìn thấy hoa cỏ bên đường, mẹ nói với trẻ không nên ngắt hoa, giẫm lên cỏ mà cần bảo vệ chúng.

Ghi chép dành cho mẹ

Tiếp xúc với thiên nhiên trong lành giúp trẻ luôn vui vẻ, khỏe mạnh, nuôi dưỡng thế giới tâm hồn của trẻ. Mẹ nên thường xuyên dẫn trẻ ra ngoài chơi, dạy trẻ biết thưởng

thức các loài hoa, cảm nhận ánh sáng mặt trời, làn gió thổi qua da, cảm nhận thế giới tự nhiên đẹp đẽ, từ đó biết bảo vệ thiên nhiên, môi trường.

DẠY TRẺ BIẾT VỆ SINH SẠCH SẼ, GỌN GÀNG

Làm vệ sinh sạch sẽ dường như là một chuyện rất nhỏ nhất, nhưng lại phản ánh niềm vui sống và diện mạo tinh thần của một con người.

Tuy nhiên trong cuộc sống hàng ngày, ý thức vệ sinh cá nhân của không ít trẻ rất kém: Quần áo thì nhàu nát, bẩn thiu, lấm lem; ở nhà, đồ dùng cá nhân hoặc phòng ở của trẻ đều bẩn và lộn xộn, quần áo sạch với quần áo bẩn, tất bẩn vứt chung một đồng; ở nơi công cộng, trẻ không biết giữ vệ sinh môi trường.

Vệ sinh sạch hay không sẽ ảnh hưởng trực tiếp đến chất lượng sống của trẻ. Một đứa trẻ không biết vệ sinh sạch sẽ, ăn mặc luộm thuộm, đương nhiên tinh thần trẻ cũng sẽ kém.

Vì thế, mẹ cần hướng dẫn và bồi dưỡng thói quen vệ sinh sạch sẽ, ngăn nắp cho trẻ, dạy trẻ các phương pháp đúng đắn và kiên trì thực hiện. Chỉ có như vậy, trẻ mới có thói quen sống tốt.

Mẹ Tú là bác sĩ, do đặc thù nghề nghiệp nên mẹ rất chú trọng rèn luyện thói quen giữ vệ sinh cho con gái. Mẹ thường xuyên nói với Tú: “Hãy là một đứa trẻ vệ sinh gọn gàng, sạch sẽ, như vậy người khác mới muốn ở cạnh con.”

Đầu tiên, mẹ yêu cầu Tú rửa tay trước và sau bữa cơm. Lúc đầu, Tú không hiểu, mẹ liền giải thích: “Vì đôi tay chúng ta hàng ngày đều chạm vào các đồ dùng khác nhau, chứa rất nhiều vi khuẩn. Nếu trước khi ăn cơm không rửa tay sạch sẽ, khi ăn cơm vi khuẩn đó sẽ chui vào bụng, dễ gây bệnh cho con người.”

Mỗi lần Tú rửa tay, mẹ lại chuẩn bị xà bông, khăn tay và dạy cô bé lau tay sạch sẽ. Được sự hướng dẫn của mẹ, hàng ngày sau khi ngủ dậy, trước khi ăn cơm, khi đi vệ sinh, Tú đều biết tự giác rửa mặt, rửa tay. Bây giờ, Tú hoàn toàn đã có thói quen vệ sinh sạch sẽ rồi.

Trẻ hình thành thói quen vệ sinh tốt sẽ có lợi cho sự phát triển khỏe

manh tinh than va the chat, giam cac benh ngoai da, benh ky sinh trung, benh duong ruot va benh viem nhiem duong ho hap. Co the noi, thoi quen ve sinh tot la dieu kien can thiet de bao ve suc khoe cho tre.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Mẹ là tấm gương sáng cho trẻ

Muốn bồi dưỡng thói quen tốt cho trẻ, mẹ cần là tấm gương sáng. Ví dụ, mẹ cần dọn dẹp nhà cửa sạch sẽ, thường xuyên nhắc nhở trẻ rửa tay trước và sau bữa cơm, chăm cắt móng tay, thay quần áo... Dưới sự ảnh hưởng của mẹ, trẻ sẽ biết vệ sinh gọn gàng, ngăn nắp.

Gợi ý 2: Hướng dẫn trẻ các quy tắc sống

Từ nhỏ, mẹ nên hướng dẫn trẻ rửa mặt, đánh răng, tắm gội... để trẻ dần dần hình thành thói quen tốt. Mẹ cũng có thể đặt ra cho trẻ một bảng thời gian nghỉ ngơi, làm việc để trẻ làm mọi việc có kế hoạch.

Gợi ý 3: Nhắc nhở trẻ luôn giữ môi trường sống sạch sẽ, gọn gàng

Mẹ cần dạy trẻ không vứt rác bừa bãi, không khạc nhổ, tiểu tiện bừa bãi, giữ gìn vệ sinh nơi công cộng. Đồng thời cũng cần hướng dẫn trẻ giữ đồ đạc sạch sẽ, ngăn nắp, không vứt rác lung tung, giữ phòng của mình luôn sạch sẽ.

Ghi chép dành cho mẹ

Một đứa con luôn biết vệ sinh sạch sẽ, gọn gàng là tâm nguyện của mỗi bà mẹ. Bồi dưỡng thói quen tốt này cho trẻ cũng chính là trách nhiệm của mỗi bà mẹ. Muốn trẻ vệ sinh sạch sẽ, mẹ cần là tấm gương tốt, biết dọn dẹp vệ sinh, giữ môi trường gia đình luôn gọn gàng, ngăn nắp. Hàng ngày, mẹ cũng cần hướng dẫn trẻ tắm gội, thay quần áo, dọn dẹp phòng, hình thành thói quen tốt từ nhỏ.

Sai lầm cần tránh khi dạy con

Mẹ là người thầy giáo đầu tiên của trẻ, nuôi dạy trẻ là thiên chức của mẹ. Nhưng bất cứ phương pháp dạy dỗ nào cũng đều có thể tồn tại sai lầm. Hơn nữa, tình yêu của mẹ còn biểu hiện sâu sắc và mãnh liệt hơn cha, vì thế, trong quá trình giáo dục con cái, khó tránh khỏi việc quá nuông chiều con hoặc yêu cầu, đòi hỏi con quá nghiêm khắc, những điều này đều không có lợi cho sự trưởng thành của trẻ. Vì thế, trong quá trình chăm sóc trẻ, mẹ cũng cần không ngừng học hỏi, tiếp thu những phương pháp giáo dục khoa học. Chỉ có như vậy mẹ mới tránh xa cách dạy dỗ sai lầm, bồi dưỡng nên đứa con vui vẻ, lành mạnh.

MẸ QUÁ NGHIÊM KHẮC SẼ KHIẾN TRẺ DỄ NHÚT NHÁT

Người mẹ có vai trò không ai có thể thay thế được trong việc nuôi dạy trẻ. Hành vi ngôn ngữ của mẹ có ảnh hưởng trực tiếp và quan trọng đối với tư duy và hành động của trẻ. Nhưng định hướng trẻ trưởng thành khỏe mạnh thế nào là kỹ năng mà rất nhiều bà mẹ hiện nay đang còn thiếu.

Ví dụ, một số bà mẹ có tính cách quá mạnh mẽ, nghiêm khắc, vì thế luôn yêu cầu con phải làm tốt nhất; những kiến thức trong cuộc sống hàng ngày, trẻ chưa nắm vững, cơ hội cho trẻ tự quyết định lại không

nhieu, tất cả đều do bà mẹ “giỏi giang” sắp xếp. Kết quả là trẻ không biết gánh vác trách nhiệm, trở thành dựa dẫm và ỷ lại hoàn toàn vào mẹ, tự nhiên sẽ không có lợi cho sự phát triển lành mạnh của trẻ.

Mẹ nên biết rằng, luôn luôn yêu cầu và phê phán trẻ, chỉ khiến trẻ trở nên tự ti. Sự trưởng thành của trẻ đa số đều xuất phát từ tâm lí không ngừng khẳng định bản thân, nhưng bà mẹ “mạnh mẽ” lại yêu cầu trẻ quá cao, khiến trẻ cảm thấy áp lực. Khi trẻ dần dần lớn lên, trẻ ý thức được mình khó có thể đáp ứng nguyện vọng của mẹ, động lực phấn đấu của trẻ giảm sút. Lúc này, trẻ sẽ trở nên mệt mỏi, bất cứ sự trách móc, phê bình nào của mẹ đều không làm trẻ khá hơn, mà càng thêm chán nản.

Minh là chàng thanh niên hơn 20 tuổi, nhưng sự thiếu chín chắn và mức độ bướng bỉnh thì chẳng khác nào đứa trẻ 10 tuổi. Chuyên ngành đại học của anh do mẹ chọn, nhưng anh không thích chút nào. Sau đó, anh chuyển sang ngành khác, nhưng vẫn nghĩ không đạt được mục tiêu của mình, vì thế luôn trách móc mẹ.

Sau khi tốt nghiệp đại học, mẹ nhờ các mối quan hệ tìm được cho anh một công việc rất khá, nhưng trong công ty đó anh không biết giao tiếp, thường xuyên gây mâu thuẫn với đồng nghiệp và lãnh đạo, cuối cùng bị buộc thôi việc, từ đó không đi làm nữa.

Mẹ Minh là một người phụ nữ mạnh mẽ, ở nhà cũng rất có uy quyền, từ nhỏ rất nghiêm khắc với Minh. Quần áo, ăn mặc, các việc khác của Minh đều do một tay mẹ lo lắng. Kết quả, Minh mất đi khả năng tự giải quyết vấn đề và đối diện với cuộc sống, cứ gặp khó khăn gì là biến thành “cậu bé”, giao tất cả phiền phức, khó khăn đó cho mẹ giải quyết.

Xã hội hiện nay có những người mẹ rất giỏi trong công việc, thành công trong sự nghiệp, vì thế, họ cũng yêu cầu con cái phải làm tốt mọi việc. Khi con cái làm không tốt, họ liền trách mắng, phê bình con. Sự “mạnh mẽ” này khiến con cái không thể phát huy được ý chí phấn đấu và sự tự tin, ngược lại còn làm cho trẻ cảm thấy áp lực, tự ti, thậm chí còn gặp một số vấn đề tâm lí.

Vì thế, khi các bà mẹ “mạnh mẽ” trách mắng con “vô tích sự”, thì nên nhìn lại bản thân mình, liệu con mình thực sự “vô tích sự” hay là do cách giáo dục con cái của mình không đúng?

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Mẹ nên “yếu đuối” một chút

Trong mắt trẻ, mẹ giống như một vị thần, vô cùng quảng đại và chẳng có gì là không thể làm được. Nhưng mẹ quá mạnh mẽ sẽ khiến trẻ trở nên “yếu ớt”. Ngược lại, nếu mẹ giả vờ “yếu đuối” một chút, thể hiện những điểm không làm tốt của mình, cần trẻ giúp đỡ, trẻ sẽ tự cảm thấy tự hào là có thành tích và sẽ trở nên “mạnh mẽ”. Cách giáo dục này mới rèn luyện và giúp trẻ trưởng thành lành mạnh.

Gợi ý 2: Thường xuyên cổ vũ, khen ngợi trẻ

Trong cuộc sống, có nhiều bà mẹ phê bình con nhiều hơn khen con, cho dù trẻ có làm tốt cũng rất ít khi khen ngợi, điều này không đúng chút nào. Trong quá trình trưởng thành của trẻ, chúng rất coi trọng sự đánh giá của cha mẹ. Khi mẹ khen trẻ, tỏ ý cần sự giúp đỡ của trẻ, trẻ sẽ cảm thấy tự hào và tự tin hơn.

Vì thế, mẹ cần học cách thường xuyên khen ngợi, cổ vũ trẻ, đặc biệt khi trẻ có biểu hiện tốt.

Gợi ý 3: Không nên trói buộc trẻ quá chặt chẽ

Nhiều bà mẹ coi việc dạy con là quá trình thực hiện giá trị của bản thân, nghĩ rằng thành công của con mới là thành công của bản thân mình.

Vì thế, mẹ sẽ đặt áp lực đó lên vai con, dùng ý chí của mình điều khiển con, khiến trẻ không còn là trẻ nữa.

Mẹ nên hiểu rằng: Trẻ cũng có cuộc sống riêng, cũng nên có sự chọn lựa của mình, mẹ không nên coi trẻ là công cụ thực hiện giá trị của bản thân để trói buộc trẻ quá nhiều, cần buông tay đúng lúc để trẻ tự do trưởng thành, tạo lập cuộc đời của riêng mình.

Ghi chép dành cho mẹ

Những bà mẹ “mạnh mẽ”, “tài giỏi” luôn hà khắc và thay con quyết định hết mọi việc, sắp xếp cuộc sống cho con. Tuy nhiên, cách dạy dỗ này vô tình khiến trẻ trở nên

tự ti, yếu ớt. Vì vậy, mẹ cần thể hiện sự “yếu ớt” của mình trước mặt trẻ, thường xuyên cổ vũ và khen ngợi trẻ, như vậy mới bồi dưỡng trẻ thành con người chu đáo, biết quan tâm đến mọi người, trẻ cũng trở nên tự tin, tự lập và có tinh thần trách nhiệm.

KHÔNG NÊN CHỈ NHÌN VÀO NHƯỢC ĐIỂM CỦA TRẺ

Trong cuộc sống, nhiều bà mẹ luôn phàn nàn: Tại sao con của người khác tài giỏi như vậy mà con của mình lại như thế này, như thế kia? Ví dụ, khi kiểm tra, con người khác luôn xếp loại giỏi, còn con mình chỉ xếp loại khá. Lúc này, mẹ luôn mắng con là “ngốc”, “vô tích sự”, “vô dụng”... Thực ra, vấn đề không phải là do trẻ, mà do ánh mắt của mẹ. Nếu mẹ chỉ nhìn vào nhược điểm của con, không ngừng phóng to nhược điểm ấy, thì chỉ luôn thấy con kém cỏi mà thôi.

Bé Huy học lớp 5, trong mắt mẹ, Huy luôn kém cỏi: Thấy người lớn không chào hỏi, không biết tiết kiệm tiền, thích ngủ nướng, không vệ sinh sạch sẽ, hàng ngày về nhà đều chơi mệt rồi mới làm bài tập, chơi điện tử ham mê đến nỗi quên cả ăn cơm, khi xem hoạt hình thì bố mẹ có hét bên tai cũng không nghe thấy...

Cứ nhắc đến khuyết điểm của Huy, mẹ lại kể ra vô số tội. Nhưng mẹ lại không nhìn lại bản thân mình, vì Huy trước kia không như vậy. Bây giờ, khi mẹ “coi thường” cậu, Huy càng trở nên mất tự tin và không còn vui vẻ, hoạt bát như trước.

Một nhà giáo dục đã từng nói: Nếu cứ cường điệu nhược điểm của trẻ, vậy nhược điểm ấy sẽ đi theo trẻ suốt cuộc đời. Thực ra, nội tâm của mọi đứa trẻ đều có một khát khao mãnh liệt, đó là được người khác khen ngợi và công nhận. Mẹ là thầy giáo tốt nhất của trẻ, khi trẻ học nói, học đi, mẹ luôn dễ dàng phát hiện ra ưu điểm của trẻ. Nhưng khi trẻ dần dần trưởng thành, mẹ bắt đầu nghi ngờ con của mình, bắt đầu thấy khuyết điểm của con càng ngày càng nhiều.

Nhiều bà mẹ chỉ để ý đến khuyết điểm của con, mục đích là muốn thông qua cách “chê nhạo, chê xấu” này kích thích trẻ, nhưng kết quả lại càng làm cho khuyết điểm của trẻ nhiều hơn, khiến trẻ mất tự tin, tổn thương lòng tự trọng.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Hãy tập trung nhìn vào ưu điểm của trẻ

Mong con khôn lớn thành tài là tâm nguyện của tất cả các bậc cha mẹ, nhưng khi con không thể hiện như cha mẹ mong muốn, mẹ thường nổi cáu, hoàn toàn không để ý đến ưu điểm của con, phủ định thành tích của con. Ví dụ, con được 9,8 điểm, nhưng mẹ lại trách con thiếu 0,2 điểm mà không nhìn thấy sự chăm chỉ, vất vả của con khi được 9,8 điểm đó. Như vậy, sự tự tin của trẻ làm làm sao có thể tăng lên?

Ưu điểm của trẻ nếu được cổ vũ khích lệ sẽ càng phát huy tốt hơn, những nhược điểm nếu luôn bị đem ra phê bình, trách mắng thì có thể sẽ càng nghiêm trọng hơn. Vì thế mẹ cần chú ý cách dạy con của mình, hãy tập trung nhiều hơn vào ưu điểm của con, như vậy con mới càng tiến bộ, xuất sắc hơn.

Gợi ý 2: Nghiêm túc phát hiện đặc điểm của con

Một số bà mẹ cho rằng, chỉ cần con có thành tích học tập tốt là đủ. Nhưng có một số trẻ lại không thích học, nếu mẹ một mực bắt ép sẽ không đạt hiệu quả giáo dục tốt. Vì thế, hàng ngày mẹ cần quan sát trẻ, tìm ra hứng thú thực sự của trẻ, phát hiện xem trẻ yêu thích hoặc có sở trường gì. Sau khi phát hiện đặc điểm của con, không nên đả kích hoặc áp đặt, cần hướng dẫn, cổ vũ con biến đặc điểm ấy thành sở trường của mình.

Gợi ý 3: Hãy nhìn nhận con bằng ánh mắt toàn diện

Mẹ không nên chỉ nhìn vào điểm số của con. Cá tính, tính độc lập, khả năng giao tiếp, khả năng làm việc của con đều là yếu tố để mẹ đánh giá. Khi phạm vi đánh giá của mẹ không chỉ giới hạn ở điểm số, mẹ sẽ nhìn thấy rất nhiều ưu điểm của trẻ.

Cho dù là học tập, cũng cần phân tích toàn diện, không nên chỉ nhìn vào điểm số của trẻ. Mức độ nghiêm túc trong học tập, tình hình ôn tập, luyện tập, viết chữ, hoặc thói quen tự giác làm bài... đều là những góc độ để mẹ xem xét, tìm ra ưu điểm của trẻ.

Ghi chép dành cho mẹ

Mẹ không nên chỉ nhìn vào khuyết điểm của trẻ, cần nghiêm túc suy nghĩ tất cả mọi đặc điểm, phát hiện điểm đáng yêu của trẻ. Ngoài ra, đối với bất cứ đứa trẻ nào, nếu khen ngợi càng nhiều thì ưu điểm càng nhiều; trách mắng càng nhiều thì khuyết điểm càng nhiều. Cổ vũ và khen ngợi là món quà tốt nhất mẹ dành cho trẻ. Mẹ càng phát hiện nhiều đặc điểm của trẻ, thì càng có thể phóng to ưu điểm đó và trẻ càng trở nên xuất sắc hơn.

THIẾU SỰ KẾT NỐI TÂM HỒN, TRẺ SẼ Càng XA CÁCH MẸ

Các bà mẹ thường nói với con câu “Đều vì muốn tốt cho con mà thôi”, nhưng câu nói này càng ngày càng khó đi vào lòng trẻ, vì trẻ đã dần dần lớn hơn, ý thức cá nhân cũng dần dần được nâng cao. Trẻ bắt đầu có kinh nghiệm và trải nghiệm tâm hồn, biết đánh giá sự việc và người khác, cũng bắt đầu hình thành nhân sinh quan và quan niệm giá trị của bản thân. Quan niệm giá trị mà mẹ truyền dạy cho trẻ đã có sự khác biệt với kinh nghiệm chúng trải qua. Vì kinh nghiệm của trẻ có hạn, vì thế trẻ cần nhận được sự giúp đỡ chân thành của mẹ. Còn các bà mẹ lại căn cứ vào kinh nghiệm của bản thân để dạy con cái, cộng thêm rất nhiều “không chế”, hạn chế nhu cầu tự do tâm lý của trẻ. Vì thế, mâu thuẫn và khoảng cách giữa mẹ và con phát sinh. Mẹ phát hiện, con cái càng ngày càng không nghe lời, càng cách xa mình hơn.

Muốn quan hệ giữa hai mẹ con trở nên tốt đẹp, mẹ cần thường xuyên giao lưu, nói chuyện với con. Đây là phương pháp quan trọng và khoa học mà mẹ cần nắm được, cần dùng thái độ bình đẳng đối xử với con cái, không nên lấy uy quyền làm mẹ để uy hiếp và hạn chế con.

Châu năm nay lên lớp 6, tính tình hướng nội. Thực ra, ngày trước Châu là cô bé hoạt bát và cởi mở. Nhưng do sự giáo dục của mẹ, Châu ngày càng trở nên trầm lắng.

Mẹ luôn thích sắp xếp mọi việc thay Châu, hơn nữa rất mạnh miệng, không cho phép cô bé phản kháng, không cho giải thích. Khi Châu có ý phản kháng, mẹ liền ca thán, cầu nhàu không ngớt, nói cô bé “vô dụng”, “không nghe lời”, “lắm tật lắm tội”... Dần dần, Châu ngày càng chán ghét với những lời phản nài của mẹ, nhưng nghe mãi cũng thành quen, chỉ cảm thấy không được vui vẻ, cũng không muốn nói gì với mẹ.

Tình yêu thương của mẹ không nên chỉ biểu hiện ở việc đáp ứng đầy đủ nhu cầu vật chất cho con, mà còn cần giao lưu tình cảm với con. Nếu mẹ và con thiếu đi sợi dây tình cảm chân tình, mẹ sẽ không biết con cái đang nghĩ gì, cũng không tìm được cách dạy dỗ thích hợp. Nếu mẹ không có cách dạy dỗ thích hợp, trẻ sẽ cảm thấy mệt mỏi, chán nản và điều này không có lợi cho sự trưởng thành của trẻ.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Tìm cơ hội giao lưu, nói chuyện với trẻ

Mẹ không nên chỉ biết nhìn vào điểm số của con cái, chỉ bắt con học và học. Ngoài việc học ra, cuộc sống của trẻ cần có biết bao nhiêu điều tốt đẹp khác. Vì thế, mẹ nên tìm cơ hội tâm sự với con, không chỉ về vấn đề học tập, mà còn là những phương diện khác trong cuộc sống hàng ngày. Qua việc nói chuyện, trẻ sẽ cảm nhận thấy mẹ cũng tôn trọng và quan tâm đến mình, tình cảm của hai mẹ con sẽ càng thân thiết hơn.

Gợi ý 2: Học cách lắng nghe con nói

Khi nói chuyện với con cái, mẹ cần chú ý nói ít, nghe nhiều. Tuy nhiên, nhiều bà mẹ mắc bệnh chỉ thích con cái nghe mình nói mà rất ít khi chủ động lắng nghe con nói.

Lắng nghe con nói có thể cho con thấy mẹ quan tâm và tôn trọng con cái như thế nào. Không cần nhiều thời gian để lắng nghe, chỉ cần vài phút là đủ. Như vậy con cái mới mở lòng, muốn được tâm sự với mẹ.

Gợi ý 3: Không nên ra lệnh cho trẻ

Nhiều bà mẹ cho rằng, con cái do mình sinh ra, phải nghe lời mình. Thực ra, quyền uy của mẹ không thể có được dựa trên sự ra lệnh và ép buộc. Những trẻ thường bị mẹ ra lệnh, nhìn bề ngoài có vẻ phục tùng, ngoan ngoãn, nhưng trong nội tâm chúng lại không phục chút nào, thậm chí còn có tâm lí chống đối. Cách mẹ nói với con khác nhau thì hiệu quả dạy con cũng sẽ khác nhau. Mẹ thường dùng ngữ điệu ra lệnh, lạnh lùng nói với con, sẽ dễ phá vỡ tình cảm thân thiết giữa hai mẹ con. Ngược lại, mẹ dùng cách nói dịu dàng, mềm mỏng nói với con, con sẽ cảm nhận được sự tôn trọng của mẹ, tự nhiên sẽ nghe lời mẹ và trở nên thân thiết với mẹ.

Ghi chép dành cho mẹ

Mẹ và con có sự giao lưu thân thiết sẽ giúp trẻ hình thành nhân cách toàn diện. Ngược lại, nếu mẹ chỉ dùng uy quyền dạy dỗ trẻ, không nói chuyện nhiều với trẻ, sẽ khiến cho hai mẹ con càng ngày càng xa cách, thậm chí con cái có tâm lí chống đối với mẹ. Vì thế, mẹ cần học cách nói chuyện, tâm tình với con, lắng nghe con nói, giữ thái độ tôn trọng, hiểu con. Như vậy con cái cũng sẽ mở lòng với mẹ.

TRẺ KHÔNG NGHE LỜI KHÔNG PHẢI LÀ TRẺ HƯ

Bà mẹ nào cũng hi vọng là người có uy quyền trước con cái, hi vọng những lời mình nói ra đều có tác dụng với con. Tuy nhiên, nhiều trẻ không giữ thể diện cho mẹ, có trẻ thì khóc gào, có trẻ cãi lại, có trẻ cứ nghe mẹ phê bình là chạy đi. Vì thế, trong mắt mẹ, ba từ “không nghe lời” đã trở thành từ đại diện cho đứa con hư. Trẻ không nghe lời đã trở thành nỗi khổ của các bà mẹ.

Đối diện với trẻ không nghe lời, phản ứng đầu tiên của các bà mẹ là quát mắng, bắt ép, thậm chí phạt trẻ. Tuy nhiên, những cách này đều không có hiệu quả, còn khiến trẻ càng chống đối, không nghe lời hơn.

Khi trẻ có hành vi không nghe lời, mẹ không nên sốt ruột. Cần giữ bình tĩnh, tìm ra nguyên nhân không nghe lời của trẻ. Trẻ không nghe lời thể hiện mặt chưa tốt của trẻ, ví dụ như trẻ luôn coi mình là trung tâm, thành tích học tập kém; nhưng cũng cho thấy mặt tích cực là chúng có tư duy nhanh nhạy, có khả năng sáng tạo... Vì thế, đối với những trẻ có những hành vi không nghe lời mang yếu tố tiêu cực, mẹ cần kiên quyết xử lí; còn đối với những trẻ có hành vi không nghe lời mang tính tích cực, mẹ không được bắt ép, tước đi cá tính của trẻ, mà cần thích nghi với “sự bướng bỉnh” ấy.

Cuối tuần, mẹ và Huy đi chợ mua cam. Chưa về tới nhà, Huy đã đòi ăn. Mẹ bảo Huy về nhà rồi hãy ăn, nhưng cậu bé không nghe, cứ đòi mở túi ra lấy. Mẹ không đồng ý, giăng lại túi cam và đi tiếp, không ngờ, Huy ngồi bệt xuống đất khóc òa lên.

Mẹ mềm lòng, muốn chạy lại đỡ con dậy. Nhưng mẹ hiểu

tính cách của Huy, chỉ cần nhượng bộ là cậu lại càng được đà. Vì thế, mẹ quyết định mặc kệ cậu.

Huy kêu khóc một hồi rồi cũng chậm chậm bước về nhà. Vừa đến cửa, thấy Huy, mẹ giả vờ không để ý. Một lúc sau, thấy cậu bước đến bên mẹ, nói: “Mẹ ơi, con không ăn cam nữa đâu, con sai rồi.” Mẹ nghiêm khắc hỏi Huy đã sai ở đâu, Huy nói rõ ràng cho mẹ nghe.

Cả buổi chiều hôm đó, Huy biến thành con người khác, cậu tự giác đọc sách, làm bài, còn chủ động dọn dẹp phòng khách. Để biểu dương con, mẹ đã dán một lá cờ đỏ vào bảng “thành tích” trong phòng Huy. Đồng thời để cậu biết hôm nay mình đã có lỗi như thế nào, mẹ cũng dán một lá cờ xanh nhỏ bên cạnh. Huy nhìn thấy vậy, cúi đầu không nói.

Trẻ không nghe lời có lúc khiến mẹ rất bối rối, nhưng không phải lúc nào trẻ cũng “hu”. Chỉ cần mẹ có cách dạy dỗ đúng đắn, trẻ hoàn toàn có thể thay đổi được khuyết điểm này.

Đương nhiên, trẻ không nghe lời cũng không phải là chuyện xấu. Mẹ lúc nào cũng muốn con cái nghe lời, cách giáo dục này sẽ dẫn đến tính ỷ lại, hạn chế sự phát triển tự lập, sáng tạo của trẻ. Vì thế, đối với vấn đề “không nghe lời” của trẻ, mẹ cần có cách nhìn nhận khoa học và tinh tế.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Kiên quyết ngăn chặn hành vi không đúng của trẻ

Khi trẻ có hành vi “không nghe lời”, mẹ cần để trẻ biết rằng mẹ có thái độ bình tĩnh không có nghĩa là không có quyền ngăn chặn những hành động vô lý của trẻ. Mẹ không dung túng cho trẻ, như vậy trẻ sẽ không thể đòi hỏi quá đáng. Mẹ cần nói với trẻ, không được tự làm theo ý mình. Nếu không, những trẻ được nuông chiều sau này bước ra ngoài xã hội khó có thể chung sống hòa thuận với mọi người. Nếu mẹ kiên trì với yêu cầu của mình, trẻ sẽ dần dần học cách không chế, kìm nén hành động không đúng của mình.

Gợi ý 2: Hướng dẫn nhiều, ít trách mắng

Trẻ trong quá trình trưởng thành khó tránh khỏi phạm lỗi, không nghe lời, vì vậy mẹ trách mắng, phê bình nhiều chỉ làm

tôn trọng đến lòng tự trọng của trẻ mà thôi. Dần dần, trẻ sẽ hình thành suy nghĩ “mình không đúng”, “mình không tốt”, làm việc thiếu khả năng phán đoán và tinh thần sáng tạo.

Vì thế, khi trẻ có hành động sai hoặc không nghe lời, mẹ cần hướng dẫn trẻ, giảng giải cho trẻ hiểu rõ, không nên trách mắng. Như vậy mới khiến trẻ nhận thức được mình sai ở đâu để sửa sai.

Gợi ý 3: Cho trẻ không gian tự chủ

Người lớn và trẻ nhỏ khó có cùng ngôn ngữ, trẻ cần có bạn bè của riêng mình. Vì thế, khi trẻ tập trung làm việc gì đó, không để ý đến lời mẹ nói là điều rất bình thường. Mẹ cần tạo cho trẻ không gian riêng, như vậy trẻ có cơ hội và mạnh dạn làm việc mình thích. Những hành động đúng được cổ vũ kịp thời sẽ rất có lợi cho sự trưởng thành của trẻ.

Ghi chép dành cho mẹ

Trẻ không nghe lời là vấn đề khiến nhiều bà mẹ đau đầu, nhưng không thể là tiêu chí đánh giá trẻ hư hay không. Đối với hành động không nghe lời, mẹ cần có cách đối xử đúng đắn. Đối với những hành động sai trái, mẹ cần ngăn chặn và kịp thời hướng dẫn, chỉ bảo trẻ. Với một số hành động mang tính nghịch ngợm, sáng tạo, mẹ hãy cho phép và cổ vũ trẻ, vì điều này giúp bồi dưỡng dũng khí, tự tin, tính sáng tạo của trẻ.

PHÀN NÀN KHÔNG GIÚP TRẺ TIẾN BỘ, XUẤT SẮC

Thích phàn nàn, ca thán là căn bệnh chung của các bà mẹ. Họ đưa ra lý do: “Vì tôi lo cho con nên mới nói nhiều đấy chứ. Nếu không yêu con thì tôi việc gì phải để ý đến nó!” Chỉ đáng tiếc là “tình yêu” vĩ đại này không được trẻ chấp nhận. Điều này không chỉ hạ thấp “quyền uy” của mẹ, mà còn kích thích tính chống đối của trẻ: Mẹ càng phàn nàn, trẻ càng làm ngược lại.

Thích cầu nhàu, phàn nàn là bản tính của các bà mẹ, nhưng phàn nàn quá nhiều sẽ làm trẻ thấy khó chịu. Cứ lúc nào mẹ cầu nhàu là trẻ lại tỏ ra chán nản, im lặng hoặc cố ý làm ngược lại theo ý của mẹ.

Hễ nhắc đến mẹ là Lâm lại thấy bất bình: “Mẹ mình suốt ngày cầu nhàu thôi! Có chuyện gì là cứ nhắc đi nhắc lại mấy lần, chuyện gì cũng không yên tâm. Mình và bạn đi chơi, mẹ liền nhắc đi nhắc lại: Không được nói chuyện với người lạ, đi đường cẩn thận, buổi tối về nhà sớm... Chán chết đi được, cứ coi mình như trẻ 3 tuổi vậy!”

Còn mẹ thấy thái độ “phớt lờ” của con thì vô cùng buồn bã, càng tỏ ra không yên tâm với con, vì thế mới “nhiều lời” với con: “Con cái thật không biết nghĩ, cha mẹ không phải là muốn tốt cho chúng sao? Tôi làm vậy chỉ vì lo có chuyện gì xảy ra với chúng thôi mà!”

Tại sao trẻ không thích mẹ nói nhiều? Chủ yếu là vì những lời phàn nàn của mẹ làm tổn thương đến lòng tự tôn và tự tin của trẻ. Sự cầu nhàu của mẹ thông thường là vì lo lắng, muốn nhắc nhở, phê bình hoặc bày tỏ thái độ của mẹ, truyền đi thông điệp không tin tưởng, không hài lòng với trẻ. Cách biểu hiện này của mẹ khiến trẻ cảm thấy khó chịu. Nếu mẹ vẫn tiếp tục thói quen xấu này thì sẽ rất dễ dẫn đến rạn nứt tình cảm mẹ và con.

Thích phàn nàn không chỉ là sự sai lầm trong giáo dục gia đình, mà còn cho thấy các bà mẹ không thừa nhận tính cách độc lập, tự do và tôn trọng con cái. Nhiều bà mẹ coi nhẹ sự trưởng thành của con, nghĩ rằng “trong mắt mẹ, con mãi là đứa trẻ” và rằng có “nói đi nói lại” thì con mới nghe lời. Tuy nhiên, cách làm này thật sự không khiến trẻ “nghe lời”, đồng thời cũng không giúp trẻ trở thành người ưu tú, xuất sắc.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Tâm sự, chia sẻ là cách giáo dục tốt nhất

Mẹ muốn giữ quan hệ thân mật, gần gũi với con cái tuổi dậy thì, thì hãy bỏ suy nghĩ “ra oai, uy quyền” với trẻ, hãy đối xử với con cái một cách công bằng, đúng mực.

Khi phát hiện con có lỗi sai, có thể nêu ý kiến hoặc bàn bạc; khi trẻ có hành vi không đúng, hãy nhắc nhở và hướng dẫn. Khi trẻ không tiếp thu ý kiến của mẹ cũng không nên cáu gắt, cầu nhàu, thậm chí mắng mỏ trẻ.

Gợi ý 2: Xử lý từng việc thích hợp

Khi trẻ phạm lỗi, mẹ không nên “tiện thể” kể lại mọi tội lỗi của con, sau đó trừng phạt hoặc trách mắng con, như vậy chỉ càng khiến trẻ thêm chán nản và khó chịu.

Mẹ cần chú ý xử lý từng việc rõ ràng, không trách mắng tùy tiện, không đổ hết lỗi cho con.

Gợi ý 3: Phạm lỗi lần nào phê bình lần ấy

Khi trẻ phạm lỗi hoặc có hành vi cư xử không đúng, mẹ cần phê bình, nhưng không vượt giới hạn, nên “phạm lỗi lần nào, phê bình lần ấy”.

Nếu trẻ tái phạm, không nên phê bình như trước mà cần thay đổi cách làm. Như vậy trẻ mới học cách nhìn nhận lại lỗi lầm của mình và cố gắng sửa chữa.

Ghi chép dành cho mẹ

Vì quá lo lắng cho con nên mẹ hay phàn nàn, cáu gắt, nhắc nhở con, hi vọng con trở nên tốt hơn. Nhưng kết quả hoàn toàn không như mong muốn, lời phàn nàn của mẹ chỉ khiến trẻ khó chịu, thậm chí có tâm lí chống đối. Vì thế, khi dạy trẻ mẹ cần có phương pháp và kĩ năng đúng đắn, ít ca thán, lắng nghe con nhiều hơn, luôn giữ thái độ bình tĩnh, như vậy trẻ mới nghe lời mẹ.

KHÔNG COI TRẺ LÀ KHO BÁU ĐỂ KHOE KHOANG

Trẻ em ngày nay phải chịu đựng quá nhiều áp lực, vì hầu hết các bậc cha mẹ từ khi sinh con ra đều hi vọng con mình từ nhỏ đã thông minh, lanh lợi, học giỏi. Họ không ngừng coi con là đứa trẻ xuất sắc nhất, hi vọng tương lai con sẽ thi đỗ vào trường đại học danh tiếng, có một công việc khiến nhiều người ngưỡng mộ... Với chừng ấy mơ ước và kì vọng, cha mẹ đã vô tình khiến mơ ước của mình trở thành gánh nặng cho con, thậm chí biến con trở thành báu vật để khoe khoang. Có lẽ nhiều bậc phụ huynh không hiểu rằng luôn khoe con trước mặt người khác sẽ

không có lợi cho sự trưởng thành của trẻ.

Thấy Mỹ viết chữ đẹp, mẹ liền đăng kí một lớp học luyện chữ cho con. Ở lớp, Mỹ thường xuyên được cô giáo khen ngợi. Mẹ vô cùng tự hào về điều này, thường xuyên nhắc đến con trước mặt đồng nghiệp, hàng xóm. Có lúc, mẹ còn khoe khoang Mỹ trước mặt người khác: “Con gái mình giỏi lắm, cô giáo nói rằng con bé sẽ được tham gia cuộc thi viết chữ đẹp cấp thành phố đấy”. “Chữ của con bé càng ngày càng đẹp, sau này nhất định sẽ có tương lai xán lạn, mình cũng thấy yên tâm”...

Thế là, Mỹ càng ngày càng trở nên kiêu ngạo, không thích chơi với các bạn khác, nên các bạn cũng không muốn chơi với cô bé, vì thế Mỹ càng ngày càng trở nên trầm lặng, cô độc.

Khen ngợi con, cổ vũ con sẽ rất có lợi cho sự trưởng thành của con. Nhưng bất cứ chuyện gì cũng cần có mức độ, không nên đi quá giới hạn. Nếu mẹ thường xuyên khoe khoang con trước mặt người khác, có thể tạo cho con tâm lí kiêu ngạo, cũng có thể mang đến cho con nhiều áp lực, khiến trẻ đánh mất lí tưởng của bản thân trong cuộc sống, chỉ phấn đấu theo “mục tiêu” của mẹ, từ đó trở nên mệt mỏi, áp lực.

Hơn nữa, các bà mẹ thích khoe khoang lại thường hay so đo nhược điểm của con với ưu điểm của bạn khác, cho rằng con mình ở mặt nào đó không bằng con người khác, khiến trẻ trở nên tự ti, luôn nghĩ rằng mình không bằng người khác, điều này không có lợi cho sự phát triển tâm lí trẻ.

°°° GỢI Ý CHO MẸ °°°

Gợi ý 1: Không nên khoe khoang quá mức

Khi trẻ đạt được một số thành tích nào đó, có bà mẹ coi thành tích đó là kho báu để tự hào, để khoe khoang với người khác. Mẹ cảm thấy tự hào về con là điều bình thường, nhưng không nên vì sự khoe khoang quá mức của mình mang lại áp lực cho con, vì sau đó, những khi trẻ không đạt được thành tích như kì vọng của mẹ, mẹ sẽ buồn, còn trẻ sẽ cho rằng mình thật vô dụng.

Sinh mệnh của trẻ là do mẹ tạo ra, nhưng không có nghĩa là thuộc về mẹ, càng không phải là công cụ để mẹ sắp đặt hay khoe khoang. Mẹ cần hiểu rằng sự trưởng thành của trẻ không thể tách rời sự giúp đỡ và hướng dẫn của mẹ, cũng cần mẹ

mang đến niềm tin và dũng khí.

Gợi ý 2: Giúp trẻ nhận thức bản thân một cách toàn diện

Mẹ cần nhìn vào ưu điểm của con, cũng cần nhận ra nhược điểm của con. Đối với ưu điểm của trẻ, cần có cách bồi dưỡng khoa học; đối với nhược điểm của trẻ, cần hướng dẫn, uốn nắn hợp lí. Mẹ không nên vì ép con học mà công kích, trách mắng trẻ, nên nhẫn nại hướng dẫn, trò chuyện để con nói ra suy nghĩ và quan điểm của mình, giúp con nhận thức được ưu khuyết điểm của mình. Trẻ có ưu điểm cần thể hiện, có khuyết điểm cần kịp thời sửa chữa.

Gợi ý 3: Thành công thật sự của mẹ là khiến con được hạnh phúc

Người mẹ muốn khoe khoang con cái, coi con là vật báu của bản thân luôn cho rằng sự xuất sắc của con cái là thành công của mẹ, trẻ không giỏi giang là thất bại của mẹ.

Thực ra, người mẹ có thành công hay không không căn cứ vào thành tích của con. Thành tích mà con có được có liên quan đến cách dạy dỗ của mẹ, nhưng không phải đứa trẻ nào cũng đạt được thành công mà mẹ hi vọng. Năng khiếu, trí tuệ, mức độ cố gắng, sở thích của mỗi đứa trẻ đều khác nhau, vì thế các bà mẹ cần có thái độ nhìn nhận đúng đắn, để con cái được trưởng thành và phát triển theo nguyện vọng của mình. Một bà mẹ thành công thực sự, có lẽ không phải là bồi dưỡng được đứa con có thành tích học tập xuất sắc, mà chính là nuôi dạy nên đứa con luôn cảm thấy hạnh phúc, vui vẻ.

Ghi chép dành cho mẹ

Trẻ không phải là sản phẩm trưng bày của mẹ, vì thế mẹ không nên khoe khoang con trước mặt người khác. Trẻ cũng có những điểm không bằng bạn khác, vì thế bà mẹ thông minh cần biết cổ vũ con, cho con niềm tin, dựa vào hứng thú, sở thích của con để dạy dỗ, giúp con trở thành một người vui vẻ, hạnh phúc.